

Дороти Идън

АМЕРИКАНСКАТА НАСЛЕДНИЦА

ДОРОТИ ИДЪН АМЕРИКАНСКАТА НАСЛЕДНИЦА

Превод: Андрей Крупев

chitanka.info

Хети Браун е камериерка на богатата мисис Джарвис и нейната дъщеря Клеманси, с която имат необичайна прилика.

На път за Англия, където Клеманси трябва да се ожени, корабът потъва и пред Хети се открива неочаквана възможност...

Тя се оженва за годеника на Клеманси лорд Хазърд и заживява чужд живот.

Ще успее ли тази смяна на ролите да се превърне в истинска любов?

ГЛАВА ПЪРВА

Същата онази сутрин, в която мисис Джарвис, дъщеря й Клеманси и Хариет Браун (наричана от приятелите си Хети) трябваше да отпътуват, Ню Йорк изглеждаше прекрасен. Бе един от онези дни, в които градът разгръщаше цялата си магия. Но той притежаваше и друго лице, което Хети познаваше отлично. Защото тя невинаги бе живяла в такава изящна и голяма къща като тази — обърната към Сентръл парк и с изглед към свежата зеленина на храстите и дърветата, към просторното ярко и синьо небе.

Слънцето рядко осветяваше мрачните улици на нейното детство, а за разкошни каляски и добре облечени деца, които гонят обръчите си или играят на топка, не можеше да става и дума. Децата от нейните спомени нямаха време за игри — сополиви, слабички, изпити и с очи, сълзящи от студа, те вечно се препъваха зад майките си. Две бяха възможностите, които им предлагаше животът — или прекарваха деня си отпуснати и недоспали във фабрики, където срещу мизерни надници шиеха рокли за магазините на Седмо авеню, или пък, когато поотраснеха, започваха да търкат подове и в запуснатите си стаи се превръщаха едновременно в слугини, жени или любовници на някой мръсен и изтощен работник.

Непрестанното тракане на шевните машини бе единствената музика, озвучаваща младостта на Хети. Нещо, което не бе в състояние да забрави никога.

Дори и сега, десет години по-късно, тя всяка сутрин се събуждаше с усещането, че е станало чудо, че е успяла да се изтръгне от миналото си. Изнурителният труд във фабриката се бе превърнал в някакъв смътен, лош сън, а споменът за бледото, изпито лице на майка й бе дори още по-трагичен. Този заможен дом обаче съществуваше в действителност. Макар че и тук Хети също не можеше да отдели достатъчно време за себе си.

Шевните машини отново затракаха усърдно, когато трябваше да се пригответи чеизът на Клеманси, както и богатият гардероб на мисис

Джарвис — копринени и сатенени одежди, целите в рюшове. Хети притежаваше съвсем малко дрехи — скромни и простички, както се и полага на една обикновена камериерка. Ръцете започнаха да я наболяват далеч преди да привърши опаковането на куфарите. Защото през тях минаха толкова много дрехи, халати, следобедни рокли, рокли за коктейл, по-малки и по-големи вечерни рокли, кожи, наметки от пера и, разбира се, най-важното — сватбената рокля!

Тя бе наистина фантастично творение от тежък копринен атлаз, напомнящ гъста сметана и украсен с жълтеникава дантела от Шантий. От същата дантела бе направен и воалът, който и майка ѝ, и нейната баба бяха носили на сватбите си.

Тези две неща бяха единствените, които Хети нямаше право да докосва. Те бяха поверени на опитните ръце на мадам Наталия от Лорд & Тейлър, големия универсален магазин на Пето авеню. Само за тях бе необходим цял куфар, разбира се заедно с дългите бели кадифени ръкавици, двата чифта обувки — бели и от златен брокат, копринените чорапи и финото бельо, обшити с ръчно везмо.

То се знае, когато пристигнеха в Лондон, Хети щеше да е човекът, който ще разопакова скъпоценните вещи и ще нагласи невестата. Всъщност тя би трябвало да се почувства неизказано щастлива, че изобщо ѝ се удава възможност да пътува до там. А що се отнася до мис Клеманси, по мнението на всички, обитаващи дома на Пето авеню, тя щеше да бъде най-добре облечената булка в цяла Англия.

И най-красивата, както неведнъж самодоволно подчертаваше мисис Джарвис. Тя спадаше към онези майки, които буквално се впиват в живота на дъщерите си. Бе властна, подвижна, неспокойна и с ярко изразен собственически дух. Единственият човек, който понякога се осмеляваше да ѝ противоречи, бе самата Клеманси, но това ставаше главно при незначителни случаи. За щастие обаче двете преследваха едни и същи цели, така че по най-важните въпроси на битието възгледите им съвпадаха напълно.

Наистина човек трудно можеше да си представи, че младата, стройна Клеманси ще заприлича един ден на едрогърдата мисис Джарвис, макар че и в нейното държане вече се прокрадваха наглостта и надменността, така присъщи на майка ѝ. Вярно бе също така, че очите на Клеманси не бяха тъй безизразни и изпъкнали като очите на

мисис Джарвис, но и нейният поглед понякога излъчваше същата твърдост и деспотичност.

Хети познаваше отлично тези прояви. Но тя познаваше и други черти на Клеманси — палавостта ѝ, придружена от младежка вятърничавост, нейното своенравие, нелишено от известен чар, изключително силно развития ѝ егоизъм, нарушаван от време на време от неочаквани изблици на великодушие, нейната постоянна склонност към детински шеги, придружавани от неудържим кикот, както и крайно необмисленото ѝ кокетство.

Клеманси Джарвис бе двадесетгодишна, единствено разглезено дете в семейството. Тя се отличаваше със силен характер и решителност — качества, които щяха да ѝ помогнат да се справи отлично в новия ѝ живот. В никакъв случай нямаше да прояви стеснителност или скромност и неминуемо щеше да се превърне в истинска господарка на своя нов, аристократичен дом в Англия. Благородническата титла също ѝ бе по душа. Клеманси притежаваше някаква хладна, пресметлива жилка, нещо твърде необичайно за нейната възраст. Над всичко преобладаваше обаче амбициозността ѝ. Вярно, нямаше да ѝ е неприятно да я обичат, нито пък и тя да обича, само че над всичко поставяше положението си в обществото. С времето любовта можеше и да дойде по един или друг начин. Голямата ѝ мечта бе обаче да си сложи искрящата малка диадема, да понесе дългата бяла рокля с шлейф и да направи реверанса си пред кралицата на Англия.

Всичко това възмущаваше Хети, тъй като за нея бе ясно, че Клеманси все още не обича годеника си, лорд Хазърд от Лобърн и Котсуълдс. Естествено, предното лято тя го бе видяла за малко по време на посещението му в Ню Йорк. Но после в Европа избухна войната и се наложи лорд Хазърд да отпътува незабавно, за да се присъедини към полка си. Предложението му за женитба вероятно бе дошло малко по-рано от предвиденото, понеже — така поне се стори на Хети — то не бе продиктувано единствено от любов. По всичко личеше, че същинският мотив за решението на лорда се основава на значителната зестра, притежавана от Клеманси. Той бе готов да въздигне в благороднически сан една млада, хубава американка, нещо, което, разбира се, щеше да ѝ достави удоволствие. Бракосъчетанието щеше да се състои в Сейнт Марк, Уестминстър, а освен това и

целокупното лондонско общество щеше да се възхити на невъобразимо скъпите ѝ сватбени одежди. В замяна на това обаче банковата му сметка щеше да набъбне значително.

Хети бе напълно убедена във верността на съжденията си, само че ако тя бе на мястото на Клеманси, нямаше да си мисли единствено за накити и дрешки, за приема на английската кралица и за изискания дом, чиято притежателка щеше да стане. Не, мислите ѝ щеше да занимава преди всичко мъжът, до когото заставаще пред олтара и до когото след това щеше да легне в брачното ложе. И макар че видя лорд Хазърд за съвсем кратко време, тя все пак бе наясно — този рус, хубав мъж с дълбоки, сини очи ѝ харесва. Разбира се, той дори и не забеляза присъствието ѝ. Та с чистичкото си бяло боне и също тъй бяла престилка за него тя не представляваше нищо повече от мебел. Просто бе някоя си там Хариет Браун, камериерка. А и Клеманси — за разлика от всеки друг път — бе извънредно ревнива спрямо своя аристократичен кандидат.

Дядото на Клеманси бе спечелил някой и друг милион по всевъзможни начини, които може и да са били почтени, но при всяко положение са изисквали от него както сръчност, така и здрави нерви. Не бе изключено Клеманси да е наследила неговия нюх към изгодните сделки. Двамата с лорд Хазърд явно си бяха лика-прилика.

Избухването на войната бе едновременно и нещастие, и благослов. Дори мисис Джарвис изказа мнение, че лорд Хазърд не би направил предложението си толкова внезапно, ако събитията не го принуждаваха да вземе бързо решение. В Уолстрийт се стигна до няколко трескави срещи с брат ѝ, Джонас Мидълтън, проведеха се консултации с адвокати, както и разговор на четири очи между лорда и самата мисис Джарвис. Най-накрая официално бе оповестено и предстоящото сключване на брачен съюз между мис Клеманси Милисънт Джарвис — единствено дете на Милисънт Джарвис и покойния финансист от Уолстрийт Хауърд Б. Джарвис — и майор лорд Хазърд от гвардейците на Коулдстрийм в Лобърн до Сайрънстър, Англия.

Лорд Хазърд настоя да се оженят колкото се може по-скоро, след което много бързо се завърна в Англия, за да потегли на война.

— Иска наследник — обади се Хети.

— Естествено — съгласи се Клеманси.

— Струва ми се, че за него това е по-важно от невестата.

— Английските аристократи са си такива. Не съм изненадана, Браун.

— Та вие не го обичате, мис Клеманси.

— О, разбира се, че го обичам! — Клеманси въздъхна шумно и се протегна сладно. — Обичам всички хубави мъже. Не ме гледай така, Браун. Мисля, че мога да бъда щастлива с всеки от тях. Само че с Хюго ще приема и благороднически сан. Това е нещо много специално и ми харесва. На мама също ѝ допада тази идея. Лорд и лейди Хазърд ще се забавляват отлично. Можеш да ми вярваш. — При тези думи Хети се изпълни с възмущение.

— Война е и едва ли някой ще организира балове и градински увеселения.

— Ах, тя, войната, ще свърши по-скоро, отколкото си мислим. Твърдят го и Хюго, и чичо Джонас. Той смята, че три културни нации като Англия, Франция и Германия едва ли ще вземат да се унищожават сериозно едни други. В крайна сметка те са твърде разумни, за да го сторят.

— Англия няма да отстъпи от своето, мис Клеманси. Историята го доказва. При германците нещата стоят по подобен начин. А французите пък настояват за удовлетворение заради изгубената френско-пруска война. Те са горд народ. Всъщност ние не знаем почти нищо за тях, не е ли така?

— Аз не — рече Клеманси с ведър глас. — Убедена съм обаче, че Хюго ще ни обясни всичко. Впрочем, надявам се, че ще внимава за себе си. Не искам ранени герои. А на тебе ще напомня, че идваш в Англия не като студентка по история, а като моя камериерка.

— Историята винаги ми е била интересна.

Лицето на Клеманси отново прие специфичното си критично изражение.

— Не, мама не биваше да допуска да учим заедно. Щеше да бъдеш по-добра камериерка, ако не се правеше през цялото време на толкова учена.

— Аз не съм образована, мис Клеманси, макар че много ми се иска.

— Е, да, откакто те помня, все нещо четеш. Само че в бъдеще няма да имаш повече време за четене. Само не ми се цупи. Та нали ти

се разрешава да отидеш чак до Англия! Не си се и надявала на такъв късмет, нали? Само като си спомня на какво приличаше, когато дойде тук с майка си — гърчаво вышливо същественце.

— Никога не съм имала въшки!

Клеманси обичаше да я дразни, но смени темата. Бе твърде възбудена и явно този път не ѝ се занимаваше с делничното удоволствие да изтезава Хети, тази бедна, много бедна далечна роднина, чиято дума бездруго нямаше никаква тежест.

— Добре, щом казваш. Обаче много други неща не бяха както трябва. Например, трябваше да изгорим дрехите ти.

Тогава видях мама за последен път, помисли си Хети и в душата ѝ отново се надигна стаената там болка.

В онзи далечен ден я накараха да чака във вестибюла, просторна зала, подобна на онези в дворците. Майка ѝ се затвори в една от стаите заедно с една ужасно високомерна дама, която очевидно бе стопанката на изискания дом. Хети бе седнала на твърд стол, опряла измършавелия си гръб на извитата облегалка и чакаше неподвижна. Не след дълго гласовете иззад огромните заключени крила на вратата се засилиха. Майка ѝ хълцаше, а господарката на дома ѝ крещеше. До този миг Хети не си бе и помисляла, че благородните дами също могат да изпаднат в толкова силен гняв.

— Не е вярно! Това е долна лъжа! Измишльотини! Веднага ще унищожа тези писма, а вие ще напуснете дома ми и ще си вземете вашето ко... вашето дете със себе си.

Майка ѝ престана да плаче и изрече с необичайна за нея смелост.

— Унищожаването им няма да ви помогне! Това са само преписи. Оригиналите са у дома. Знам също къде да ги занеса, ако не сторите онова, което искам от вас. Ще ида при някой редактор от Ню Йорк Поуст.

— Значи ме изнудвате, така ли?

— Така е, мадам, и много съжалявам, че се стигна дотам. Но аз съм болна и малката ми дъщеря... — Гласът на майка ѝ потрепери и затихна. Така Хети не можа да долови тъкмо онази част от разговора, която я вълнуваше най-много.

Заля я страх и се разтрепери цялата. Там ставаше нещо ужасно. Нима щеше да остане сама, нима собствената ѝ майка щеше да я изостави! Ако знаеше пътя до чифлика, щеше начаса да избяга. Само

че непознатите, чужди улици я плашеха — повече дори и от тази студена, кънтяща зала. Така че продължи да седи и да чака.

Най-сетне вратата се разтвори и дамата излезе с вдигната глава и гневно изражение на лицето. Спря се и изгледа Хети критично, очите ѝ бяха изпълнени с неприязън.

— Казахте, че е на единадесет, но ми изглежда твърде ниска.

— Просто е недохранена, мадам. Беше красиво бебе.

— Не ме интересува. Остане ли тук, ще трябва да ѝ поостържем мръсотията и да я облечем в прилични дрехи. Грамотна ли е?

— Научих я на каквото можах, а е ходила малко и на училище. Много събудено дете е.

— Нещо не ми прилича на такова. В дома си не търпя необразовани хора — каквито и задължения да имат. Една или две години ще учи при възпитателката на дъщеря ми. А когато навърши четиринадесет години, ще я обучим за камериерка на Клеманси. Разбира се, само ако дъщеря ми се съгласи. Ще се обръщаме към нея с „Браун“. Е, дете, така добре ли е? Ще ти хареса ли?

— Разбира се — побърза да отговори майка ѝ, но изглеждаше тъй нещастна, че Хети не успя да произнесе нито звук.

— Кажи де, добре ли е така? — повтори заповеднически глас.

— Да, госпожо — успя да прошепне, — щом като мама казва...

При тези думи лицето на майка ѝ се разтрепери, тя се овладя и вирна упорито брадичка.

— Тя се казва Хариет, мадам.

— Чухме вече. Но като наша слугиня ще носи името Браун.

Хети се опита да отвърне смело на втренчения, деспотичен поглед на тази елегантна жена.

— Гарантирате ли, че не знае нищо?

— О, не — отговори припряно майка ѝ. — Казах ви самата истина.

— Добре. В такъв случай ще пратя да извикат икономката — да изкъпе малката и да ѝ намери място за спане. — Тя се приближи до връвта със звънеца и повдигна примирено рамене. — Мисля си, че в Ню Йорк едва ли ще се намери по-щедра жена от мен.

Смазаната от страх Хети така и не успя да помоли да не я оставят сама в чуждата къща, при тази ужасна жена.

— Благодаря ви, мадам. Голямо бреме снехте от душата ми — изпревари я майка ѝ с развълнуван глас, след което, придобила смелост, добави открито: — Понякога животът не е особено справедлив към нас, жените.

Дамата не отговори нищо. Очевидно не можеше изобщо да си представи, че тя и тази мизерно облечена жена с тъмните, тъжни очи разбират под думата живот едно и също нещо.

Едва години по-късно Хети осъзна, че за добро или зло мизерията и нищетата могат да оформят в човека твърд и жилав характер. Не ѝ се вярваше, че е зла по природа, но и не можеше да се примири с мисълта, че цял живот ще си остане една нищо и никаква слугиня. Бяха ѝ казали, че произхожда от обедняло, маловажно разклонение на рода Джарвис и следователно бе длъжна да се потруди сама за облеклото, подслона и образованието си. В никакъв случай не биваше да си въобразява, че е равнопоставена на Клеманси, разглезената, обсипвана с внимание дъщеря на богатата вдовица.

След преждевременната кончина на мистър Джарвис — едва на четиридесет и пет години — вдовицата му оповести на всеослушание, че не смята да се омъжва за втори път. От този момент нататък възнамерявала да се посвети изключително на блестящото бъдеще на малката си дъщеря — като компенсация за ранната смърт на баща ѝ.

В известен смисъл появата на Хети се оказа добре дошла за Клеманси, живяла до този момент в скука и самота.

И двете девойки имаха тъмни коси, зелени очи, хубави, стройни фигури и поразително си приличаха. Характерите им обаче се различаваха извънредно много. В резултат на детството си, преминало в недоимък и бедност, Хети бе станала подозрителна и затворена в себе си. Заедно с това обаче в нея постепенно бе възникнала любов към красивото, както и необуздана жажда за знания, простираща се върху всичко възможно — книги, картини, светски маниери, ястия и много други. Всъщност Хети не се чувстваше зле в тази обстановка, тъй като вследствие на нещастното си детство се бе превърнала в любимка на цялата прислуга. Този факт не убягна задълго от вниманието на мисис Джарвис и тя започна да се отнася с Хети като с последния неудачник на този свят, намерил най-сетне подслон единствено в резултат на християнската любов към ближния, присъща

на стопанката. По тази причина Хети така и не намери смелост да се осведоми относно далечната роднинска връзка с този дом.

От друга страна, недостатъчната ѝ осведоменост по известни въпроси все пак не ѝ попречи с настъпването на пубертета бързо да осъзнае как всъщност стоят нещата около нейните роднински връзки със семейство Джарвис. Понякога долавяше някои загатвания на прислугата, а и порасналият интерес към другия пол ѝ помогна сама да се досети какво ли ще да се е случило в миналото. И когато най-накрая готвачката мисис Крамптън — жена с остър език, но иначе мила и добродушна — ѝ съобщи, че майка ѝ е била прислужница в този дом малко преди брака на мистър и мисис Джарвис, Хети осъзна окончателно, че не е някаква си далечна роднина, а направо сестра на Клеманси по бащина линия.

Не изпита възмущение от този факт, но се преизпълни със съчувствие към майка си, жена, преживяла толкова страдания. Възхищаваше се от нейната храброст и безкористна любов. Предположенията ѝ се доказаха няколко дни, след като навърши шестнадесет години. На входа за прислугата някой бе оставил за нея някакъв доста мръсен и неугледен пакет.

— От някакъв момък, който знае защо бързаше много — гласеше неодобрителният коментар на готвачката. — Какво има вътре, Хети? Да не са семейните ви бижута?

В пакета нямаше накити, а само купчинка писма, вързани с избеляла лента. Към тях бе прибавена бележка с много правописни грешки:

„Мила Хети Браун, твойта майчица ми даде това кату умря. Убищах ѝ да ти го дам на шестнайсетия ти рожден ден, тя каза че е на първи май 1908 гудина тя каза още че тогава ще си голяма и всичко ще разбереш, сигурну е така.“
Твой приател Алф

Който и да беше този Алф, бе удържал на думата си. Дълбоко развълнувана, Хети зачете измачканите листа на първото писмо:

„Мое любимо момиче,
Надявам се, че не ти е много трудно. Цяло нещастие е, че всичко трябваше да стане точно по този начин. Но аз вярвам, че разбираш всичко и съм добавил малко пари за теб. Когато детето се появи, ще изпращам и повече. Постоянно си мисля за всички онези красиви мигове, които преживяхме заедно.“

Хауърд

В следващите писма, написани в различни интервали от време, се засягаха парични въпроси, а по-късно се споменаваше и детето. „Вярно, че Хариет е хубаво име, но аз ще си я наричам Хети.“

И накрая последното писмо:

„Изглежда, че имам някакво дребно сърдечно неразположение. Не е нещо сериозно, но се налага да си почина малко. С Милисът ще прекараме няколко седмици във Флорида. Не се тревожи, ако за известно време не получиш вести от мен. Прилагам пари, които ще ти стигнат за следващите няколко месеца.“

В сравнение с другите това писмо завършваше с по-топли и по-открити слова: „С любов, твой Хауърд“.

Наистина бе последното писмо, тъй като малко след написването му Хауърд Б. Джарвис бе починал в резултат на онова „дребно сърдечно неразположение“. По-малката му, петгодишна дъщеря бе станала богата наследничка, докато животът запокити по-голямата, шестгодишната, заедно със скърбящата ѝ майка в един чифлик, където работеше от сутрин до здрач.

Може би Хауърд Джарвис наистина е бил влюбен в майка ѝ, но по природа е бил занесен и непрактичен човек, така че едва ли щеше да се грижи по-дълго време за нея. Със сигурност не бе виждал лично извънбрачната си дъщеря, а вероятно и не е искал да я види.

Вероятно ожесточението се е трупало години наред в душата на майка ѝ и накрая, когато я настигна тежката болест, тя си отмъсти по своя си тъжен начин, като заведе Хети на Пето авеню.

Само за броени часове тези писма я направиха сякаш с години по-зряла. Поплака малко, а после изтри сълзите и изправи гордо глава. Бе решила твърдо никога да не се унижи дотолкова, че да използва тези писма като оръжие, независимо от волята на майка си. Клеманси никога нямаше да узнае за близкото родство, което ги свързва, нямаше да напомни този факт и на мисис Джарвис. Все пак съпругата на баща ѝ се държеше общо взето добре с нея, особено като се има предвид колко потресена е била, когато е научила за съществуването на другата дъщеря. Освен това незаконородените нямаха право на наследство. Клеманси щеше да бъде много богата, а тя, Хети, си оставаше беднячка. Да, тъй бе устроен животът.

Само че Хети научи много неща в дома Джарвис. Вече не бе онова глупаво същество от чифлика, а разумна, възпитана млада жена с добър вкус. Несъмнено начинът, по който живееха заможните люде, бе сложил отпечатъка си и върху нея. Освен това бе наследила от баща си и любовта към поезията и красивото, за щастие тези качества се бяха обединили с наследството от майката, а именно жилавост и практичност. Не, Хети не възнамеряваше да си остане камериерка за цял живот.

Тя бе незаконородена. Когато най-сетне прие окончателно този факт осъзна, че и последните остатъци от нейната детска сантименталност са отлетели безвъзвратно в миналото. Следователно трябваше да се замисли сериозно за бъдещето си. Все пак не бе по-грозна от Клеманси и не по-зле от нея можеше да извади на показ както гордото изражение на сестра си, така и отработените ѝ, убедителни светски маниери. И наистина, понякога Клеманси се забавляваше, като обличаше Хети в своите собствени дрехи и я принуждаваше да посреща онези посетители от мъжки пол, които я караха да скучае. Хети приемаше клетниците в южния салон и никой така и не забеляза разликата. Голям смях падаше. Клеманси буквално припадаше от кикот зад ключалката на вратата и се налагаше Хети да повишава глас, за да не се забележи измамата. Разбира се, не ѝ бе позволено да продължи играта и с лорд Хазърд, нещо, за което искрено съжаляваше. Защото щеше да ѝ бъде приятно искрящите му сини очи

поне веднаж да се спрат и на нея. Все пак не бе напълно сигурна дали той не е прозрял целия този маскарад. Запита се дали лордът имаше изобщо чувство за хумор?

Клеманси бе тази, която може би щеше да открие тази негова черта. Само че тя сякаш не разсъждаваше за подобни неща, тъй като ума ѝ занимаваха единствено материалните, повърхностни въпроси на бита. Вярно бе също, че Хюго изглеждаше някак си недействителен там, отвъд океана, вероятно човек трябваше да си го представи като разгневен мъж, облечен в униформа и тогава...

В крайна сметка сигурно всичко щеше да свърши добре. Това бе просто единственият път, когато Клеманси прояви признаци на нервност и несигурност. Но това ѝ състояние отмина бързо и отново зазвучаха добре познатите команди: „Браун, опаковахте ли роклите ми за Аскът? Тъкмо ще мога да ги нося, щом пристигнем в Англия“.

Съвместното учене приключи в мига, в който Хети порасна достатъчно и пое задълженията си на камериерка. Клеманси се превърна в „мис Клеманси“, а Хети бе вече само „Браун“. Ударът бе тежък, но и Хети умееше прекрасно да се приспособява към променящите се обстоятелства.

— Мисля, че тази година надбягванията в Аскът няма да се проведат, мис Клеманси.

— Глупости, та това е английска институция! Със същия успех би могла да твърдиш, че не ще има и парламент. Или пък крал.

— Ако позволите, мис Клеманси, но забележката ви е неуместна — възрази Хети спокойно. — Ще трябва да поразширите знанията си за Англия. В момента тази страна води война и положението от ден на ден става по-трудно.

— Браун, забранявам да ме плашиш по този начин! Може би няма да е зле, ако престанеш да четеш толкова много вестници.

ГЛАВА ВТОРА

Гордостта на вуйчо Джонас, неговият додж, ги очакваше вече на улицата, за да ги закара в Канърд-Пиър. Дамите обаче се задържаха по-дълго на закуска поради присъствието на вуйчото и обезпокоителните новини, които донесе със себе си. Още с влизането си той размаха някакъв вестник и ги запита дали седмица по-рано са чели информацията относно пътуванията с кораб.

— Не, от къде на къде — отвърна мисис Джарвис. — Знаем часа на тръгване, а други сведения не са ни и нужни.

— Нужни са. Ето тук, например — прекъсна я вуйчо Джонас и посочи една от рубриките. — Прочетох някакво странно предупреждение от страна на немското посолство. Искате ли да го чуете и вие?

— Но ние няма да пътуваме на немски кораб. Лично аз бих предпочела „Принцеса Цецилия“. Повечето ми приятели са просто влюбени в този кораб. Но при съществуващите обстоятелства ние проявихме дипломатичност и предпочетохме английски кораб, който е на път към едно от английските пристанища. Нали, Клеманси?

— Нека да прочете съобщението, мамо.

Чичото се прокашля и зачете с възможно най-носовия си тембър:

— „На всички пътници, възнамеряващи да пътуват през Атлантика, искаме да напомним, че Германия и съюзниците ѝ се намират в състояние на война с Англия и нейните съюзници. Напомняме още, че във водите покрай британските острови се водят бойни действия и че в съответствие с официалното комюнике на правителството на Германския райх всички кораби, пътуващи под флага на Великобритания или на някой от нейните съюзници, подлежат на потапяне в гореупоменатите води. Онези пътници, които са решили да прекосят района на бойните действия на борда на английски кораб или на кораб на някоя от съюзените с Англия държави, носят лична отговорност относно последствията от

действията си. Посолство на правителството на Германския райх, Вашингтон, окръг Колумбия, 22 април, 1915 г.“

— Е, Милисът, какво ще кажеш?

— Според мен немците постъпват много почтено. Но все пак те не споменават „Лузитания“, нали?

— Листът с предупреждението е закачен точно до съобщението за деня и часа, в който ще отпътува „Лузитания“. Не е ли малко странно? Ех, ако го бях прочел предната седмица! Но моят писар ме извести едва тази сутрин. Въпреки всичко обаче все още е възможно да се откажеш от пътуването, Милисът.

— Какво? В погледната минута? Та багажът ни е вече на борда. Сватбената рокля на Клеманси, както и всичко останало. Ти какво ще кажеш по въпроса, миличко?

Клеманси отговори без капчица колебание:

— Вече е късно да се връщаме назад, мамо. Хюго ще си вземе отпуск и ще ни посрещне в Ливърпул. За бога, вуйчо Джонас! Нали не искаш Хюго да ни сметне за пъзли?

Вуйчо Джонас, който бе брат на мисис Джарвис и имаше същите бледосиви очи и същия розов тен на кожата като сестра си, отвърна по обичайния си прям и безизкуствен начин:

— По-добре страхлив и жив, нежели храбър, но мъртъв, момиче. А и ти помисли по въпроса, Милисът! Имаме още цял час до тръгването. Можеш да се обадиш на хората от Канърд-Пиър. Мисля си, че все още е възможно да ги склониш да върнат куфарите ви обратно на брега. А ако се окаже, че не е възможно, е, тогава ще купим друга сватбена рокля. Аз пък ще телеграфирам до Уестминстърската банка да замрази онези един милион долара. Не ще позволим милордът да извлече печалба от зестрата още преди да е сключил брак, нали?

— Вуйчо Джонас, Хюго не е такъв човек! Та той е vyplъщение на честта. А освен това и банката не би го дпуснала, нали?

— Е, ако се ръководи от правилата, да. Дали сме им ясни указания как да действат. Трябва да са налице всички необходими документи, включително и брачното свидетелство.

— А също и невестата, нали? — додаде Клеманси. — Изобщо този разговор за пари ми се струва малко неуместен. Още повече, че трябва да се тревожиш най-вече от немските подводници.

— Точно това и правя — извика вуйчо Джонас и тропна с юмрук по масата така, че финият порцелан издрънча. — Нима не се изразих достатъчно ясно? Милисънт, отлично разбирам какви мечти храниш относно бъдещето на дъщеря си, но според мен залогът е твърде голям. Питам се дали благородническата титла на Клеманси струва един милион? И дали наистина има смисъл да си рискувате живота?

— Джонас, ти си просто черногледец. Пък немците не ще посмеят да потопят пътнически кораб с толкова американци на борда. Да не са полудели? Само си представи какво възмущение ще обхване света. Бездруго ги обвиняват, че убиват бебенца в Белгия. А сега да ги убиват и по море. Не, не! Мисля си дори, че ако се случи нещо подобно, САЩ ще се видят принудени да обявят война на Германия.

— Кое то ще бъде добре дошло за британците и французите, нали? Трябва да знаеш, че когато се води война играта понякога става доста мръсна. Тази сутрин, например до мен достигна слухът, че „Лузитания“ е натоварена с боеприпаси, макар, че тази стока не е описана никъде. Англичаните не са никакви тъпаци, нали? Щяха ли иначе да бъдат световна сила? Значи, ако „Лузитания“ пренася на борда си оръжия, то някъде официално са решили корабът да се превърне в мишена за немските подводници, ясно ли е?

— Не вярвам нито дума от това, което ми казваш. Направо е жестоко да ни плашиш буквално в последната минута преди отплаването. Прекалено предпазлив си, Джонас. Не си спомням през живота си да си поемал риск. Това е то да си банкиер, нали?

Милисънт махна салфетката си. Бе готова за тръгване — единственото, което все още не бе сложила, бяха шапката, ръкавиците и кожата.

— Все пак поназнайвам нещо по въпроса. Нямаше ли правило, според което вражеската подводница дава възможност на пътниците да напуснат кораба, преди да бъде потопен?

— Първо, да се прехвърлят две хиляди души в спасителни лодки не ще да е толкова бърза работа. И второ, едва ли има презокеански параход с толкова много спасителни лодки на борда си. А иначе си права — такова правило наистина съществува.

Клеманси застана зад вуйчо си и го погали по бузата.

— Вуйчо миличък, след две седмици имам извънредно важна среща в църквата „Света Маргарита“, Уестминстър, Лондон и не

възнамерявам да я изпусна по никакъв начин. Дори и кайзерът да ни предупреди лично.

— Ами нали той тъкмо това и прави, предупреждава ни. Обаче виждам, че както кайзерът, така и аз пилеем думите си на вятъра.

— За бога, Джонас — прекъсна го мисис Джарвис, — та „Лузитания“ е притежател на синята лента! Смятам, че ще успее да се изплъзне на кой да е вражески кораб. Освен това съм убедена, че когато стигнем до опасните води, ще ни придружи ескорт. Още като стъпим на борда, ще поискам лично от капитана уверения в този смисъл.

— С капитана ще можеш да говориш едва когато напуснете крайбрежните води и няма да има никакво време за връщане. Аз ви предупредих, момичета, пък вие както искате. Трябва да призная обаче, че май не са много отказалите се от плаването. Това се отнася дори и до Алфред Вандербилт младши.

— Ето, виждаш ли, Джонас?

— Аз знам какво имам, Милисът: сигурност, и то тук, в Ню Йорк. Защо не попитате камериерката, която вземате със себе си какво мисли за цялата тази работа.

— Кой, Браун ли? — възкликна изненадана Клеманси. — Тя няма да се откаже. Втора такава възможност няма да ѝ се открие никога.

— Въпреки всичко сте длъжни да я уведомите какъв риск поема.

— Но аз няма да се оправя без нея. Кой друг ще ми облече сватбената рокля, ако не тя?

— Длъжни сте — повтори упорито вуйчо Джонас. — Доколкото ми е известно, ние, американците, се славим като порядъчни хора и гледаме на нашите прислужници също като на човешки същества.

— Джонас, наистина се намесваш в неща, които не те засягат — възкликна мисис Джарвис сърдито. — След като ние двете с Клеманси сме готови да поемем върху себе си всички онези опасности, за които спомена, следователно същото може да стори и Браун. Нямам никакво намерение да ѝ кажа и думичка по този въпрос.

Хети узна по-голямата част от този разговор от Поли, девойката, която обслужваше семейството по време на закуската. Най-възмутена от всички бе мисис Крамптън, готвачката. Тя бе жена със силно развит майчински инстинкт и още от първия ден взе под закрилата си малкото

наплашено същество, копнеещо за майка си и тъй объркано сред разкоша и величието на богатския дом. Когато разбра какво се е случило, тя буквално се разфуча.

— Голяма гадост е, дето не са питали нашата Хети! То мистър Джонас за друго и не помисля в оная банка там! Хети да не им е някоя робиня и тя е човек! С тия работи се свърши още миналия век, не е ли така? Че тя сама ще си каже иска ли или не иска като има такава опасност. Хети, покажи, че си куражлия момиче и не отивай с тях!

— Но какво ще правя тогава, мисис Крамптън? Ще остана без работа. Сама знаете каква става мисис Джарвис, когато някой не ѝ се подчинява. Същата е и Клеманси. Ще ме изхвърлят на улицата.

Хети закърши нервно пръсти. Не искаше това интересно пътуване да се разсее във въздуха като някаква Фата Моргана — независимо от опасностите, които предлагаше. С немците шегата не биваше. Но не трябваше все пак да се забравя, че пътниците в английските кораби бяха американски граждани. Германия едва ли желаше да настрои Съединените щати против себе си. В това отношение изводите ѝ съвпадаха с тези на мисис Джарвис. От друга страна обаче съзнаваше, че Клеманси и господарката ѝ постъпваха несправедливо и лекомислено, вземайки зад гърба ѝ толкова важни решения относно собствената ѝ съдба. Нима дори и сега не я смятаха за нищо? Все пак взе твърдо решение... независимо от последствията.

— Ще тръгна с тях, мисис Крамптън. Мис Клеманси разчита на мен.

В погледите на присъстващите се появи нежност и съчувствие — очите на мисис Крамптън заблестяха издайнически, Поли бе изпълнена с възхищение, икономът мистър Бенкс дотолкова се разчувства, че хвана ръцете ѝ и ги раздруса здраво, а очите на Топси, най-малката прислужничка, черна като излъскана печка, се завъртяха страхопочтително в орбитите си.

— Обявявам значи — започна тържествено мисис Крамптън, — че Хети няма да се удави. Тя ще изскочи на повърхността като гумена топка. Нали, миличко? И никога не забравяй, че сме твои приятели!

— Винаги ще го помня — отвърна Хети с разтреперан глас.

В този миг издрънча звънецът и трябваше бързо да отиде на горния етаж. Като се изключат шапката и наметалото, тя също бе готова за път. Косата ѝ бе сресана назад, в средата на път, а след това

навита в стегнат кок. Тясната бяла якичка върху тъмния плат ѝ придаваше вид скромнен и послушен. И все пак, когато излезе навън, нещо във външността ѝ накара мисис Крамптън да отбележи:

— Тя няма да бъде цял живот камериерка. Желая ѝ го от все сърце.

Три часа по-късно пътничките вече махаха от кораба на пълничката смаляваща се фигура на вуйчо Джонас, застанал на кея.

Мисис Джарвис и Клеманси заеха просторен апартамент на главната палуба, а Хети обитаваше каюта на междинната палуба заедно с млада жена, майка на две малки деца. Разбира се, през по-голямата част от времето тя щеше да изпълнява поръчките на господарките си. Разбира се, не ѝ се разрешаваше да яде в трапезарията на първа класа. Впрочем и без това мисис Джарвис и Клеманси се хранеха на масата на капитана заедно с милионера Вандербилт и още няколко изтъкнати личности, които също като тях не се плашеха от риска да плават на прочутия параход на Канърд. Мисис Джарвис бе твърдо убедена, че на такъв изискан кораб храната трябва да е еднакво добра навсякъде и изобщо не разсъждаваше по въпроса какво яде Хети. На нея пък ѝ се налагаше да се спуска по три пъти на ден във вътрешността на кораба, нещо твърде дразнещо за работодателите, тъй като сигналът от звънеца изобщо не достигаше до нея. Само че мисис Джарвис се справи и с тази трудност — тя просто състави списък на часовете, в които Хети бе необходима в апартамента от първа класа.

Хети осъзна много бързо, че не ще може да се задържа често на междинната палуба — било за храна, било да завърже познанства или да се възстанови след пристъп на морската болест. Мисис Джарвис щеше положително да сметне последното за чиста проба кръшкане.

Хети бе убедена, че господарката ѝ отмъстително се наслаждава на ситуацията, в която се намира нейната камериерка. Тя явно не можеше да забрави случилото се преди дванадесет години — следователно за дъщерята, родена от метресата на покойния ѝ съпруг, едва ли можеше да се намери по-подходящо място на кораба от междинната палуба.

— И защо пътувате за Англия? — попита мисис Дръмонд, жената, с която споделяха каютата.

— Аз съм камериерка. Камериерка на мис Клеманси Джарвис. Тя ще се венчава в църквата „Сейнт Маргърит“ в Уестминстър. С един лорд.

— Ах, колко романтично! — възкликна мисис Дръмонд. Жената имаше измъчено лице, а двете ѝ дечица, на една и на две години, постоянно я държаха на ръба на пълното физическо изтощение. Освен всичко останало мисис Дръмонд боледуваше и от морска болест. Ако не друго, поне представата за предстоящата разкошна сватба щеше да я поразведри донякъде. Хети се стараеше да ѝ помага според възможностите си, но двете дами на горната палуба не ѝ оставяха почти никакво време със своите прищевки и глезотии. Хети искрено съжаляваше, че нещата протичат по този начин, тъй като се чувстваше вътрешно свързана с мисис Дръмонд. Тя ѝ напомняше лицата на хората от нейното детство.

— Не ми приличате никак на камериерка, скъпа.

— Така ли?

— Изглеждате така, сякаш самата вие сте благородна дама.

— Нима според вас подражавам на двете дами?

— Но вие не гледате на тях сериозно като на образци за подражание, нали? Останете си просто такава, каквато сте. Сигурна съм, че никоя от тях нямаше да се държи тъй мило с Алфи и Бени, както го правите вие.

Докато майка им беше болна, момченцата, две свити, бледи създания, постоянно се въртяха около Хети. Самата тя употребяваше повече време да храни тях, отколкото себе си. Мисис Дръмонд бе омъжена за канадец, доброволец в английския флот, прекарал няколко седмици в открито море. Тя отиваше при него в Англия — там щяха да живеят под наем някъде в Портсмут. Не изпитваше никакъв страх на огромния кораб. И наистина, щом като на борда се подвизаваха толкова много богати и прочути люде, немците едва ли щяха да се осмелят да ги нападнат.

Тя постоянно разпитваше Хети, искайки да научи всичко важно за изискания живот на горната палуба. Както и можеше да се очаква, не след дълго Клеманси завъртя няколко флирта едновременно. Майка ѝ я наблюдаваше със снизхождение, както винаги възхитена от

светския успех на дъщеря си. „Милото дете, та то е в чудесно настроение“, сподели тя с някои от пасажерите, пред които вече се бе изфукала със зетя аристократ. Впрочем нима не бе всеизвестен факт, че презморските пътувания винаги завъртват главите на младите момичета! Нима щеше да се намери разумен човек, който да упрекне дъщеря ѝ за нейното държане! Та нали това бе последното ѝ приключение, преди да премине в съсловието на омъжените жени! Все пак бе едва на двадесет и една години! Веднаж в разговор с мистър Вандербилт — човек с два брака зад гърба си и следователно много опитен и вещ в житейските дела — мисис Джарвис му довери, че ако трябва да бъде честна, Клеманси всъщност не познава бъдещия си съпруг кой знае колко добре. Но кога ли пък това се е отнасяло до младите невесты? Значи тук, на борда, Клеманси все още може да си достави удоволствие. Освен всичко останало, флиртовете я разсейват и тя не си мисли за онези лоши подводници. Според капитана, все още не са навлезли в опасните води, а най-осторожни трябвало да бъдат в Ирландско море. Да, но дотогава остават цели три дни. В случай че им се прииска да се поуплашат, трябва да почакаят още известно време, рекъл капитанът, който, както е известно, не е много по шегите.

Всичко това обаче не развълнува ни най-малко двете дами, които — обсипани с накити и ухаещи на скъпи парфюми — вечер след вечер се носеха по вълните на удоволствията. Какви прекрасни часове! Слава богу, че не се вслушаха в предупрежденията на онзи страхливец, вуйчо Джонас и отплаваха с кораба.

„Всъщност презирам Клеманси“, мислеше си Хети, вадейки една след друга вечерните рокли от куфарите, след което прекара още час в гладене на копринени гънки. Роклите спадаха към чеиза на Клеманси и се пазеха за нейния съпруг, онзи висок, рус, синеок англичанин, който вероятно очакваше съпруга, която да го обича истински.

Хети се спусна обратно по стълбите до междинната палуба, за да вечеря. После помогна на мисис Дръмонд да сложи децата да спят, побъбри малко с нея и с други пътници, след което отново се качи на горната палуба, за да съблече подарките си. За мисис Дръмонд тази процедура бе нещо възхитително, макар да не ѝ се вярваше, че две големи жени не могат да се съблекат сами.

— Аз всъщност не искам да върша това цял живот — рече Хети.
— Поговорих с онези симпатични момичета, които отиват да станат

милосърдни сестри към Червения кръст. Сигурно ще направя като тях, щом сватбата на мис Клеманси отmine. Разбира се, ако войната все още не е свършила и съм необходима на фронта.

— Те двете да се благодарят, че ви има — каза мисис Дръмонд.

В последната нощ на борда в салона на първа класа щеше да се състои концерт, а някои от по-известните пътници се канеха да организират увеселения в своите каюти. Забава бе предвидена и на междинната палуба. Щяха да свирят музиканти любители и човек можеше да участва и с неофициално облекло.

Въпреки това обаче бе издадено разпореждане да се спазват строгите мерки по затъмняването. Също така пътниците трябваше да се въздържат от разходки по палубите на лунна светлина, защото съществуваше опасност светлите дрехи, както и белите ризи на господата да бъдат забелязани откъм морето.

Независимо от всичко обаче нямаше никаква сериозна причина да се отмени празненството по случай последната фаза на едно плаване, преминало без всякакви инциденти. На следващия ден пред погледите им щеше да се появи ирландският бряг, а там ги очакваше вече кораб лоцман, който щеше да ги преведе през опасните води. Няколко часа след това пък, когато настъпеше приливът, щяха да навлязат в сигурния канал Мърси.

Клеманси се намираше в състояние, граничещо с истерията. Тъкмо бе получила телеграма от лорд Хазърд, в която той ѝ съобщаваше, че ще я очаква в Ливърпул. Телеграмата завършваше с думите:

„Сватбата определена за 20. Надявам се да не е
твърде рано — стоп — Спазването на срока много важно
— стоп — С любов, Хюго“.

Клеманси смачка нервно листа. Идеше ѝ да избухне в сълзи.

— Но това е просто прекрасно, миличко — гласеше коментарът на мисис Джарвис. — Защо си толкова неспокойна?

— Звучи някак хладно. Твърде трезво и сухо.

— Глупости. В телеграмите броят на думите е ограничен. Все пак той споменава любовта си, нали? А че денят трябва да се спазва,

вероятно означава, че не са му разрешили дълъг отпуск.

— Или пък че трябва да забременея незабавно — нацупи се Клеманси.

— Може и така да е — отвърна спокойно мисис Джарвис. — Няма никакво значение. Дари го с наследник, след което можеш да се забавляваш до насита. Благородниците поне така правят.

— Аз се забавлявам сега, мамо. Мисля, че обичам Боби Мерит.

— Кой, онзи младок, с когото флиртуваше ли? Глупости!

— Не говори така, мамо. Това е самата истина.

— Клеманси! Надявам се, че не си отишла твърде далеч, нали?

— О, не! Но толкова ми се иска. Миналата нощ влязохме в една спасителна лодка, но дежурният ни откри и ни извади оттам. Жалко! — Клеманси се изкиска. — Всъщност времето бе твърде студено.

Мисис Джарвис въздъхна.

— Явно се дължи на плаването. В такива случаи на момичетата винаги им става нещо. Държала си се крайно глупаво. В мига обаче, в който Хюго застане пред теб, забравяш всички тези неща и започваш да се държиш като разумен човек.

Клеманси изкриви устни.

— Каквото и да ми кажеш сега, тази вечер двамата с Боби искаме отново да бъдем заедно.

— Разбира се! Но не изкушавай младия човек! И недей да лишаваш клетата Браун твърде дълго от сън! Искам да си си легнала още преди зазоряване, в противен случай ще се ядосам!

„Клетата Браун.“ Името на Хети се споменава по този начин винаги когато мисис Джарвис си наумеше нещо съвсем конкретно. Разбира се, Хети не бе очарована от мисълта да будуват до ранни зори само и само за да съблече Клеманси и да снесе всичките ѝ бижута. Същата сутрин двете дами посетиха ковчежника и си прибраха ценностите от касата. Мисис Джарвис възнамеряваше да си сложи диамантената огърлица, диамантените обици, както и няколко пръстена. Клеманси пък щеше да се накичи с двойната огърлица от перли, две златни гривни и диамантена шнола. Естествено щеше да си сложи и старинния годежен пръстен, подарен ѝ от Хюго.

Нямаше да връщат накитите обратно на ковчежника, тъй като на следващия ден щяха да опаковат багажа, Хети със сигурност щеше да получи задачата да не отнема поглед от ковчезето с бижутата.

— Пътуването достави ли ти удоволствие, Браун? — попита кой знае защо Клеманси.

— О, да, благодаря. Запознах се с няколко много мили хора.

— Къде? На средната палуба ли?

— Защо не? Тази вечер, например, там ще се състои забава. Кога да дойда, за да ви освободя от дрехите ви?

— Остави! Ще се оправя някак и сама.

— Нищо подобно — прекъсна я майка ѝ. — Браун, трябва да си тук в един часа след полунощ. Убедена съм, че Клеманси ще бъде така любезна и не ще те кара да я чакаш излишно.

— О, мамо, нима искаш да ме надзираваш?

— Разбира се. За твое добро е!

В трапезарията на средната палуба бяха махнали масите и столовете, а някакъв ирландец, който се завръщаше в родния си Галуей, засвири на цигулка. Всички присъстващи, дори и най-възрастните, затанцуваха весело и непревзето.

Партньорът на Хети бе младеж от Торонто. Обясни ѝ, че отива в Англия, за да се присъедини към отряда на летците. Летенето било стара негова мечта, а и войната принудила Англия да развие бързо авиационната си техника.

— Всичко това ще стане, разбира се, само ако пристигнем здрави и читави в Англия — добави той.

— Но ние вече почти сме пристигнали!

— Не се заблуждавайте! Най-опасният участък тепърва предстои. Освен това никак не вярвам на дрънканиците, че видите ли, немците били хора на честта и нямало да потопят неутрален кораб. Дори и да плавахме под американски флаг, нашият кораб пак щеше да бъде на прицела на немците... и при това с пълно основание.

— Какво искате да кажете?

— Под предните палуби са складирани оръдия. Нужно е само да се поставят на огнева позиция и готово. Не ме питайте откъде го знам. Просто това е истината.

— Да, но ако това е толкова голяма тайна, не е бивало да ми се доверявате! — възкликна Хети уплашена.

— Може и да сте права. Не съм казвал никому, освен на вас. Мисля, че е по-добре човек да е предупреден. Може би така шансовете ви да оцелеете нарастват, ако ни торпилират.

Хети затаи дъх — все пак не бе чак толкова храбра.

— Значи очаквате торпедна атака, така ли?

— Е, може пък и да не ни улучат. — При тези думи той се разсмя и отметна глава назад. Бе симпатичен и безгрижен, от него щеше да излезе отличен летец... ако останеше жив, разбира се.

— Всъщност, как се казвате?

— Хети Браун.

— Аз май ви развалих вечерта, Хети. А сега ми кажете защо хубаво момиче като вас пътува само. Сама сте, нали?

— Не е точно така. Аз съм камериерка, а работодателите ми са в първа класа. Затова ми се налага постоянно да тичам нагоре-надолу по стълбите. По-късно тази вечер, например, ще трябва пак да ида горе и ще им помогна да си съблекат официалния тоалет.

— Не може да бъде! Невероятно! Да не искате да кажете, че две големи жени не са в състояние да се съблекат сами? — Той просто повтори казаното от мисис Дръмонд. Удивлението му я развесели.

— Виждам, че не сте наясно с привичките на богатите.

— Хич и не държа да съм наясно, щом като са им такива навиците. Вие не сте за тази работа, Хети. Защо не оставите двете патки да се обслужват сами?

— Всъщност и аз искам същото. — Безгрижието обзе и нея. Клеманси не бе единствената, която се преобрази по време на това плаване. — И ще го сторя в мига, в който мис Клеманси се омъжи. Сватбата ще бъде много изискана. Да бяхте видели само булчинския й тоалет! След това обаче сигурно ще ида на работа в Червения кръст или поне ще правя нещо полезно, докато трае войната. Вие как мислите, ще продължи ли много дълго?

— Да! И то много по-дълго, отколкото си мислят хората. Следвал съм история и са ми известни грандоманските мечти на германците. Да има как, биха завладели целия свят.

— И аз винаги съм се интересувала от история. — Хети се зарадва, че имат общи интереси. — Никога не съм ходила истински на училище, но пък чета много. Всичко, до което мога да се добера.

— Страхотно! Образована дама, която работи като камериерка.
— Той приседна още по-близо до нея. — Какво ще кажете, Хети, можем ли някой път да се срещнем в Лондон?

— Разбира се. Стига да искате и ако сте на земята, а не се реете някъде сред облаците...

— Точно това и правя в момента... — Той долепи нежно буза до нейната. Хети бе изненадана от мекотата на кожата му. До този момент не се бе докосвала до мъжка кожа. Също така никога не бе се вглеждала толкова отблизо в мъжки очи. За миг изпита чувство на остро и силно очакване, нещо подобно на щастие. А дори и не знаеше името на младия мъж.

— Дайте ми адреса си, Хети. За да ви открия в Лондон.

— До 20-ти май ще останем в хотел „Риц“. Значи ще пишете „при мисис Хауърд Б. Джарвис“. А вие как се казвате?

— Доналд Нюман. За съжаление нямам никакъв адрес, защото още не знам къде точно ще служа. — Той я подръпна нежно за ухото.
— Но ние пак ще се срещнем, Хети. Гръм и мълния! Днес се чувствам лек като птичка! Което няма нищо общо със самолетите.

Цигуларят засвири една ирландска народна песен, „The Kerry Dancers“. След това пък някой запя с тъжен глас „Любимите гласове на старите спътници“. Непрестанното боботене на машините придружаваше тихата песен. Хети видя сълзи в очите на мнозина и също ѝ се приплака. Но по-скоро от радост и надежда. Внезапно пътуването бе станало прекрасно.

ГЛАВА ТРЕТА

За огромно разочарование на всички пътници, на следващата заран гъста мъгла затули както морето, така и ирландския бряг, който трябваше да се вижда, ако времето бе ясно. Проехтя корабната сирена. Увити в палтата си, пасажерите се натрупаха на палубата — гледката, открила се пред очите им, подейства на всички потискащо. Освен това повечето бяха и уморени от увеселенията предната вечер и се надяваха утринният въздух, както и зелените хълмове на Ирландия в далечината да ги освежат.

Корабът намали ход. Разнесе се слух, че около Фастнет Рок са били забелязани немски подводници — капитанът бил получил вестта по телеграфа. Каквато и да бе истината обаче, мъглата щеше да снижи видимостта и на дебнещите подводници. В поведението на екипажа не се долавяше никаква нервност, макар че рано сутринта все пак бе проведено занятие по боравене със спасителни лодки. Въжетата заиздаваха стържещи звуци, докато спускаха лодките във водата — двадесет и две на десния борт, а на левия — единадесет.

Хванати за ръце, Клеманси и Боби Мерит се разхождаха бавно по палубата. Когато Клеманси се върна, обясни на Хети, че Боби и тя са може би единствените пътници, които могат някак си да боравят със спасителни лодки. Вярно че се смееше, докато изрече тези думи, но в погледа ѝ се четеше известна напрегнатост. Немските подводници не бяха единствената заплаха за нея, приближаваха се и доковете на Ливърпул. Щеше да се стигне до трогателни сцени на сбогуване. Както и на поздравя...

След закуска мисис Джарвис нареди на Хети да опакова багажа. Докато пребиваваха на борда, двете, майка и дъщеря, бяха наизвадили цял куп рокли. Всички те сега трябваше да се загънат грижливо в копринена хартия и да се сложат обратно в куфарите. За вечерята, последната на борда, повече преобличалия нямаше да има. Мисис Джарвис и Клеманси щяха да носят дрехите, с които на следващата

сутрин щяха да слязат и на брега — костюм от тъмнозелена вълна за майката и сив фланелен костюм с накъдрена якичка за дъщерята.

Все по-често долната устна на Клеманси потреперваше. Хети искрено я съжаляваше, защото разбираше прекрасно нейното състояние.

Надяваше се вечерта отново да се види с Доналд Нюман и да се увери, че той все още държи да се срещнат в Лондон. На обяд така и не се видяха, тъй като мисис Джарвис заръча да ѝ сервира в каютата. Този път на Хети ѝ разрешиха да се храни заедно с господарките, тъй като имаше много работа за вършене и не можеха да се лишат от нея дори и за час. Налагаше се да се огладят роклите, някои копчета да се подсилят (дори и тези, които изобщо не възнамеряваха да падат), а безценната булчинска рокля трябваше отново да се огледа от всички страни.

Хети реши, че мисис Джарвис ѝ възлага постоянно някаква работа само и само самата тя да не остава насаме със себе си. Чувстваше се много по-сигурна, когато двете девойки бяха до нея. Хети отново изпита съчувствие. Странно, но изражението на безпомощност в очите на тази тиранична жена я развълнува. Вероятно мъглата бе виновна за нервността, обхванала пътниците.

Вероятно на мъглата се дължеше и фактът, че от лоцманския кораб все още нямаше никаква вест. Никому и не мина през ум, че той може изобщо да не е бил изпратен да ги пресрещне. Имаше обаче хора, които заподозряха най-лошото — че е бил потопен.

Около десет часа мъглата най-сетне се разсея и час по-късно на палубата проехтяха откъслечни викове „ура“ — в далечината изникна земя. Корабът се насочи към Куинстаун на ирландския бряг. Постепенно очертанията му се проявиха — можеха да се съзрат вече някои дървета, сиви островърхи покриви и една църковна кула. Но ни следа от друг кораб, който да придружи океанския гигант в родните води. „Лузитания“ изглеждаше съвсем самотен сред тези спокойни и искрящи води... Но от брега сигурно ги виждаха. Вероятно повече не биваше да се страхуват от нищо. И все пак пътниците се поразтревожиха, когато корабът внезапно смени курса и се насочи към открито море, независимо че пред очите им се появи Оулд Хед тъв Кинсейл, ориентир, известен на всички моряци.

Стюардът, отнасящ подносите, увери мисис Джарвис и момичетата, че не бива да се тревожат. Капитанът знаел какво върши. Корабът щял да остане в по-дълбоки води, за да не се натъкне на плитчините при островите Солтис. Хети погледна часовника. Дали мисис Дръмонд е успяла да убеди момченцата си да заспят след обяда? Часът бе два и десет. Внезапно Клеманси скочи на крака и извика, че не може да остане нито миг повече в каютата. Смятала да се поразходи горе на палубата и после щяла да разказва какво ново е научила.

Но така и не успя да стигне до вратата. Страховита експлозия разтърси корабния корпус и в същия миг подът сякаш избяга под краката на трите жени. Мисис Джарвис изкрещя и се вкопчи първо в някаква маса, която се преобърна, а после и в един шкаф, наклонен странично по възможно най-чудатия начин. Всичко около тях се движеше. Куфарите се запързляха по пода и Клеманси изписка:

— Улучиха ни с торпедо! Ах, мамо, какво ще правим сега?

Хети се облегна на една преобърната ракла и се опита с всички сили да запази както равновесието, така и хладнокръвието си. Не след дълго мисис Джарвис щеше да припадне, а Клеманси всеки миг щеше да получи истеричен пристъп.

Хети успя да достигне куката със спасителните пояси и хвърли единия на мисис Джарвис, а другия на Клеманси. Трети нямаше.

Нейният си висеше в каютата на средната палуба.

— Трябва незабавно да излезем на палубата — извика тя запъхтяна. — Сложете си бързо поясите! Хайде, мисис Джарвис, елате!

— Не, почакайте един момент! — Господарката ѝ си бе възвърнала част от самообладанието. — Извадете накитите!

— Мисис Джарвис, нямаме никакво време!

— А, ковчежето било тук! Хайде, Клеманси, отвори го!

Корабът се бе наклонил още повече и Хети бе уверена, че някъде недалече е дочула тътена на втори взрив. Стюардеса с измачкана шапка вмъкна глава през вратата.

— Госпожи, бягайте бързо на горната палуба — извика тя и изчезна начаса.

— Мисис Джарвис, не можем да вземем ковчежето със себе си — възкликна Хети отчаяно. „Дяволите да я вземат тази суетна жена“, помисли си тя. Нима трябваше да се удавят заради някакви си дрънкулки.

— Ще сложим всичко върху себе си — отвърна мисис Джарвис и посегна алчно към ковчежето, облицовано с кадифе. Само за миг тя овеси диамантената огърлица на врата си, а ръцете ѝ, пълни с обици, така и не успяха да си намерят място. Алчността ѝ се пренесе и върху Клеманси. Тя сложи бисерната огърлица и отрупа пръстите си с толкова пръстени, колкото можеше изобщо да носи. После подхвърли на Хети тежка златна гривна и няколко обици.

— Ето, вземи тези неща.

Хети не пое пръстените и те се търкулнаха нанякъде по полегатия под. Само за да успокои възбудените жени, тя все пак нахлузи гривната на ръката си.

— А сега да тръгваме! — В гласа ѝ прозвуча молба. — Ще ви заведе до палубата, а после ще ида долу. Трябва да помогна на мисис Дръмонд и децата ѝ.

— Не знам коя е мисис Дръмонд — възкликна мисис Джарвис, — обаче ти забранявам да ни напускаш, Хети!

— Трябва да взема и спасителния си пояс. Нямам пояс, разбирате ли? — извика Хети и в очите ѝ се появиха сълзи. — А и малките Алфи и Бени... моля ви, нека тръгнем най-сетне!

Адският шум отвън се засили още повече и до слуха им долетяха женски писъци, провлачени стъпки, заповеди на висок глас. Хети се вкопчи здраво в перилата на наклонената почти отвесно палуба и поведе двете жени пред себе си. В този миг изобщо не разсъждаваше по въпроса каква ли странна гледка представляват, нахлузили пояси и окичени целите в бижута. Имаше пътници, които бяха взели със себе си цялото си имущество, а други притискаха малки деца към гърдите си. Сякаш сме претърпели корабокрушение, помисли си Хети объркана и възкликна високо и ясно:

— Претърпели сме корабокрушение, бог да ни е на помощ.

Къде ли бе мисис Дръмонд с двете деца? А храбрият ѝ летец?

На горната палуба много хора се опитваха да се покатерят в спасителните лодки — цареше пълна бъркотия. Вече бяха спуснали една от лодките, която, малка и крехка, вече се поклащаше там долу върху искрящите вълни. Корабът се накланяше все повече и по тази причина спуснаха втората лодка твърде несръчно. Тя се блъсна в корпуса, хората се изсипаха от нея като плодове от кошница и полетяха стремглаво надолу към далечните дълбоки води.

Хети притвори ужасена очи. Когато ги отвори, съзря в далечината безпомощните фигурки, които отчаяно се бореха с вълните, някои от тях успяха да се вкопчат в обърнатата лодка. Наоколо най-различни хора хълцаха неудържимо. Някаква жена щеше замалко да задуши своето бебе в прегръдките си. На средната палуба и в трета класа имаше толкова много бебета. Трябваше веднага да потърси долу мисис Дръмонд. Бе очевидно, че корабът ще потъне, тъй като от всички страни проехтя прокобния вик: „Напускай кораба!“. Хети се надяваше, че нещата няма да се развият толкова бързо, та нали „Титаник“ се бе задържал няколко часа над водата?

— Хети! Хети!

Видя как набутаха мисис Джарвис и Клеманси в една лодка, някой блъсна и нея вътре — набит моряк със зачервено от страх лице.

— Хайде, мис. Няма време за губене. Корабът потъва.

— Трябва да стигна до средната палуба.

— Безнадеждно начинание, мис. Водата я заля.

Безсмислено бе да протестира. Наклонът на кораба я накара буквално да се претърколи в лодката. Видя мисис Джарвис и Клеманси пред себе си. Бяха се вкопчили една в друга, а диамантената огърлица на мисис Джарвис проблясваше на слънчевата светлина. В следващия миг върху ѝ се строполи някаква дебелана и я катурна като чувал с картофи. Някой извика:

— Достатъчно! Спускай вече! И този път внимавайте — да няма повече преобръщания!

Телесата на дебеланата буквално задушиха Хети. Стори ѝ се, че се е понесла във въздуха — стремглаво спускане надолу, трясък и главозамайващ наклон на лодката, осъдена на гибел в мига, в който се удари във водата, след което се преобърна като предшественичката си. Само за секунди студената, мрачна, задушаваша вода се склочи над хората и Хети осъзна, че се дави.

Бяха изминали едва дванадесет минути от попадението на торпедото. Никой не бе наясно какво става и едва ли някой някога щеше да си спомни съвсем точно какво ги е сполетяло.

Малко по-късно Хети осъзна, че преди да загинат, давящите се излизат на повърхността поне един или два пъти. Внезапно тя забеляза, че се е вкопчила в някакъв пояс, тласкан безцелно от вълните.

Ръцете ѝ бяха изтръпнали от умора, дробовете ѝ — пълни с вода, а тялото — вкочанено от студа.

Но все пак бе жива. Все още жива.

Смъртно започна да осъзнава, че е станало чудо. В този миг нещо се докосна леко в нея, нещо, което не искаше да се отстрани. Някаква ръка. И едно разкривено лице, бледо като платно. Удавник.

Ужасена, Хети размаха ръце и се опита да се отдалечи. Огледа се и съзря навсякъде около себе си отломки, свободно носени от вълните. От кораба нямаше и следа, сякаш не е съществувал никога.

Тя започна да крещи:

— Мисис Джарвис! Клеманси! — Всъщност само си мислеше, че крещи — морската вода се плискаше в устата ѝ и накрая тя се отказа. Опита се да отскубне ръце от пояса, за да се спусне надолу в бездната. Далеч, далеч от този кошмар! Но силите ѝ не достигнаха и ръцете продължиха да обвиват здраво хлъзгавия гумен обръч.

— Изглежда, че е жива. — Колко ли дни или часове бяха отминали? Но ето, тя чу гласове и някой я задърпа от водата. — Извадете я! Исусе Христе! Колко е млада още! Колко ли сме останали?

— Двадесет и един.

— По-добре е от двадесет. Двадесет и един от хиляда. Господи!

— Сигурно наоколо се лутат и други лодки. Как е тя?

— На пръв поглед изглежда така, сякаш вече е късно за всякаква помощ. Вече се стъмва. Ако не ни открият скоро, за всички нас ще е късно. — Гласът внезапно изтъня. — Да пукнат дано, проклети германци. В ада да се продънят дано, в ада...

Някой зареди „Отче наш“. Бе благ женски глас с ирландски акцент: „Отче наш, който си на небето. Нека се свети името ти...“.

— Студено! — прошепна Хети и затрака със зъби. — Студено!

— Нима най-сетне се събудихте, мило дете. Слава на отца! Сестро! Сестро! Тя ще оживее! Така, завивам я с второ одеяло. — Някакви пръсти я хванаха за китката — искаха да ѝ напипат пулса. После отново същият глас. — В състояние ли сте да поемете глътка

супа? Нужно е да укрепнете. Затворете спокойно очи. Връщам се веднага.

До слуха ѝ достигнаха и гласове на други хора.

— Коя е тя? Можем ли някак да открием самоличността ѝ?

— Скоро ще е в състояние сама да отговори на въпросите ни. Все още е много млада. Клетото дете! Когато я доведоха, бе почти гола — увита единствено в моряшка куртка...

Малко по-късно отново първият глас:

— Ето ме пак тук, миличка. Пийнете. Най-добрата супа на мисис О'Броган. По-вкусна е от морска вода, нали?

— Б-благодаря — заекна Хети. Съзнанието ѝ бе заето все още от преживяния кошмар и там нямаше място за специалитета на мисис О'Броган. Искаше само да отпие малко, да се постопли и да заспи.

— Погледнете, на ръката ѝ има гривна! Тънка, от злато! Елате да я разгледаме отблизо. О, вижте! — В благия глас се доловиха нотки на възбуда. — Гравирани са инициалите ѝ. Събудете се, мила. Вече се съмна. Можете ли да ни кажете как се казвате? Тук са вашите инициали. К. М. Дж. Какво означават те?

— Клеманси Милисънт Джарвис — прошепна Хети. Около нея се застрелкаха размити сенки и образи.

— Слава богу, значи узнахме името на още един човек. Роуз ще ви донесе чаша горещ чай, а после ще поговорим още малко. — Със своите червени бузи и плахите си тъмни очи Роуз не изглеждаше много по-възрастна от ученичка.

— Можете ли да се изправите в леглото, Клеманси?

— Аз не съм... — Бе твърде изтощена и не ѝ се обясняваше нищо. Очакваше скоро да дойде и мисис Джарвис, която щеше да внесе порядък с присъщата си самоувереност. Същата онази мисис Джарвис, чиито диаманти искряха тъй силно под светлината на слънцето! Сякаш специално се бе приготвила, преди да се възнесе на небето.

— Мисля, че ще се справите, ако ви помогна малко. Останете спокойна! Само не се напрягайте!

— Те къде са? — изтръгна се от гърлото на Хети.

— Кого имате предвид, мила?

— Мисис Дж-джарвиз.

— Майка ви ли? За съжаление не мога да ви кажа, миличко. Все още донасят тру... хора. Почакайте малко, а след като си починете ще я потърсите. А може би тя ще дойде тук да ви потърси.

— Мъртва е. Видях я да пада от лодката. Клеманси също.

— Но това сте самата вие. Слава на бога, вие сте жива, нали? Хайде, пийнете още малко чай.

Хети разтвори натежалите клепки — намираше се в препълнена болнична зала. Милосърдните сестри, повечето от тях монахини, едва се придвижваха между леглата. Вляво и вдясно от нея лежаха неподвижни фигури, в безсъзнание, с бледи, обезкървени лица. Нито една от тях обаче не бе мисис Джарвис или Клеманси. Хети понечи да вдигне глава, за да огледа и останалите легла, но в този миг белосаните стени, таванът, тесните прозорци и тъмното разпятие в края на залата се разлюляха неудържимо.

— Хайде, мила, не губете съзнание! Вече сте по-добре. Скоро ще ви изпратим в хотела. Защото тук атмосферата е доста мрачна, нали? — В очите на момичето с червените бузи бликнаха сълзи. — Света Богородице, градът ни не помни такова нещо. Каква ужасна война.

При тези думи ръката ѝ се разтрепери и този път Хети я успокои, като я стисна здраво за китката. Това действие сякаш я съживи. Тя лакомо изпи произстиналия чай и помоли за втора чаша.

Роуз веднага се разведри.

— Дължи се на солената вода. Бяхте нагълтали буквално литри. Сестрата казва, че сигурно много сте искали да живеете, защото иначе сте щели да се удавите. Всичко е заради силната ви воля. А сега отивам за още чай.

Докато Роуз, това младо, здраво, симпатично момиче седеше при нея, Хети се чувстваше добре. В мига обаче, в който тя я напусна, до сетивата на Хети достигнаха стоновете, движенията и мъчителното дишане на околните и кошмарът се завърна.

Черната задушаваша вода, замиращите писъци, страховитите отломъци от кораба, едно мъртво бебе, привързано за спасителния пояс, някакъв плешив мъж, който се бореше да остане на повърхността на морето, но нагълта вода и потъна, масата — нима наистина бе маса — върху която се бяха проснали млади мъж и жена, отчаяно

прегърнати в смъртта. А там, където по-рано все още бе корабът, се плискаше единствено невинното море.

Но тя бе останала жива. Помогнала ѝ е волята, бе споменала Роуз.

Мислите ѝ я върнаха към онова наплашено дете, оставено само в голямата къща на Пето авеню. „Защото по право твоето място е тук“, бе казала майка ѝ. Спомни си с какво нежелание мисис Джарвис я задържа при себе си и как после гледаше на нея като на лична собственост. Как я принуди да се качи на кораб, обречен на гибел и я третираше като човек втора ръка, чието единствено право в живота е да изпълнява заповеди.

Но душата ѝ оживя — надеждата и амбициите не бяха угаснали. А сега оживя и нейното тяло. Да, тя бе една от оцелелите.

Смятаха я за Клеманси Милисънт Джарвис. Не след дълго щяха да я запитат какво възнамерява да прави от тук нататък и тя щеше да им отговори: „Смятам да отпътувам за Лондон при годеника си“.

Не, не, пълна безсмислица. Трябваше да се измъкне най-сетне от това тясно легло и да потърси мисис Джарвис и Клеманси. Може би в този момент те лежаха някъде в другия край на залата. Или пък вече се бяха настанили в хотела, за който спомена Роуз.

В този миг момичето се върна с втората чаша чай.

— Роуз...

— Значи помните името ми! Това е чудесно.

— Роуз, колко от пътниците са се удавили?

— Не мога да ви кажа, Клеманси. Защото не знам.

— Много ли са?

— Мога само да ви кажа, че беше нещо ужасно.

— А къде са... удавените?

— Все още намират по някой... по протежение на брега до Куинстаун. Но по-добре не мислете за тези неща.

— Трябва да открия мисис Джарвис.

— Да, мила. То се знае. Та нали тя е собствената ви майка...

— Носеше диамантена огърлица. Невъзможно е да не я забележат.

— Опазил бог!

— А Клеманси имаше на себе си... златна гривна.

— На сигурно място е, миличко, в сестрата. Не се тревожете. А когато открием майка ви, ще ви съобщим незабавно.

Да, но ако тя е Клеманси, трябваше да открият и Хети.

— Вие само двете ли бяхте, мила?

— С нас имаше и една... прислужничка. — Така и не разбра как тези думи се изтръгнаха от устата ѝ!

— Стига, стига, не плачете, съкровище. Недейте.

Хети потъна, удави се, задушена от множество върви с нанизани бисери. Оживя Клеманси, очаквана от висок, рус англичанин, който щеше да се ожени за нея.

Защото тя никога вече нямаше да срещне онзи млад летец от Торонто. Той се намираше на средната палуба, най-неблагоприятното място на целия кораб, мястото, където водата първа е нахлула през разбитите стъкла на люковете. Предположи, че все пак се е опитал да помогне на мисис Дръмонд, на Алфи и Бени. Не, не биваше да мисли повече за тези неща. Трагедията загаси пламналата за миг искрица щастие. Не бе останало нищо. Само пепел.

Вероятно бе заспала неусетно — когато отвори очи, съзря точно над себе си добродушното, сбръчкано лице на някакъв свещеник.

— Аз съм отец Нийли, дете мое. По-добре ли сте вече?

Хети се чувстваше поукрепнала.

— Да, отче.

— Това е добре. Тъй като ти нося печална вест. Мисля, че открихме твоята майка.

— Ж-жива ли е?

— Уви, не. Намерили са я рибарите. Те кръстосват с лодките си напред-назад по крайбрежието, разбираш ли? Дирят оцелели. Ти ни каза, че майка ти носи диамантена огърлица, нали? Та затова си мислим, че е тя.

— Сама ли беше? С нея нямаше ли и една чернокоса дама...

— Не, открихме само нея. Нека господ спаси душата ѝ.

Хети се изправи в леглото.

— Трябва да я видя.

— Тъкмо това исках и да те попитам. Ще имаш ли сили? Ще бъда откровен с теб: необходимо е да установим самоличността ѝ, независимо от украшенията, които носи. После можем да известим семейството ти, както и хората, които те очакват в Англия.

Американският посланик в Лондон ни изпрати известни указания — мистър Уолтър Пейдж, познаваш ли го?

Хети поклати глава.

— О, много фин джентълмен. Държи всички американски граждани да получат необходимото. А ти си една от тях, нали? Мисля си обаче, че не си в състояние да идеш до училището. Затова ще сторим следното: Роуз ще те настави в инвалидна количка и ще те закара дотам. Тя е здраво младо момиче. Така този труден момент ще отmine по най-бързия начин. Роуз! Роуз! Възможно ли е сестрата да се лиши от услугите ти за половин час? И вземи, моля те, топла наметка за мис Джарвис.

Роуз дотича бързо.

— Отче, не е ли още рано за младата дама?

— Да, рано е. Но е дошло времето да се справим най-сетне с тази страховита трагедия. Трябва да се установи самоличността на много, много жертви, а и властите са длъжни да действат колкото се може по-бързо. Има формалности по погребенията. Ще се проведе също и оглед на телата.

Малкото, доста мизерно училище се намираше на полегат хълм, недалеч от сивата, олющена църква. Защо ли не бяха положили мисис Джарвис в църквата?

— Защото църквата е препълнена — отвърна кратко отец Нийли.

Хети потрепери цялата.

— Толкова много ли са покойниците?

— Градът ни е малък и се казва Кинсейл. Дочух, че много от трупове са занесени в Куинстаун. Казват още, че били няколкостотин. Това корабокрушение е било ужасно.

Ужасно изглеждаше също и лицето на мисис Джарвис. Диамантената ѝ огърлица, врязана дълбоко в подутия врат, искреше неподражаемо от досега със солената вода. Колко обезкървено, колко безжизнено бе това лице! Някой бе притворил очите ѝ и бе скръстил подпухналите ѝ ръце на гърдите. Тази жена никога вече нямаше да вика с властния си глас: „Браун!“.

Хети сякаш все още не можеше да проумее случилото се. Всичко бе той ужасяващо, че гласът ѝ буквално секна. Тя само кимна на отец Нийли в отговор на неизречения му въпрос. В следващия миг се хвана

конвулсивно за гърлото — не бе в състояние да си поеме истински дъх. Отец Нийли разтълкува погрешно жеста ѝ и рече:

— Ще я погребат без накита. Освен ако, разбира се, вие не пожелаете изрично това да стане.

— Изобщо не съм мислила по този въпрос. Но тя трябва да бъде изпратена в Ню Йорк, нали?

— Разбира се. Ще поговорим пак за това, но сега нека излезем оттук. Не можем да сторим повече нищо за тези клетки създания — рече той, сочейки към редиците тела, увити в платно. — Единственото, което ни остава, е да се помолим за душите им.

В болницата Хети се почувствува съсипана и до вечерта я оставиха на спокойствие. После ѝ донесоха поднос с хляб и мляко. Не смееше да заспи — насън отново щяха да я навестят страховитите спомени и преди всичко застиналото лице на мисис Джарвис, на което се четеше обвинение. „Как изобщо се осмеляваш да живееш, Браун, след като Клеманси и аз сме мъртви?“

Къде ли бе Клеманси? Хети бе помолила да я уведомят, щом открият една тъмнокоса девойка.

— А, да, прислужничката — отвърна отецът. — Непременно ще я потърсим. Може и да е жива още, макар че не е много вероятно.

— Ако беше жива... — Първоначално Хети искаше да каже: „щеше да попита за майка си“, но продължи: — щеше да попита за нас.

До този момент обаче на това описание не съответстваше никой. Бяха телефонирали и в Куинстаун, за да получат сведения.

Най-накрая Хети все пак заспа — сънува, че натиска главата на Клеманси под водата. Кошмарът я разбуди и тя се разхълца от ужас. Дежурната сестра дойде до леглото ѝ и наведе над нея приветливото си лице, засенчено от царящата тъмнина.

— Шшт, дете. Пречите на останалите. Ще ви донеса горещо мляко и скоро ще заспите пак.

Изпи млякото и наистина успя да заспи бързо. На следващата сутрин почувства глад и бе в състояние да яде всичко, което ѝ донесоха. Да, искаше да живее и то толкова силно, че се превърна дори

в измамница, готова да заеме мястото на Клеманси. Ти вече си Клеманси Джарвис, повтаряше безспирно в нея един натрапчив глас.

Тя съобщи на дежурната сестра, че се чувства вече достатъчно укрепнала и желае да напусне болницата.

— Това е чудесно, мила. Все пак останете, докато дойде отец Нийли. Исква да ви зададе няколко въпроса.

Нима отецът е разкрил измамата и възнамерява да я обвини?

„Открихме, че се представяш за една мъртва девойка, Хариет Браун. Не се ли боиш за спасението на душата си?“

На следващата сутрин обаче отец Нийли изглеждаше едновременно весел и измъчен и не я попита подобно нещо. Желаше да узнае само кого да известят за спасението ѝ.

— Вчера не искахме да ви притесняваме, но съм убеден, че семейството ви се тревожи за вас.

— Отче, открихте ли момичето, за което ви питах?

— Не, нищо. Всъщност тя как се казваше?

— Хариет Браун. — Значи така, за един-единствен кратък миг тя просто уби клетата Браун. И все пак бе готова да се закълне, че предварително не възнамеряваше да изрече тези съдбовни слова. Само че в ума ѝ постоянно кънтяха думите на майка ѝ: „И помни, тук ти ще живееш по право“, след което тя вдигна поглед към голямата, елегантна къща.

Да, Хети знаеше отлично, че майка ѝ казва истината.

— Съществува ли някаква възможност да е оживяла?

— Не е напълно изключено все още да плува някъде из морето, но аз лично се съмнявам. Та нали в издирването са се включили толкова много хора? Стигнахме до извода, че сме успели да открием всички оцелели. Чувам, че особено настоятелно питат за един влиятелен американец, мистър Вандербилт. Все още не са го намерили. Вероятно е потънал заедно с кораба! Разказват, че последния път, когато са го видели, е привързвал спасителни пояси около кошчетата с бебета. Нека господ дари с покой душата му.

Хети пое дълбоко дъх. Изпълни я непоносима болка. Алфи, Бени и морякът Дръмонд, който очаква вест от жена си. Клетият Доналд Нюман, който никога нямаше да лети над облаците!

Тя обаче извади късмет. Щеше да живее, да живее, да живее!

— Ще можете ли да изпратите телеграма на вуйчо ми Джонас в Ню Йорк? — чу тя собствения си глас да пита спокойно. — Става въпрос за Джонас Мидълтън от банката Мидълтън, Уолстрийт.

— Какво да му напиша?

— Напишете просто: „Клеманси е жива“.

— И това ли е всичко?

— Да. Всъщност не. Можете ли да изпратите и вест до Англия? До лорд Хазърд от Лобърн до Сайрънстър. Напишете, моля, следното: „Пристигам Лондон с оцелели от Лузитания. Копнея за теб. Клеманси“.

— И кой е този господин? — Отец Нийли примигна дяволито.

— Човекът, за когото ще се омъжа.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Фериботът достигна Холихед и неговите бледи, изтощени пътници слязоха на сушата, преследвани все още от изживяния ужас. Корабната компания раздаде на всички най-пъстра смесица от ирландски дрехи — палта и поли от туид, дебели ирландски плетени жилетки, както и вълнени чорапи. Някои от пътниците приказваха извънредно много, в държането им се долавяха нотки на истерия и очевидно не можеха да понасят тишината.

Хети прекара цялото четиричасово пътуване на палубата. Трепереше под поривите на студения морския вятър, притворила очи, за да не вижда постоянното движение на вълните. Чувстваше се самотна, но щеше да се чувства още по-зле сред потискащата атмосфера на салона или пък в някоя от претъпканите с хора каюти. Ако беше останала там, нямаше да има друг избор и щеше да търси Клеманси. Тъкмо това и направи веднага след като напусна неголямата болница в Кинсейл — отиде в Куинстаун, мястото, където бяха извадили на сушата повечето удавници и оцелели.

Видя толкова много мъртъвци, че вече престанаха да ѝ правят впечатление. Всички те бяха ужасно обезобразени, мръсни, грозни, безименни — бе крайно време да се махнат от очите на живите и да се погребат. Хети си наложи като един вид покаяние да присъства на масовото погребение на жертвите. Натовариха ковчезите на конски каруци, докарани на това място от цялото графство Корк. Образувайки безкрайно шествие, те затрополиха по калдъръма покрай малките, сиви ирландски къщи със затворени капаци на прозорците, след което веригата напусна градчето по криволичещия път и се отправи към морския нос, където се намираше гробището. Атлантическите ветрове и бури бръснеха денонощно това място и шумът на прибоя щеше вечно да оглася покоя на мъртвите.

В ролята си на дъщеря Хети реши мисис Джарвис да бъде погребана тук. Тя извести с телеграма вуйчо Джонас относно своето намерение и не след дълго получи по телеграфа и неговия отговор:

„Сигурно най-доброто решение — стоп — разумно ще е с женитбата нещата да се довършат — стоп — сложи цветя от мое име на гроба на клетата Милисът — стоп — вуйчо Джонас.“

Той така и не се поинтересува от съдбата на вероятно безследно изчезналата Хариет Браун, поведение, типично за равнодушието и безчувствеността на семейство Джарвис спрямо собствените им прислужници. В този миг Хети взе категоричното решение никога да не се държи по този начин, когато стане лейди Хазърд от Лобърн.

Лейди Хазърд! Живееше като в съновидение и се навяваше никога да не се събуди от него.

Хети допускаше, че вуйчо Джонас не е чак толкова потресен от трагедията. Все пак вината бе у своенравната му сестра, която отхвърли с лека ръка неговото предупреждение. Поради големите разстояния, както и спокойния, заможен живот, който водеше, вероятно в неговите очи това събитие изглеждаше като някое от сензационните заглавия във вестниците, съпровождащи всяка по-голяма война. Пък и те двамата със сестра му поначало не се разбираха кой знае колко добре. За него сватбата на Клеманси щеше да е много голямо облекчение, тъй като най-сетне снемаше една отговорност от гърба му.

Хети се постара да си припомни почерка на Клеманси — едър, положен със замах, но заедно с това и твърде обикновен. Щеше да го възпроизведе сравнително лесно, било когато напишеше писмо на вуйчо Джонас — а това я очакваше съвсем скоро — било на някоя от приятелките на Клеманси — а тя, за щастие, не се интересуваше много от момичетата и нямаше нито една истинска приятелка. Би могла също да се възползва от класическото оправдание, че е наранила дясната си ръка, та затова се налага да пише с лявата.

Докато пътуваше с влака от Ливърпул към Лондон в ранните утринни часове, в главата ѝ гъмжаха хиляди планове. В мига обаче, в който влакът навлезе в лондонските предградия, потънали в мъгла, и забави ход, сърцето ѝ ускори ритъма си и тя щеше буквално да припадне от притеснение. Този факт обаче я накара отново да осъзнае, че е жива и сърцето ѝ се изпълни с радост. В сравнение с

оцеляването след ужасното коработушение срещата с непознатия англичанин бе направо дреболия.

Тя реши да обикне този човек, макар че едва ли щеше да достигне това блажено състояние до мига на бракосъчетанието.

В самия край на перона имаше малка група хора в официални облекла. Един от спътниците на Хети ѝ обърна внимание, че лично американският посланик е дошъл да ги посрещне. В качеството си на американка тя можело спокойно да иде при него, за да я поздрави.

Ето нещо, което ще поотложи срещата с лорд Хазърд, помисли си Хети и сърцето ѝ отново се разтуптя. Тя застана пред Уолтър Х. Пейдж, вгледа се в отпуснатото му, загрижено лице и му подаде ръка. След което с тих глас изрече новото си име.

— Имате ли приятели тук, в Лондон, мис Джарвис?

— Да, годеникът ми. Всъщност той трябва да ме посрещне тук. — Казвайки това, тя не се запъна нито за миг, но още в същия миг осъзна, че е направила първата си грешка. Клеманси винаги носеше фризура с изискани къдрици, а тя, Хети, пропусна да повтори същия този елегантен стил. В своите груби дрехи сигурно приличаше на някаква ирландска скитница. Хюго просто нямаше да я познае.

— Да ви помогна ли да го издирите, мис Джарвис? — попита мистър Пейдж с присъщия си учтиво загрижен глас.

— Предполагам, че носи униформа. В момента е в отпуск. О... — Тя пое шумно дъх. — Мисля, че го виждам.

Малко встрани от хората стоеше висок, широкоплещест мъж с униформа в цвят каки, който очевидно не желаше да бъде причисляван към множеството, явно не очаквайки да се натъкне на такова стълпотворение. На Хети ѝ идеше или да потъне в земята, или пък да се разтопи във въздуха. Каква рискована игра бе започнала! Внезапно собствената ѝ дързост я изплаши. Но можеше ли да върне хода на събитията назад? Не, вече нямаше връщане, освен ако, разбира се, не се появеше внезапно истинската Клеманси и не разобличише своята двойничка.

Някой я побутна по гърба — посланикът бащински я насочваше към мястото, където трябваше да иде. В този миг Хюго я забеляза и забърза към нея. По лицето му недвусмислено бе изписано облекчение и Хети осъзна смутена, че все пак наистина я е сметнал за Клеманси. С

неуверена усмивка тя стори последната, окончателна крачка към своето бъдеще.

— Хюго! — Гласът ѝ прозвуча съвсем естествено и също тъй естествено тя го прегърна. Още в същия миг обаче долови, че той трепна рязко. Боже милостиви, нима бе забелязал истината! Край на всичко! Бе разгадал измамата! Но уплахата ѝ — а тя се опасяваше, че в първите дни това ѝ състояние често ще я връхлита — отстъпи на заден план, когато забеляза, че той ходи с бастун и че вследствие на страстната прегръдка замалко не изгуби равновесие.

— О, ти си ранен! — възкликна тя уплашено.

Той само кимна.

— Току-що ме пуснаха от болницата. Имал съм голям късмет. Сега съм в отпуск за един месец. Бедно момиче, беше ли много страшно всичко онова, което си преживяла?

— О, много по-страшно, отколкото можеш да си представиш. Все още не съм в състояние да говоря за тези неща. — При тези думи тя въздъхна дълбоко. — Но все пак останах жива.

— А майка ти? Имаше ли погребение?

— Погребаха я заедно с другите. Реших, че така е най-добре. И вуйчо Джонас бе съгласен. Хюго, вече нямам нищо. Дори и тези смешни дрехи не са мои. — Клеманси сигурно щеше да каже същото — та тя толкова държеше на външността си. — Много зле ли изглеждам?

По този начин тя го принуди да я огледа внимателно и той може би щеше да открие измамата. Хюго я изгледа проникателно, а тя има смелостта да отвърне на погледа му. Бе първият път, когато заставаще истински пред мъжа, когото си бе избрала.

Запита се дали в този миг той ѝ изглежда толкова привлекателен, колкото тогава в Ню Йорк, когато го видя съвсем бегло как влиза в къщата и как по-късно я напуска с Клеманси под ръка. Бе запечатала спомена за ведри сини очи, за типично английските светла кожа и руса коса. В този момент обаче лицето му бе зачервено и леко подпухнало, очите изглеждаха по-бледосини и по-хладни, отколкото си мислеше. Все пак го бе зърнала отдалеч, докато самата тя бе останала сякаш невидима за него в своята спретната униформа на камериерка, защото той спадаше към категорията хора, които не забелязват съществуването на слугите.

Не помнеше и русия мустак над пълните му, леко обърнати нагоре устни. Очевидно си го бе пуснал едва след посещението в Ню Йорк. Но Хюго бе висок, с изправена стойка, широкоплещест — възплъщение на представителния офицер от английската армия. Тя се досещаше, че тялото му я привлича, но наистина не знаеше какъв е характерът му, интелектът му, имаше ли чувство за хумор. По-късно щеше да получи отговор на всички тези въпроси.

— Не ме гледай така — наруши той мълчанието с рязък глас. — Не съм в най-добрата си форма. Впрочем и ти не изглеждаш добре.

Хети почувства угризения и прокара ръка по бледото си лице, по косата си, сресана назад. Клеманси никога нямаше да допусне да изглежда по този начин, дори и след коработрушение. Опита се да преодолее неловката пауза и възкликна енергично:

— Видът ми се дължи донякъде на простия факт, че съм гладна. Пътували сме цяла нощ.

— Естествено, сигурно си изгладняла до смърт. — Нейното съвсем простичко обяснение сякаш го успокои. — Ще закусваме в „Баркли“, а после продължаваме за Лобърн. Пим вече ни очаква с колата.

Оттук-оттам бе научила много неща от Клеманси, която се бе информирала обстойно за живота на висшето общество в Лондон. Сведенията щяха да ѝ бъдат от полза — например фактът, че хотел „Баркли“ е предпочитаното място за дебютантите в светския живот, както и за елегантния провинциален елит.

— Хюго, не мога да отида в „Баркли“ в този си вид!

— Глупости, разбира се, че можеш. — В гласа му се долавяха ясно изразена самоувереност. — Нали ще бъдеш там с мен!

Затрудняваше се да следва хода му, независимо че той куцаше. Бе очевидно, че сцената на гарата не му допада: сигурно в Белгия и Франция се бе нагледал до насита на бежанци, прилични на градински плашила. Тя можеше да разбере неговото настроение. Изобщо започваше да разбира какво представлява войната. Защото тя, войната, нямаше нищо общо с представата, която си бе изградила Клеманси — усмихнати млади офицери в домашен отпуск, шампанското се лее, а около офицерите — рояци от хубавици...

Бедният Хюго! Бе ранен, раната го болеше, а хубавата му годеница бе извадена от морето полумъртва, обсебена от страховити

кошмари. Но и двамата бяха оцелели. Тя си спомни за това чудо, ускори крачка и се изравни с мъжа, който щеше да е неин. Та той сигурно не смяташе, че мястото ѝ е на две крачки зад него, нали?

До една кола, излъскана до блясък, стоеше белокоос шофьор.

— Това е Пим — обади се Хюго. — Сега всички млади мъже са в армията. Затова се наложи да извикаме Пим. Към Баркли, Пим. Искаме да закусим, преди да потеглим на път. Мис Джарвис е гладна.

Нито мускул не трепна по лицето на възрастния човек. Изобщо не можеше да се разпознае какво мисли за скитницата, която господарят му е решил да заведе в дома си.

— Много добре, милорд. Опасявам се, че младата дама е изтърпяла доста трудни моменти.

— Да, много трудни наистина. Качвай се, Клеманси.

Клеманси! Това име бе като камък, запокитен право в лицето ѝ. Потръпна цялата. Просто не бе възможно ежедневно да се измъчва от угризения на съвестта и освен това постоянно да бъде изложена на опасност в момент на разсеяност да не забележи, че някой я е заговорил. Трябваше да вземе категорично решение, и то скоро.

— Е, поразгледай Лондон, града, в който най-сетне успя да дойдеш.

Той седна до нея на задната седалка и внезапно взе ръката ѝ в своята, този неочакван жест я накара да потръпне. Сега гласът му стана приветливо закачлив и този факт я поуспокои. Явно настроението му се бе подобрило и съвсем скоро двамата щяха да се смеят и да се шегуват един с друг.

— Навън цари ужасно мрачно настроение — забеляза Хети.

— Когато слънцето се покаже, всичко ще се оправи. Все пак е пролет, нали? А през пролетта Лобърн е прекрасен! — В гласа му се прокраднаха топли нотки. Да, той очевидно държеше на Лобърн. Вероятно дори повече, отколкото на американското момиче, на което предложи женитба. Беше чувала, че онези англичани, които имат късмета да притежават старинни семейни имения, действително са страстно привързани към тях. На Хети това чувство ѝ се струваше както странно, така и много интересно. И тя самата охотно би опитала да опознае тази страст. В крайна сметка съвсем скоро Лобърн щеше да е и неин. Тя успя, така да се каже, да го извлече буквално от Атлантическия океан.

— Къде е пръстенът ти, мила?

О, боже! Напълно бе забравила годежния пръстен, обсипан със смарагди и диаманти, който все още красеше ръката на Клеманси там някъде, на морското дъно.

— Загубих го — отвърна тя спокойно. — Сигурно е паднал във водата. Бях се вкопчила в един спасителен пояс и това продължи много часове. Морето отнесе почти всичките ми дрехи. Бях останала единствено с тази гривна. — Пръстите ѝ се заиграха със златния накит, който от този ден нататък повече нямаше да носи. — По нея са открили и самоличността ми. Някои от хората — продължи тя с равен глас, — бяха останали съвсем голи.

— Наистина ли? Точно така става и когато избухне ръчна граната — добави Хюго. — Адски неприятна работа.

Хети подхвана охотно новата тема.

— А теб как те раниха?

— Улучи ме парче от граната. Раната беше доста тежка. За щастие обаче все още мога да яздя.

— В окопите ще да е доста страшничко, нали?

— Е, не е като да смучеш бонбонче. Освен ако, да кажем, нямаш слабост към телешки консерви. Но поне мога от време на време да пояздя, ако сме зад бойната линия и ако наблизо е разположена някоя кавалерийска част. Веднаж дори организирахме надбягвания. Само че над нас прелетя немски самолет и подплаши конете. Наложих се да се спешим и да стреляме с револвери по машината. Малко по-късно пилотът се заби в една гора, но според мен това се дължеше не на нашите изстрели, а на повреда в двигателя. Защото по време на полета си той буквално допираше земята.

Миличък Доналд Нюман, дали — ако беше останал жив — летенето щеше да ти се стори по-безопасно от вражеските торпеда?

— Обаче така му се пада — заключи Хюго. — Не биваше да плаши животните, нали?

Нима Хюго ставаше общителен, само когато заговореше за коне? С времето тази тема щеше да ѝ доскучае. Хети се надяваше, че ще може да разгърне пред него всичките онези интереси, потискани до този момент в дома Джарвис: музика, книги, живопис, разговори на всякакви теми. Известно ѝ бе, че нейният баща е бил свършен

компаньон. А майка ѝ често казваше за него: „Знаеше всичко и говореше с лекотата, с която птиците пеят“.

— Ще ти взема нов пръстен — обади се Хюго и я погали по ръката. — Как мислиш, дали смарагдите няма да ти донесат нещастие?

Хети се насили и се засмя.

— Едва ли смарагдът е причинил гибелта на „Лузитания“, нали?

— За всеки случай ще вземем друг камък. Ще си го избереш сама. — Внезапно се запита дали пръстът ѝ е като този на Клеманси, дали не е по-дебел, по-тънък или по-дълъг. Не знаеше отговора на този въпрос. Но все пак Хюго не бе човек, който обръща внимание на подробностите и едва ли си спомняше много добре как изглежда тънката, млада ръка на Клеманси.

Закусваха в празния ресторант и Хети постепенно си възвърна доброто настроение. Кафето бе добро, а сварените яйца и филиите, обилно намазани с масло, ѝ се сториха по-вкусни от всичко, което бе яла някога. Не можа да устои и на парчето топъл кекс.

Хюго се усмихна.

— Май храната в Корк не е била много вкусна.

— Не се заяждай, моля те! Първо бях пълна догоре с морска вода, а после... — Лицето ѝ прие сериозно изражение. — ... обстоятелствата не ми разрешиха да помисля за храна.

Той я изгледа внимателно.

— Явно съм забравил, че умееш да се изразяваш толкова точно.

При тези думи тя сведе глава.

— Всъщност тогава ние не се опознахме много добре, нали? Нямахме достатъчно време. — Тя позамълча за миг. — Единственото, което знаех бе, че искам да се омъжа за теб. А ти също каза, че искаш да се ожениш за мен.

— Бог ми е свидетел, наистина изрекох тези думи.

Хети бе наясно, че топлатата храна е възвърнала цвета на лицето ѝ и изглежда по-хубава от преди.

— Държиш ли още на думите си? Сега, когато съм само една скитница, извадена от морето като риба?

Той се засмя отново, очевидно доволен, че се разбират по-добре и че Хети не истеричничи при спомена за постигналото я нещастие.

— Ето, сега отново заприлича на себе си. Бих казал, че приличаш повече на русалка, отколкото на скитница.

— Колко мило от твоя страна, Хюго. — Доставяше ѝ удоволствие да се преструва на кокетка. Едва в този момент осъзна защо този вид поведение толкова е допадал на Клеманси.

— Почакай да видиш, когато се обзаведеш с нов гардероб. Видя ли, че съм прав. Видът ти не направи никому лошо впечатление.

Да, думите му отговаряха на истината. Портиерът бе произнесъл единствено фразите: „Добро утро, милорд. Добро утро, мис“ и ги гледаше безизразно, досущ като Пим. По-възрастните келнери пък я обслужваха с майчински грижи, като не проявиха никаква изненада от факта, че лорд Хазърд е довел жена, която прилича на селянка.

Сигурно щеше да ѝ е приятно да се върне един ден тук, но вече в качеството си на лейди Хазърд, облечена в дрехи от Уърт или Пату.

Загледа се във внимателните движения на келнерката, която ѝ доливаше чай и внезапно почувства, че я пронизва безгранична радост. Това усещане я връхлетя толкова неочаквано, бе тъй смущаващо, че ѝ идеше направо да скочи от мястото си и да нададе ликуващ вик. Защото блаженството, което я изпълваше, фактът, че е здрава и жива, изтласка от съзнанието ѝ спомена за преживените ужаси, мисълта за възможните трудности, които ѝ предстояха. Не, тя нямаше да остане по-назад от Клеманси, която не бе вече сред живите. Щеше да обезщети Хюго заради измамата. В нейно лице той щеше да открие любяща, гъвкава и покорна съпруга и никога нямаше да разбере, че са го излъгали. С миналото бе окончателно приключено. От този миг нататък, започвайки с тази приятна зала, с милите келнери и с представителния млад офицер, седнал насреща ѝ, радостта и удоволствието от живота щеше да я придружава на всяка крачка.

— Защо се усмихваш? — попита Хюго.

— Просто съм щастлива, че съм жива и съм при теб.

— Е, това е наистина добро начало! — Лицето му се отпусна. Пред очите ѝ той загуби вдървеното си държане на армейски офицер и даде да се разбере, че много харесва събеседничката си.

— Тръгваме ли, Хюго? Толкова ми се иска да видя най-сетне Лобърн.

— Тръгваме веднага, мила. Но имай предвид, че пътуването ще продължи дълго. Чувстваш ли се подготвена за това напрежение?

— Разбира се! След тази великолепна закуска съм като новородена.

— Чудесно! Значи ще пристигнем точно за обяд. Вече ни очакват. Впрочем, Клеманси, има още нещо, което искам да спомена, докато не ни чува Пим с острия си слух. Става дума за парите.

— Парите ли?

— Знаеш какво имам предвид. Брачният договор. Изяснихме този въпрос още тогава, в Ню Йорк, вуйчо ти Джонас и аз. Той е безкомпромисен бизнесмен.

— О, това ли? Да, мисля, че му се налага да бъде такъв.

В този миг не бе в състояние да погледне Хюго в очите. Темата за парите на Клеманси ѝ дойде като гръм от ясно небе. Каква ли е била договорената сума? Нямаше никаква представа. Бе се вмъкнала в кожата на Клеманси, без да помисли, че същата тази кожа е подплатена с пари и украсена с диаманти. Действително, от вниманието ѝ бе убягнал фактът, че не играе само ролята на Клеманси, а също и ролята на наследничка. Защото нещата не се свеждаха единствено до брачния договор, вероятно тя щеше да наследи и значителното състояние на мисис Джарвис. Ето, вече ѝ се наложи да приеме и онова противно диамантено колие, което главната сестра ѝ напъха в ръцете и което тя побърза да скрие на дъното на багажа си.

— Надявам се, че всичко е наред. Не съществуват никакви пречки, нали?

Хюго бе също объркан. Сините му очи заискриха с леден блясък. Потвърди се подозрението ѝ, че е влюбен не толкова в Клеманси, колкото в нейното състояние. Клеманси сигурно е била наясно по този въпрос. Пресметливият ѝ мозък обаче бе решил, че си струва да склучи този брак по сметка. Е, като е така, нужно ли бе да се притеснява дори за миг? Стигнала до този извод, Хети буквално заизтезава паметта си — трябваше ѝ нещо, за което да се опре.

— Мисля, че сумата е депозирана в Уестминстърската банка. — Някой ѝ бе споменал този факт. Може би Поли, камериерката, която бе дочула разговора по време на последната закуска в Ню Йорк. — Вуйчо Джонас не те ли е осведомил по този въпрос?

— О, да. Но откакто войната започна, не е лесно да се поддържат деловите контакти. Все още не съм получил никакво потвърждение. Вуйчо ти настояваше да представя необходимите документи и най-вече нашето брачно свидетелство.

— Това няма да е проблем, Хюго, щом като ще се оженим, нали?

А дали щеше да я остави, ако парите не пристигнеха? Тя — не, по-точно Клеманси — бе изпратена като някакъв пакет, пълен със стока. Какво пък, нещата стояха точно по този начин.

— За какво са необходими парите?

— За да спасим Лобърн, разбира се. Баща ми остави много дългове след смъртта си, а трябва да си призная, че и моите не са малко.

Този разговор не засягаше Хети. Реши, че на нейно място Клеманси също щеше да смени темата с усмивка на уста.

— Хората като теб ценят много родния си дом, нали?

— Естествено. — В гласа му прозвуча известна арогантност. — Вие в Америка не можете да се похвалите с нищо подобно, нали?

Да си влюбен в миналото — дали това бе нещо добро? Но тя щеше да обикне Лобърн. А когато имението се съвземеше с помощта на нейните пари, то щеше да ѝ принадлежи, също както и на Хюго.

Нейните пари ли?! Е, да, трябваше постепенно да свиква с тази мисъл. Имаше обаче нещо друго, което бе нужно да промени. Взе решението си спонтанно, независимо от възможния риск. Установи, че вече е готова да се сблъска и с опасни ситуации.

— Хюго, мога ли да те помоля да не ме наричаш вече Клеманси?

— И защо не? — Той бе видимо изненадан. — В Ню Йорк не спомена нищо по този въпрос.

— Там си бях у дома. Мама и прислугата ме наричаха Клеманси. Но никога не съм обичала името си... Звучи толкова пуритански. Нарекли са ме така само защото и мама носи това име.

— Честно казано, и на мен не ми допада твърде. И как да те наричам? Имаш ли си някакво галовно име?

— Да, Хети. Баща ми ме е нарекъл така. — („Ще си я наричам Хети“) Изпитваше потребност да запази частица от старата си самоличност. Вероятно рискът не бе особено голям. Сега, когато мисис Джарвис не бе сред живите, сигурно щяха да освободят слугите. Малко вероятно бе да срещне отново някой от тях, а вуйчо Джонас пък я знаеше само като „Браун“.

— Хети ми харесва. Хубаво име е. Много по-приятно от Клеманси — тук си права. — Държеше се дружелюбно, макар тонът му да бе малко покровителствен. — Всичко ще се подреди чудесно.

Смятам да купя чифт ловни коне, стига да намеря достатъчно свестни. Повечето от най-добрите коне са на фронта. Можеш да яздиш, нали?

Ето един от въпросите, които я плашеха. Клеманси яздеше много често в летния чифлик на семейството в Лонг Айленд. Хети пък никога не бе възсядала кон. Просто не бе имала тази възможност.

— Всъщност не.

Той я изгледа удивен.

— Мислех, че умееш да яздиш. Останал съм с впечатлението, че си ми го казвала. Впрочем няма значение. Ще те науча. Това ще е първото нещо, което ще направя, когато се оправи кракът ми. И така, тръгваме ли?

Пленителната гледка, която се разкри пред очите ѝ я успокои. Стори ѝ се, че вече я обиква: полегати зелени хълмове, сякаш напръскани с овце и блеещи агънца, къщички, сгушени в долините като котенца на сиви ивици, кичури брястове и буки, рекички, искрящи до бяло в маранята. Над този свят, обагрен в сиво и зелено, цареше безкраен покой — истински безметежен сън.

— Като в картина на Коро — прошепна Хети.

— Така ли? Изобщо не подозирах, че се интересуваш от живопис.

— О, интересувам се, и то много. Видях смъртта право в очите и сега наистина се интересувам от всичко възможно — възкликна Хети със страст в гласа. — Да не си си помислил, че съм някаква си там повърхностна дамичка, която си пада само по светския живот?

— С всеки миг те опознавам все по-добре и по-добре. Надявам се обаче да не се окаже, че си някоя от учените „сини чорапи“.

Като че ли бе мъничко изплашен от такава перспектива. Трябваше да внимава — поне в началото да се държи повече като Клеманси и по-малко като Хети. Във всеки случай не като Хети, книжния плъх, която винаги се заравяше часове наред в библиотеката, щом се откриеше такава възможност.

— Не, не съм „син чорап“. Само изглеждам ужасно — промълви тя и облегна глава на рамото му.

От гърлото му се изтръгна неговият привичен лаещ смях. Този тип хумор му допаднаше.

— Не се тревожи. Кити ще се погрижи за теб.

— Кити ли? Коя е Кити?

— Снаха ми, жената на моя брат. Имат си детенце, Фреди. Мамино синче. — При тези думи той притисна болезнено ръката ѝ. — Но ние ще се справим по-добре от тях.

Четеше мислите му като от разтворена книга. Като глава на семейството той носеше задължението да запази Лобърн. Следователно му бе нужен и наследник. В случай че такъв не се появеше, имението и титлата отиваха в по-малкия брат, а после и в „мамино синче“ — вариант, който не биваше да се допуска.

— Кой живее още там, Хюго?

— Майка ми. Очаква те с голямо нетърпение и любопитство.

— Тя съгласна ли е да има за снаха американка?

— Не съвсем. Аз обаче съм убеден, че можеш да промениш чувствата ѝ. Достатъчно е само да опиташ. Но не се подлъгвай от нейния крехък външен вид. Тя е извънредно енергична жена. Виж, тук започва имението. Оттатък, зад хълмовете, ходим на лов. Областта тук просто е създадена за ловуване. Уверявам те, че само някоя смъртоносна рана може да ме откаже от това удоволствие.

Невисоки хълмове, кичури от камбанки, обагрени като небето в убитото синьо на утринните изпарения, гарги, които шумно спореха по върха на един бряст, фермер крачеше зад плуг, теглен от два коня — той бавно, бавно изтегляше своята бразда и не след дълго прекоси хребета и се спусна надолу към долината. Студените вълни и писъците на даещите се постепенно избледняха в душата на Хети като някакъв грозен сън. Селцето, през което минаваха, тесният път, обрамчен вляво и вдясно от къщи с цвят на скала, църковната кула в далечината зад тях — истинско въплъщение на покоя.

— О, Хюго, всичко е толкова прекрасно.

Той бе доволен.

— Великолепно, момиче. Наистина е великолепно.

Речникът му бе доста стереотипен, но тя щеше да го промени. Така, както щеше да накара и енергичната му майка да я приеме. Желаше също да забременее по най-бързия начин, за да може той да си получи наследника. Защото никой не знаеше докога ще продължи войната и колко млади мъже като Хюго или брат му ще загинат в нея. В този момент това бе единствената сянка, която помрачаваше този чуден ден на радост и нов живот.

ГЛАВА ПЕТА

Стълбите нямаха край. Внезапно Хети почувства огромна умора. Изчезнали бяха както еуфорията от срещата с Хюго, така и удоволствието от пътуването към Лобърн. Но освен умората имаше и още нещо — бе изнервена като артистка, очакваща първата си голяма поява на сцената.

Лобърн представляваше овехтяла сива сграда в самия край на криволичещото отклонение от пътя, не бе толкова голям, колкото си представяше. Все пак зад строгата фасада може би имаше лабиринт от стаи. Изтрити каменни стъпала водеха към пруст, икономът отвори вратата и те се озоваха сред осеяния със слънчеви петна сумрак на просторна зала, облицована в ламперия от светло и тъмно дърво. Пред тях се издигаше вито стълбище; в помещението се долавяха различни миризми, но най-вече на пчелен восък. Върху полирана, почти черна дъбова маса бе поставена ваза с разцъфнала клонка от слива. Виждаха се и няколко кресла с извити спираловидни крака и с избеляла тапицерия, везана на ръка. Нямаше ли някакво точно обозначение за този стил? Хети твърдо реши по-късно да проучи този въпрос. В голяма открита камина тлееше слаб огън. Две кучета от породата лабрадор скочиха към нея.

В този миг в залата пристъпи пълна жена с присвити устни.

Нима бе майката на Хюго?

— Мисис Евънс, нашата икономка — обади се Хюго. — Тя ще ни покаже стаята, приготвена за теб.

Нямаше ли да я поздравят и други хора от дома? Вярно, че не очакваше да я посрещне армия прислужници, подредени от двете страни на залата, но пък бе убедена, че Клеманси разчиташе да бъде приета точно по този начин и следователно щеше да се почувства разочарована и дори засегната. Как ли щеше да се държи Клеманси на нейно място? Дали щеше да махне безгрижно с ръка?

Очевидно тук бяха предизвестени, че няма да носи нищо със себе си, тъй като Хюго се обърна към мисис Евънс с думите:

— Мис Джарвис няма багаж. Надявам се, че е помислено по въпроса и вече сте приготвили някои неща за нея, нали?

— Мисля, че мисис Лайънъл е сторила необходимото — отвърна мисис Евънс хладно и церемониално.

— А къде е мисис Лайънъл?

— В болницата. Дежурна е от осем часа. Но за обяд ще се върне. А лейди Хазърд не се чувства добре, но се надява, че по-късно ще бъде в състояние да слезе долу. — При тези думи мисис Евънс се обърна към стълбите. — Ако благоволите да ме последвате, мис?

Хети погледна изплашено към Хюго, но подпирайки се на своя бастун, той вече се отдалечаваше в съвсем друга посока. Двете огромни кучета го последваха.

Заизкачваха се по стъпалата, последната част от стълбищата бе особено стръмна. Хети залиташе от натрупаната умора. В този миг икономката се обърна към нея.

— За вас е предвидена Сивата стая, мис. Решихме, че ще предпочетете спокойствието след това ужасно корабокрушение. Успяхте ли да се оправите напълно от премеждието?

— Мисля, че никога няма да го забравя — отвърна Хети искрено.

— Да, наистина е било ужасно, но във Франция стават още по-страшни събития. Вие сте американка и тези неща не са ви известни.

— Да, така е.

— В такъв случай скоро ще ги научите. Нашите храбри младежи загиват на фронта. До този момент господарят е имал късмет и се е отървал само с един ранен крак. А мистър Лайънъл трябва да отпътува в посока към Дарданелите. Досега не бяхме чували нищо за места с подобни имена. — В загрижеността си мисис Евънс стана пообщителна, но все пак не ѝ бе лесно да приеме, че тази бледна, размъкната млада жена е новата господарка на Лобърн. А може би отношението ѝ се дължеше на факта, че Хети е американка.

— Странно е, че пристигате без багаж. Очаквахме нещо по-различно.

— О, аз имах прекрасен куфар. Но остана на морското дъно...

За миг мисис Евънс се вторачи в лицето на Хети с неприкрита симпатия, след което побърза да каже:

— Няма значение, сега сте тук и сте жива. А това е най-важното, нали? — Да, наистина животът е единственото, което има някакво

значение, помисли си Хети и закима енергично в отговор. Запита се обаче какво ли би си помислила Клеманси за печалната стая, в която тъкмо влизаха.

Легло с балдахин и сиви брокатени завеси. Стените също в сиво. Таван, подпрян от греди. Студ. Дали не бе стая за гости втора ръка? Кой ли бе взел решението да я настанят на това място, преди да се премести в спалнята на стопанина? Самият Хюго все още не бе споменал и дума за сватба. Нима бе променил мнението си и се канеше да я изпрати обратно в Ню Йорк? Не, не, парите в банката представляваха все пак огромно изкушение. Този факт бе, така да се каже, нейната застраховка.

— Тук горе няма да ви смущава нищо — обади се мисис Евънс, — освен може би вятърът и крясъкът на гаргите. Сега сигурно ще пожелаете да си отдъхнете. След половин час е обядът, но мисис Лайънъл спомена, че можете да позвъните оттук и ще ви донесат храната горе.

— О, не, ще сляза долу — каза Хети. Съчетанието между сивата стая и самотен обяд щеше да е нещо твърде тъжно. Устните ѝ се разтрепериха, но все пак успя да сдържи сълзите си. — Ще се измия и преоблека. Казахте, че тук някъде има рокли, нали?

— В гардероба, мис. Да ви изпратят ли Ефи? — „Да се изпрати Браун, за да преоблече мис Клеманси“, в ушите ѝ като ехо прокътят властният глас на мисис Джарвис...

— Няма нужда, ще се справя и сама. Благодаря ви, мисис Евънс.

— Банята е точно отсреща. Не изглеждате добре, мис.

Мисис Евънс си тръгна и Хети се разтрепери. О, боже, какво стори? Нима това бе хубавият живот, за който Клеманси разказваше тъй често и тъй темпераментно? Посрещнаха я не приветливо, стаята — гола и печална, хладен годеник, който сякаш не държи да се жени.

Може веднага да сложи край на това състояние — слиза долу и си признава всичко. Можеше да каже, че след коработрушението е била обзета от някаква налудничава идея, а после смилено щеше да ги помоли да я изпратят обратно у дома.

Да, но имаше ли тя дом? Вуйчо Джонас никога нямаше да ѝ прости измамата, домакинството на Пето авеню щеше да се разпадне или пък щяха да назначат управител, след като нямаше господарка,

нямаше да има нужда и от камериерка. А що се отнася до мизерния живот в чифлика, там тя нямаше да се върне за нищо на света.

И както си седеше на ръба на леглото — нерешителна, изтощена, смазана — внезапно с кристална яснота я връхлетя споменът за лицето на майка ѝ в деня, в който я заведе в къщата на семейство Джарвис. То бе костеливо, бледо, изпито, пронизано от дълбоки бръчки, а тъмните ѝ очи буквално пламтяха. Дори и болна, майка ѝ не искаше да се предаде. „Трябва да използваш всяка възможност в този живот, Хети, да хванеш мига. Разбираш ли какво искам да ти кажа?“ „Не, мамо.“ — отвърна тя. „Ще го разбереш един ден, когато му дойде времето. Когато се случи нещо важно, трябва да се възползваш! Не избягвай предизвикателствата! Защото момиче като теб не може да си го позволи! Искам да станеш нещо в този живот. Ти го заслужаваш!“

Странно, как ясно прозвучаха думите на майка ѝ. Сякаш в този миг самата тя бе в стаята и ги изговаряше още веднаж. Бедната ми хубава майчица, помисли си Хети. Любовта ѝ е била толкова необмислена, а цената, която е платила, толкова висока. Но тя не се разкая никога за стореното, никога не загуби кураж. Да, тя щеше непременно да одобри поведението на дъщеря си в тази деликатна ситуация, в която се бе напъхала сама. Щеше да каже, че Хети е в правото си да действа по този начин. Хети реши, че сигурно и непознатият ѝ баща щеше да одобри нейното поведение. Бил е културен, изискан мъж, чувствителен, романтичен, различен от останалите. Но, уви, не дотолкова различен, че да стори нещо и за извънбрачната си дъщеря. Дали пък наистина щеше да одобри рискованата ѝ игра?

Хети стана бавно от мястото си и се отправи към гардероба. Да, там наистина висяха няколко доста хубави рокли, макар че Клеманси едва ли щеше да ги хареса особено. Плетена жилетка и пъстра карирана рокля, кремава копринена блуза, следобедна рокля от мек зелен плат и дълга, тъмносиня тафтена рокля с дълбоко деколте, падаща право надолу — точно по най-новата мода. Явно бе предвидена за вечерите. Кому ли е принадлежала?

Имаше и топъл вълнен утринен пенъоар, бяла памучна риза, украсена с дантели, а в едно чекмедже бяха сложени чорапи, бельо, носни кърпички. Едва ли тези неща са нови, помисли си Хети с подозрение — наистина, чии ли бяха? По всичко личеше, че размерът

им съответства на нейното тяло. Вероятно някой ги е осведомил за мерките на Клеманси. Но този факт не премахна съжалението ѝ, че се налага да слезе долу и да поздрави семейството с дрехи назаем.

Пристъпи в банята, прилична на пещера, изми се и навлече пъстрата карирана рокля и копринената блуза. Обувки не се виждаха никъде и затова отново обу грубоватите ирландски обувки, получени от компанията Канърд. Все пак можеше поне да срещне косата си и да пооправи фризурата, освен това щеше да поразтрие страните и устните си, за да възвърнат своя цвят. Но не бе в състояние да стори нищо срещу изтощението и ужаса, струящ от очите ѝ.

И все пак най-накрая тя изглеждаше съвсем приемливо, като се надяваше, че ще успее да издържи предизвикателството на обяда. Не биваше никой да си помисли, че американките са лишени от смелост.

Никой не ѝ бе казал къде може да открие семейството. Вероятно в трапезарията, но къде ли се намираше тя? Не, не се държаха честно спрямо нея. Сякаш бе някаква току-що пристигнала служителка, може би гувернантка, на която все още не бяха показали дома. Най-сетне се озова в залата и се заозърта за някой, който да я упъти. Внезапно през процепа на някаква полуотворена врата до слуха ѝ достигна висок, ясен женски глас. Изплашена, Хети се заслуша.

— Можеш ли да довършиш някак започнатото, Хюго?

И отговорът му:

— Трябва да мога. Слава богу, тя остана жива.

— А заприличала ли е на мокра мишка?

— Тя имаше достатъчно време, за да изсъхне. Всъщност се държи великолепно. Бедното момиче! Нали знаеш, загубила е майка си.

— Е, в днешно време всеки може да загуби близък човек, нали?

Страхувайки се да не чуе още някои съвсем безчувствени слова, Хети разтвори храбро вратата и пристъпи в тъмна и уютна стая, изпълнена с книги, с кожени мебели и червени килими на пода. Пред откритата камина стояха двама души — Хюго и една руса млада жена, която се отдръпна рязко от него. Може и да бе самовнушение, но сякаш ѝ се стори, че двамата се бяха прегърнали.

— Съжалявам, но никой не ми каза къде е трапезарията. — Гласът на Хети бе твърд и спокоен, но прозвуча и едва доловим упрек,

сякаш искаше да каже: „Не ще позволя да се отнасят по този начин с мен“.

Хюго заговори бързо-бързо:

— О, Клем... искам да кажа Хети. Джулия, годеницата ми предпочита да я наричам Хети и аз споделям желанието ѝ. Другото ѝ име звучи наистина противно, когато някой го спомене, първото, което ти идва наум, е цяла колония от пуритани. А, да, та вие двете все още не се познавате. Джулия, Хети. Хети, Джулия.

Хети разтърси една тясна ръка без пръстен. Бе твърде объркана и все още не можеше да възприеме цялостно младата жена срещу си. Аристократично лице, бледи сини очи, руса коса. По някакъв много странен начин тя приличаше на Хюго. Дали двамата не бяха роднини?

— Не сте ли снахата на Хюго? Той ми каза, че тя се нарича Кити. Не ми е споменавал за никого друго.

— Е, това е защото и аз спадам към персонала, нали, Хюг?

Хюг? Обръщението прозвуча твърде интимно.

— Джулия е компаньонка на майка ми. Тя...

— ... в миналото си е имала трудни моменти — прекъсна го Джулия.

— Джулия, остави ме аз да обясня всичко. Майката на Джулия беше една от най-добрите приятелки на майка ми. Когато почина обаче, животът за Джулия стана труден и мама я покани да живее при нас. После пък здравето на мама се влоши, а Кити е заета с детето. По този начин всичко си дойде на мястото.

Нима бе възможно в крайна сметка Хюго и тази елегантна, стройна персона да са нещо повече от добри познати? Или може би Джулия търсеше близост? Хети притежаваше тънък усет за проявите на враждебност, дори и скрити зад булото на вежливостта, както в този случай. От едната страна Джулия, която не притежаваше нищо, а от другата тя, Хети, заможният натрапник.

Все още бе твърде рано да обсъжда този проблем и все пак Хети осъзна, че щеше да е по-добре да дойде тук като невеста, така да се каже „fait accompli“. Потъването на „Лузитания“ замалко да направи сватбата невъзможна. По всяка вероятност Джулия бе започнала вече да храни някакви надежди.

Мъчителният разговор приключи в мига, в който Хюго взе Хети под ръка и я изведе от стаята.

— Гонгът за обяд удари още преди десет минути. Мама няма да слезе, Хети. Искат да идеш при нея, след като си починаш. Но трябва да призная, че сега изглеждаш по-добре и наистина вече заприлича на себе си. Харесва ли ти в Лобърн?

Абсурдното в ситуацията бе обаче, че къщата ѝ се стори по-дружелюбна от нейните обитатели. Тя осъзна, че ще се влюби в тези криволичеши коридори, в неравния под, както и в старинните брокатени тапицерии, избелелите ковъри по стените и блестящите рамки около картините в тъмни тонове, които висяха по също тъй тъмните стени. Всичко бе пронизано от тишина, като в съновидение.

— Да, харесва ми. Има толкова неща, които още не съм открила.

— Те коя стая ти дадоха?

Кои ли пък бяха тези „те“? Вместо нея отговори Джулия:

— Майка ти и аз избрахме сивата. Тя е най-тихото помещение в цялата сграда. Знаеш, че понякога Фреди вдига доста шум, когато се заинати за нещо. Убедена съм, че мис Джарвис умее да цени спокойствието след всичко, което е преживяла.

— Там не се ли чувстваш малко самотна, Хети? — попита Хюго.
— Но няма да е за дълго. — При тези думи той положи тежко и властно ръка върху раменете на Хети.

— Имаме да обсъждаме още толкова неща. Сега обаче трябва да се нахраним. А, и Кити била вече тук!

Надолу по стълбите към тях тронаво се носеше някаква масивна фигура в безформено облекло.

— Ах, Хюго, толкова съжалявам, че не бях тук, за да посрещна мис Джарвис. Как се чувствате, мис Джарвис? Аз съм Кити, съпругата на Лайънъл и съм снаха на Хюго. — Една топла ръка сграбчи здраво и дружелюбно хетината. — Тази сутрин имах дежурство в болницата, ходя да работя доброволно във военната болница в Сайрънстър. За съжаление обаче трябва да призная, че от ден на ден работата ни става все повече.

— Чула ли си нещо за Лайънъл? — попита Хюго.

— Да. Спомена разтревожен, че в някой от следващите дни заминават за Дарданелите. О, боже! Струва ми се, че Първият лорд си представя някои неща по много особен начин. А някой ден ще вземе да превърне някоя от фантазиите си и в действителност. Знаете ли, мълви се дори, че имал нещо общо с потапянето на „Лузитания“. За да

подтикне Америка да влезе във войната. Чули ли сте този слух, мис Джарвис? Все пак сте били един от невинните пътници, нали? А и майка ви е намерила там смъртта си. Като неутрална американка вие имате пълното основание да ненавиждате немците, нали?

— Опасявам се, че не съм съвсем наясно за кого говорите.

— За Уинстън Чърчил, Първия лорд на Адмиралтейството, разбира се. Голям хитрец. Което обаче не променя факта, че Лайънъл вече не е тук. — Този изблик вероятно прикриваше тревогата ѝ по отпътуването на съпруга. Лицето ѝ се зачерви и заизлъчва агресивност. Имаше искрящи тъмни очи и широка уста. Не бе нито красива, нито дори хубавка, но пък притежаваше жизненост. Ако се облече по-добре, ще изглежда по-симпатична, каза си Хети. Сега обаче носеше широк пуловер и безформена рокля, а прическата ѝ всеки миг щеше да се разпадне. Тази жена определено ѝ харесваше.

На обяда присъстваха само четирима души, Хюго и трите жени. Цялата маса искреше в сребро и кристал, отрупана с най-различни ястия. Очевидно не отговаряше на истината слухът, че в резултат на подводната блокада Англия е заплашена от гладна смърт. Поне обитателите на Лобърн не гладуваха. Хети изяде бързо супата и зачовърка без настроение рибата в чинията си. Бе твърде уморена, за да почувства удоволствие от храната. Не ѝ се участваше също и в разговора на масата, макар че я засягаше пряко.

— Смятам, че лейди Флора можеше и да слезе при нас — обади се Кити. — Нима не я интересува предсватбената подготовка? И изобщо, Хюго, как стоят нещата, след като отпада мащабният план със Сейнт Маргарет? Хети, разочарована ли сте, че нещата се стекоха така?

— О, не, нали така и така изгубих всичките си дрехи и украшения? — От нея очакваха да прояви присъствие на духа, от друга страна обаче трябваше да даде израз и на съжалението от загубата. — Имах очарователна булчинска рокля, а към нея бе предвиден и воалът на моята баба. Сега обаче нямам нищо свое. Всичко е взето назаем. Впрочем благодаря ви, че в стаята ми са приготвени някои неща.

— О, няма нужда — отвърна Кити. — Но наистина трябва да ви вземем нови дрехи. Можем да идем заедно в един много добър магазин в Сайрънстър. Освен ако не държите на нещо съвсем специално от Фортнъм & Мейсън или Хародс, например.

— Не искам нищо специално. Разбира се, само ако Хюго е съгласен.

— Ситуацията в момента е такава — започна Хюго, който се хранеше с чудесен апетит, — че колкото по-малко шум се вдига, толкова по-добре. Мислех си за другата седмица, тук, в селската църква. Скромен, спокоен празник. След няколко седмици ще ме прегледат отново и след това се връщам обратно във Франция. Следователно всичко трябва да приключи колкото се може по-бързо. Ти какво ще кажеш по този въпрос, Хети?

— Разбира се — отвърна тя напрегната. — Да, разбира се.

— Трябва да призная, че приемаш тези неща съвсем хладнокръвно. Зная, че желаеше обядът да бъде извънредно тържествен, нали? А и майка ти много държеше на това.

— Сега вече ми е безразлично. Помпозността е тъкмо онова, което не искам. Все пак съм в траур, нали? Допускам обаче, че не съм единствената невеста в това положение.

Наложи си да вдигне очи и видя три чифта очи, вперени в нея. В погледа на Кити се четеше любопитство, примесено със съчувствие, погледът на Хюго пък бе напрегнат — дали в този миг си мислеше за леглото или пък за пари? Джулия изглеждаше направо смаяна — вероятно просто не вярваше на ушите си.

— Трябва да уредя всички формалности, преди да отпътувам за Франция — обади се Хюго и по този начин потвърди предположението, че мислите му кръжат около парите. — Трябва да си платя дълговете, а възнамерявам да купя и чифт ловни коне. Джулия, можеш да се огледаш дали някой не продава. Джулия е отлична ездачка, Хети. Тя поддържа конете във форма, докато ме няма.

Би трябвало да се досети и сама. Стройното, стегнато, тренирано тяло и тези дълги, тънки ръце.

— Къде да ги потърся, Хюг?

Не се обръщай толкова интимно към него! Та ти си само компаньонка на майка му, мина през ума на Хети.

— Пим може да те закара до Нюмаркит. Обаче имай предвид, че не искам в никакъв случай да са кавалерийска порода.

— Ще дойдете ли сега с мен? Ще ви запозная с Фреди — попита Кити.

— Той е само едно разглезено хлапе — изръмжа Хюго.

— Не е разглезен. Просто е оригинален. Ексцентричен. Ужасно го обичам. Но е извънредно чувствителен и поне засега — гласът на Кити прозвуча загрижено, — той е единственият наследник на Лобърн. А ако на теб и Лайънъл се случи нещо по време на войната, може да си остане и единственият.

— Наистина ми се иска да го видя — обади се Хети. — Но не може ли това да стане по-късно? Много съм уморена.

Масата и подът се разклатиха пред очите ѝ. Почувства се замаяна — сякаш все още се намираше на борда на кораба. Притисна пръсти към клепачите си и почувства огромна необходимост да се разплаче. Каква хладина, каква пресметливост! Нима в старинните английски родове разговаряха по този начин, щом станеше въпрос за наследника? Сякаш той бе някаква привилегия, достъпна единствено за тях! Пред вътрешния взор на Хети преминаха онези безпомощни бебета, привързани към кошчетата си, миг преди да бъдат запокитени сред хищните вълни. Изпълнена с ужас, тя осъзна, че кошмарът от нещастieto с „Лузитания“ ще я преследва докато е жива. Кити скочи рязко от мястото си.

— Елате горе с мен, Хети. Извинете ни, моля. Трябваше да забележиш, Хюго, че клетото момиче все още не е в състояние да се среща с хора. Какво да ги правиш — мъже! Мисля, че единственото, от което се интересува Хюго, са неговите коне; за Лайънъл пък съществуват само книгите. Като е така, значи ние, жените, трябва да налагаме волята си. Кое то и правим.

Хети напусна помещението с помощта на Кити и едва тогава устните ѝ се разтрепериха и очите плувнаха в сълзи.

— Поплачете си! — обади се Кити добродушно. — Може спокойно да дадете воля на истерията, ако искате. На ваше място повечето жени отдавна да са го сторили. Дълго се сдържахте, нали?

Налагаше се. Просто така трябваше.

— Знам, знам. Наблюдавам същото и у младежите в болницата. Те престават да се владеят едва когато престанат и крясъците на началството. Сега отивате да си легнете и ще ви дам приспивателно. А утре ще се престорим, че се виждаме за пръв път.

— Майката на Хюго...

— Лейди Флора може и да почака. Себична старица. Джулия я глези прекомерно. Хюго е също тъй себичен. Трябва да го държите в

шах.

— Аз си мислех — той зарадва ли се... — заекна тя.

— Че сте оцелели ли? Зарадва се страшно и бе много благодарен.

— Заради парите ли? Брачният договор?

— И заради това, ако трябва да бъде честна. Позакъсал е малко — има куп дългове, а и играе твърде много. Освен това има слабост към Лобърн — както всички от рода Хазърд. Това се отнася и до Лайънъл, макар и не в такава степен, тъй като той е по-младият син. Трябва обаче да ви уверя, Хети, че Хюго държи особено много на вас. Когато се завърна от Америка, бе извън себе си от радост заради чудесното момиче, което е склонило да се омъжи за него. Едва дочака да се срещнете отново.

— И в този миг аз пристигам с вид на удавена котка.

— Е, да кажем, че не сте били точно онова миличко същество, което той се е надявал да види. Но всичко това ще отmine. Ще видите как ще ви вдигнем отново на крака. По време на нещастиято вие сте загубили камериерката си, нали?

Хети само кимна, неспособна да произнесе нито звук.

— Ще решим и този проблем. Ще ви изпратя Ефи. Всъщност тя не ми трябва. Работя в болницата, а когато съм тук — в градината, нямам почти никакво време да се правя на хубава. Вие обаче трябва в най-скоро време да направите огромни покупки и да изненадате загубения ми зет. Тази сутрин вие с него добре ли се разбирахте?

— О, да, той се държа... мило.

— Ето, виждате ли? От какво се страхувате тогава?

Хети не отговори, но този въпрос я измъчваше от известно време. Всъщност какво я плашеше? Разглезената болна там горе ли? Лейди Флора? Или може би Джулия? Не, не се боя от никого, каза си тя. Не и след всичко, което съм преживяла. Може би Хюго няма да ме обикне никога, нито пък аз него. Но ще бъде лейди Хазърд, стопанката на Лобърн. Това е достатъчно. Дори предостатъчно за онова гладно момиченце от чифлика.

ГЛАВА ШЕСТА

Кошмарът бе тъй интензивен, че тя изкрещя и се събуди. Над нея се бе надвесило някакво недружелюбно английско лице. Но не лицето на Клеманси както в съня ѝ, не и лицето на мисис Джарвис, гневно и властно („Вие откраднахте диамантите ми, Браун, а сега се каните да откраднете и мъжа на Клеманси!“ — В съня си Хети възразяваше енергично: „Та вие не се нуждаете повече от диамантите си. А и Клеманси няма нужда от Хюго!“.)

В този момент светлина заля лицето ѝ: Джулия Пембъртън я наблюдаваше. Дали не бе произнесла онези думи на глас?

— Часът е девет, мис Джарвис. Лейди Флора ме изпрати да проверя как се чувствате.

Хети се изправи и седна в леглото. Източник на светлината бе утринното слънце, което проникваше през прозорците. Значи е спала непробудно чак от предния ден следобед. Почувства се отпочинала и уверена, дори и нощният кошмар затихна постепенно.

— Сънувах „Лузитания“. Извиках ли нещо насън?

— Измърморихте нещо. По-добре ще е, когато се омъжите, да не правите така. Едва ли ще се хареса на Хюго.

Обзета наново от оптимистичното си настроение, Хети почувства нещо като състрадание към тази хладна, арогантна жена, която очевидно се е надявала, че Хюго ще я направи своя жена. А може би тя смяташе, че тази възможност все още съществува. Но се лъжеше. Хети бе живяла твърде дълго в богатски дом и познаваше отлично властта на парите. И все пак не бе изключено Джулия да се превърне в пречка. Вярно, че ѝ бе отнето правото да се омъжи за Хюго, но пък можеше да го отдалечи от Хети и той да не се влюби в жена си. По-добре щеше да е тази жена да не остава в Лобърн.

Първо опипай предпазливо почвата, си каза Хети. Сближи се с лейди Флора. Оpozнай всички и всичко на това място. Действай умело.

— Мисля, че тези кошмари няма да продължат дълго. Възможно е обаче Хюго да ги засънува в резултат на престоя в окопите. И тогава

може да се наложи да се утешаваме взаимно.

— Най-добрата утеха за Хюго е да се язди с него в галоп рано сутрин. Мисля, че не яздите, нали?

— Много е мило от ваша страна, че сте тъй загрижена. Вярно е, че имам недостатъци, но възнамерявам скоро да ги отстраня.

Установи с удовлетворение, че Джулия леко смръщи вежди и разбра, че е спечелила първата точка в своя полза. Слабостта на Джулия се състоеше във факта, че гледаше на съперничката си, като на разглезено богато момиченце, наивно и неспособно да приема критика. Сега обаче тя си имаше работа с онова жилаво хлапе, каквото бе Хети някога, бедното дете, което бе свикнало да се бори за правата си.

— Лейди Флора кога желае да я посети? Радвам се да се запозная с нея и се надявам, че и тя ще изпита мъничко радост.

— Предложи това да стане в единадесет часа в дневната. Но не понася неточността.

— О, не се притеснявайте, и на мен винаги са ми обръщали внимание да бъда точна — отвърна Хети съвсем искрено. Бяха ѝ обръщали внимание и да изпълнява чуждите заповеди. А това тук бе заповед. Самата тя също вече се канеше да издаде първото си разпореждане. Позвъни и в стаята се появи грубовата, румена слугиня. Тя направи реверанс и прикрито, но любопитно заразглежда Хети. Очевидно вече бяха я обсъждали. Хети бе наясно как се клюкарства в кухнята.

— Как се казвате?

— Ани, мис.

— Добре, Ани. Значи така, утре ще сляза долу за закуска, днес обаче се успах. Ще ми донесете ли малко кафе и... я ми кажете, какво се яде за закуска в тази страна?

— Яйца със сланина, мис. Печени бърбечета. Наденички. Риба с ориз. Препечени филийки с мармалад. Малки горещи курабийки към чая.

— Нима наистина притежавате всички тези неща сега, през войната?

— Има достатъчна храна. Поне сега-засега. Все пак Бейтс, нашият иконом, казва, че ако немските подводници продължават да потопяват търговските кораби... о, много съжалявам, мис, не исках да споменавам за подводниците.

— Няма нищо, Ани. Ние всъщност не видяхме подводницата, само чухме експлозията. — Ние: мисис Джарвис, Клеманси, самата тя, мисис Дръмонд и малките ѝ дечица, Доналд Нюман и всички онези клетници, които бяха заключени на средната палуба.

— Сигурно е било ужасно, мис.

— Така беше. Сега обаче не ми се говори на тази тема. Искам яйца със сланина, препечени филийки с мармалад и много, много кафе. И ако може, по-бързо, Ани, преди да съм припаднала от глад.

Ани се разкиска с ръка на устата и излетя от стаята. Долу в кухнята щеше да разкаже на всички, че новата господарка е много мила и голяма веселячка.

И така, вече спечели една приятелка. Някой ден приятелството с хора от прислугата можеше да се окаже полезно.

Закуска, баня в голямата мраморна вана със златни кранове във формата на делфин, после копринената блуза и полата. Не бе изключено следобед да излязат с Кити на покупки.

Бе едва десет часа. Хети успя да се пребори с порива да разгледа по-обстойно къщата и реши да си остане в стаята. Трябваше да извърши нещо не дотам приятно, но затова пък извънредно важно — да напише писмо на вуйчо Джонас, за всеки случай с лявата ръка. Не знаеше доколко вуйчото познава почерка на Клеманси. Не биваше веднага да поема такъв риск. Седна и започна да пише:

„Скъпи вуйчо Джонас,

Моля те да ми простиш, че почеркът ми е толкова неравен, но си нараних дясната ръка, когато ме издърпаха на ирландската рибарска лодка. Все още изпитвам болка. Иначе се чувствам добре и съм благодарна, че останах жива. Бедната, бедната мама! Не видях повече и Браун. Била е на средната палуба, най-опасното място на кораба. Мистър Уолтър Пейдж, американският посланик, ни посрещна вчера на гарата (нас, оцелелите американски граждани). Хюго бе също там. Той (Хюго) ме заведе да закуся в хотел Баркли, след което отпътувахме за Лобърн.

Всички се държат много мило с мен, особено като се има предвид, че са очаквали американска наследничка, а не

някаква мокра кокошка без пукнат грош.

Войната е нещо много по-лошо, отколкото сме си го представяли (или поне отколкото аз съм си го представяла). Съвсем скоро Хюго ще трябва да се завърне във Франция, но първо иска да сключим брак. Отказах се от намерението си да устроим тържествена сватбена церемония. Това би било нещо неуместно и изкуствено, още повече, че мама няма да е сред нас. Хюго е на същото мнение. Така че следващата седмица ще се венчаем в малката селска църква. Лобърн наистина ми харесва. Сега, след като мама ни напусна, предполагам, че татковите пари ще се прехвърлят на мое име. Можеш ли да ме посъветваш какво да сторя с тях? Помислих си, че няма да е лошо да вложим една част на името на децата си. След това нещастие съм се променила много. Не искам вече никакви там балове и компании, нужни са ми спокойствие и сигурност. Знам, че съм имала изключителен късмет, като съм останала жива.

Когато отговориш на писмото ми, ще трябва да го адресираш до лейди Хазърд, тъй като дотогава вече ще съм сменила името си. Скъпи вуйчо, ти си единственият роднина, който ми остана!“

С любов, твоя племенница Клеманси

Така. Вярно, че не бе лесно да се пише с лявата ръка, но пък писмото се изля на един дъх. Точно по този начин щеше да се изразява и променената, опитомена Клеманси — малко словоохотлива, малко възбудена, но и доста уплашена от факта, че едва-едва е успяла да се отскубне от прегръдките на смъртта.

Вуйчо Джонас бе ерген и не бе съвсем наясно какво става в душата на една млада жена. Вярно, че щеше да я съветва добре по финансовите въпроси, но не и когато ставаше въпрос как човек да се справи със самотата, скръбта и угризенията на съвестта. А що се отнася до брака ѝ, той нямаше да прояви никаква лична заинтересованост, щом като благородният ѝ съпруг не се кани да изчезне с цялото ѝ състояние.

Всекидневната на лейди Флора представляваше просторно, светло помещение, а от прозорците се разкриваше вълшебен изглед към поляни и разцъфнали дървета, към алея с липи и фонтан. Цялата стая, издържана в ябълково зелено и бяло, представляваше в сдържаното си, стилно безредие — масички, отрупани с фотографии в сребърни рамки, вази с цветя, фигурки от стъкло и китайски порцелан — съвършен фон за стройната сивокоса жена, която, изпънала гръб като свещ, седеше до прозореца в резбовано кресло. Изобщо цялото помещение разказваше историята на подредения, привилегирован живот, воден от лейди Флора.

Тя подаде величествено ръка на Хети. Истинска вдовица на херцог, помисли си Хети и също изпъна неволно тяло. Нейният инстинкт ѝ подсказваше, че трябва да бъде много предпазлива, докато трае тази среща. По всяка вероятност лейди Флора бе предубедена спрямо снаха американка, била тя богата или не. Големите ѝ бледосини очи, по-стар вариант на очите на Хюго, изглеждаха измамно безобидни на фона на издадения напред извит нос, на дългото, тясно лице и широката, енергична брадичка. Тази жена явно бе в състояние да промени изражението си, но не и чертите на лицето. Те казваха всичко, колкото и пленително да се усмихваше. Хети бе чувала вече за тези енергични, властни и крайно самоуверени англичанки, но я стресна фактът, че собствената ѝ бъдеща свекърва е от тази категория жени.

И въпреки всичко предизвикателството я привличаше. Тя бе на двадесет и две години, здрава и умна, докато жената срещу нея бе поне на шестдесет и вече изхабена. Това личеше по увехналата ѝ кожа, сивите сенки около очите, по немошните ръце и стави.

Битката помежду ни е неравна, каза си Хети. Но почакайте да забременея с вашия внук, лейди Флора. Тогава ще ме приемете.

Тя се усмихна, и то с онази чаровна усмивка с трапчинките, която можеше да изобрази винаги, когато поиска.

— Радвам се да се запозная с вас, лейди Хазърд.

— Трябва да се обръщате към мен с лейди Флора. Струва ми се, че вие ще станете лейди Хазърд, нали?

— Да, така е. Разбира се. Мисля, че това желае и Хюго.

— Трябва да ви се извиня, че вчера не слязох да ви поздравя. Осъзнавам, че за вас приемът ще да е бил доста жалък. Просто имам

един от трудните си преди обеда. Сърцето ми е слабо. А после, следобед, ми казаха, че сте отишли в стаята си, за да си починете. Според Кити сте се чувствали много зле.

— Да, наистина беше така. Постоянно ме връхлитат кошмари — корабът и всичко, което се случи.

— Преживяването сигурно е било ужасно.

Хети кимна.

— Надявам се, че с времето ще го забравя. Тук пък разбрах колко страшна може да бъде войната. В Ню Йорк не съзнавахме този факт в достатъчна степен, тъй като бяхме... може да се каже... изолирани от всичко това.

— Все пак това не е ваша война, нали?

— Вече е — отвърна Хети страстно. — И то най-вече тогава, когато се омъжа за Хюго.

— О, да, разбира се. Точно това се и очаква от вас. — Лейди Флора присви очи. — Но къде е годежният ви пръстен? — Във въпроса се доловиха известна острота и подозрителност.

— Загубих го. В морето. Беше ми малко голям. Смятах да го стесня.

— Колко жалко. Принадлежеше на бабата на Хюго. С много красив смарагд. Просто е незаменим.

— А аз загубих воала на баба си — каза Хети. — И той е незаменим.

— Да, според мен тъкмо подобни родови предмети придават някому самоличност. Може ли без тях човек да знае кой е всъщност?

Благостта, която излъчваше гласът на тази жена, бе измамна. Хети съзнаваше отлично, че ѝ поставят капан.

— О, Хюго ме позна и без пръстен. Нима мислите, че се е излъгал?

Не станаха ли големите сини очи малко по-студени?

— Думите ви прозвучаха доста агресивно, мила моя. Хюго ми каза, че сте очарователна малка пеперудка, жизнена и забавна. Точно типът момичета, които харесва. Но не ми каза, че сте и умна.

Хети не се обърка от неочаквания обрат на разговора.

— Не съм умна. Но ако бях, вероятно щях да се опитам да скрия този факт. Мъжете не обичат умните жени, не мислите ли? Поне така ми е казвала винаги майка ми.

— Виждам, че сте възпитана конвенционално. По мое мнение обаче не е никак правилно младото момиче да крие своята интелигентност. Постепенно ние се откъсваме от това старомодно схващане. Но дори и да не сте толкова умна, колкото си мислех, то поне изглеждате твърде целеустремена. Сякаш сте една от онези щастливки, които съвсем точно знаят какво искат.

Хети придаде на гласа си дързък нюанс — точно така щеше да стори и Клеманси на нейно място.

— Да, знам какво искам. Преди всичко сина ви Хюго. А след това и тази хубава, хубава стара къща.

— Вие идвате от Ню Йорк и сте свикнали с модерни неща. Как може наистина да харесвате къща, която буквално се клати от старост.

— Тъкмо защото е стара. Ние нямаме къщи с толкова далечно минало. Тя е направо възхитителна. Мисля си обаче, че ще трябва да се вложат много пари за нея, нали?

Установи със задоволство, че през строгото лице премина тръпка. Дали това не бе признак, че възрастната дама се признава за победена? Хети не се убеди в правотата на предположението си, тъй като лейди Флора я атакува отново, този път не тъй тактично.

— Мисля, че благородническата титла упражнява неотразимо въздействие върху всяка амбициозна американка. В Англия се сключиха доста подобни бракове, но не зная дали са сполучливи.

Хети се постара да бъде напълно искрена. Не бе съвсем наясно докога ще успее да заблуждава тази проникателна жена.

— Признавам, че с голямо удоволствие ще нося титлата лейди Хазърд. Но първо ще трябва да свикна. И все пак не това бе основната причина да дойда в Англия.

В този момент тя наистина казваше истината, и то в много по-голяма степен, отколкото допускаше лейди Флора.

— Ще бъда добра съпруга за Хюго и ще го даря със син или дори с двама.

— Обичате ли сина ми? — Въпросът дойде остро и неочаквано.

— Да, в Ню Йорк се влюбих в него. Харесах го много. — Хети съзнаваше, че този отговор е важен и че трябва да прозвучи убедително. — След коработрушението съм като замаяна или нещо подобно. И знам, че искам не просто Хюго, а всичко. Всичко!

Очите на лейди Флора се превърнаха в две цепки.

— Фактът, че едва сте се спасили от смъртта сякаш ви е направил необичайно алчна.

— Винаги съм си била алчна. За всичко възможно. Като виждам как животът изтича, изпитвам необходимост да се хвана здраво за нещо.

— Мисля, че ви разбирам. Вероятно тази нагласа ви е помогнала да оцелеете. И при Хюго нещата стоят по подобен начин, поне досега. На фронта е ужасно. Нашите млади мъже просто ги изстребват.

В този миг Хети осъзна съвсем ясно, че зад хладнокръвието и спокойствието на лейди Флора се таи скръб и тревога.

— Сигурно много държи да остане жив. Вие трябва да се погрижите за това. И още нещо — трябва да получи своя син. Защото в противен случай остава само Фреди, а неговото здраве е твърде крехко. Майка му едва оживя след неговото раждане и затова от нея не може да се очаква нищо повече. Вярно, че Кити изглежда твърде здрава и силна, но всъщност съвсем не е така.

— Аз съм силна и здрава — промълви Хети.

— Да, вие го доказахте. И така, нека се договорим — родите ли син на Хюго, аз ще ви простя думите за парите.

— Да ми простите ли?

— Не е много честно да използвате това оръжие, нали?

Да, и освен това оръжие, което любимката й Джулия не притежаваше.

— Не съм виновна, че съм богата, лейди Флора. Пък и никога не съм предполагала, че ще наследя толкова скоро състоянието на мама. Все пак предпочитам все още да не говоря за това. Вуйчо Джонас ще ми пише и ще ми обясни всичко.

— Вашият вуйчо Джонас ви е най-близкият роднина, така ли?

— Да, единственият — с изключение на няколко много далечни роднини, които никога не сме виждали.

— В такъв случай трябва да му телеграфираме за сватбата. Хюго и аз решихме обядът да се състои другата сряда. Сега всичко зависи от мнението на вуйчо ви по нашето предложение.

Хети разтвори широко очи.

— Обсъждали сте този въпрос без мен?

— Да, вчера вечерта. Мило дете, та вие спяхте толкова дълбоко — не искахме да смущаваме съня ви. Необходимо бе да определим точния ден, нали така? Отпуската на Хюго е ограничена, след което

трябва да се върне отново във Франция. Бедното момче! А за съжаление и Лайънъл няма да бъде тук. Следователно ние, жените, трябва да организираме всичко по най-добрия начин, нали така?

Очевидно възмущението на Хети я забавляваше.

— По време на война като тази човек трябва да прави компромиси. Поначало не смятах за правилно да се организира тържествена и официална сватба. Дори да изключим всички останали фактори много от гостите просто нямаше да могат да присъстват. Защото Хюго загуби мнозина от най-близките си приятели. Не е редно църквата да е изпълнена от вдовици. Зная, че щяхте да се радвате, ако всичко протече много официално и тържествено, но...

При тези думи Хети поклати енергично глава.

— Сега вече не!

— В такъв случай сигурно ще се разберем. Поне по тази точка. — Лейди Флора въздъхна шумно и най-сетне се облегна на стола. Изглеждаше бледа и уморена. — Значи сега ще изчакаме отговора на вуйчо ви, а след това Хюго ще разговаря със свещеника. Мисля, че Кити не ще има нищо против да ви придружи по време на покупките. В Сайрънстър ще откриете няколко доста симпатични магазина. Така, а сега ще бъдете ли тъй любезни да позвъните ей там — Ани ще ни донесе горещ шоколад. И моля ви, почукайте на съседната врата и попитайте Джулия дали иска да ни прави компания. Казаха ли ви вече, че нейната майка ми беше най-добрата приятелка? Бедничката Джулия има много тъжна съдба. Вие двете трябва да ми обещаете, че ще станете добри приятелки.

— А възможно ли е изобщо да бъдем приятелки? — попита Хети смело.

Лейди Флора въздъхна отново.

— Да, умна сте. Но не забравяйте, че независимо от ужасната трагедия вие все пак сте успели да осъществите мечтата си. А Джулия не е имала тази възможност. Но тя живее тук, защото я харесвам и защото се нуждая от нея.

А мен? Някога ще харесате ли и мен? — запита се Хети.

Не, никога. За нея аз винаги ще си остана натрапница. Пък и изобщо не желая вашата любов, вие, студена, горделива старица.

Отговорът на вуйчо Джонас пристигна почти незабавно.

„Сватба по най-бързия начин — стоп — няма проблеми с превода на сумата — стоп — желая щастие на двама ви — стоп — вуйчо Джонас“

След този бърз отговор, в който се долавяше явно облекчение и след проверката от страна на лейди Флора, Хети можеше вече да си поеме дъх. Трябваше непременно да внимава и да се запише в църковния регистър като „Клеманси Милисънт Хазърд“. Ами ако поради разсеяност напишеше нещо не както трябва? Освен това трябваше да се информира съвсем точно за най-важните събития от живота на Клеманси, тъй като несъмнено Хюго често е получавал писма от нея.

О, да, ето решението на проблема! Ако Хюго пазеше писмата, тя щеше да има възможност спокойно да проучи почерка на Клеманси. Да, но това можеше да стане едва когато се пренесе в спалнята на Хюго и получи достъп до писалището с личните му документи.

Вероятно любовните писма не се съхраняваха в библиотеката, тъй като там всеки можеше да ги прочете! Ако, разбира се, бе достатъчно чувствителен, за да запази тези писма. Кога ли щеше отново и без риск да възвърне истинската си самоличност? Едва когато сложише венчалния пръстен, но дори и тогава не напълно.

Събитията обаче се стекоха по-благоприятно от очакваното. Най-внезапно Хюго започна да ѝ обръща повече внимание. Двете с Кити направиха покупки в Сайрънстър, сив град със средновековни сгради и старинни паркове. Хюго бе възхитен от новите дрехи и когато тя се появи в нова рокля за вечеря, произнесе с доволен тон, че ето на, това било най-сетне момичето от спомените му — шик, дръзко и със светско излъчване, а не онова чорлаво котенце, което се затичало насреща му на гарата. Хети осъзна ясно, че в онзи миг външният ѝ вид не му е допаднал и го увери, че въпреки всичко той е демонстрирал отлични маниери.

В същата тази вечер Хюго бе весел и шумен. А след като пийна малко повече коняк и вино, изпокъса всички напомнителни писма и ги превърна в малка хартиена влада.

Хети се изплаши от броя на тези неприятни послания.

— Хюго, откъде са всичките тези задължения?

— Най-вече разходи по поддръжката на имота. След смъртта на баща ми дълговете започнаха да ме преследват. Наследствен данък и тям подобни. А трябва да призная, че и аз посещавах често игралните клубове. Обещавам ти обаче да се променя, когато се оженим. Бездруго в близкото бъдеще не ще имам възможност да играя, тъй като ще се въргалям във вонящите окопи. Следователно може да се каже, че войната е донякъде щастие в нещастиято.

— Целият ли милион долари ще се използва за тази цел?

— Опасявам се, че по-голямата част да.

— Е, в такъв случай не си ли снижил твърде много цената?

— Цената ли?

— Ами да, цената за нашия брак.

Без изобщо да се смути, той избухна в гръмогласен смях.

— Договорът е изгоден, нали? И като си помислиш, че отгоре на това се сдобих и с толкова чаровна невеста. Но нещата не се свеждат единствено до парите, нали знаеш? Надявам се, че не съм създал такова впечатление. Не си недоверчив човек, нали?

Тя установи, че неговата арогантност и прямота ѝ харесват. Имаше нещо еротично в тези маниери. Долови странна възбуда някъде в корема си. Внезапно ѝ се прииска да го види гол. До този миг все още не бе виждала гол мъж, макар че ѝ бяха известни доста неща относно половия живот. Не бе възможно човек да живее сред прислугата и да не научи някои подробности.

Смяташе, че е неуязвима спрямо сексуалните желания или поне по-малко зависима в сравнение с майка си. Дори и клетият Доналд Нюман не предизвика в нея нищо повече от приятно любопитство.

В този момент обаче я завладя горещо желание, та дори и заради факта, че то заличава страховете ѝ и гузната съвест. Може би все пак двамата с Хюго щяха да изживеят щастлив брак. Станеше ли така, вината ѝ щеше да отпадне от само себе си.

Тя изрисува едно дебело, черно, закръглено „К“, след което доизписа имената „Клеманси Милисът“. Перото скърцаше и опръска хартията със ситни петънца. После изписа и името Хазърд, но не толкова изразително и въздъхна дълбоко.

Ето, сега вече застана пред новата си самоличност. Подписът на Хюго, който последва нейния, представляваше почти нечетлива драсканица. Усмихна ѝ се и тя осъзна, че и той се чувства облекчен. Сигурно не му бе лесно да повярва, че се е отървал веднаж завинаги от целия този куп дългове. Църквата бе студена и миришеше на застояло, а свещеникът изглеждаше стар и изглупял, съдейки по непохватността, с която провеждаше брачната церемония. Дори и този факт донесе известно облекчение в душата на Хети. Стигнаше ли се един ден до неудобни въпроси, то поне нямаше да дойдат от страна на този свещеник.

— Клеманси Милисънт, искаш ли Хюго Едуард Джон Кларънс за свой законен съпруг?

Дори да не беше глух, свещеникът сигурно щеше да се престори, че не е доловил енергичния маниер, с който тя отговори „Да, искам“, защото той би могъл да остане с впечатлението, че е налице едно твърде подозрително усърдие, отличаващо се ярко от привичния засрамен шепот на останалите младоженки.

Присъстваха малко хора: лейди Флора, в елегантна рокля от сива коприна, с букетче теменужки на колана, Кити, облечена както обикновено така, сякаш е тръгнала на работа в градината и малкият Фреди, тъничък и крехък. Там бяха още жената на свещеника, немощна като мъжа си, млад капитан в униформа с цвят каки, приятел на Хюго от фронта и накрая двама прислужника, сврени в дъното на църквата.

От близките на Хети не присъстваше, разбира се, никой. Но тя вече имаше свое семейство и се надяваше, че до Хюго завинаги ще избяга от самотата и болката.

Свещеникът и присъстващите запяха, като се редуваха. Пението бе направо жалко, но за Хети този факт нямаше никакво значение. Тя бе вече омъжена. Тя възкръсна. Истински женски Лазар. Не, не всекиму можеше да случи подобно нещо!

Джулия Пембъртън не присъстваше. Лейди Флора я бе освободила за няколко дни от задълженията ѝ, за да посети някакви далечни роднини. Очакваха я да се прибере в най-скоро време. За Джулия възкресение нямаше да има. Но от висотата на новото си положение Хети можеше вече да се отнася с нея доброжелателно и да

прояви благосклонност. И още нещо — трябваше да направи така, че Хюго да загуби всякакъв интерес към тази жена.

На излизане от църквата съзряха малка група зяпачи от селото. Нито следа от дръзкото необуздано веселие и смеховете, присъщи на всяка една сватба. Разбира се, хората бяха разочаровани, че лорд Хазърд, техният сюзерен, член на толкова значителен род, прави една тъй скромна сватба. Одумваха накуцването му и зяпаха Хети съвсем неприкрито. Една или две жени се усмихваха приветливо, а някакво детенце подхвърли букет към невестата. В този миг над главите им с грохот премина самолет в бърснеш полет, който замалко да докосне върхарите на дърветата.

Внезапно я връхлетя споменът за Доналд Нюман. Сепна се, а когато машината се отдалечи, Хюго се приведе над нея и рече:

— Наблизо има летище. Пилотът обаче навярно се е по-отклонил от курса. Питам се как е възможно изобщо тези смешни телени конструкции да се държат във въздуха.

Сянката на миналото извади Хети от равновесие и сякаш гробовният студ от църквата проникна в нея. Щом пристъпи в новия си дом, тя почувства внезапно, че я тресе, че отново се дави сред вълните.

Захвърли на дъбовата маса венеца от жълти рози и богородичен косъм, както и хубавия букет на детето. Трепереше неудържимо.

— Какво ви има, милейди? Да не сте болна? — попита мисис Евънс.

— Н-не. — Милейди. Идеше ѝ да се разсмее на глас. Или да заплаче. — От студа в цъ-църквата е.

— Бейтс, шампанското — нареди незабавно Хюго. — Имаме нужда точно от такова нещо. — Той прегърна раменете на Хети и я притисна силно към себе си. — Помага срещу кошмари. Защото и аз си имам своите си кошмари.

Тя почувства благодарност заради неочаквано милото му държане и треперенето отслабна. Бавно-бавно топлината се завърна в тялото ѝ. Какво чудодейно въздействие имаше шампанското! Ненапразно бе любимата напитка на богатите. През нощта друга такава бутилка бе оставена в кофичка с лед до леглото. Но когато Хюго дойде от стаята за обличане, видя, че от бутилката не е имало нужда. Защото явно жена му вече бе готова да му се отдаде.

Хети наистина реши, че Хюго е останал с това впечатление, тъй като мъжът ѝ си съблече бързо нощницата и се пхна в леглото. Нямаше възможност да разгледа голото му тяло, но почувства неговата топлина до себе си, а след това той легна върху ѝ като задиша тежко и възбуден, зареди невнятни слова:

— Ти и аз, скъпа, трябва да го направим по най-добрия начин. — Разтвори краката ѝ. — Боже, та ти имаш наистина красиво тяло.

Но възбудата му бе твърде силна и не успя да се овладее. Заболя я. Бе убедена, че нямаше да я боли толкова, ако Хюго ѝ бе дал повече време. От друга страна обаче ѝ допадна страстният му порив. Почувства, че следващия път и тя ще се възбуди истински — очакването бе чудесно. Сега обаче успя единствено да сдържи дъха си поради парещата болка, очаквайки Хюго да приключи по-бързо. Накрая той извика високо и се строполи изтощен върху нея.

— Хюго — продума тя след известно време.

— Да, скъпа. Добре ли се чувстваш?

— Мисля, че следващия път ще се чувствам още по-добре.

— Да, опасявам се, че не бях твърде сръчен.

— Защо? Та ти се държа просто като мъж.

Той вдигна глава.

— Постоянно ме изненадваш, Клем... Хети.

— Защо?

— В Ню Йорк ти бе жива, подвижна, немирна, като истинско пенливо шампанско. Момичетата от този тип понякога стават малко скучни — искам да кажа, когато стане въпрос за наистина важни неща.

— Аз никога няма да бъда скучна, Хюго. Обещавам ти.

— Не мога дори да си представя, че подобно нещо ще се случи.

При тези думи тя не можа да се сдържи и запита шеговито:

— Е, как е, срещу твоята инвестиция получи ли по-голяма насрещна стойност от очакваното?

Той се разсмя гръмогласно.

— Ти, дяволче такава! Остави парите настрана когато сме тук, в леглото. Но всъщност как стоят нещата с вас, лейди Хазърд? Вие доволна ли сте от сключеното споразумение?

— Да, много, щом ме питаш.

— А няма ли да ти доскучае животът тук, когато си тръгна? Мислех, че държиш много на компаниите.

— Е, могат и да почакат. Ще се радвам, ако мога да опозная Лобърн, както и всички, които живеят тук. Искам и те да ме опознаят. Смятам също да сторя нещо и за войниците.

— О, да, това е нещо, което се очаква от теб.

Тя бе едър земевладелец, сюзерен. Крайно необичайна мисъл!

— Хюго, какво става с Джулия?

— Какво имаш предвид? — попита той с предпазлив глас.

— Тя те ревнува от мен.

— Да, така е. За мен не е неочаквано.

— Щеше ли да се ожениш за нея, ако нямаше дългове? Или ако тя имаше достатъчно пари?

— Може би.

— Щеше ли да я предпочетеш пред мен?

— Ако беше станало така, изобщо нямаше да те познавам. А сега престани, скъпа. Много въпроси задаваш.

— Но тя ще остане тук, нали?

— Опасявам се, че да. Мама се нуждае от нея. А и на мен ми е необходима, тъй като най-добрите ми коняри са в армията. Разбира страшно от коне. Щом си тръгна, ще ти дава уроци по езда.

Мога ли да й имам доверие, запита се тя. Изглежда, че Хюго не бе съвсем наясно на какво е способна една ревнива жена.

Хуго я загледа право в лицето.

— Защо ме гледаш по този начин? — попита той. — Признавам, че харесвах Джулия. Да, щях да се ожения за нея, ако беше богата наследничка. Само че тя не беше такава и се ожених за теб. Мисля си обаче, че си голяма прелъстителка. Сега отново ми се ще да... не, нека почакаме малко. Първо ще отворим бутилката с шампанското, а после ще видим.

Той не беше твърде фин любовник, но по свой си начин се съобразяваше с нея и тялото му наистина я възбуждаше.

О, да, съдбовното решение, което взе след нещастieto с „Лузитания“, бе правилно. В това нямаше никакво съмнение. Бе убедена, че майка й щеше да я подкрепи. Също и баща й.

Лейди Хазърд от Лобърн.

— Трябва да бъдеш добра — прошепна на себе си, обзета от суеверие. — Трябва наистина да бъдеш много добра.

ГЛАВА СЕДМА

Потвърди се предположението ѝ, че все повече и повече ще се сближават с Хюго. Съвместният им живот, изтъкан от любезност и приветливо държане, стана направо уютен и приятен.

Хети стигна до извода, че неговата лаконичност, резкият му маниер се дължат не толкова на ограничените му интереси — лов и езда — колкото на известна свенливост. Вероятно с него можеше да се разговаря и на други теми и най-вече за Лобърн и предците му — Хети щеше непременно да стори това, когато пред двамата се откриеше повече свободно време. В този момент обаче най-същественото бяха нощите, време, в което не приказваха изобщо, а всеки от тях изследваше с любов и нежност тялото на другия.

Изминаха десет дни от току-що сключения брак и настъпи мигът Хюго да се завърне при батальона си. Хети обаче бе убедена, че за този къс срок е успяла да зачене. Колко много ѝ се искаше това да е истина. Бе дала всичко от себе си, за да направи съпруга си щастлив. Ако обаче успееше да го дари и със син, щеше веднаж завинаги да се отърве от чувството за вина, което я притискаше.

В една юнска утрин те се сбогуваха на малката гара, отдалечена на две мили от Лобърн. По плетовете цъфтяха анемонии, а японски рози се виеха по скромната сграда на гарата.

Пим ги очакваше навън с колата. Хюго разреши единствено на нея да го изпрати. Дори и с майка си се сбогува съвсем бегло. Хети го придружи до гарата поради простата причина, че не искаше да изглежда изоставена в очите на другите. В първия момент Хюго се разсърди, тъй като бе свикнал на послушание, но после сякаш дори се зарадва, че ще дойде с него и за миг сините му очи проблеснаха точно както навремето в Ню Йорк. Внезапно тя осъзна, че двамата са живи в някакъв много особен смисъл на думата — факт, който ги отличаваше ярко от масата останали хора. И двамата бяха срещнали смъртта очи в очи, може би по тази причина щяха и в бъдеще да изпитат множество подобни мигове, наситени на емоции.

Очаквайки влака, те стояха объркани и меланхолични на полупразния перон, а юнската утрин ухаеше на рози.

— Какво исках да ти кажа, скъпа? А да, защо не идеш за ден-два до Лондон да се позабавляваш? Вземи Джулия и Кити, пазарувайте...

Тя поклати глава.

— Мисля, че няма да ми достави удоволствие.

— Мислех, че обичаш да пръскаш пари.

— Да, обичам. Или по-точно — обичах.

— В Сайрънстър съм разкрил сметка на твое име. Просто отиваш, представяш се и удостоверяваш коя си с личния си подпис.

— Много мило от твоя страна, Хюго.

— Е, та това са си твоите пари.

Тя пхна ръката си в неговата и го попита с умолителен глас:

— Все пак не съм твоя жена само заради парите, нали?

— Разбира се! И винаги е било така — добави той след малко.

Влакът изсвири пронизително и навлезе в гарата. Зад него се проточи дълъг облак от пушек. Димът ги обгърна от всички страни.

— Хюго?

— Да, скъпа.

— Страхуваш ли се, когато лежиш в окопите? — попита тя направо.

В очите му се появи хлад, сякаш някой изгаси светлината в тях.

— Много смешни неща минават през главата ти.

— Но всеки човек се страхува. Та нали и аз самата знам какво е да се боиш до смърт? Колкото и да се правиш на храбър.

Влакът спря. Хюго се пресегна към дръжката и разтвори вратата.

— Съжалявам, скъпа, но вече няма време за дълги разговори. Така и така не мога да ги понасям. Всичко хубаво! И се пази!

Той се огледа с бодра усмивка на уста. Изглеждаше много елегантен и представителен в униформата си. Но топлотата така и не се завърна в погледа му. Явно Хети го бе обидила много дълбоко. Трябваше в бъдеще да се съобразява с неговата чувствителност. Но наистина бе жалко, че не могат да разговарят за страха.

На връщане към Лобърн Пим бе мълчалив както винаги, но излъчваше съчувствие. В къщата я посрещна виртуозна клавирна музика.

Из въздуха се носеха нежните, меланхолични звуци на ноктюрно от Шопен, които хармонираха с атмосферата на осиротялост в този дом.

— Това е лейди Флора, милейди — осведоми я Ефи в отговор на немия въпрос на Хети. — Винаги свири на пиано, когато е тъжна.

— И къде е тя?

— В музикалната стая, милейди.

Помещението бе прекрасно и изглежда не се използваше твърде често. В остъклените шкафове бе разположена колекция от стар английски порцелан, имаше още няколко ниски, удобни кресла, а високите прозорци водеха към тераса, ухаеща на орлов нокът и шибой. В тази стая се намираше и роялът, който не бе звучал, откакто Хети обитаваше къщата.

Хети тайничко си мечтаеше да превърне тази стая в своя дневна. Та нали бе господарката на дома. Не се чувстваше уютно нито в стаята за дами, нито пък в двата салона; единият постоянно се използваше през лятото, а другият обикновено стоеше заключен. Дори и в библиотеката не ѝ бе съвсем приятно, тъй като тя поначало принадлежеше на Хюго. Хети желаше да има стая, в която спокойно да чете, да се занимава с ръкоделие, да планира домакинството и да си мечтае за бъдещето.

В този миг обаче осъзна, че отново я възприемат като натрапник. Защото музикалната стая бе собственост на лейди Флора, съвършената пианистка лейди Флора.

— Мис Пембъртън е тук — забеляза Ефи, поглеждайки Хети под око.

— Така ли?

— Бе извън себе си от яд, че не е успяла да се сбогува с господаря. После заведе лейди Флора долу, защото свиренето обикновено я успокоява. Скръбна музика, много подходяща. Ще влезете ли, милейди?

— Не.

Ефи кимна съчувствено.

— Да, звучи много тъжно, нали?

Не, не я натъжаваше — бе разгневена. Не желаше да влезе в това очарователно помещение, заето от двете елегантни дами, подчертаващи постоянно, че тя не спада към тяхното общество.

И така, в края на същия ден четири жени са събраха на вечеря, положение, което вероятно щеше да продължи немалко време.

Въпреки привичната си самодисциплина и бледата светлина на свещите Джулия не успя да прикрие напълно факта, че е плакала — лицето ѝ бе бледо, а клепачите зачервени. Изглеждаше крехка и безпомощна. За какво ли бе плакала? Че друга жена ѝ е отнела Хюго или защото войната можеше да ѝ го вземе?

Лейди Флора носеше с огромно достойнство черна кадифена рокля и сияещо многоцветно бисерно колие. Кити пък, както винаги разсеяна и ведра, се появи в привичния си небрежен вид — с разпиляна коса, а блузата и полата не си отиваха. Но кой ли пък щеше да си даде труд да изглежда добре, след като мъжете отсъстваха? Внезапно Хети се замисли що за човек ли е Лайънъл. Дали изобщо му правеше впечатление развлечеността на жена му?

Тя, Хети, бе съсредоточила цялото си внимание върху Хюго и така и не намери време да се позаинтересува за брат му. Дали Лайънъл бе човек, с когото може да се разговаря за страха?

— Налага се да свикваме с факта, че сме домакинство, съставено единствено от жени — обади се лейди Флора. — За щастие поне Пим и Бейтс остават при нас — твърде стари са и няма да ги извикат в армията. Имаме също и един възрастен коняр, нали, Джулия?

— Да, лейди Флора. Джексън. Но там проблеми не съществуват, тъй като аз яздя конете на Хюго.

— А аз пък ще поема градината — възкликна весело Кити. — Момчето градинар остава, а и Пим може да ми помага. Мисля, че няма да използваме често колата или може би?... — При тези думи тя се обърна с ням въпрос към Хети и по този изискан и дискретен начин ѝ напомни, че вече тя е господарката на този дом.

— Утре се налага да ида до Сайрънстър — каза Хети. — Хюго ми напомни, че трябва да проверят подписа ми в банката.

Как да се подпише? Дали банката е влязла във връзка със своя лондонски клон? Виждали ли са вече автентичен подпис на Клеманси? Хюго си тръгна и бе настъпил моментът да потърси писмата. През нощта можеше да прави каквото си поиска в голямата спалня.

— Помислих си, че може би ще пожелаете да отидете до Лондон, Хети. — Бледното, издължено лице на лейди Флора я наблюдаваше от другия край на масата. Хети съзнаваше, че незаинтересованият вид на свекърва ѝ е чиста заблуда. Защото лейди Флора забелязваше буквално всичко, което ставаше или което можеше да се случи. — Нима нямате приятели от Америка, които да ви посетят?

— В момента не, лейди Флора.

— Дори и в посолството ли няма такива? Помислих си, че млада жена като вас с такова високо положение в обществото...

— О, естествено, че имах със себе си препоръчителни писма, но тъй като се изгубиха по време на нещастията, реших на първо време да не предприемам нищо. — Произнасяйки тези думи, тя най-спокойно гледаше лейди Флора право в очите. — Разбира се, ако нямаше война, някои мои приятели щяха да присъстват на сватбата ми. Но при това положение решиха да не рискуват. И както се оказа, решението им е било правилно.

— Разбрахте ли, че са публикувани имената на загиналите и безследно изчезналите американци?

Тъй омразната студена, влажна вълна я заля отново. Под масата ръцете ѝ се вкопчиха спазматично една в друга.

— Наистина ли? Кога?

— Вчера в „Таймс“. Решихме да не ви го показваме преди отпътуването на Хюго.

— Споменава ли се... майка ми?

— Да. Мисис Милисънт Джарвис. С камериерката си.

Хети пое въздух бавно и дълбоко.

— Била е Браун. Клетата Браун. Онзи преди обед тя глади дрехи и опакова багажа. Мислехме, че скоро ще слизае на брега.

— Никога не сте я споменавали.

— Така ли? Смятах, че ви е известно присъствието ѝ. Аз... Боже, имаше толкова много мъртъвци...

— Споменават се и други камериерки и слуги — вметна Кити. — Но никой поименно. Мисля, че с времето всичко ще се изясни.

Да, все маловажни личности — защо ли да се споменават имената им?

— Браун бе добра камериерка — успя да произнесе Хети. — Според нея сватбената ми рокля е била най-хубавата... — Не можа да

продължи нататък. Устата ѝ пресъхна. Бе готова на всичко, за да зададе онзи въпрос, който в никакъв случай не биваше да задава. Бяха ли открили тялото на Клеманси? Смятаха ли я за камериерката? По-добре веднага да смени темата. — Така и така стана дума за камериерки — започна тя и отново овладя гласа си. — Мога да се справя и сама и всъщност не се нуждая от лична прислужничка. Поне докато Хюго не е тук. Ако иска, Ефи може да се занимава с друго.

— Много добре — възкликна Кити. — Защото Ани иска да ходи „при оръжията“. Така нарича работата в една фабрика в Глостър. Можем да помолим Ефи да се погрижи за стаите. Слава богу, готвачката вече е преминала патриотичната възраст, обаче възниква нов проблем: мисис Евънз смята да се пренесе при майка си, тъй като жената, която се грижи за нея е решила да встъпи в Червения кръст. Изобщо не ви ли се струва, че цялата тази работа напомня на някакво налудничаво пътуване към Божи гроб.

— Аз мога да водя домакинството — обади се Хети със спокоен глас. — В Ню Йорк аз можех... искам да кажа, мама настояваше да овладее и тези неща. Тя беше много практична жена.

— Смятате ли, че ще се справите? — попита Кити. — Задавахме си вече този въпрос. Мислихме, че сте все още твърде млада.

— О, тези неща ги разбирам. — Гласът на Хети прозвуча твърде самоуверено. Сега вече имаше почва под краката си. Голямо предимство бе фактът, че знаеше как функционира една голямо домакинство и откъм другата страна, страната на изпълнителите. Бе научила предостатъчно от постоянните укори и поучения, на които бе изложена прислугата — бе в състояние да подбере и надзирава персонал и за най-изисканото и голямо домакинство.

А Лобърн не бе нито голям, нито пък изискан. Бе запуснат, имаше твърде малко прислуга, а освен това цареше война. Имението не можеше да се обнови за ден-два, но тя твърдо реши до края на живота си да възвърне някогашната му красота.

— Изненадвате ни, скъпа — обади се лейди Флора след кратка пауза.

„Скъпа“. Това бе някакво начало. Посрещна враждебния поглед на Джулия и се убеди, че наистина нещата се променяха към добро. Защото Джулия желаше да поеме управлението на домакинството.

— Хюго ми каза, че могат да се почистят картините — продължи Хети. — Освен това ми се иска да сложим нови завеси и да претапицираме мебелите. Всичко е доста износено, нали? После ще гледам да открия някой, който да погледне покрива. Според мен останалото може и да почака, но Хюго подчерта специално, че поправката на покрива не търпи отлагане.

— Така е — съгласи се Кити. — Наложил се да затворим част от западното крило заради плесента и прилепите. Фреди ги мрази.

— Докато трае войната едва ли ще оправим тези неща — обади се Джулия с ясния си, хладен глас. — Липсват майстори.

— О, може пък и да намерим — отвърна Хети и добави лукаво: — Възпитавали са ме, че с пари могат да се постигнат доста неща.

— Не прекалявайте с експериментите в тази насока — сопна ѝ се Джулия. — Това тук е Англия все пак.

— Престани, Джулия — извика Кити енергично. — Не бъди толкова самонадеяна. По един разумен начин ние също уважаваме парите. Според мен предложенията на Хети са отлични. Все са останали майстори, които са твърде млади или твърде стари, за да работят във фабриките. В противен случай животът щеше да замре, нали?

— Искам да изненадам Хюго — каза Хети, съзнавайки отлично, че думите ѝ най-малкото ще се полюбят на лейди Флора.

— Не забравяйте и Лайънъл — вметна Кити. — Той обича Лобърн не по-малко от Хюго.

— Все още не сте ми разказвали много за Лайънъл — отвърна Хети.

— Ами не сте ме питали. Не, не ви упреквам. Та вие бяхте толкова заета с мъжа си. Лайънъл е съвсем различен от Хюго. Нали, лейди Флора? Мечтател, влюбен в книгите плъх, чувствителен, образован.

Дружелюбното лице на Кити се изкриви в гримаса.

— А сега от него искат да умре от жегата на онзи кошмарен полуостров Галиполи, където дори и козите не се катерят по скалите. Само камънаци, тръни, пясък, мухи и гнусна гнилоца.

— И в Белгия не е по-добре — обади се Джулия. — Там обаче вместо пясък има тиня. Хюго не ви ли е разказвал за окопите? — Очите ѝ бавно се обърнаха към Хети. — Защото на мен ми разказа.

Хети бе убедена, че Джулия лъже. Изобщо Хюго не говореше много с никого. Спомни си как се стресна, когато му спомена забранената дума „страх“. Той таеше дълбоко в себе си ужаса от смъртта и за да го потуши, бърбеше лековато за яздене зад фронтовата линия, импровизирани концерти в кръчмици, за предимствата на консервите.

Джулия обаче се наслаждаваше на тези малки ужилвания.

— Сигурна съм, че Хюго не е искал да ви безпокои, скъпа — обади се лейди Флора с благ глас. — Никога не би го сторил. Както и Лайънъл впрочем. И двамата украсяват истината, но ние, жените, знаем как стоят нещата в действителност. Всички ние изпълняваме някаква роля. Както и вие, Хети. Досега не сте ни разказали почти нищо за онова ужасно корабокрушение.

Хети притисна бузи с длани.

— Не мога — прошепна тя.

— Не искам да ви насилвам, скъпа. Но един ден ще се наложи да ни кажете. Никой човек не е в състояние цял живот да запази подобно преживяване за себе си.

Проверяваха ли я? Не, не биваше да бъде недоверчива. Лейди Флора говореше със спокоен и делови глас, а лицето ѝ изглеждаше бледно и печално — бяло петно сред трепкащата светлина на свещите.

Хети се надяваше от все сърце, че не всяка вечеря ще бъде осеяна с подводни камъни като тази и че някой своевременно ще смени темата на разговора. Само че не очакваше това да стане по начина, по който го стори Джулия.

— Хюго ме помоли да ви науча да яздите, Хети.

— Какво? Хети не може да язди? Боже мили! — възкликна невярваща на ушите си лейди Флора, внезапно извадена от скръбния си унес.

— На Пето авеню нямаше място за коне — обади се Хети с тон, малко по-заядлив от очакваното.

— Нямахте ли обаче и чифлик?

— О, да, на Лонг Айленд. — Хети забеляза, че очакваха от нея обяснения. — Веднаж паднах много лошо от понито си. Оттогава изобщо не се интересувам от езда.

— Трябва да надмогнете тези неща. На ваше място Джулия сигурно щеше отново да се метне на коня. Нали, мила?

Вместо да отговори на въпроса Джулия изрече делово:

— За начало Хюго предложи Патси.

— Но то е все едно да се качиш на конче люлка! — извика Кити.

— Не се бойте, Хети. Дори и Фреди не би паднал от този кон.

— Да науча ли и Фреди да язди? — попита Джулия.

— Та той е едва петгодишен и доста плашлив. Лайънъл смята, че не бива да бъде насилван. От друга страна обаче може и да придобие кураж, ако заедно с него се обучава и възрастен човек.

Джулия сякаш иска да ме направи за посмешище, помисли си Хети. Жената и момченцето, които се сменят върху старата кранта...

— Голяма шега, няма що — промърмори тя иронично.

Фреди бе дете с болнав вид, придружавано постоянно от своята гувернантка Грейнджър. Веднаж бяха заедно в градината, той се приближи към Хети и вдигна замечтаното си личице към нея.

— Коя сте вие? — попита детето.

— Та ти ме познаваш, Фреди. Нали беше на сватбата ми? Аз съм твоята нова леля.

— Не, вие не сте моята леля!

Подозрението в думите на малкия човек я прониза като стрела.

— Защо ми казваш това?

— Защото знам, че не сте ми леля.

— Мастър Фреди — сгълча го гувернантката. — Държите се много невъзпитано! Не знам защо говори такива неща, милейди. Та той знае отлично коя сте. Трябва да се извините, мастър Фреди.

Фреди обаче настояваше на своето.

— Ами щом като са я извадили от морето, значи е русалка. Само дето има крака. Виж, тя има крака!

— Фантазирате, господарю Фреди. — За зла участ на Фреди гувернантката очевидно не притежаваше развито въображение. За разлика от него. Бе странно момченце. Труден за възпитаване, бе споменала Кити, след което добави, че не може да има други деца. Така че Фреди наистина можеше един ден да наследи Любърн, ако на Хюго не се родеше син. Следователно не биваше да се учудва, че Хюго дава мило и драго жена му да забременее колкото се може по-бързо, за да роди отроче от мъжки пол.

Но преди да го роди, не биваше да изключва Фреди от сметките. Правеше й впечатление на умислено, вгълбено и малко странно дете.

Хети разбираше прекрасно колко боли, когато живееш встрани от останалите, когато дочуеш смях иззад затворените врати и закопнееш и ти също да бъдеш част от това веселие. Очевидно Фреди приличаше на умния си и начетен баща. Бе любопитна да се запознае с Лайънъл, но не изпитваше кой знае какво нетърпение.

Когато в същата тази вечер привършиха вечерята, лейди Флора обяви, че е уморена и желае да ѝ сервират кафето горе в стаята. Джулия скочи послушно от мястото си, наметна немощните ѝ рамене с шал и я изведе от трапезарията. Толкова горда млада жена в ролята на санитарка. Но въпреки този безотраден факт, Хети не бе в състояние да изпита съчувствие към Джулия. Защото в нейния случай съчувствието бе нещо много опасно и трябваше да се потиска.

Кити също се изправи. Време било да пише на Лайънъл.

— Вечерите тук ще ви се сторят твърде скучни, Хети. Нали мъжете ги няма.

— О, няма значение.

— Но вие сте изпълнявали една от главните роли в Нюйоркското общество, нали? Хюго бе споменал нещо такова.

— Просто се промених. Мисля, че едва ли някога отново ще танцувам цяла нощ без прекъсване. В момента имам нужда единствено от покой. Впрочем и аз исках да тръгна, за да пиша на Хюго.

В просторната спалня бе извънредно тихо, там, където се бяха любели, раждали и умирали толкова много представители на рода Хазърд. В чезнещия светлик на деня все още можеше да се различи алеята с тисовете — красив изглед по мнението на Хюго. За нея обаче гледката бе мрачна и тъжна — ниски тисове, заострени нагоре като моливи, водещи към декоративно езерце, което винаги изглеждало черно. Цялата потръпна, когато го видя за пръв път — все още изпитваше ужас при вида на вода. Бързо и припряно светна лампата, но дори и сега помещението тънеше в сумрак. Завесите се раздвижиха леко, зашумоляха като тежка коприна и Хети долови хладен полъх. Провери дали някъде няма отворен прозорец. Нямаше. Навън вятърът бе напълно утихнал, черните очертания на дърветата се открояваха на фона на бледосивото небе, а листата висяха неподвижни. Хети вдигна рамене. Сигурно са били предците, изразяващи недоволството си от натрапницата. Но ако тя съумееше да докаже способностите си пред живите от рода Хазърд, значи е достойна и за предците.

Атмосферата в стаята бе призрачна — явно не бе предвидена за сама жена. Докато бе с Хюго леглото изглеждаше доста широко, но в този миг ѝ се стори направо гигантско, като някаква незаселена местност. В огледалото със сребърна рамка върху тоалетната масичка сякаш се раздвижи някаква фигура. Не, явно бе случайно отражение на собственото ѝ тяло. Макар че изобщо нямаше да се изненада, ако в меко проблясващото стъкло наистина живееха призрачни женски образи, които сресват косите си, събличат се, придърпват завесите и си лягат радостни или уплашени в очакване на своите съпрузи или любовници.

Мислите ѝ се насочиха към собствения ѝ мъж. Харесваше ѝ да се люби с него. В началото раненият крак го болеше, но после го забрави, така както и тя забрави болката от загубата на девствеността си. Любовната игра бе нещо възхитително и тя реши, че е наследила чувствената природа на майка си. Споменът за нощите с Хюго възбуждаха тялото ѝ и тя копнееше за него. Може би щеше да я обикне някой ден. Или по-важното бе тя да го обича?

Позволи си да помечтае, само и само за да отдалечи първото оскверняване, което възнамеряваше да предприеме в този дом. Защото да претърси личните документи на един мъж, та бил той дори и собственият, наистина представляваше акт на оскверняване. Бе го купила и плати за него. Макар че всичко бе приело законна форма, едва след като фалшифицира подписа на брачното свидетелство...

Хети откри едно заключено чекмедже в писалището на Хюго, не след дълго намери и ключа и отвори чекмеджето.

Вътре лежаха в безпорядък документи, сметки, делови писма, както и две лични писма, написани на дебела, скъпа хартия. Едното бе от Клеманси, а другото — от Джулия.

Първо прочете писмото на Клеманси, тъй като ѝ се налагаше да изучи стила и почерка ѝ. С облекчение установи, че почерците на двете съвпадат почти напълно — имаха обща учителка, гувернантката мис Ашфорд, която ги приучи да изписват грижливо буквите. С това отпадна още един проблем. Клеманси пишеше следното:

„Скъпи бъдещи съпруге,

Не остана много време. Всичко вече е подготвено и тръгваме в началото на май с парахода на Канърд «Лузитания». Толкова се вълнувам, че вече не мога нито да се храня, нито да спя. Мама казва, че ще загубя цвят и ще отслабна и това нямало да ти се хареса. Ще обърнеш ли внимание на външния ми вид, Хюго? Надявам се да го сториш. Ще видиш, че след пътуването бузите ми ще са румени като на селско девойче. Чеизът ми е прекрасен. Горя от нетърпение да ти покажа всичко и ти обещавам, че ще се гордееш със своята невеста от страната на янките. Ще ме чакаш в Ливърпул, когато корабът пристигне, нали? И няма да има нужда да си слагаш червен карамфил, защото веднага ще те позная! Надявам се, че и ти няма да ме сбъркаш с никоя друга! Обещавам ти да те обичам вечно и ти изпращам много целувки и прегръдки!“

Клеманси

Пред нея се разтвори гроб, не, по-скоро дълбока пропаст, в която виеше мразовит вятър. А безгрижният смях на Клеманси отекна внезапно в стаята, след което постепенно заглъхна...

Хети се разтрепери и обви тялото си с ръце. Бе чувала, че подслушвачите, както и всички, които вършат подобни неща и се ровят в чуждите работи, обикновено не откриват нищо отраднo за себе си. Нима цял живот щеше да я преследва духът на това весело, повърхностно момиче, лъженевестата на Хюго? Дали бе разочарован? Не проявяваше подобни признаци, а и тя бе твърде изнервена, факт, който обясняваше единствено с претърпяната злополука.

Когато следващия път той се върнеше в отпуск, тя щеше да навакса пропуснатото. Щеше да се облече предизвикателно, да си сложи руж и нямаше да спре да бърбори. Или не, нямаше да го стори. Защото Хюго може и да не е бил толкова разочарован от промяната в жена си. Все пак и в неговия живот имаше трудни, ужасни събития. В този момент Англия не бе подходящо място за млади дами с вкус към танци и весел живот. По всяка вероятност Хюго се е тревожел как да забавлява момиче с подобни навици и затова сигурно си е отдъхнал, виждайки промяната в нея.

Във всеки случай нямаше никакъв смисъл да си блъска главата с въпроси, чиито отговор щеше да даде единствено бъдещето. За сетен път си повтори, че не е виновна за смъртта на Клеманси и че по тази причина не си струва да бъде потисната.

Другояче обаче стояха нещата с писмото на Джулия. Хети изпитваше угризения на съвестта. Да четеш чужди писма бе нещо отвратително, но в крайна сметка преодоля всякакви скрупули — та нали в бъдеще тя щеше да живее тук, а не някой друг? Писмото гласеше:

„Скъпи мой,

Не мога и не желая да приема онова, което ми каза вчера — че отдаваш предпочитанията си на Лобърн и че искаш да го запазиш за своя род. Очакваш от мен да те разбера, тъй като и аз произхождам от стар род. Вярно е, че семейството ми се разби и вече не съществува, но въпреки всичко животът продължава.

Знам, че мислиш за майка си и брат си, за бъдещия си син, който трябва да е по-силен и по-здрав от бедния Фреди. Разбирам също, че имаш предвид и конете, прислугата, натрупаните дългове. Само че аз, аз съм жива и съм заслужила нещо друго. Ако наистина възнамеряваш да се ожениш за тази американка, не очаквай от мен да бъда дружелюбна спрямо нея. Ще остана тук и ще я накарам да страда. Такава жена съм аз! По твой вкус! Бихме могли да заживеем прекрасно, дори и без пари. Но знай, че каквото и да предприемеш, никога не ще се откажа от теб. Никога!“

Твоя Джулия

В полето под тези страстни излияния Хюго бе написал с полегатия си почерк: „Отговорът е отрицателен. Това, което иска от мен, не е реалистично. Как бихме могли да живеем без средства?“.

И все пак бе запазил писмото, нещо, което не харесваше на Хети. За миг ѝ мина мисълта да го разкъса на парченца, но после се отказа. Старите семейства пазят писмата си, те са част от историята им и представляват извънредно интересно четиво за идните поколения.

Самата тя бе вече член на старо семейство и следователно бе длъжна да спазва правилата.

Изобщо не се боеше от отмъщението на Джулия, която въпреки заплахите си трябваше да се откаже от Хюго. А тя, Хети, щеше да се погрижи Хюго никога вече да не погледне в старите любовни писма. Всичко зависеше от нея. Може би някой ден той щеше да допише следното към суховатия отговор на писмото: „Бракът ми с американката е чудесен...“. Толкова утешително бе да си помечтае на воля! Но изведнъж в стаята отново се разнесоха въздишки и шепот и завесите се разлюляха. Внезапно повя студ.

ГЛАВА ОСМА

Въпреки че след това успяваше постепенно да се успокои, сутрин Хети редовно се събуждаше, обхваната от силен страх. В първите дни след отпътуването на Хюго тя дори не осъзнаваше веднага къде се намира. Просторното квадратно помещение с дървените си ламперии и богата украса по тавана ѝ се струваше твърде чуждо. Какво право имаше тя да лежи в това широко легло с неговите ценни избелели завеси, което пазеше спомена поне за стотина обичани и законни невесты? В утринния сумрак, наполовина будна, наполовина завладяна от кошмарни съновидения, в нея избуя болезнен страх от махагоновия шкаф — струваше ѝ се, че вътре в него има нещо, което се движи и я заплашва. Веднаж това бе униформата на армейски офицер, поклащаща се на закачалката, друг път ставаше дума за голо новородено бебе, а понякога — и това видение бе най-страшното — насреща ѝ сякаш се изправяше жена, мокра до кости, която никога не си показваше лицето. Но ако видението се обърнеше, Хети щеше да види лицето на Клеманси.

Но дори и когато се събудеше напълно, първите слънчеви лъчи на горещия английски летен ден проникнеха в стаята и градината оживееше под чуруликането на птиците, дори и тогава, седнала в леглото, тя започваше хладнокръвно новия ден едва след като Ефи влезеше в стаята и ѝ поднесеше чая в сребърна кана върху поднос, покрит с красива покривчица.

Хети възприе навика преди закуска да пие чай в леглото. След втората чаша и последните остатъци от кошмара отлитаха като дим и тя вече бе в състояние отново да се наслади на новия живот.

Ефи бе прислужничка с опит, която я поздравяваше с „Добро утро, милейди“, точно дозирайки чинопочитанието. После поставяше подноса на нощната масичка, дръпваше завесите и приготвяше кремавия копринен халат — Хети все още не можеше напълно да повярва, че той ѝ принадлежи. Кити я убеди да го купи в същия онзи ден, в който си избра хубавата, семпла бяла сватбена рокля,

нощницата, обвезана с дантели, червена вечерна рокля от коприна, както и малка шапка с пера за неделните служби в църквата. Все пак винаги трябваше да има някой на пейката, запазена за рода Хазърд и най-често това бе именно новата господарка.

Когато се спомнеше всички тези неща, плахостта ѝ рязко преминаваше в еуфория. Изобщо тя се бе превърнала в робиня на настроенията си — веселието изместваше потиснатостта и обратно.

В големия гардероб имаше само рокли. Съвсем безобидни дрехи — нищо заплашително или злокобно. А най-големият лукс, който можеше да си представи, бе да седне до прозореца и да отпива спокойно от чая. Но всичко в живота ѝ щеше да стане още по-приятно, когато Хюго се завърнеше окончателно от фронта.

Какво богатство им предлагаше бъдещето! Единственото, което я тревожеше, бе съдбата на Хюго в тази война. Нищо друго не биваше да я притеснява, дори и писмата, пристигащи от Ню Йорк. Веднаж получи две наведнаж — и двете адресирани до лейди Хазърд. За момент Хети се уплаши до смърт.

— Какво има, Хети? Не се ли радвате? Сигурно са от семейството ви — възкликна Кити недоумяваща.

Точно закусваха, а писмата бяха сложени до чинията ѝ. Хети съзнаваше, че дори трепването ѝ да бе убягнало от вниманието на Джулия, Кити го е забелязала. Лейди Флора слизаше рядко за закуска. И по-добре — защото макар и да изглеждаха безизразни, тези големи бледосини очи всъщност виждаха прекалено много неща.

Аз нямам семейство, можеше да отговори Хети. Официално обаче имаше един роднина — вуйчо Джонас. Първото писмо бе от него:

„Мила моя Клеманси,

Предполагам, че вече ще си омъжена, когато това писмо стигне до теб и затова го изпращам на новото ти име.

Аз обаче очаквам потвърждение на сватбата ти и се надявам да го напишеш с по-четлив почерк. Аз и моята секретарка изгубихме много време, докато разгадахме писмото ти.

Вече съм осведомен относно скръбните обстоятелства около съдебномедицинския оглед, състоял се във връзка с потапянето на «Лузитания» и доказателството за кончината на клетата ти майка. Затова и не желая да губя време и да ти преразказвам съдържанието на завещанието. Впрочем аз съм единственият му изпълнител, а ти единственото лице, споменато като наследник. Ти ще бъдеш, респективно вече си, богатата млада дама.

Нашият семеен адвокат мистър Ричард Колтън ще ти съобщи в писмо подробностите относно наследството, а сигурно ще ти даде и някои разумни съвети. Ликвидирах двете домакинства на Пето авеню и на Лонг Айленд, платих на прислугата и я разпуснах. Не е необходимо да се издържат цял куп лакомни слуги, но все пак ти препоръчвам да запазиш двете къщи, макар да са останали празни и неизползвани — с времето стойността им постоянно ще расте. Освен това не е изключено съпругът ти да не преживее войната и ти да поискаш да се завърнеш у дома, в Америка.“

Но аз съм си у дома, вуйчо Джонас, безчувствени стари човече! Тук е моят дом, не в Америка...

„Ако пък остане жив, то е получил една доста значителна сума и бих ти предложил да изчакаш как ще се развие бракът ви, преди да му припишеш какъвто и да било капитал. Вече съм стар, а съм и единственият ти жив роднина. Затова си позволявам да говоря съвсем открито и мога само да ти кажа, че винаги съм смятал този брак за една от налудничавите идеи на Милисът, която ти прие твърде охотно. Но ти си от рода Джарвис и предполагам, че имаш делови нюх, макар че да си призная, до този момент не съм забелязал в теб подобни признаци. Несъмнено ужасното нещастие е спомогнало да съзрееш по-бързо — свидетелство за това е фактът, че в писмото си споменавах думата ценни книжа. Съветвам те настоятелно да закупиш

такива за децата си, а ако нямаш деца — за себе си. И не влагай всички пари, спечелени от твоя дядо с тежък труд, в онова обедняло имение, колкото и романтично да е то!

Помисли по тези въпроси, като все пак ти препоръчвам да не ги обсъждаш със съпруга си, преди самата ти да си взела решение. Но вземеш ли го веднаж, устоявай го докрай!

Пиша ти по този начин единствено за да те предпазя от някои неща. Имам слабо сърце и не искам един ден да видя, че този «престижен» брак ти е донесъл само зло. Човек може да си помисли едва ли не, че и всевишният е желал да предотврати тази глупост! Не допускай главата ти да се замъгли — необходимо е да разсъждаваш трезво. Според мен целият свят сякаш е полудял! След като немските подводници потопиха «Лузитания», у нас се срещат хора, които настояват и Америка да влезе във войната. Аз лично не подкрепям това мнение, но съм само един стар човек със слабо сърце. Още помня войната между Севера и Юга. Войните до една са ужасни, а плямпаниците за чест и слава не струват и пукнат грош.

Твой любящ те вуйчо Джонас

P.S. Две твои приятелки питаха за теб, малката Хейз и Ейми Парсънс. Казах им, че сигурно ще им се обадиш, когато дойдеш на себе си и вече си в състояние да пишеш...”

В никакъв случай не биваше да показва това писмо на Хюго. Защото можеше един ден да ѝ послужи като оръжие срещу него. Финансовата независимост представляваше силно оръжие, поне в неговите очи. Тя щеше да се вслуша в съвета на вуйчо Джонас и да закупи ценни книжа за неродените си деца — бе убедена, че едното от тях вече е заченато. Колко ли време бе нужно, за да се увери окончателно — две седмици или може би три?

Но на двете глуповати приятелки на Клеманси нямаше да пише.

— Хети, вие помръкнахте. Лоши новини ли? — попита внезапно Кити.

— Не, не точно. Вуйчо пише за майка ми. И че къщите ще се опразнят. Този род неща.

Кити бе изпълнена със състрадание.

— Прочетете тогава второто писмо. Може пък то да е приятно.

Естествено, че случаят не беше такъв. Нещо повече, това писмо отново предизвика в нея онази тъй позната тръпка на ужас и студ.

„Мила мис Клеманси,

Извинете, че ви притеснявам, но реших да ви пиша, преди да напусна къщата. Вуйчо ви отпраща всички ни. Разбира се, даде ни заплати и препоръчителни писма. Искях обаче да науча какво е станало с клетата Хети, имам предвид Браун. Не сме чули нищо за нея и си помислихме, че може да сте я видели, когато се дави или пък тялото ѝ. Всъщност се надявам, че е жива, защото името ѝ не е в списъка на покойниците. Дали е възможно да се е случило нещо подобно? Може пък да е загубила паметта си, нали? Винаги съм я харесвала — беше такава умно, хубаво и мило момиче.

Ще се радвам, ако ми напишете няколко реда. Докато си намеря работа, ще бъда при сестра си на Родмел Стрийт 1315 в Ню Джърси. Сигурно ви е много мъчно за майка ви. Желая ви много щастие в семейния живот. Поне вие имайте късмет. Животът е пред вас.“

Ваша покорна слугиня: Миртъл Крамптън
(готвачката)

Нима бе възможно Клеманси да скита някъде, загубила паметта си? Дали някога щеше да се разбере? Мисълта за предстоящите месеци и дори години на несигурност се прокрадна в съзнанието на Хети и тя се изплаши. Нима винаги щеше да се озърта като преследвана?

— Приличате на човек, съзрял призрак, Хети — обади се Джулия в своя си непресторен стил.

Отговаряйки, Хети всъщност успя да успокои и самата себе си.

— В момента животът ми е изпълнен с призраци. Мисля обаче, че в определен момент те ще изчезнат. А сега моля да ме извините. Смятам да изляза малко на слънце.

— Трябва да преодолеете това нещастие. — Джулия се оживи. — Всички се справят някак. А някои и с много по-трудни проблеми.

Колко по-трудни, запита се Хети с гняв в сърцето. Джулия нямаше изобщо представа за какво говори. Тя не бе чула писъците на давящите се, не бе видяла дългите редици трупове, покрити с бяло платно. Тя си живееше в един приятен чифлик, а единственото, с което се занимаваше, бе да се грижи за възрастна дама, която от своя страна пък я глезеше.

Да, освен това тъгуваше и за мъжа, когото обичаше!

Сега обаче тя, Хети, щеше да отговори на писмото на мисис Крамптън, за да отпъди от себе си този глас от миналото.

„Скъпа мисис Крамптън,

Много мило от ваша страна да ми пишете. Простете ми краткия отговор, но за мен е все още непоносим дори споменът за онзи ужасен ден. Да, бедната Браун е безследно изчезнала. Тя ни последва, мен и мама, в спасителната лодка или поне ние останахме с впечатлението, че го е сторила. После обаче е изчезнала, както и много други пътници. Включително и мистър Вандербилт. Сега съм омъжена, което сигурно вече ви е известно от вуйчо и благодаря на бога, че успях да оцелея. Надявам се, че ще получите добра работа. Ще пиша на вуйчо да ви даде отлични препоръки, макар да допускам, че той вече го е сторил.“

Подписа писмото решително с името „Клеманси Хазърд“ и по този начин въпросът бе приключен.

Писмата от фронта обаче се очакваха от всички с най-голямо нетърпение. Кити, например, очакваше ежедневно писмо от Лайънъл. По всяка вероятност вестите от Хюго пристигаха значително по-бързо, тъй като Франция се намираше в неприятна близост с Англия. В някои тихи дни на източния бряг можеше да се чуе приглушения тътен на

оръдията от другата страна на Ламанша. Лайънъл пък бе някъде около Егейско море в някое укритие, изложен на палещите лъчи на слънцето и на рояците мухи. На това място той се готвеше да откъсне още една малка част скалиста земя от турците. Никой, подчерта Кити, никой не бе очаквал, че турците могат да се бият толкова упорито. Отначало се смятало, че кампанията в Галиполи ще приключи успешно за месец и достъпът до средна Азия и нефтените полета щял да бъде отрязан за немците. Допускало се също, че германецът ще се оттегли и във Франция и Фландрия. Само че тези оптимистични слухове се оказали неверни. Войната продължаваше.

Хети бе седнала срещу мистър Едмъндс, банков директор с побеляла коса. Беше я поканил на среща и сърцето на Хети отново се разтуптя уплашено. Защо ли този човек желаше да разговаря с нея? Не можеше ли да възложи на своя прокурист уреждането на такава формалност като проверката на подписа?

Оказа се обаче, че наистина е искал само да се запознае с нея. На лицето му бяха изписани добронамереност, любопитство и не на последно място желанието за ползотворни делови отношения.

— За пръв път имам възможност да се запозная с вас, лейди Хазърд. В днешно време сигурно не е лесно да се живее в. Англия, но все пак се надявам, че не се чувствате толкова зле.

— Лобърн ми допада извънредно много. — Хети се постара да придаде на гласа си жизнерадостно звучене, така щеше вероятно да отговори и Клеманси. Но всъщност имаше ли това изобщо някакво значение, след като мистър Едмъндс никога не бе срещал Клеманси? — Къщата е чудесна. Харесва ми дори нейната запуснатост, защото обновяването ѝ ще ми достави огромно удоволствие. Ще бъда съвсем искрена с вас — ще използвам парите си тъкмо за тази цел. Разбира се, много по-добре щеше да бъде, ако Хюго си беше у дома.

Мистър Едмъндс очевидно не я подозираше в нищо лошо. Усмиваше се добродушно, сякаш тъкмо това е и очаквал — да се запознае с жизнерадостна и елегантна млада нюйоркчанка.

— Всички ние се надяваме съпругът ви скоро да се върне при вас, лейди Хазърд. Както и брат му. Познавате ли го?

— Не. Само неговата съпруга и малкия му син.

— Нека се помолим богу двамата млади мъже да се върнат здрави и читави у дома. — Гласът на мистър Едмъндс прозвуча като молитва. — Сега обаче ни е необходим и образец от вашия почерк. Подпишете се на тази линия, ако обичате. След това ще получите чековата си книжка и ставате независима жена.

— Как трябва да се подпиша? — попита Хети нервно.

— Сложете просто обичайния си подпис. Как е първото ви име?

— Клеманси.

— Е, в такъв случай „Клеманси Хазърд“ е предостатъчно. Трябва да подписвате всичките си чекове по този начин. Впрочем предполагам, че това вече ви е известно.

Тя осъзнаваше, че всеки път, когато ѝ се наложеше да купи нещо, щеше с болезнена яснота да си спомня, че парите не са нейни, а на Клеманси. Парите на една покойница.

Подписа се с добре усвоения грижлив, прав почерк. Всичко се оказа много лесно и тя възвърна доброто си настроение.

— Искам преди да се е върнал мъжът ми да се прегледа покривът и да се извършат необходимите поправки. Зълва ми твърди, че на някои места са зейнали огромни дупки. Разбрах също, че всички надеждни занаятчии са в армията.

— Не всички. Случайно познавам един. Том Гръб, човек над петдесетте, поради което и не е призован на фронта. Той е отличен майстор. Да разговарям ли с него, лейди Хазърд?

— О, да, разбира се. Чудесна новина. Изпратете го при мен в Лобърн, ако желае. Искам да изненадам мъжа си, когато се върне.

На лицето ѝ вероятно се бе изписало искрено въодушевление, тъй като мистър Едмъндс я изгледа с възхищение.

— При вашата външност, лейди Хазърд... — започна той, след което замлъкна.

Развесели я смущението, което изпитваше този англичанин.

— Какво искахте да кажете, мистър Едмъндс?

— Просто си мисля, че когато се върне, на първо време той едва ли ще обърне особено внимание на ремонтирания покрив.

Хети се разсмя от все сърце. Бе осъзнала вече, че е в състояние да очарова мъжете. И то не само младежи като Доналд Нюман на борда на „Лузитания“, а и по-възрастни, улегнали хора като банкови директори, адвокати, свещеници. Тази нейна способност можеше и да

й бъде полезна някой ден. А още по-добре щеше да е, ако можеше да въздейства по същия начин и върху жените. Само че лейди Флора си оставаше все така хладна и сдържана, тя отказваше категорично да дари снахата от Америка със своята благосклонност. А с изключение на изнервящите сутрешни часове по езда Джулия също не искаше да има нищо общо с нея.

Разбира се, щеше да мине много време, докато се научи да язди елегантно и грациозно като Джулия. А по-вероятно бе никога да достигне нейното равнище. И все пак вече не се упражняваше върху бавната стара кранта Патси, а премина на една доста жизнена, макар и кротка сива кобила на име Беси, която бе бременна. Иронията, скрита в този факт, не убягна от вниманието на Хети, тъй като надеждите ѝ се потвърждаваха ежедневно. Бе прочела някъде, че ездата в ранната фаза на бременност не е опасна. Искаше да изненада Хюго с уменията си — така властта на Джулия върху него сигурно щеше да отслабне. Затова съзнателно пое риск, решавайки да иде на лекар след три седмици, ако симптомите на бременност продължат. В този отрязък от време тя яздеше крайно предпазливо — или в бавен ход, или най-много в лек тръс.

— Съобщих на Хюго, че ви упражнявам в езда — каза Джулия.

Значи тази жена пишеше на мъжа ѝ. Дали той ѝ отговаряше? Последното писмо, което получи от него, съдържаше само няколко набързо нахвърляни реда, тъй като трябваше да поеме към фронта.

Обръщаше се към нея с „Моя мила Хети“, а не „Скъпа“ или „Моя любима съпруго“. Но и тя самата не бе в състояние да го нарече „скъпи мой съпруге“, тъй като някакви остатъци от почтеност я възпираха да пише неща, неотговарящи на истината.

„Пристигнах без всякакви преमेждия. Момчетата сякаш се зарадваха, че се връщам. В тези времена познатите лица били дефицитна стока. Преживели са междувременно доста трудности, но след няколкодневна почивка са се постегнали и отново изглеждат добре. Разквартирувани сме в малко селце. Кулата на църквата се е наклонила, а някои от къщите са пострадали доста тежко. В селото са останали твърде малко жители. Просто не ми

го побира умът като си помисля, че същото може да се случи и на нашето село. Надявам се, че вече си успяла да посвикнеш с новата среда и си надмогнала преживяното нещастие. Уреди ли всички формалности в банката? По-късно ще пиша и на мама. Кити научила ли е нещо за Лайънъл? Кракът ми е добре и вече мога да ида на фронта. Разбира се, много повече ми се иска да препусна в галоп по Фор Хилз. Джулия ми писа, че напредваш в ездата. Най-доброто за теб е да подражаваш на нейния стил. За съжаление нямам повече време и трябва да приключвам.“

Твой любящ те съпруг Хюго

Нима това бе любовно писмо? Едва ли. Можеше спокойно да бъде и вест от добър приятел. И все пак като се имаше предвид резкият маниер на Хюго, писмото можеше да се нарече направо дружелюбно. Може би пък писмата му до Джулия бяха още по-официални. Никога нямаше да разбере дали е така, тъй като Джулия бе твърде потайна и всяка сутрин изпразваше собственоръчно съдържанието на пощенската кутия още в мига, в който писмата пристигнеха.

И все пак тя ставаше словоохотлива, когато донасяха писма от Лайънъл.

— Кити! Кити! Писмо за теб! Още едно за лейди Флора и... о, това сигурно е за вас, Хети.

Писмото бе адресирано до лейди Хазърд, следователно бе за нея. В този факт нямаше нищо, което да стъписа Джулия.

— О, Лайънъл ми е писал — промълви тя зарадвана. — И то въпреки че не ме е виждал никога.

— Не ви ли казах! Моят човек много обича да пише. Без писалка в ръка се чувства направо половин човек. — При тези думи Кити притисна своето писмо към гърдите, остави закуската си недовършена и се оттегли, за да го прочете на спокойствие.

Хети също реши, че ще е по-добре и тя да изчака, докато остане сама и престана да обръща внимание на Джулия, втренчила в нея големите си нещастни очи. Не биваше да съчувства на тази жена — бдителността ѝ можеше да отслабне и Джулия да стане опасна. Писмото на Лайънъл гласеше:

„Скъпа снахо,

Дочух, че за негово огромно разочарование синът ми е открил, че не сте русалка. За разлика от него аз пък изпитах облекчение. Защото русалките са създания студени и хлъзгави, които знаят само да подлъгват глуповатите моряци със своите песнопения. Досега още никой не ми е разказвал много за вас. Мама пише, че сте порядъчна и хубава, но същите думи тя би използвала и за някоя новопостъпила камериерка. Просто по различни причини майка ми държи да запази предразсъдъците си. Кити обаче, която е лишена от предразсъдъци, смята, че сте очарователна и ще действате благотворно на нашия Хюго. Разбира се, само при положение, че гротескните вражди, завладели света, изобщо позволят на щастливото семейство да се събере отново.

В момента съм седнал в един плитък окоп, разположен на две трети от височината на една истинска планина. Оттук пред погледа се разкрива идилична картина — яркосиньото море прилича на искрящо пъстро стъкло. Понякога заедно с топлия вятър до обонянието ми достига и прекрасният дъх на мащерка, който деликатно се размесва с някои далеч не тъй приятни аромати. Случи ли се стрелбата да заглъхне за миг, може да се чуе и песента на чучулигите. Представете ли си, егейски чучулиги! С тяхна помощ се чувствам като Зевс, разположен на своя планински връх, «отправил искрометен поглед в далнините», далеч-далеч от Омировската «достойна за оплакване война». Де да можех наистина да отклоня погледа си от онова, което виждам!

Когато се върна у дома, ще ви разкажа всичко. А дотогава: Наслаждавайте се на живота, скъпа снахо. Защото е твърде къс.“

Лайънъл

— Къде се намира местността Фор Хилз? — попита Хети Джулия.

— Отвъд горите, спадащи към Лобърн. Става дума за редица ниски хълмове. Доста време е нужно, за да стигнеш до там на кон.

— И кога ще яздя така, че да се справя.

Джулия я изгледа изпитателно.

— О, бих казала след около месец. Ще трябва да положите много усилия.

— За мен това няма никакво значение.

— Но на Хюго няма да се хареса, ако паднете от коня, нали?

— Да, но аз искам непременно да ида дотам на кон, и то скоро — настоя Хети.

— Ще яздите тогава, когато аз сметна за правилно. Моля да извините забележката ми, но аз съм специалистът, нали? — Джулия сякаш търсеше подходящите думи. — Добре ли се чувствате, Хети? (Думите ѝ вероятно означаваха: „Бременна ли сте, Хети?“.)

— Разбира се, че се чувствам добре.

— Добре. Ако стане нещо, трябва веднага да ми кажете. Не искам аз да бъда виновна, ако се случи някое нещастие.

Най-неочаквано за Хети настъпи извънредно приятен период. Всичко се дължеше на факта, че любовта ѝ към къщата и градината постепенно се превърна в истинска страст. Обичаше не просторните гори, не овчите стада и Фор Хилз, споменати, докато разговаряха с Джулия. Не, мрачният дом с тъмните си ъгълчета, внезапните проблясвания на багрите и отражения на светлината, градината, сенчестата тисова алея, както и мрачното езерце, което приличаше на непрозрачно огледало дори и в ясните, слънчеви дни — постепенно всичко това ѝ стана безкрайно скъпо.

През юни розите започнаха да цъфтят. Хети най-много обичаше да стои в една от по-отдалечените части на градината, до стар тухлен зид, по който се виеха бели рози. Изглежда, че никой не идваше на това място. Един ден обаче тласък на вятъра разлюля красивите цветове и ѝ се стори, че сред тях се мярна бяла фигура, танцуваща по моравата. За миг сърцето ѝ сякаш престана да бие и през ума ѝ премина невероятната мисъл, че е видяла самата Клеманси. Скочи от мястото си и залитна, замаяна от връхлетелия я страх. За щастие я видя

Кити, която тъкмо се приближаваше в кожената си престилка и градинарски ръкавици. Тя се затича към Хети.

— Какво се е случило? Да не сте срещнали призрак?

— О, разбира се, че не. Но все пак видях нещо. Ще да е била някоя прислужничка с бяла престилка. Сигурно е брала зеленчуци.

— Тази пътека не води към зеленчуковата градина. Мисля, че наистина сте видели призрака.

— Призракът ли? Какво искате да кажете?

— Е, говори се, че градината се обитава от една клетница. Казват още, че се била удавила.

— У-да-ви-ла?

— О, извинете ме, Хети, изобщо и не помислих, че... Вие, естествено, не обичате тази дума. Та събитието е станало преди двеста години. А освен това тя си е избрала за свой рай най-красивото кътче на градината. Всичко наред ли е, Хети?

— Да. Вероятно е била някаква зрителна измама в резултат на осветлението. Бях почти заспала.

— В единадесет часа преди обед? Значи нещо не е както трябва!

— При тези думи Кити я изгледа изпитателно. — Очаквате дете, нали? Хети кимна.

— Може би. Но все още не съм напълно сигурна.

— Няма ли да отидете на лекар?

— Искях да поизчакам малко. Всъщност какво ли може да стори лекарят? Ако детето е на път, то ще си расте от само себе си.

— Така е. Но, тайната си е ваша. Щом като не искате, няма да казвам никому. Ще съобщите ли на Хюго?

— Не — отвърна Хети остро. — Не и преди да се убедя напълно. Постоянно мисля за това, Кити. Може, например, нещо да се е объркало след премеждието в морето. Понякога женският цикъл може да бъде много нередовен.

— Макар и да говорите за тази възможност, вие всъщност вътрешно сте убедена, че е бебе, нали?

— Да, така е.

— Е, в такъв случай най-искрените ми поздравления — възкликна Кити великодушно, след което продължи: — Ако е момче, Фреди ще остане с пръст в уста. Бедното дете! Сега, естествено, този въпрос не стои пред него, но един ден ще страда, че няма да получи

Лобърн. В това отношение всички от рода Хазърд си приличат... И така, Хети, щом като сте в такова състояние, повече да не съм ви видяла като вчера да се катерите по стълбата след Том Гръб, разбрахте ли?

— Съгласна съм. Наистина бе глупаво от моя страна. Няма да го повторя. Просто съм ужасно любопитна и искам да видя какво става. Държа непременно покривът да е поправен, когато Хюго се завърне. Том казва, че ако си намери помощник, може да се справи и до края на лятото. А иначе ще продължи до първите дни на зимата. Чак тогава всички тези повреди ще бъдат отстранени. А после ще ида до Лондон и ще си купя различни платове — катун и брокат. Ах, Кити, ръкоделието започва да ми харесва все повече и повече! Вероятно в следващите десет години ще се занимавам с подновяването на креслата, които са най-протрити и прокъсани, както знаете. Ще започна с музикалната стая. (Която ще ми принадлежи един ден, помисли си Хети, тъй като дотогава лейди Флора сигурно ще се е отказала от свиренето и от всякакви други дейности.) Ще ми се фонът да е в небесносиньо, а към него да прибавя кораловочервено, светложълто и тревистозелено. Но ненатрапчиво и с финес.

— Знаете ли — обади се Кити, — вас ви „ашладисаха“ на съвсем чуждо дърво, но сте се прихванали учудващо добре.

— Нима сте си помислили, че съм някаква си там нюйоркска снобка, чиято единствена цел е да се изкачи в обществото?

— Точно така. Всички до един мислехме така.

— Е, не съм такава. И никога не ще бъда някакъв нещастен призрак.

— Странно е, че споменавате призрака. Съдбата ли предизвиквате?

— Да, предизвиквам я. Хюго трябва да се завърне жив и здрав. Същото се отнася и до Лайънъл. За да оправдая... — На това място обаче тя внезапно замлъкна. Бе станала непредпазлива. Защото цялата реплика гласеше: „За да оправдая онова, което сторих“.

Все пак човек не биваше да се отнася лекомислено към призраците.

Случи се още нещо злоещо, което по-късно Хети приписа на самовнушенията, които понякога съпътстват бременността на жените. Това стана в коридора с картините на първия етаж. Тя често се

отбиваше на това място. Наоколо бе тихо и необезпокоявана от никого, тя разглеждаше замислено платната. Вниманието ѝ бе привлечено от един портрет с поизбледнели цветове, изобразяващ млада жена в жълта рокля. Лицето на жената имаше овална форма и фини черти. Бе скръстила смирено ръце, а устните ѝ бяха склучени. Обаче патината на времето не бе успяла да заличи своенравното и дори упорито, волево излъчване на очите, които сигурно някога са били извънредно жизнени и будни. Ако се съдеше по дрехите, портретът бе създаден в края на седемнадесетото столетие. Внезапно Хети реши, че това е била дамата, бродеща в градината.

— Коя си ти? — възкликна Хети.

Неочаквано ѝ отговори рязък глас:

— Какво те интересува? За теб това няма никакво значение. Защото и бездруго няма да останеш тук дълго.

Всъщност не бе проговорил никой. Гласът не принадлежеше на покойната дама, не бе и на Клеманси, което щеше да бъде още по-страшно. Не, в действителност нито звук не бе прогонил тишината.

ГЛАВА ДЕВЕТА

Събитията на фронта при Дарданелите се развиваха зле, нещо, което проличаваше от все по-дългите списъци на загиналите. В едно от писмата си Лайънъл писа, че е преболедувал т.нар. „гнилостна“ треска и че това наименование било извънредно сполучливо.

„Тази болест е доста разпространена, но лично аз имах късмет, тъй като прекарах само някаква нейна лека форма. Работата е там, че на това място гъмжи от мухи, които са по-голяма напаст дори и от турците. Важното е обаче, че отново съм на крака.“

— Слава богу — извика Кити радостно. — Напълно ми е безразлично как ще завърши този поход, все ми е едно и дали ще ме обвините в липса на патриотизъм. Важното е мъжът ми да се прибере у дома.

Получи се и поредното още по-хладно писмо от Хюго, човек можеше да си помисли, че изписването на всяко изречение му е струвало неописуеми усилия и че направо е забравил поверената му жена, която бездруго познава съвсем повърхностно:

„Разбрах, че си започнала ремонта на къщата. Та ти си била много практична жена, все повече и повече ме учудваш. А освен това си и много щедра, предполагам, че влагаш от твоите пари в това начинание. Когато виждам колко много са празните и порутени дворци в тази страна, ме изпълва себичното желание тази участ да не сполети и моя собствен дом. Радвам се, че и ти изпитваш подобни чувства. Има все пак едно утешително обстоятелство — на английска земя никога не се е водила война като тази. Как е

ездата? Джулия ми пише, че конете са в отлично състояние. Когато се върна следващият път, ние двамата ще појздим заедно из околността...”

Ние ли? Кого имаше предвид — нея или Джулия? Най-накрая Хети отиде до Сайрънстър при доктор Бейли, домашния лекар. Стори го не защото се нуждаеше от потвърждение на бременността си, а поради факта, че все още я преследваха двете страховити преживявания от последно време.

— Възможно ли е жена в моето състояние да си внушава разни странни неща?

— О, да. Най-често възниква остро желание за определен вид храна.

— Не, имам предвид илюзии на сетивата. Понякога ми се струва, че чувам неща, които изобщо не съществуват.

Той се усмихна с разбиране.

— Чувате гласове на духове, така ли?

— Да, нещо такова.

— Е, според мен това се дължи на ужасното ви премеждие с „Лузитания“. Смятам, че все още ви измъчват последствията от преживяното сътресение. Впрочем, допадат ли ви Лобърн и къщата?

— О, просто ги обожавам! Струва ми се, че мястото ми наистина е тук. Стига да не прозвучи много дръзко...

— Разбирам ви, мила. Вие сте американка и сте свикнали на много по-съвременни сгради, а освен това притежавате и буйна фантазия. Реакцията ви е била изострена и сте си внушили, че къщата ви говори. Но всичко това ще отmine, щом съпругът ви се завърне и бебето се роди. Всъщност писахте ли вече на Хюго за детето?

Хети поклати глава.

— Пишете му. Тази вест ще го разведри.

Но Хети бе решила все още да не пише на мъжа си. Постоянно си повтаряше, че трябва да е предпазлива и не бива да избързва. Щеше да бъде ужасно, ако се случеше нещо лошо — напразните надежди щяха да го съсипят. Сподели тези свои мисли и с майка му.

Лейди Флора й отговори с глас, по-благ от когато и да било:

— Хети, знаете отлично, че Хюго може и да загине. Нима не искате да го зарадвате, като му съобщите, че ще има дете?

— Надявам се да му го кажа лично.

— Война е, скъпа моя. Не бива да се поддавате на сантименталност.

Джулия, която присъстваше на разговора, се намеси неочаквано:

— А попитахте ли лекаря за ездата?

— Смята, че умереното движение е полезно. За езда не каза нищо.

Изражението на Джулия бе изненадващо спокойно. Вероятно бебето предизвикваше в нея горчива завист, но тя така и не издаде истинските си чувства.

— Трябва да се пазите — обади се лейди Флора. — Смятам, че се налага да се откажете временно от конете.

— Ние, жените, живеещи в провинцията, не отдаваме толкова голямо значение на тези неща — поясни Джулия. — Не сте ли яздили, когато сте били бременна, лейди Флора?

— О, да. И то защото съпругът ми очакваше това от мен. Но не и след третия месец. Не бива да се проявява неразумна смелост.

— На ваше място и аз бих постъпила така — заговори Джулия, загледана замечтано през себе си, сякаш и тя бе в същото положение. — Но тъй като не съм бременна... — Продължи тя твърдо и гласът ѝ се извиси: — ... двамата с Хюго ще яздим всяка заран. Разбира се, само докато вие, Хети, все още не сте в състояние да се качите на кон.

Думите ѝ подразниха Хети.

— Мога да яздя и сега. Мислех, че по този въпрос сме единодушни, нали?

— Добре, в такъв случай ще поработим още върху стойката, нали?

Лейди Флора изглежда двете млади жени изненадано.

— Но вие не очаквате Хюго. Нито една от вас двете, нали?

— Не — отвърна Хети и спокойно изглежда Джулия. — Но дори и да беше така, сигурно първа щях да го науча.

Джулия се усмихна принудено.

— Във военно време всичко може да се случи. Все пак Хюго умее винаги да се оправя. Ако успее да си уреди отпуск, ще дойде. Та било и само за да види жребчето, което купих в Нюмаркит.

Каква мръсница, помисли си Хети. Коварна, безсрамна мръсница. Нима лейди Флора не забелязваше колко опасна може да бъде тази ревнива жена. Защо не я махаше от това място? Можеше ли изобщо да се разчита, че когато се роди детето и тя волю-неволю приеме брака на Хюго, най-сетне ще отпрати с добро мис Джулия Пембъртън?

Дали пък да не прибегне до крайното средство и да ѝ покаже онова писмо: „Никога не ще се откажа от теб... Никога, никога“. Хети почувства, че няма да ѝ е леко да се справи с тази ситуация, но от друга страна не биваше в никакъв случай да се държи като някаква страхливка пред тази самоуверена англичанка. Щеше да продължи с ездата, но съвсем предпазливо. Копнееше да излязат заедно с Хюго в ранни зори и да му се покаже в ездитен костюм. Защото конете бяха тези, които го сближаваха с Джулия и удадеше ли ѝ се да разсече тази връзка, щеше да постигне важна победа.

Запита се дали се чувства самотна. Кити се държеше мило, но бе твърде разсеяна и постоянно бе заета или в болницата, или в градината. Поведението на лейди Флора бе безупречно, но Хети бе убедена, че зад вежливата фасада дълбоко в себе си тя храни неприязън към тази снаха, която се налагаше да приеме единствено заради внушителната ѝ банкова сметка. Що се отнася пък до Джулия, тя, независимо от чисто личната вражда помежду им, в никакъв случай не спадаше към типа хора, с които Хети би искала да се сприятели. Просто нищо не ги свързваше.

Хети обаче не се смущаваше особено от този факт — тя поначало не бе свикнала да дружи с никого. С прислужниците се разбираше отлично. В началото липсата на всякаква официалност в отношенията им ги объркваше, но скоро възприеха охотно нейния маниер, който допаднаше най-вече на по-младичките камериерки. Готвачката все още си оставаше недоверчива, но постепенно и тя се отпусна. А и икономката мисис Евънс сигурно никога нямаше да промени хладното си държане, ако не бе видяла лично с какво усърдие Хети поема задълженията си, как се движи из къщата и най-вече в кухнята, царството на прислугата — свободна и необременена от принудата да обяснява комуто и да било действията си.

Дори и лейди Флора трябваше да признае, че домакинството функционира безупречно. Тя неведнаж изказваше съжалението си, че

не може да се запознае с майката на Хети, която ще да е била забележителна жена, щом като е успяла да възпита дъщеря си толкова добре. Хети пък отвърщаше, че майка ѝ просто е била практична по природа, както впрочем и повечето американки.

Отношенията с прислугата бяха обаче едно, а да имаш приятели от твоя ранг — съвсем друго. Лейди Флора бе споменала веднаж нещо за някакъв си „ден за гостуване“, след което добави, че наистина било твърде жалко, гдето обстоятелствата не разрешавали на Хети да води блестящ светски живот.

Но без Хюго до себе си Хети не изпитваше никакво желание да обслужва всички тези безлични провинциални благородници. Все така щеше да ходи всяка неделя на църква, щеше да сяда на пейката, запазена за рода Хазърд, околните щяха да я зяпат неприкрито, но дали пък светските сбирки не можеха да почакаят още малко?

— Разбира се, че може, скъпа моя — отвърна лейди Флора с необичайно нежен глас, издаващ облекчението, което изпитва в този миг. — Би било наистина чудесно, ако момчетата са сред нас за Коледа, но мисля, че не бива да се надяваме прекалено много.

Все пак Хети не остана съвсем без компания. Макар и да имаше склонност към усамотяване, малкият чудак Фреди започна да я следва навсякъде. Настояваше да разговарят за Ахил, Аполон и Хектор. Често бе чувал тези имена от баща си. Войни ли са били или обикновени хора. И дали не би могло тя да му разкаже за тях?

Хети се разтърси в библиотеката и откри едно издание на „Илиадата“. Все още не я бе чела; подозираше, че книгата е липсвала дори и в обширната библиотека на семейство Джарвис. В едно от своите писма Лайънъл споменаваще искрящите очи на Зевс и я обзе любопитство.

Докато тя четеше на глас, Фреди се сгушваше на просторното кожено кресло до нея. „Там бдяха троянци пред портите Илионови. А в душите ахейски, боязън всели се от страшното бягство, спътника верен на вцепения страх...“

Можеше ли едно малко момче да обхване сложното многообразие от характери? Човек можеше и да остане с такова впечатление — Фреди я слушаше с напрегнато внимание. Приличаше на малък, подранил в развитието си професор. А може би просто му харесваше да седи заедно с Хети и да я слуша как му чете.

— Ще го превърнете направо в Кеймбриджки професор — промърмори Кити. — И собственото си дете ли смятате да възпитавате така?

— Във всеки случай държа да стане нещо повече от специалист по лова — отвърна Хети.

— Каква ерес! Да кажете такова нещо в този дом — усмихна се Кити.

— Е, като е така, няма да ме издадете на Хюго, нали? Впрочем детето може да излезе и момиче.

— В такъв случай ще трябва да положите известни усилия да си родите и момче. Нали тъкмо това и очакват от вас?

Внезапно отново я обзе познатият мъчителен страх.

— Дано имаме тази възможност, Кити, дано изобщо се стигне дотам!

— Не се тревожете. Тази война все ще свърши някой ден. Или...

— Какво „или“?

— ... или ще си получим обратно ранени герои. — За момент погледът на Кити притъмня. — Толкова много от тях ми минават пред очите. И все пак по-добре ранени, отколкото покойници — завърши тя бързо. Замълча за миг, след което добави замислено: — Наистина е по-добре... поне за някои от тях.

Настъпи денят, в който се състоя и първото събиране на чай. За целта бе подготвен летният салон, а не градината — макар мека и слънчева, есента все пак бе сезон, носещ изненади. Не биваше да се допуска някой студен полъх на вятъра да подгони дамите обратно в къщата. Опадалите листа лежаха по повърхността на тъмното езеро като разпилени монети или тъмноруси къдрици. Цялата трева бе осеяна с бодливи обвивки на кестени. И тъй като нямаше достатъчно хора, които да почистят, това очарователно безредие щеше да продължи чак до зимата. А войната във Франция, вместо най-сетне да свърши, сякаш се затягаше все повече. Лейди Флора реши да събере на чай само дами — защото първо, не бяха останали много мъже, и второ, тъкмо дамите бяха най-големите любителки на подобен род начинания.

Що се отнася до Хети, тя предпочиташе да бъде където и да е другаде — с Том Гръб на покрива, с Фреди в библиотеката и дори с Джулия в конюшната — само не в летния салон с тези надут и церемониални дами. Бе бременна в третия месец и вече никой не се

опасяваше, че може да пометне. Отсега нататък едва ли щеше да запази бременността си в тайна от Хюго, тъй като състоянието ѝ нямаше да убегне от вниманието на някои любопитни гостенки. Пазеше грижливо тайната си и до този момент отказваше да я сподели с бащата на детето, сякаш възнамерява то да принадлежи единствено на нея. Осъзна, че е длъжна да се бори срещу своята склонност да таи всичко в себе си. Та нали бе отминало вече времето на свръхпредпазливостта и на постоянната подозрителност! А и вуйчо Джонас ѝ пишеше в последното си писмо следното:

„Отново превеждам пари на сметката ти, както ме помоли, тъй като явно си се заинатила да ремонтираш онази порутина. Но все пак не допускай тези хора да те изстискат докрай! Може пък след някоя и друга година да ти дойде друг ум в главата, що се отнася до любимия ти Лобърн. Лично аз предпочитам по-ясната и по-солидна съвременна архитектура, каквато си имаме тук, в Америка. Моля те, не се засягай, чети давам такива съвети. Нали си ме знаеш, аз съм само един предпазлив бизнесмен.“

Слава богу, поне от тази страна проблем не съществуваше. В нейно лице вуйчо ѝ виждаше законна наследничка на значително състояние.

Бебето обаче бе нещо съвсем лично — нежното му присъствие засягаше единствено нея. Именно то превръщаше в действителност онзи странен живот, в който тя се придвижваше пипнешком. До този момент бе преодоляла обаче толкова трудности, че шепа нахални и любопитни жени едва ли можеха да ѝ създадат сериозен проблем.

И ето ги, седнали в своите копринени рокли, обвезани с дантели и с широкополите шапки на глава, те отпиваха чай от фините порцеланови чаши на лейди Флора, обслужвани от изнервената и неуверена Ефи, която наистина бе обучена как да облича господарите, но не и как се сервира кейк. Налагаше се Хети да се настави сред гостите, за да може да разговаря с всички — до този ден бе ги виждала единствено в църквата. Всички до една изразиха мнението, че независимо от войната, бушуваща покрай тях, тя все пак поддържа

прекалено малко контакти. Просто не можели да повярват, че такава било и нейното желание. И то при положение, че е тъй очарователна! Какъв ли е цветът на очите ѝ — сиви ли са или зелени? Точно като морето, нали? Макар, че милата сигурно не иска да ѝ се припомнят някои неща. А тези трапчинки — ах, Хюго положително е луд по тях. О, тя сигурно линее по него! Впрочем просто нямало нужда да се обсъжда въпроса, че и той (клетото момче) копнее да се завърне при жена си! В този миг извънтя чаша — чашата на Джулия. Бе я поставила малко небрежно на масата.

— Джулия, скъпа, позвъни, моля те, да донесат още малко вода!

— Разбира се, лейди Флора.

Джулия — послушна, стройна и изискана в обикновената си синя рокля. Дори и в големите ѝ красиви очи не се отразяваше нейното безгранично огорчение. Нима никой, освен Хети не забелязваше яростта, която я преизпълва?

За първи път ѝ се налагаше да отстъпи на заден план пред гостите на дома, наблюдавайки как Хети, чужденката, си присвоява всичко онова, за което мечтаеше тя, Джулия. Буквално с последни усилия на волята компаньонката на лейди Флора успя да запази онова послушание, което стопанката на дома очакваше от нея. Несъмнено състоянието ѝ не убягна от вниманието на лейди Флора, която бе умна жена. Всъщност тя трябваше да намери някаква друга работа за Джулия, работа, която нямаше да наранява чувствата на младата жена. Но не бе изключено и лейди Флора, както толкова много други скучаещи възрастни дами, да се забавлява със сценки, наситени с драматизъм. А може би и Джулия я бе помолила да остане в Лобърн.

Като че ли никой от присъстващите не забеляза скрития смисъл на ставащото. Единствена старата мисис Ентуистъл, в дантелена черна рокля и с диамантени накити, се обади необмислено:

— А пък ние винаги сме си мислили, Флора, че Хюго е привързан към Джулия. Нали така, Маргарет?

Маргарет, по-възрастната ѝ сестра, само кимна с глава, а лейди Флора дори надмина по жестокост двете дами като промърмори:

— Той наистина бе много привързан към нея. И по принцип все още е привързан. Милата Джулия! Тя е все едно член на семейството. А моите момчета са ѝ като братя. Е, поне като близки роднини.

Внезапно някаква жена с ястребов нос и остър поглед се обърна направо към Хети:

— Преди седмица срещнах една жена, оцеляла от нещастieto на „Лузитания“. Малката Евърсли. Посетила леля си в Бостън и се връщала, за да встъпи в Червения кръст. Казва се Кетрин Евърсли, Хети. Мога да ви наричам така, нали?

— Разбира се — отвърна Хети с пресъхнала уста.

— Запознавали ли сте се случайно с Кетрин? Каютата ѝ е била точно до палубата за разходки.

— Каютата, която сте наели с майка си, не е ли била също някъде там, Хети? — попита и лейди Флора с любопитство в гласа. — Доколкото си спомням, казахте, че спасителните лодки са били спуснати в морето някъде близо до вас.

Хети преглътна мъчително. Осъзна, че в този миг не може да стори нищо друго, освен да издаде само някакъв дрезгав, нечленоразделен звук. Все пак събра сили и промълви едва-едва:

— Да, имахме късмет, че се намирахме недалеч от лодките. Но мама не можа да се спаси.

— Бедното дете. Аделаид, не бива да човъркаш в раната — обади се нечий доброжелателен глас.

— Ами не разбрах какво каза. Значи не сте се запознавали с Кейт Евърсли, така ли, Хети?

Хети отново положи усилия да отговори:

— Имаше много пътници. Повечето не си знаеха дори имената.

— Е, може би ще я познаете, когато се видите.

— Да се видим ли?

— Да, тя се явява често по най-различни балове и приеми. Много е вероятно обаче Червеният кръст да я изпрати във Франция и тогава край на обществените изяви. Храбро момиче!

Хети притисна страните си с ръце — типичният ѝ защитен жест.

— Признавам, че съм страхливка. Все още ми е трудно да понеса спомена за онова кошмарно преживяване. — Понечи да изгледа умолително неволната си мъчителка, но внезапно погледът ѝ се спря на загадъчните очи на Джулия, в които се таеше овладян гняв. Стори ѝ се, че забелязва и още нещо в тях — може би знание, възбуда, решителност? Да вървят по дяволите всички тези кресливи, наконтени гъски, събрани в слънчевия салон! Тайно в себе си Хети твърдо реши

да се нанесе в зимния салон, защото бездруго нямаше да получи музикалната стая. Наистина, със своите прозорци, гледащи към градината, салонът бе красиво помещение, което можеше да се превърне в чудесно убежище, създадено сякаш единствено за нея. Но той притежаваше и още едно предимство — през прозорците се виждаше входната алея, по която щеше да се завърне и Хюго. Реши да вземе любимите си картини от галерията и да постави по-светли мебели. Да, още същата вечер преди храна тя щеше да седне там и да пише на Хюго за детето. Бързо нахвърли писмото наум:

„Днес майка ти покани няколко приятелки на чай. Всички те ме разглеждаха най-внимателно и се опасявам, че разгадаха тайната ми. Любими мой Хюго, от цели три месеца съм скътала тази тайна в гърдите си — исках най-сетне да съм съвсем сигурна. Вече мога да ти съобщя, че ще си имаме дете още преди да настъпи следващата пролет. Надявам се да е момче, и то не само заради теб, а защото и на мен ми се иска да имам син. Ако обаче се роди момиче, по-късно ще опитаме пак, нали? Дано тази вест облекчи живота ти в онзи гаден окоп...“

— Хети! Хети! Ще дойдете ли за малко? Кити е все още в болницата, а не можем да открием Фреди. Бавачката го е търсила навсякъде из къщата и градината. — Джулия бе застанала в залата. Този път вместо официална рокля бе облекла панталони за езда и пуловер.

Хети се стресна.

— А аз не съм го виждала от обяд!

— О, боже, къде ли е сега? Пим твърди, че го е видял преди няколко часа в края на гората. Изглежда е споменал, че трябва да открие Олимп. Вие ли сте му внушили тези неща?

Фреди бе буквално очарован от Зевс облакогонца, Ахил бързоноги, Хектор, укротителя на коне, както и от всички останали безсмъртни. Веднаж я бе попитал какви хора са безсмъртните.

— Ами такива, които са винаги живи — поясни Хети. — Не като нас.

— Страшно ми се иска да ги видя!

— Можеш да ги видиш във въображението си. Така прави и тати.

— А черните кораби — продължи да разпитва Фреди. — Мога ли и тях да ги видя във въображението си?

— Той е пълен с идеи — отвърна Хети на Джулия. Разбира се, че духът на едно дете трябва да се разбуди и по този начин да се подготви за бъдещето. Упрекът в очите на Джулия бе неуместен. — И аз ще го потърся. Не може да е отишъл кой знае колко далеч.

— Ще оседлая Монарх — предложи Джулия. — Фреди сигурно е поел към Фор Хилз. Неговия си Олимп. Как мислите, дали сте в състояние да яздите? В такъв случай бихме могли да търсим в различни посоки.

Хети дори не се и преоблече. Щеше да възседне Беси направо както си беше с рокля. Страховити мисли преминаха през главата ѝ. Не бе изключено нещастие да е сполетяло момчето. Фреди бе слабичък за годините си. Възможно бе и да е паднал в някой поток или още по-лошо — в река. Водата, тъмна и застрашителна, все още заемаше главно място в кошмарните ѝ видения. Досети се и за езерото под тисовете. Какъв ужас, ако се наложеше да изпуснат водата! А когато Кити си дойде?! Ами Лайънъл? Ще научат, че единственият им син се е удавил, търсейки черните кораби на Троя...

Почувства угризения на съвестта, че с „Илиадата“ е разбунила и бездруго буйната фантазия на Фреди. Към това се прибавяше, разбира се, и постоянно спотаяваната вина. С тези мисли в главата тя последва стройната фигура на Джулия.

— Проклятие, конярят не е тук! — възкликна Джулия. — Май че искаше да помага при жътвата. Трябва да се оправяме сами, Хети. Всъщност чувствате ли се добре?

— Естествено — излъга Хети. От нея никога нямаше да излезе храбра ездачка. Истината бе, че все още се страхуваше от конете, нещо, което Хюго сигурно щеше да забележи.

— Добре, в такъв случай обиколете гората с коня, а аз ще мина направо през нея — разпореди Джулия. — Не галопирайте! И бъдете предпазлива, за бога! Не искаме да ни се случи нещастие, нали? Пък и ако яздим бавно, по-скоро ще открием момченцето, не е ли така?

Над хълмовете небето все още се синееше, но по есенните ливади в долчинките вече бе паднала сянка. Появи се хладен вятър.

Беси бе отпочинала добре и ѝ се искаше да галопира. Хети се опита да я обуздае. Бе свикнала Джулия да я напътства и затова в този миг се почувства изоставена и изпита страх. Точно както в безбрежното море, когато остана сама със себе си и се вкопчи отчаяно в някакъв спасителен пояс! Първоначално Беси се движеше бързо нагоре-надолу по долчинки и падинки и Хети изобщо не бе в състояние да оглежда околността за Фреди. Впоследствие обаче кобилата премина в спокоен тръс и Хети я насочи към крайнините на гората.

— Фреди! Фреди! — Гласът ѝ и присъствието на коня подплашиха някаква сова и тя се плъзна над пътя като малък пернат галеон. Изплашена, Беси отскочи встрани. Успя все пак да се успокои бързо, но в Хети се загнезди страх, че всеки миг иззад дърветата и храсталаците може да изскочи някоя лисица или друго животно.

Къде ли се намираше Фреди? Едва ли бе достигнал до последния от четирите хълма, неговия Олимп — та до там имаше цели две мили.

Дали изобщо бе възможно да го открият в тази тъмнина? Дали и изводите на Джулия не бяха прибързани? Да, но какво ли щеше да каже Кити, ако синът ѝ загинеше? А Лайънъл, който в този миг изкачваше своя си Олимп, обвит от булото на войната?

Трябваше да... Но така и не успя да довърши мисълта си. Защото внезапно някъде в гората прозвуча силен пукот, иззад прерасналите дръвчета и храсти изскочи нещо огромно, нещо могъщо и Беси, обезумяла от ужас, се впусна стремглаво в галоп. Положението на Хети бе безнадеждно — кракът ѝ се заплете в стремето и тя изпита остра болка. Последното, което си спомняше, бе как пропада от седлото и се сгромолясва на земята с главата напред.

ГЛАВА ДЕСЕТА

— Хети!

Тихият, боязлив гласец сякаш проби мъглата, която я заобикаляше и с един замах изтри спомена за изпитаната слабост. Остра болка прониза тялото ѝ. Опита да се раздвижи, за да изтласка по-далеч от себе си гнусните трупове върху разлюлените вълни и да се вкопчи още по-здраво в спасителния пояс.

— Хети, нали няма да умреш?

— Не, не, аз съм от тези, които винаги оживяват — извика тя високо и възвръщащото се съзнание ѝ подсказа, че детето с развълнуваното, уплашено лице, седнало на леглото ѝ, не е в състояние да долови нейния глас.

— Фреди! — Споменът за случилото се буквално я заля. Почувства такова облекчение, че почти успя да разтегне вцепенените устни в усмивка. — Е, ти си здрав и невредим.

— Не съм се губил в гората, Хети. Бях на покрива с Том Гръб. Той ми помогна да се изкача по стълбата. Бавачката не е трябвало да се плаши толкова.

— Тъй, млади човече, а сега е време вече да си вървиш. — Жена с престилка на медицинска сестра изтласка Фреди към вратата. Медицинска сестра ли? Мили боже, нима е болна?

Да, наистина не се чувстваше добре. Болеше я главата, а болките в долната част на тялото бяха нетърпими. Освен всичко имаше и напъни за повръщане. Обзе я лошо предчувствие.

— Вие медицинска сестра ли сте?

— Аз съм сестра Бест, лейди Хазърд.

— Къде съм?

Не бе в хубавата, сумрачна стая в Лобърн, в широкото легло, наполовина празно до завръщането на Хюго. Не, намираше се в малко, мрачно помещение и лежеше на тесен железен креват.

— В болницата на Сайрънстър, мила. Имали сте преमेждие по време на езда. Не си ли спомняте какво се случи?

Хети понечи да поклати глава, но усети болка. Под завивката ръцете ѝ лежаха върху вече плоския корем.

— А бебето ми?

— Опасявам се, че сте го загубили. Струва ми се, че едва ли може да се очаква нещо друго, нали? — Сестра Бест не се държеше особено любезно. На лицето ѝ не се четеше никакво чувство за хумор, напротив, излъчваше очевидно неодобрение. — Във вашата Америка не учат ли бъдещите майки на предпазливост?

— Фреди... нямаше го... трябваше да го потърсим... бавачката бе тъй притеснена. Също и Джулия — отвърна пресекливо Хети.

— Други е трябвало да свършат тази работа. А сега ще почивате. По-късно докторът ще дойде да ви види.

По страните на Хети потекоха сълзи.

— Защо се държите толкова недружелюбно с мен?

— Не се държа нелюбезно, просто съм практична. Нали знаете, лекарите и сестрите прекарват времето си в лекуване на неща, които останалите хора си докарват от глупост. Имаме си тук и отделение за войници, пълно е догоре с тежко ранени. Наистина нямаме време за безразсъдни млади жени.

— Вървете тогава, вървете! — прошепна Хети.

Успя да заспи, но не защото сестрата ѝ нареди, а в резултат на отпадналостта си. Следващата посетителка бе значително по-мила от строгата сестра. Беше Кити. Тя носеше униформата на помощничките доброволки и изглеждаше както винаги разсеяна. Усмиваше се, независимо че очите ѝ бяха натежали от сълзи.

— Хети, Хети, колко е ужасно всичко! Доктор Бейли стори всичко възможно да спаси плода, но усилията му бяха напразни.

— Кой ден сме днес? — попита Хети и се загледа в слънчевата светлина през прашния прозорец.

— Четвъртък. Случи се вчера вечерта. Главата боли ли ви?

— Да.

— Получили сте мозъчно сътресение. Затова и не помните почти нищо. Фреди е бил на тавана и е забравил за времето.

— Джулия твърдеше, че е в гората. Че е избягал там, защото съм му чела „Илиадата“ и съм му пълнела главата с разни историйки.

Стори ѝ се, че лицето на Кити застина. Във всеки случай в гласа ѝ прозвуча недвусмислено неодобрение.

— О, Джулия ли? Трудно ми е да си представя, че тази жена може да изпадне в паника. Хладна е като лед. Досега никога не се е тревожела за Фреди. Та тя почти не го забелязваше. Разбира се, лейди Флора не казва нищо по въпроса, но двете с нея сме буквално вбесени от факта, че Джулия ви е разрешила да се качите на кон.

— Каза ми да не галопирам. Вслушах се в съвета ѝ, но нещо подплаши Беси. Не знам какво... може би някакво голямо животно, което неочаквано изскочи от гората. Тук, в Лобърн, има ли бик?

— Не, но има коне — изрече сухо Кити.

Хети я изглежда втренчено.

— Да не искате да кажете, че Джулия...

— Точно това искам да кажа. Не е било нарочно, разбира се. Но все пак е постъпила ужасно непредпазливо. Тя признава грешката си.

Хети остана да лежи неподвижно и се отдаде изцяло на своите подозрения. Да, Джулия бе подготвила инцидента, тя, Хети е трябвало да пометне. Нищо не е било случайно, всичко е било предварително замислено! В продължение на много седмици ревността е набъбвала в душата на Джулия, а окончателно се е разпалила по време на събирането, когато възрастните дами изразиха възхищението си от външността и маниерите на Хети. Да, сигурно е било така. Иначе трудно можеше да се обясни защо Джулия се разтревожи толкова за едно дете, на което обикновено не обръщаше никакво внимание? Тя бе предвидила съвсем хладнокръвно как ще реагира Хети, научавайки за изчезването на Фреди и съответно се възползва от случая да инсценира планираната злополука с коня.

Джулия! Нейният враг!

Внезапно в главата ѝ прокънтя студен глас: „Може би си заслужила нещастията си, Хети. Заради измамата и всичките ти лъжи. Не си ти избраницата, която ще дари Лобърн с наследник“.

— Момче ли беше, Кити? Можете ли да ми кажете?

Кити само кимна.

— За съжаление. Но според лекаря няма трайни увреждания. Можете да си родите още дузина деца. За разлика от мен, която трябва да се задоволи с малкото си врабче.

— Ах, Кити. Колко щях да съм щастлива, ако имах вашето врабче. В случай — добави Хети боязливо — че Хюго не се завърне от фронта.

— О, непременно ще се върне. Той е от късметлиите. Винаги се е справял добре с трудностите. А сега, мила, трябва да тръгвам. Момчетата вече ме очакват. Докараха двама летци, които са се сблъскали на летището. Имат ужасни обгаряния, миличките.

Хети бе обзета от състрадание и в нея изникна споменът за Доналд Нюман и неговия младежки ентусиазъм. Да обгориш бе по-страшно дори и от удавянето. А може би Доналд бе успял да се спаси?

— Ако сътресението поотшуми, утре ще ви изпишат. Но у дома ще трябва да пазите леглото.

И ще съжителствам пак с враговете си, продължи Хети наум. С Джулия, с лейди Флора. Но ти нали не си очаквала, че е голямо удоволствие да живееш живота на друг, упрекна се тя. Така че, бъди разумна! И изчакай завръщането на Хюго.

— Чудесно — рече Кити. — Сега изглеждате вече много по-добре.

Двете прислужници Ефи и Елси бяха украсили чудесно зимния салон.

— Мисис Лайънъл каза, че искате да се нанесете в това помещение, милейди. — Ефи бе зачервила бузи от радост, че Хети отново си е у дома и че е свършила нещо, което ще допадне на господарката ѝ. — Мисис Лайънъл постави тук цветята и накара Бейтс да донесе картините от галерията, защото смята, че ви харесват. Но тя каза още, че ако искате, може да ги смените. Да запали ли огън, милейди? Ще останете ли тук?

Чезнещата светлина на деня все още проникваше през прозореца и внасяше живот в стаята. Един от портретите, донесени от галерията, бе на дамата с избелялата жълта рокля. Откъде ли Кити можеше да знае, че картината ѝ харесва? Скосените очи на жената от портрета сякаш я следяха неотлъчно. За първи път Хети се почувства наистина като в собствен дом.

— Сторила си същинско чудо, Ефи. Да, запали огъня. Ще пия чая си тук. Мога да легна на дивана и ще се чувствам не по-зле, отколкото в леглото. Мисля, че доста дами от рода Хазърд са прекарвали немалко време на този диван.

— Вие едва ли ще лежите толкова. Много сте енергична, милейди. — Ефи замлъкна, а на лицето ѝ се четеше искрена привързаност. — Нещастieto, което ви сполетя, натъжи всички нас, милейди.

— Благодаря ти, Ефи. Добре, че не писах на съпруга си за бебето. Поне той няма да се почувства разочарован.

— Аз бих стояла по-далеч от конете, милейди. Противни твари! Хети реши, че може спокойно да се усмихне.

— В този дом подобни слова звучат кошунствено, Ефи.

— Но не и за мистър и мисис Лайънъл, милейди. Те не си падат много по конете. Мисля, че това се отнася и за мастър Фреди.

— Е, благодаря ти за съвета, Ефи.

Колко хубаво щеше да бъде да лежи спокойно и да се наслаждава на своя дом, на своята собствена стая, която с времето щеше да се превърне в малък свят, съхраняващ най-ценните ѝ съкровища. Едно от тях бе и дамата в жълто с предизвикателните очи. Дали и тя бе лежала понякога на това място, възстановявайки силите си от болест, чиито причини все още не са познавали по онова време или пък от поредната бременност? Дали бе остаряла и погрозняла? Или ѝ е било съдено да погине млада и красива като Клеманси? А може би зимният салон ѝ е бил омразен и е предпочитала места, осветени от слънцето? Тя обаче сигурно не е съхранявала никаква тайна и не ѝ се е налагало да се бори с привидения. Тук вече никой не бива да влиза без разрешение, реши Хети. Дори и Хюго! Разпореждането ѝ обаче все още не бе огласено, затова след миг вратата се отвори, без да се почука, и в сумрака изплува високата, тънка фигура на лейди Флора. Независимо, че изглеждаше слаба и немощна, тя излъчваше твърде голям авторитет и Хети не можеше да я отпрати.

— Нали не спите, Хети?

— Не, будна съм.

— Добре. Ще седна до вас и ще си поговорим. Колко е красив огънят в камината! Но защо си избрахте тъкмо това мрачно помещение? Кити ми каза, че искате тази стая лично за себе си.

— Харесва ми. Толкова е одухотворена. А освен това и изгледът през прозореца е добър и мога да видя Хюго, когато се прибере.

Лейди Флора приседна на края на креслото, както винаги изправена като свещ.

— Бедното ми дете. Дано думите ти се сбъднат по-скоро.

— Той не научи за бебето. Добре, че не му писах.

— Да, но все някога ще трябва да му кажете, нали? — Думите ѝ представляваха проста констатация, а не въпрос. Сякаш бледото, неподвижно лице ѝ казваше: „Не му споменавайте никога за случилото се!“. И наистина, лейди Флора продължи още преди Хети да отговори: — Надявам се, че не обвинявате Джулия особено строго. Тя е направо съкрушена. Казва, че не може да си прости никога, макар и да е било злощастна случайност.

— Тя била ли е на коня, когато е побягнал? — попита Хети с невинно изражение. — Мислех, че такова нещо не може да се случи на отличен ездач като нея.

— Може да се случи с всекиго — отвърна лейди Флора остро. — И двете сте били разтревожени за Фреди. Вероятно никоя от вас не е била достатъчно предпазлива. Трябва да разговарям с Кити относно бавачката, струва ми се, че не внимава достатъчно с Фреди. Представете ли си, да се качи на покрива! Нима някой е можел да предположи, че е там?

— Или в гората — изрече тихо Хети.

— Предположението, че е в гората, бе основателно. Пим откри дървеното конче на Фреди точно на пътеката, водеща към гората.

Да, неговият крилат олимпийски жребец, помисли Хети с нежност.

— Може би е стоял там от няколко дни.

— Не ми се вярва. Но това сега няма никакво значение. Просто Джулия се упреква жестоко и се бои да се изправи пред вас.

Джулия и страх. Невъзможно. По-вероятно бе сама да е организирала сценката с дървеното конче.

— Сигурно не знаете, скъпа моя, че е можело и да умрете, ако Джулия не беше повикала бързо помощ. Бе много разтревожена.

— Далеч съм от мисълта да умирам, лейди Флора. Лекарят твърди, че е достатъчно само да остана няколко дни на легло.

— Разбира се, знам. Но когато се пооправите, трябва да се държите добре с Джулия. Просто си спомнете, че вие имате толкова много, а тя съвсем малко.

— Няма цял живот да има тъй малко.

— Защо казвате това?

Защото е амбициозна, помисли си Хети. Двете с нея си приличаме. И двете се борим упорито за онова, което искаме да постигнем. Коя ли ще надделее? Разбира се, аз! Друга възможност просто няма!

— Хубава е и сигурно мнозина ѝ се възхищават.

Лейди Флора кимна с глава и въздъхна.

— Наистина твърде много жени сме се събрали в този дом, там е проблемът. Ще ми се да узная, кога най-сетне ще свърши тази война... О, виждам, че сте накарали да донесат портрета на Джакобина. Много ли ви харесва?

Името, което научи току-що, ѝ се понрави извънредно много.

— Да. Тя събуди любопитството ми. Какво необичайно име!

— Не знаем много за нея. Мисля, че е починала при раждането на детето си, впрочем и то също. Така че от нея в семейството не е останало нищо. Освен един призрак, може би.

— Аз ще имам повече късмет от нея — каза Хети.

— Разбира се, разбира се. Впрочем, приятелките ми са възхитени от вас. Смятат, че сте твърде очарователна, за да стоите тук, затворена като в манастир. Затова решихме, че наистина трябва някой ден да отидете до Лондон. Дори и по време на война там все се случват интересни неща. Приеми за офицерите, завръщащи се от фронта и всякакви други събития от този род. Освен това все има недостиг от хубави млади жени. Мога да ви препоръчам. Бих се чувствала щастлива да ви въведа лично в обществото, но поради глупавото ми сърце това е невъзможно... за съжаление. Все пак сигурно ще срещнете приятели от Америка и естествено ще се обадите и в посолството.

— Не, благодаря ви, лейди Флора — отвърна Хети със спокоен, но решителен глас. — Не искам да отивам в Лондон преди завръщането на Хюго. Освен това възнамерявам, когато оздравея, незабавно да започна работа в болницата като Кити. Не бива да се отнасят с мен като с чужденка, след като съм омъжена за британец, нали?

— Не — рече лейди Флора замислено. — Според мен наистина не бива. — Вероятно тя все пак бе достатъчно честна, за да признае тайно в себе си, че все още смята снаха си за чужденка.

След около две седмици Хети вече можеше да напусне зимния салон, тъй като се почувства укрепнала, пък и предишните кошмари вече не я спохождаха често — леденото море, сковаващо тялото ѝ, писъците на давящите се, още по-страховитото внушение, че нещо се движи в гардероба и ужасяващото размито лице на прозореца. Нима бе образът на Джакобина? Или на Клеманси? Не, не бе лицето на Клеманси. Мястото му не бе тук.

— Все още ли ви измъчват кошмари? — попита я веднаж доктор Бейли. — Ще отминат, когато мъжът ви се завърне. Вие сте здрава, млада жена. Нуждаете се от едно нормално ежедневие и тогава всички тези лоши неща ще изчезнат от само себе си. Дотогава обаче не бива да оставате много сама. С кого се събирате и общувате?

— С Кити, с Фреди. И с прислугата.

— В такъв случай ще ви предпиша нещо специално. Според лейди Флора вие отказвате да се храните в трапезарията. Мисля обаче, че физическото ви състояние вече позволява да обядвате и вечеряте заедно със семейството.

Обзе я страх: в такъв случай ще трябва да се виждам с Джулия. От инцидента насам двете не сме разговаряли. Та нали дадох да се разбере, че не искам да общувам с нея. Само че през прозореца я съзрях да язди по поляната. Правеше впечатление на жена, убедена, че всичко тук ѝ принадлежи.

— А защо — продължи доктор Бейли, — защо не ходите понякога в болницата. Там са настанени няколко ослепели млади мъже. Имат нужда някой да пише писмата им и да разговаря с тях. Вашият американски акцент сигурно ще им допадне. Ще говоря с управителката. Ще идете ли, лейди Хазърд? Знаете ли, когато седиш сам и си мислиш само за твоите си неща, не живееш добре. — Хети почувства, че я обзема срам заради фантазиите ѝ.

— Разбира се, че ще ида. Вече съм мислила по въпроса. Но не знаех за слепите войници.

— Отлично. Връщате се към всекидневието, нали така! Ще съобщя на лейди Флора. Защото тя се тревожи.

Хети се вслуша в съвета на лекаря и още същата вечер слезе за вечеря в трапезарията, без да е съобщила никому за решението си, освен на прислугата. Трите дами бяха, разбира се, изненадани от появата ѝ. Кити я посрещна с привичния си възторжен маниер:

— Слава на небесния творец! Най-сетне ново лице сред нас. Доскучали сме си до смърт!

Лейди Флора пък реагира по неприсъщ за нея начин.

— Крайно време беше да навлезете отново в нормалния живот, Хети. Разбирам как се чувствате. Когато съм потисната, аз сядам на пианото и започвам да свиря. Знам, че имате своите си книги и ръкоделия. Но все пак човек е длъжен да живее по-дейно, особено когато е млад като вас.

Хети премести поглед от лейди Флора към вярната ѝ сянка Джулия.

— Повече няма да яздя, Джулия — рече тя. — И бездруго не се интересувам от коне. Ще пиша на Хюго за това свое решение.

Джулия се изчерви. Очите ѝ блестяха, но Хети така и не разбра дали от срам или от радост. Когато обаче компаньонката на лейди Флора заговори, гласът ѝ прозвуча съвсем искрено.

— Упреците ви са твърде слаби в сравнение с обвиненията, които самата аз си отправям. Нали, лейди Флора? Такъв нелеп инцидент! Хюго просто няма да повярва, че съм била тъй лекомислена.

О, значи това я притеснявало! Не, да кажем, помятането, а единствено възможните подозрения на Хюго. Вярно, че може би падането на жена му от коня нямаше да е от особено значение за него, но пък със сигурност щеше да се разгневи, че поради тази причина е загубил свой син и наследник. А Джулия не бе в състояние да понесе мисълта, че той ще я осъди за случилото се. От друга страна обаче бе твърде приятна мисълта, че тази млада, несръчна американка няма да се върти повече из конюшните и да пречи на утринната езда с Хюго, нещо, на което тя, Джулия, държеше извънредно много.

— Във всеки случай не бива да яздите, когато сте бременна — обади се Кити в своя трезв маниер. — То си е чиста лудост.

— Смятам никога вече да не яздя — повтори Хети. — Мисля, че едва ли някой ще ме презре заради моя отказ. Просто хората ще си кажат, че и аз съм една от онези, от смешните американки. Впрочем няма и да ми остане време за езда. С Хюго имаме да вършим толкова други неща. Том Гръб например ми съобщи, че тук някъде трябва да са се запазили стари архитектурни планове на Лобърн. Ще ми се да ги потърся. Толкова е вълнуващо — сякаш издирваш съкровище. Когато открием плановете, можем да възстановим някогашния вид на къщата.

Вуйчо Джонас пише, че ще получа толкова пари, колкото ми трябват. Той и не може да ми ги откаже, тъй като са си мои. Хюго ще се зарадва страшно много, нали? — Изигра своя коз и изгледа Джулия предизвикателно.

Веждите на Джулия се извиха нагоре.

— Нима Хюго се интересува от архитектура? Досега не съм забелязала. А вие, лейди Флора?

— Парите променят толкова много неща — отвърна лейди Флора тихо и въздъхна. След което добави по-отчетливо: — Всъщност ми се струва, че от двамата ми сина по-скоро Лайънъл е този, който би участвал в осъществяването на такива амбициозни начинания. Вие какво ще кажете, Кити?

— Бог ми е свидетел, така е — отвърна Кити, без да забележи, че по този начин взима страна в спора. — Той винаги е искал да махне тавана в залата и да открие стария гредоред. Заедно със зимния салон това е най-старата част на къщата, Хети. И двете са от времето на Тюдорите. Мисля също, че тези стари планове са напъхани някъде зад купищата книги в библиотеката. О, да, Лайънъл направо ще полудее от възмущение, ако му се позволи да изкърти ламперията и да изстърже мазилката. Хюго обаче не е такъв човек. Струва ми се, Хети, че не ще успеете да го превърнете в къщовник.

Значи все пак зимният салон е бил обитаван от дами с кадифени рокли, украсени с кожа и плътно прилепнали шапчици, обсипани с бисер. Дами, везещи скъпоценни стенни килими, докато в краката им са се гушели малки мопсове. Козът на Хети не даде очаквания резултат, но този факт изобщо не я притесни. Предположенията ѝ относно зимния салон се бяха потвърдили. От този момент нататък тя винаги щеше да се оттегля там, когато изпиташе някакво затруднение в сложната ситуация, в която се бе оплела, там можеше съвсем съзнателно да съживи във въображението си многобагрения покой на отминали времена.

Налагаше се обаче да поразсъждава и за други неща. Например, чрез държането си трябваше непременно да извади от равновесие Джулия, човек, с когото и в бъдеще щеше да живее под един покрив. Вярно, че по този начин двете щяха да си останат врагове, но същата тази Джулия щеше да си докара големи неприятности на главата, продължеше ли да гледа на Хети като на някаква наивна глезла.

Защото тя явно не съзнаваше, че си има работа с едно от онези жиливи деца от предградията, свикнали да ги измъчват, мамят и гонят, деца, развили огромен инстинкт за самосъхранение.

Тя, Хети, обаче в никакъв случай не подценяваше тази хладна, учтива, сдържана англичанка. Та нали вече познаваше методите ѝ. От този миг нататък вече ставаше въпрос не за съперничество, а за истинска война. Дали тази война между дами щеше да се води изискано? Едва ли. При тази мисъл почувства прилив на сила.

Но обзелата я еуфория скоро се изпари. В следващата седмица тя посети болницата и се почувства крайно потисната — дълги редици от легла с млади мъже. Някои от тях просто лежаха, овързани целите в бинтове, други седяха в леглата и се усмихваха дръзко на новото лице, трети пък се бяха вторачили в нея с празен, отсъстващ поглед.

Кити бе уведомила дежурната сестра за посещението на Хети, също така посъветва снаха си да иде до края на отделението, където бяха полуслепите и напълно незрящи бойци. Високото мрачно помещение с железни кревати ѝ напомняше болницата в Кинсейл, където я настаниха след корабокрушението. Около нея витаеше духът на страданието, тъй близък и тъй познат. Дъхът ѝ сякаш спря; идеше и да затвори очи и да припадне. В този миг обаче иззад нея долетя дързък глас:

— Ей, мис! Защо си губите времето с хора, които така и така не могат да ви видят? Защо не дойдете тук, при мен? — Тези слова я накараха неволно да се усмихне и тя почувства облекчение.

— После. Първо трябва да поприказвам с тези момчета.

Бяха четирима, първите трима с превързани очи и почти незасегнати лица. Четвъртият обаче бе омотан целият в бинтове, бяха оставили само два отвора за носа и устата. Странно и неизразимо чувство я привличаше към тази страховита фигура, към това подобие на човек. Изправи се до леглото му и изрече с бодър глас:

— Здравейте, момчета! Тук съм, за да напиша писма от ваше име или да сторя онова, от което имате нужда. Ако искате, можем спокойно да разговаряме. Във Франция ли ви раниха?

Един от бойците отговори доста оживено:

— Да, ние с Бърт и Кен бяхме ранени там, но Дони е летец. Неговата машина се запалила на летището, тук, наблизо.

Дони! Доналд?

— Колко ужасно! Колко... — Гласът на Хети потрепери. Не, така повече не можеше да продължава. Дръж се, не се размеквай, бе казала Кити. Хети се наведе над маската, подобна на мумия. — Мога ли да сторя нещо за вас, Дони? Искате ли да изпратите вест някому? Ще я напиша вместо вас.

Фигурата се пораздвижи. До слуха ѝ достигна слаб, грубоват глас:

— Вие сте... американка, нали? Този глас... Познавам ви отнякъде... Коя сте вие? — Внезапно в гласа му се прокраднаха нотки на триумф: — Сетих се! Вие сте Хети... Хети Браун.

В този миг при тях дотича някаква медицинска сестра.

— Така не може, лейди Хазърд. Пациентите не бива да се вълнуват.

Хети се извърна ѝ притисна ръце към страните си — ясен знак, че е обхваната от панически страх.

— Смята ме за някого, когото е познавал някога. Вероятно си внушава нещо.

Лицето на сестрата остана спокойно, по него не се четеше никакво подозрение.

— Не се учудвам. Клетото момче! От Канада е. Преди да го сполети това нещастие, щял замалко да се удави на „Лузитания“.

До слуха на Хети достигна шепотът му:

— Хети, вие ли сте? Не е възможно... Казаха, че сте се удавили.

Сестрата постави паравани около леглото и погледът ѝ се спря за миг върху Хети.

— Няма смисъл да идвате тук, щом като още в началото се каните да припадате.

— Добре съм — отвърна Хети престорено. — А какво очаква... Дони?

При тези думи сестрата най-сетне загуби и последните остатъци от търпението си.

— Да не съм господ! А сега вървете да успокоявате останалите! А ако не ви се удаде, по-добре елате някой друг път.

Хети обаче не желаше да се излага и завърза разговор с другите мъже, изслушвайки и грубоватите им шеги. Зад параваните цареше тишина. Доналд Нюман! Значи бе преживял нещастиято с кораба? Ах, как ѝ се искаше да седне на леглото и да му подържи ръката. Как се

презираше в този миг, че не ѝ достигна смелост да го стори. Нима не можеше просто да му каже, че единствено американският ѝ акцент му напомня за жена на име Хети Браун?

Да, но в такъв случай се налагаше да му съобщи още, че Хети Браун сигурно е покойница. Но от тази мисъл гърлото ѝ буквално се сви, а устата пресъхна. Тя не бе в състояние да предвиди ужасните опасности, които я дебнеха в живот, основан на измама. Запита се дали щеше изобщо да тръгне по пътя на лъжата, ако знаеше, че Доналд Нюман е жив. Познаваше ли изобщо своята същност? Докъде можеше да достигне със своята амбициозност?

Не, нямаше никакъв смисъл да разсъждава какво би станало, ако събитията се бяха развили по друг начин. Но ето, щом като Доналд бе оживял, нима същото не можеше да се случи и с Клеманси? Може би в този миг тя живееше някъде, загубила напълно паметта си. Вярно, че тази възможност не изглеждаше твърде вероятна, но в този ужасен миг на Хети всичко ѝ се струваше възможно.

Дали и на следващия ден да дойде в болницата? Да, отговори си тя. Това бе най-малкото, което трябваше да стори. Щеше да седне до този осакатен млад мъж и щеше да разговаря с него за Америка, Канада и за какво ли не още. А ако той бе в състояние да ѝ отговаря, щеше да го слуша най-внимателно. Но сълзите в очите ѝ нямаше да съзре.

На следващия ден обаче леглото му бе празно. Същата сестра я забеляза как гледа втренчено към опънатия, бял чаршаф.

— Преместиха го в Лондон — обясни тя с бодър тон, предназначен за ушите на останалите пациенти. — В специализирана болница.

— О, мислех, че...

Сините очи насреща заискриха предупредително — не биваше в никакъв случай да изрази на глас своите опасения.

— Момчетата ще се зарадват много, че сте дошла отново. Харесва им гласът ви и ми казаха, че сте много сладка.

В този миг Хети разбра окончателно, че Доналд е мъртъв.

А може би все пак не?

Дали щеше някой ден отново да се сблъска така неочаквано с него? На този свят не съществуваше нищо сигурно. Наистина нищо! Само че тя бе достигнала точката, от която връщане назад просто

нямаше. Впрочем и не желаше подобно нещо. Лобърн я привличаше, привличаше я завръщането на Хюго, но най-вече желаше да си роди дете. Постигнеше ли го, щеше да изкупи окончателно своята вина.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Хюго си бе отново у дома! Един преди обед Хети го видя да се изкачва по извития път към къщата, нарамил войнишката раница. Не можеше да повярва на очите си. Още в следващия миг обаче тя прекоси тичешком залата и се спусна към вратата; трябваше да се убеди лично дали наистина той бе човекът, който се приближава. За нейна голяма радост бе първият човек от дома, който го посреща, изпревари дори Бейтс, който не подозираше, че господарят му ще позвъни и затова не бе на поста си.

— Хюго! — извика тя и го прегърна. — Ти ли си наистина?

По пожълтялото, изпостеляло лице се появи невесела усмивка.

— Ти като че ли се съмняваш?

— Понякога ми се привиждат призраци. Впрочем едва ли съм единствената. Защо не ни писа, че си идваш?

— Разбрах едва в последния момент. Командирът ми съобщи, че мога да получа четири дни отпуск, докато частта е в тила преди атаката.

— Нима само четири дни? — Хети забеляза неприязненото изражение на лицето му и побърза да се поправи. — Но това е чудесно. Как пристигна до тук?

— Взеха ме четирима летци, трябвало да стигнат до тукашното летище. В някакъв стар форд, който щеше да се разпадне по пътя. Няма ли да влезем?

— Не искам да те делия с никого — отвърна Хети и го хвана под ръка. Той смръщи леко вежди и тя осъзна, че е необходимо да поразведри настроението му. — Не, не искам да бъда егоистка. Искаш ли да влезем вътре и да ударим силно гонга? Не, по-добре да не го правим. Майка ти ще се изплаши. Ах, скъпи, мисля, че се нуждаеш от почивка и силна храна.

— Чувствам се отлично. — В гласа му и този път прозвуча неприязън. — Как е мама? А Джулия? Конете добре ли са?

А аз, твоята жена? Попитай ме аз как съм! Усмихни ми се, Хюго, умолявам те, мина през ума на Хети.

— Всички са добре? — Тя въздъхна. — Само четири дни. Трябва да използваме буквално всеки час, всяка минута.

— Защо чичо Хюго е толкова сърдит, Хети? — обади се Фреди.

— Сърдит ли?

— Не може да не си забелязала — рече момчето с привичния си маниер на възрастен човек.

— Мисля, че не е сърдит. Просто е изморен и се опитва да забрави лошите неща, които е преживял. Нали знаеш, на война се случват много лоши неща, дори и във войната на Хектор.

— Очите му са много издадени — рече Фреди. — От гърмежите ли е?

Хети също бе забелязала тази безотрадната промяна. Блясъкът в искрящите му сини очи, които тя по-рано смяташе за прекрасни, бе помътнял, а освен това изглеждаха някак си изпъкнали. Вероятно всичко това се дължеше на факта, че лицето му се е смалило и е застинало в маска, олицетворяваща спокойствие и хладнокръвие.

Хети съзнаваше, че четири дни са крайно недостатъчни да смекчат огромното напрежение, което го притискаше. Ако имаше достатъчно време, тя щеше със сигурност да срути бариерите, които бе изградил около себе си. Той се нуждаеше от разговори, любов, забрава. Но дали изобщо щяха да имат време за тези неща?

По време на вечерята четирите жени изпитваха чувството, че сред тях на масата се е озовал някакъв вежлив чужденец. Кити бърбореше, лейди Флора коментираше някакви не особено важни въпроси, а страните на Джулия се бяха зачервили и, уви, тя изглеждаше твърде хубава. Хети мълчеше почти колкото и съпруга си, но настроението ѝ бе добро. Защото отново държеше в ръцете си главния коз — след вечеря двамата щяха да си легнат заедно.

Радостта ѝ обаче бе прибързана, тъй като Хюго, явно изтощен до смърт, просто се срути върху възглавницата и заспа начаса. Самата тя остана дълго време будна и сънят я обори едва в раните утринни часове. Когато най-сетне се събуди, той не бе до нея.

Естествено, за да пояди с Джулия.

Дори не я бе попитал дали напредва в ездата и дали не иска да го придружи тази сутрин. Джулия бе онази, с която се бе срещнал на развиделяване. Когато двамата се завърнаха, Хюго изглеждаше много променен — вече не бе напрегнат, очите му искряха доволно и той погледна Хети, сякаш едва в този миг я забелязва истински.

— Добро утро, скъпа. Надявам се, че не съм попречил на съня ти, когато станах. Джулия ми показва кобилката. Красиво същество. Напролет ще я пратим да я покрие жребец. Извинявай, ако те отегчавам. Джулия спомена, че вече не харесваш конете.

Бе чудесно, че Хюго изглежда тъй подмладен. И все пак...

— Не толкова, колкото децата — отвърна Хети съвсем преднамерено.

Той я прегърна през кръста и я притисна към себе си.

— Джулия ми каза всичко. Милата ми! И не ми написа нито дума за случилото се.

— Предполагам, че Джулия ти е разказала също как се случи всичко.

— Да. Отвратително нещастие. Бедното момиче, колко е плакала само. Каза, че не знае как ще живее занапред с тези угризения.

— Ще се справи. Ние всички ще се справим някак си.

— Било е случайност.

— Разбира се.

— А ти защо изпитваш чувство за вина? Ти също не си виновна. Вярно, че малко си се увлякла, но следващото ни дете ще се роди, нали? Убеден съм. Защото ако и с него се случи нещо подобно, може и да ми мине през ум, че си лекомислено същество.

Упрекът му не й направи никакво впечатление. Топлина прониза тялото ѝ. През нощта всичко щеше да бъде по-различно. Той бе отпочинал, освежен, щяха да се любят и тя щеше да зачене. Кое ли бе по-важно за него — желанието му да се любят или пък стремежът да се роди единадесетият барон, новият млад господар и бъдещ наследник на Лобърн?

А за нея? Кое бе най-важното за нея?

— Хюго, кълна ти се най-тържествено, че следващия път ще се пазя като сурово яйце.

— Просто бъди разумна, скъпа. Нищо друго не искам. А сега ми разкажи какво прави Том Гръб на покрива? Нима изграждаме наново

Лобърн?

— Да, тъкмо започваме.

— Великолепно! Ти си много оправна жена!

— Да, а освен това съм и здрава — добави Хети. — Мисля, че можем да си имаме и десет деца, ако поискаме. Така ще допринесем за новото заселване на земята.

Забеляза веднага, че е изрекла нещо неуместно. Погледът му помръкна.

— Нека забравим за миг смъртта. Двамата с теб сме й се нагледали достатъчно, нали?

Това бе единствената забележка, която имаше някакво отношение към бойните действия във Фландрия, към дългата, ужасна битка при Ипр, към неизброимите жертви.

Вечерта се отправиха рано в стаята си. До леглото ги очакваше изстудена бутилка шампанско — както в първата брачна нощ. Джулия се оттегли рано, а държането й бе едва ли не тактично. Да върви по дяволите, помисли си Хети. Лейди Флора също си тръгна скоро, но не се отправи към стаята си. Седна на пианото и засвири. Хети реши, че нежните мелодии ще бъдат чудесен фон, докато се любят. Само че се заблуждаваше. Защото ноктюрното на Брамс никак не отговаряше на необуздаността, с която Хюго се нахвърли върху й.

Нахвърли ли се? Разбира се, че не. Просто ставаше въпрос за освобождаване от натрупаното физическо напрежение — без всякаква нежност и предпазливост. Вероятно той и не бе в състояние да контролира поведението си, защото иначе едва ли щеше да пренебрегне нейните потребности толкова очевидно.

А може би нейните желания наистина не го интересуваха? Та познаваше ли тя този мъж, чиято душа бе преизпълнена с мрачните призрци на войната?

Разбира се, че не го познава, независимо имаше ли война или не. Не бе изключено някой ден да открие в него бруталност, ден, в който той щеше да реши, че вече е безсмислено да прикрива истинската си същност. А може би той си мислеше за Джулия и за косата й, развяна от вятъра, докато галопираха заедно из четирихълмието. Вероятно Джулия бе неговият идеал за красота, помисли Хети с горчивина.

Отдалеч долитаха меланхоличните, крайно неподходящи звуци на пианото. Внезапно тя си спомни думите на Ефи, че лейди Флора

свири, когато е тъжна или пък ядосана. Защо ли изпитваше някое от тези чувства тъкмо в деня, в който синът ѝ се бе прибрал жив и здрав? Дали защото споделя леглото с неподходяща жена?

— Ще ми налееш ли малко шампанско, скъпи?

— Извинявай, но не свърших ли по-бързо, отколкото трябва?

Тя му се усмихна и се загледа в тясното му, изпито лице — скулите опъваха прежълтялата кожа. Изпъкналите му очи отвърнаха на погледа ѝ без капчица нежност.

— Да, малко по-бързо. Но нали нощта е пред нас?

Следващия път той се представи по-добре.

Вероятно това се дължеше на нея, тъй като не успя да реагира истински поради напрежението, умората и объркването в душата си. Все пак се престори, че изпитва наслада, и то по-добре, отколкото очакваше. За много неща жените наистина се приспособяват по-лесно, помисли си тя.

В тези четири скъпоценни дни нямаше място за любов и нежност. Твърде много бе очаквала от краткото им съжителство. Но все пак Хюго я пожелаваше всяка нощ, като я притискаше така, сякаш иска да я пречупи. Струваше ѝ се, че е обсебен от могъщ, безсмислен гняв спрямо целия свят. Успяваше да заспи едва след тези изнасилвания, по-удачна дума за случая не съществуваше.

Единствено когато се връщаше от езда, сам или с Джулия, лицето му придобиваше по-приветливо изражение.

Според Кити той постепенно заприличвал на куп надути, избухливи полковници и бригадни генерали, събрани на едно място. Само че все още бил твърде млад и след войната Хети трябвало да го укроти. Ако поиска, можела да се справи.

— Наистина ли смятате така? — попита Хети замислено. — Той сякаш през цялото време се гневи на нещо или някого.

— Дали за четири дни сте в състояние да оцените нещата съвсем точно? Просто нямате достатъчно време, това е всичко. Струва ми се също, че не го обичате истински. Или се заблуждавам?

— В Ню Йорк си мислех...

— Че е мъжът на мечтите ви, нали? — Кити бе пряма както винаги. — Е, според мен никога не е бил такъв. Лайънъл например е два пъти по-разумен. Но иначе Хюго е добродушен момък. Бих казала, че в момента е под въздействието на военна невроза. Постоянно го

наблюдавам у мъже, които се връщат направо от фронта. Необходимо им е време да се възстановят. Само че някой трябва да им помогне.

— О, аз ще му помогна — възкликна Хети чистосърдечно. — Но как?

— Мисля, че вече сте успели донякъде. — От вниманието на Кити не бе убягнала малката синина върху врата на Хети. — Надявам се, че ако не друго, поне сте заченали детенце.

Хети поклати замислено глава.

— Не съм съвсем сигурна дали времето и условията бяха подходящи.

— Мислите си, че ще ви се роди някой малък буен кресльо, така ли? Не ставайте глупава! Той ще бъде като вас. Защото вие сте неговата майка.

Очите на Хети овлажняха.

— Винаги сте толкова мила към мен.

— О, мисля, че заслужавате да се отнасят добре с вас. — Кити подигна рамене. — И Фреди мисли така. Можете да го попитате.

А после Хюго си отиде. Наближаваше края на ноември. Във вестниците пишеше, че снегът е покрил ничията земя и мъжете във фронтовите окопи спят със своите шинели, шлемове и ръкавици, почти никога не свалят ботушите си и въпреки това страдат от измръзване, както и цял куп други болести. Почвата там била твърда и не можело да се изкопаят нови окопи, а когато снегът се топял, бойците едва ли не се давели в тинята. Впрочем някои от ранените наистина се удавяли.

Наистина бе по-добре да се удавиш в ледените води на Атлантика, отколкото да се задушиш по този страховит начин, помисли си Хети.

Бе ужасно да се четат такива неща или да се слушат разказите на оцелелите, мъже с ампутирани пръсти на ръцете или на краката. Един от тях коментира положението на фронта по следния начин:

— Твърдят, че напролет там ще има чучулиги, иглики, макове и всякакви други красиви неща. Аз обаче не вярвам. Да знаете, че ще има само кости. Кости, които избуяват от земята.

Някъде към Коледа се разпространи слухът, че походът в Галиполи е бил неуспешен и ще бъде прекъснат. Геройството,

жертвите, младата кръв на Англия, изтекла в синьото Егейско море — всичко това било бита кауза. Кити ликуваше. Изпълваше я едно-единствено желание — Лайънъл да се завърне по-скоро у дома. Хети обаче нямаше основания за ликуване, тъй като не бе заченала. Струваше й се, че времето препуска с огромна скорост, че от всички страни я заобикалят несигурност и твърде много опасности. А и Джулия явно кроеше нещо.

Двете с лейди Флора бяха гостували на стари приятели в Бат, пренощуваха там и се завърнаха следващия следобед. Точно като снаха и свекърва, мина през ума на Хети, виждайки ги да слизат от колата. Острият вятър се канеше да отнесе техните шапки и шалове, те ги придържаха с ръце, придържаха се и една друга и се смееха.

Очевидно гостуването им бе доставило удоволствие и най-вече на Джулия, която изглеждаше оживена както никога. Това добро настроение едва ли се дължеше на нещо не дотам вълнуващо, като например някое музикално соаре или пък вечерно събиране, на които и най-младите господа не падаха под петдесетте.

Най-накрая тайната бе разкрита.

— Срецнахме една ваша приятелка, Хети — рече Джулия оживено.

— Не може да бъде!

— Разбира се, че може. Нали, лейди Флора?

— Недей измъчва детето — обади се лейди Флора дружелюбно. — Става дума само за младата Евърсли, Хети. Каза, че сте се запознали на „Лузитания“, макар че явно не си спомняте за нея.

— Не, наистина не си спомням. В главата ми всичко е толкова объркано. Изглежда, че не притежавам паметта на мис Евърсли.

— Сигурно причината се крие във факта, че голяма част от времето си сте прекарвали заедно с един млад мъж — вметна Джулия лукаво.

— Не ставай зла, Джулия — прекъсна я Кити. — Нормално е човек да пофлиртува малко, когато пътува с кораб. Изключението може би се нарича Кейт Евърсли. Нима не настъпва страхотна тревога всеки път, когато трябва да й се намери кавалер за ловния бал?

— Държете се като ученички — рече лейди Флора с укор в гласа.

— Във всички случаи Хети ще провери дали паметта й е наред, защото Кейт ще ни навести утре.

— Тя тук ли ще дойде? — Хети не успя да прикрие обзелия я страх.

— Само на чаша чай, скъпа. Тръгнала е за Лондон, а оттам като медицинска сестра ще придружи един военен транспорт във Франция. Вие всичките може да я смятате за скучновата, но съм длъжна да кажа, че тя е извънредно храбро момиче.

— Защо не сте ни казвали досега колко жизнерадостно създание сте били по-рано? — Очевидно Джулия бе решена да продължи докрай със заяждането. — Кой бе този неустойчив младеж, с когото сте се облягали тъй често на рейлинга?

— Никой, никой! — извика Хети с висок, разтреперан глас. — Поне сега вече е никой, защото се удави. Всички те се удавиха. Всички, с изключение на Кейт Евърсли и мен. Затова и паметта ми е толкова слаба. Искате да отхвърлите всичко това от себе си! — Спря за миг, след което продължи с по-спокоен глас: — Бих предпочела да не я виждам, ако е възможно. Звучи противно — сякаш някой иска да основе „Клуб на оцелелите“. Вие колко престояхте във водата, Клеманси? А кой ви изтегли на сушата?

Всички я зяпнаха стреснати. По-късно Кити обясни, че за първи път се е назовала Клеманси и присъстващите така и не разбрали веднага за кого всъщност става въпрос. Затова реакцията им била такава.

Разбира се, на следващия ден Хети се срещна с Кетрин Евърсли. Бе се поуспокоила и съзнаваше, че е длъжна да приеме предизвикателството. Все пак притежаваше достатъчно опит, за да се справи хладнокръвно и с тази деликатна ситуация. Нещо, на което не бе способна мудната мис Евърсли, израсла под крилото на английско аристократично семейство.

Всичко протече според очакванията на Хети. Кетрин Евърсли се оказа дружелюбна пълничка девойка с неизразително лице, която не искаше нищо друго, освен да поздрави още една от оцелелите.

— Разбира се, сигурно не си спомняте за мен, лейди Хазърд. Та вие бяхте всеобща любимка, нали? Винаги в центъра на вниманието. А и какви красиви рокли носехте! Бих свалила например онази зелена копринена рокля направо от тялото ви, ако можете, разбира се, да си представите кранта като мен, облечена в моаре.

Хети знаеше отлично за коя рокля става въпрос. Клеманси много държеше на нея и педантично следеше да бъде изгладена правилно. На Хети всеки път ѝ трябваше поне по един час и след всяко носене роклята трябваше да се глади отново. Да, наистина, това бе нещо, което не се забравя никога...

— Ах, беше фантастична рокля! — продължи Кетрин. — Харесваше се и на младия мистър така и не научих името му, нали?

Нима тази привидно добродушна жена бе инструктирана от Джулия?

— Сигурно имате предвид мистър Мерит. Семейството му притежава фабрика за захар. Невероятно богати. Само че постепенно той започна да ми доскучава. Когато през цялото време някой ръси комплименти, стигаш до извода, че е твърде предвзет. Двете с мама възнамерявахме някак си да се освободим от него, но до това не се стигна. Немците... — Хети пребледня и гласът ѝ придоби естествената си интонация. — Е, просто немците свършиха тази работа вместо нас, нали? А вие...

— Да, имах късмет. Нашата спасителна лодка се приводни стабилно. Ние просто нямахме представа колко от лодките са се преобърнали и колко много пътници не са успели да стигнат живи до брега. Сега обаче съм тук... — Мис Евърсли усети, че сред присъстващите се е възцарило униние и се засмя смутено. — ... и съм тръгнала за Франция, където отново ще се изложи на опасност, макар че всъщност едва ли ще стигна съвсем близо до немските линии.

— Удивена съм от вас, Хети. Никога не съм допускала, че сте такава лоша малка кокетка — промълви Джулия. — Умее да се преструва отлично, нали, лейди Флора?

Лейди Флора изглежда Хети дълго и замислено, явно в този миг се опитваше да си я представи като жизнерадостна млада жена, облечена в зелена копринена рокля. Тя поприсви вежди, но в настъпилата пауза се обади Кити:

— А можем ли да укоряваме Хети, че след като е преживяла нещо толкова ужасно, вече не е тъй повърхностна и весела? Но и да е била повърхностна, какво от това? Хюго си я е харесал такава.

— Сега обаче аз съм омъжена жена — произнесе Хети с достойнство, след което добави: — Да, наистина съм била повърхностна. Не бе толкова отдавна, но сякаш оттогава е изминало

много, много време. Животът, който водех, отговаряше на характера ми. На Хюго това бе известно и моят стил дори му допадаше. Но междувременно той също се промени, нали? — Хети изглежда жените предизвикателно. — Е, има ли нещо за чудене след всичко, което сме претърпели?

При тези думи Джулия отбеляза с язвителен глас:

— Жалко за изгубения чеиз. Просто не ми го побира умът как можете да се примирите с тукашната провинциална мода. Сайрънстър е провинция, Кити, не можеш да го отречеш. Но Хети изглежда не желае дори да направи покупки в Лондон.

Хети издаде упорито брадичка.

— Това ще стане, когато съпругът ми се завърне завинаги у дома. Мисля, че в момента е неуместно да се труфя като някой паун. Аз поне не желая!

Настъпи кратка, тягостна пауза. Кетрин Евърсли изглеждаше доста смутена. Тя постави чашата си шумно и несръчно на масата, а Джулия, която все още не искаше да се предаде, я запита:

— Приключението сред морето промени ли и вас? Искам да кажа, променихте ли се и вие толкова много, колкото Хети?

— Аз не престоях толкова дълго във водата. Освен това не съм се и давила. А и майка си също не съм загубила.

— Но може би сте загубили камериерката си? — предположи Джулия.

В благите кафяви очи на Кетрин се появи израз на антипатия.

— Мисля, че няма никакъв смисъл да говорим безкрайно за тези отминали неща, които само ни потискат. — Замълча за миг и продължи енергично: — Струва ми се, че в бъдеще ще се сблъскам с още по-тежки катастрофи. На вас обаче желая много щастие, Хети. Мога да ви наричам Хети, нали? И не мислете повече за онова събитие. Ние оцеляхме. Според мен трябва просто да си честитим избавлението и да прекараме остатъка от живота си по най-достойния начин. Аз лично смятам да постъпя точно така.

— О, аз също, разбира се — съгласи се Хети.

Джулия хранеше някакво подозрение, но не бе в състояние да докаже каквото и да било, тъй като не знаеше в какво се състои всъщност то. Хети бе убедена, че съперницата ѝ нямаше никога да открие истината. Следователно основания за боязън не съществуваха.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

По всичко личеше, че ще прекарат коледните тържества под клавирия съпровод на лейди Флора, проникващ до тях от музикалната стая. Но за възрастната дама в този миг нямаше нищо по-неподходящо за сезона от коледните песни. В своя привичен безмълвен маниер тя тъгуваше по отсъстващите си синове и тук-там вплиташе траурни мотиви в ноктюните си.

В деня преди Коледа двете с Джулия посетиха болницата и раздадоха подаръци на ранените, които пък решиха, че Джулия е младата лейди Хазърд. Всички сметнаха този факт за извънредно забавен. С изключение на Хети, разбира се.

Организираха се и други скромни забавления. Пасторът и жена му, мистър Едмъндс, директорът на банката в Сайрънстър, доктор Бейли, както и няколко арендатори от околността бяха поканени в Лобърн на уиски или горещ пунш — едно от двете по избор. За Фреди украсиха коледно дръвче, а малобройната прислуга бе почетена с доста безлично малко тържество. И както се изрази Джулия, атмосферата бе неописуемо печална. Нито ги навестиха дечица, които да им попеят коледни песни, нито пък дори заваля сняг.

Меланхолията, обзела Джулия, се пренесе и върху Хети в мига, в който пристигна писмо от вуйчо Джонас. Той я съветваше да посети гроба на майка си и да провери дали се грижат за него.

„... Доколкото ми е известно, фериботите все още пътуват до Ирландия и ти си длъжна да го сториш, дете мое. Гледай на гроба да не израснат бодили или пък бяла детелина. И изобщо не бива да обраства с нищо. Надявам се също, че вече си се позаинтересувала за съдбата на камериерката си. Това го налага не само човештината, а е и задължение на всеки един работодател.

Аз лично не се чувствам особено добре. Лекарят сипе мрачни предупреждения, на които обаче не обръщам никакво внимание. Възнамерявам и занапред да си пия коняка, когато ми се прииска. Съдейки по списъците с имената на загиналите, съпругът ти засега има късмет. Макар че новата офанзива на Сомата може да е променила обстановката изцяло. Ние в Америка знаем всъщност толкова малко. Надявам се обаче, че ще проявим необходимото благоразумие и ще стоим настрана от всичко това.“

Хети също смяташе да прояви благоразумие и щеше да стои настрана от онази ивица суша на бурния ирландски бряг, където действително нямаше какво да прави. Приживе мисис Джарвис се бе радвала на прекомерно внимание към особата си, така че сега ѝ бяха достатъчни молитвите на минаващите покрай гроба свещеници и монахини.

А кампанията на полуостров Галиполи най-сетне приключи. Нощ след нощ бойците се измъкваха на свобода, като не смееха дори и да шепнат. И то не толкова заради бдящия наблизо неприятел, колкото заради мъртвите бойни другари, зарити под разораната земя на планинския склон, които сигурно щяха да се почувстват изоставени. Изобщо отстъплението представляваше най-успешната акция в рамките на този гибелен поход.

Няколко седмици след фиаското в Галиполи от някаква болница в Александрия пристигна писмо от Лайънъл. Той отново бе сполетян от пристъп на треска, но бе на път да оздравее и сигурно щеше да получи отпуск. Здравите бойци пък се прехвърляха във Франция, за да участват в енергично провежданата офанзива на Сомата. Тук животът и здравето на младите австралийци и новозеландци, обгорели от южното слънце, щяха да бъдат погубени в съвсем друг тип бойни действия. Те нямаше да се катерят по непревземаемите височини, не, щяха да се бият в равната, безутешна ничия земя, цялата в локви и тиня, земя, осеяна с ужасяващи развалини, която сякаш нямаше нито начало, нито край.

Писмата на Хюго идваха все по-рядко и ставаха все по-кратки и делови. Бил в добро физическо състояние, пишеше той, и до този момент не бил получил дори и драскотина. Надявал се, че покривът вече е подновен и не пропуска влагата, че Хети не се преуморява в болницата и че всички се чувстват отлично. В момента обаче нямало никакви изгледи да го пуснат в отпуск.

Една ранна утрин някой почука на вратата на спалнята. Първоначално Хети си помисли, че е Ефи с чая, но когато погледна към будилника, установи, че е шест и половина. Нима бе Хюго?

Сърцето ѝ заби учестено и развълнувана и тя извика „влез“. Но неочакваният посетител, обзет от нетърпение, вече бе нахлул в стаята, без да изчака разрешение. До леглото ѝ застана Фреди.

— Хети! Хети! Татко е тук. Дойде си посред нощ, в пет часа. Мама първо се разсмя като луда, а после се разплака. Тати отиде веднага да спи, защото е много уморен.

Първоначално Хети изпита силно разочарование — завърналият се не бе Хюго. След това обаче се укори заради своя егоизъм и целуна Фреди.

— Но това е прекрасно! Кажи на мама да прескочи за малко при мен, когато се поосвободи.

Кити дойде след половин час. Бе с домашния си халат, а лицето ѝ изразяваше едновременно радост и тревога.

— Ах, Хети, толкова е отслабнал! Изтощен е до смърт! Стигнал е до Саутхемптън на болничен кораб, после, поне така казва, избягал от един войсков транспорт, а накрая открил начин да го докарат дотук. Все още не е оздравял напълно; ще настоявам веднага да иде в болницата, щом се пооправи. Надявам се от все сърце да го изпишат от армията като негоден за служба, но, разбира се, не искам и да е болен. Има малария, а на кораба хининът им се е свършил. Според мен ще се възстанови бързо, ако се подложи на правилно лечение. Лейди Флора буквално облита къща като някаква царица пчела, но дори и тя ще види Лайънъл едва когато той си отдъхне.

— Кити, мила! Чудесно е, че Лайънъл е тук, и то невредим. Най-много от всичко се тревожа Хюго да не осакатее!

— Да, знам. Но и маларията не е безвредна. Постоянно се вглеждам в него, за да се убедя, че не сънувам. Хети, повярвайте ми, няма да улучат Хюго. Защото е човек, който умее да се пази. Когато и

той се върне у дома, тогава двамата пак ще станат братята Хазърд. Винаги са ги наричали така. А ние ще бъдем жените на Хазърд.

Фигурата, седнала в извитото кресло до почти загасналия огън, приличаше повече на сянка. Повече от половин час Хети се занимаваше със своето взмо, преди да забележи, че не е сама в стаята. Щракна лампата до себе си и внезапно насреща ѝ просветнаха две тъмни очи. За момент ѝ мина през ум, че това ще да е любовникът на Джакобина; защото тя сигурно е имала любовник, който е изглеждал точно както мъжът срещу нея — строен, мълчалив благородник, загърнат в халат от тъмнозелено кадифе.

— Вие сте снаха ми, нали — обади се той с уморен глас. — Наблюдавах ви. Прелестна гледка. Казаха ми, че Хюго щял да се жени за някаква бърбрица от Америка. А може да съм си ви представял като жена, подходяща идеално на Хюго — вманиачен любител на конете плюс щастливо цвилеща съпруга.

Хети не смееше да заговори. В този миг я изпълни огромното желание всичко в нея да му хареса — гласът ѝ, думите, които ще произнесе, външността ѝ. „Прелестна гледка“. Вероятно му се е сторило, че вижда пред себе си дама от епохата на Тюдорите, съсредоточена върху своето взмо.

— Сигурно сте решили, че съм Джакобина. Онази дама там — посочи тя портрета. — Но и вие ми заприличахте на дух. Разбира се, вие сте Лайънъл. Изненадах се, че някой е седнал тук.

— А аз пък ви видях, когато се събудих — каза той. — Но все пак, защо толкова ви е изненадало моето присъствие?

— Защото бяхте толкова тих и защото това е моята стая и естествено съм наредила никой да не влиза тук без мое разрешение. Влюбих се в зимния салон съвсем внезапно. Пък и никой друг не го искаше. Лейди Флора и Джулия си имат стаята за музика и летния салон, Кити пък заема своите си помещения. Държах да си имам и аз една стая лично за себе си. Все още се чувствам чужда в този дом.

— Наистина ли?

— Често сядам в тази стая и, така да се каже, се загръщам с нейната атмосфера като с мека, топла завивка... Не, Кити всъщност не се отнася с мен като с чужд човек, Фреди също. Майка ви обаче... тя де държи доста хладно. А Джулия...

— Какво мислите за Джулия?

Хети не успя да се сдържи.

— Смятам я за нафукана коза, която понякога става доста подличка. О... — Тя прикри устата си с ръка. — Как можах да го кажа? Сигурно сте от онези мъже, които някак си предизвикват жените да говорят по деликатни въпроси. Но нека първо да запалим няколко лампи, за да ви виждам по-добре. Ще позвъня също на Ефи да донесе чай. Ще пиете чай с мен, нали?

— С удоволствие. Стига да ми разрешите да остана тук. По-рано и аз търсех усамотение в това помещение.

— О, наистина ли? Трябва ли да ви я върна?

— Не, не е необходимо. Но дали не можем да си я поделим? Хети, моля ви, останете за момент така, както си стоите. Толкова отдавна не съм виждал друго, освен мръсни, немити мъже, направо съм забравил, че на този свят съществува и друг пол.

Хети бе застанала в сиянието на огъня от камината. В този миг тя наистина не знаеше каква представа си е създал този човек за нея. Съвсем бегло в нея възникна съжалението, че Хюго никога не ѝ бе обръщал внимание по този начин. Но после забрави за Хюго, виждайки единствено това слабо лице и вдълбаните трескави, искрящи очи. Красиво очертани вежди, тънки устни, издадена, енергична брадичка. Умно лице, което можеше да бъде много строго, но и извънредно нежно. Така поне си мислеше в този миг.

Защо досега никога не бе поискала да ѝ покажат негови снимки, защо се оказа толкова неподготвена за неочакваното запознанство? С бащата на Фреди, който пишеше весели писма за русалките и боговете на Олимп. С мъжа на Кити.

Той я изгледа втренчено, след което каза само:

— Какъв щастливец е този Хюго... А сега ще пием чай, нали? Внезапно взех, че огладнях.

Хети се отправи към връвта за звънеца. Като запали още няколко лампи, забеляза, че страните ѝ са пламнали.

— Вие до какъв извод стигнахте? Бъбрица ли съм или не?

— Не съм допускал, че бърбораните могат да притежават чаровен глас като вашия. Ако обаче наистина сте такава, значи за пореден път някоя от моите теории се е оказала невярна.

Под светлината на лампите помещението отново придоби своя ежедневен вид, разбира се ако можеше изобщо да се говори за

ежедневие при наличието на тъмната старинна ламперия, както и прозорците, стигащи до пода. Отлетя атмосферата на мечтателност, в която двамата се бяха потопили преди половин час и тя бе убедена, че и той си е мислил същото като нея, наблюдавайки я как везе. Сега Лайънъл бе просто само един изнурен, болен войн, сполетян може би от халюцинации, докато тя самата отново бе сподирена от собствените си призрци.

Почувства осезаемо, че ситуацията става опасна. Но тя бе в състояние да я овладее — ето, вече възвръщаше самообладанието си.

— И какви теории имате още? — попита тя, без да се замисли.

— Питам се, например, защо сте се омъжили за Хюго... мога ли да разчитам на някакво обяснение от ваша страна.

— Разбира се, та нали сте брат на Хюго. И така, Хюго се е оженил за мен заради парите ми, а аз пък съм се омъжила за него, за да взема титла, да живея в английско имение, да правя реверанси пред кралското семейство и така нататък. Така са ви казали, нали?

— Общо взето, да.

— Това обаче е само част от истината. Искам да обичам Хюго, искам също и той да ме обича. Добре би било да прекарваме повече време заедно. Но... виждате как стоят нещата. Всичко щеше да бъде прекрасно, ако не бях пристигнала тук в такова лошо състояние и ако Хюго не беше заминал веднага след това пак на фронта. Всъщност няма друго за казване. А, ето я и Ефи. Ефи, моля те, донеси ни чай! Мисис Лайънъл прибра ли се вече?

— Не още, милейди, но каза, че ще се върне към пет. Обещала е да посети едно войниче, което е на смъртен одър в болницата и затова трябваше да иде на всяка цена. Извинете ме, сър, но тя каза още, че спите и никой не бива да ви смущава.

— В такъв случай, когато си дойде, й кажи, че я очакваме тук — намеси се Хети. — А Бейтс да накладе пак огъня. Вечерно време става доста хладно. Ще го почувствате осезателно, Лайънъл, нали идвате от Египет. Освен това сте ужасно отслабнал, не мислите ли?

— Могат да се кажат още доста неща по въпроса — каза Лайънъл.

— По кой въпрос?

— За вашата женитба. Събудихте любопитството ми. И то много. Защото вие изобщо не сте от типа елегантни, амбициозни стопанки.

Създавате впечатление на твърде замислен човек.

— Морето предизвика голяма промяна в мен — промълви Хети.
— Поне така казва Джулия.

— Може и да е вярно. Преживели сте наистина извънредно труден период, както разбрах от Кити.

— Ролята на оправната стопанка и домакиня никога не ми е била по сърце — отвърна Хети и почувства огромно облекчение, че поне този път казаното отговаря напълно на действителността. — Бях възхитена от Хюго. И все още съм. Трябва да добавя също, че съм влюбена до полуда в Лобърн, нещо, което се нрави на мъжа ми. Животът е пред нас и двамата с него ще бъдем много щастливи. Ще ни се родят деца, ще ремонтираме всичко в Лобърн и ще възвърнем някогашния му вид. Затова смятам да потърся оригиналните планове, които, казват, се намирали някъде тук, в къщата.

— Каква великолепна идея! Ще ми разрешите ли да ви помогна?

— О, да! Ще бъде чудесно!

Тя заразглежда лицето му, изразяващо искрено въодушевление и добави, без да се замисли:

— Иска ми се Хюго да проявява по-голям интерес към архитектурата. Според Джулия обаче точно това изобщо не го влече. Този израз, който се появи сега във вашите очи, при Хюго се появява, когато в конюшната се роди жребче.

Лайънъл се разсмя и се разкашля. Хети възкликна, изпълнена с угризения:

— Много си приказвахме! По-добре е сега да помълчите малко.

Той я послуша, но преди това все пак ѝ отвърна:

— За момент бяхте като малко змийче. Наистина възхитително!

След половин час се появи и Кити. Лайънъл бе заспал буквално за миг — като детенце. За пръв път Хети видя снаха си сърдита.

— Как можахте да допуснете да слезе тук? Не виждате ли в какво състояние е? — зашепна тя гневно.

— Вината не е моя, Кити. Стана така: случайно отместих поглед от везмото и го съзрях срещу себе си. Затова заръчах да донесат чай, поприказвахме малко и после той заспа.

В този миг тя не успя да сподави надигащите се в нея чувства и избухна в сълзи.

— О, Кити, сега на вас ви е добре, мъжът ви си е у дома. Как ми се иска и моят да е сега тук!

При тези думи ядът на Кити отлетя като дим, тя също се разплака и прегърна Хети.

— Боже мили! Та Лайънъл може всеки момент да се събуди. Не бива да вижда две разплакани жени, нали?

— Войникът от болницата почина ли?

— За ефрейтор Робърт Мейс ли питате? Да, умря. Но до последния миг бях до него и му държах ръката. — Кити изхлипа високо. — Но той все пак разбра, че съм сдържала обещанието си, сложи ръката си в моята и просто заспа. Клетите деца! Повечето наистина са такива. Те копнеят мама да им подържи ръцете в своите.

Хети се загледа в спящото лице на Лайънъл и внезапно я обзе почти болезнена тъга.

— А при него нещата как стоят, Кити?

— Сега ще го сложим в леглото, а по-късно ще наминем и доктор Бейли да го види. Лекарят каза да пази леглото седмица или десет дни, като през това време не бива да бъде посещаван от никого. Дори и Фреди не може да остава при него повече от няколко минути на ден. На лейди Флора това нареждане, разбира се, няма да се хареса. Същото се отнася и за вас, Хети, както и за Джулия.

— Да, но няма ли да се почувства изоставен?

— Нали аз ще бъда до него — отвърна Кити простишко.

Хети почувства, че се задушава. Осъзна, че вече никога не ще ѝ бъде приятно да стои сама в зимния салон.

Видя се с Лайънъл едва след десет дни. Беше в униформа и тъкмо се качваше в ролс-ройса. Вляво от него седеше Кити, а вдясно Пим. Отиваше на преглед. Кити се надяваше, че ще го отпишат от военна служба, но най-вероятно щеше да се стигне до удължен отпуск по болест.

Във всички случаи щеше да разполага с по-голяма свобода на движение. Хети реши, че дори и да не му я дадат, той просто ще си я извоюва. Фреди ѝ спомена, че баща му е станал доста чувствителен. А бавачката нарече това състояние раздразнителност.

Този преди обед атмосферата в дома ѝ се стори задушаваща, а самата къща тясна, независимо от размерите ѝ. Разходи се из гората и ливадата, пресечена от реката, а накрая пое към селото по криволичешия път. Единственото, което срещна по пътя си бяха стадо пасящи овци, един подплашен фазан, излетял внезапно от тревата, няколко крави на едри шарки, които ѝ заприличаха на закърпен килим, както и два от конете на Хюго, галопиращи волно и весело из ливадата.

Някъде далеч в небето като жужащ комар се носеше самолет, излетял от близката тренировъчна база; после той реши да опита нещо, което силно заприлича на смъртоносно пропадане. Бе прекрасна утрин и Хети бе обзета едновременно от меланхолия и радост. Твърде много млади мъже като нещастният летец Доналд Нюман трябваше да заложат живота си на карта и биваха или убити, или осакатени за цял живот. Осакатени дотолкова, че ако бяха животни, трябваше да ги убият, за да не се измъчват. Вместо това обаче поддържаха съществуването им с всички възможни средства, а близките им се грижеха за тях. А ако Хюго се завърнеше тежко ранен или недъгав? Можеха да изпратят и позакърпени Лайънъл във Франция, в ужасната битка на Сом.

Не, само не Лайънъл, този чаровник с умно и чувствително лице.

Не бива да мислиш за него, трябва да се съсредоточиш върху своя мъж, си каза Хети. Лайънъл принадлежи на Кити.

Малкото хора, които срещна в селото, сякаш се изненадаха, че чужденката, младата лейди Хазърд, ходи насам-натам точно като тях. До този миг те я смятаха за някаква отшелничка. Селяните се покланяха и я поздравяваха приветливо с „Добро утро, милейди“. Хети се замисли какво ли да купи от тук, за да изрази благодарноплението си към тях. Дали да не пийне чаша кафе в запуснатия бюфет на мисис Брайс? Внезапно обаче взе друго решение. Краката ѝ я поведоха сами по пътя, който водеше към църквата, тя прекоси малкото гробище и не след дълго пристъпи в полутъмната църковна сграда, из която се носеше аромат на пчелен мед и песнопойки с псалми.

Изпита потребност да поседи мълчаливо и дори да се помоли. Никой не я бе учил на молитви, тъй като майка ѝ не бе в състояние да вярва в един бог, допуснал тя и детето ѝ да страдат тъй много. Човек трябваше да се бори сам за добруването си и това бе единственият сигурен начин да се постигне нещо в този живот. Но макар и да не

можеше да повярва в съществуването на добрия Господ, все пак Хети обичаше тайнствения, поетичен дух на старинните заклинания. В такива случаи тя бе в състояние дори да забрави и прости лошите си дела, измамите и своята вина. Почувства, че по някакъв начин я изпълва божията милост.

— Господи, дари покой на своята слугиня — прошепна тя, коленичи върху разнищената молитвена възглавница и зарови лице в ръцете си. Бе просто млада жена, молеща се за благо на двама мъже, на мъжа ѝ и на нейния девер. Но в този миг нещо я смути — изпита усещането, че някой я наблюдава. Вдигна глава и се обърна рязко — на отсрещната пейка седеше млада жена, която явно бе дошла в църквата преди Хети, тъй като бе приключила с молитвения си размисъл. Очевидно бе наблюдавала действията на Хети, тъй като скочи от мястото си и се измъкна навън точно в мига, в който погледите им се срещнаха. Черен воал покриваше главата и лицето ѝ и в Хети се загнезди ужасното убеждение, че е видяла самата Клеманси с тъмната ѝ коса, фин профил, стройната талия и грациозна походка. За момент Хети щеше да изгуби съзнание. През тялото ѝ премина студена тръпка, а сърцето затуптя учестено.

Не след дълго обаче се овладя и бързо напусна сумрачната църква. Навън, под яркото слънце, нямаше никого. Тя се завтече през гробището, без да подбира пътя си, стъпвайки направо върху гробовете. На доста голямо разстояние от себе си забеляза неясните очертания на жена с кошница в ръка. Изключено бе да е Клеманси. Тя едва ли би се завърнала, за да броди из околността с кошница в ръка! Приживе никога не бе носила кошница за покупки. Жената влезе в бюфета на мисис Брайс, вероятно за да извърши някои съвсем земни неща — да изпие чаша чай или да хапне сладкиш.

Все още объркана, Хети въздъхна облекчено — явно отново бе станала жертва на халюцинация, предизвикана от опънатите ѝ нерви.

От другата страна на тисовата алея се дочуха гласове — единият принадлежеше на пастора, а другият на жена с нисък, ясен тембър. В този миг двамата излязоха от сянката и поеха към нея. Жената, без шапка на главата, бе Джулия. Тя се престори на изненадана.

— О, Хети! Не съм очаквала изобщо да ви срещна на това място. Двамата с пастора тъкмо обсъждахме градинското празненство за бежанците от Белгия. Нали знаете, лейди Флора ще го открие?

— Надяваме се, че ще сте в състояние да посетите празненството, лейди Хазърд — рече пасторът с елеен тон. — Но, разбира се...

— Изглеждате странно, Хети. Да не сте болна?

— Не, чувствам се отлично. — А после добави с отчаяние в гласа: — Не видяхте ли някой да излиза от църквата?

— Не. Никого. А вие, пасторе?

— Видях вас, лейди Хазърд.

— Имаше една жена, която се молеше. Тя... — Хети прехапа устни. Замалко щеше да каже: „Тя изглеждаше точно като мен“.

— Тук често идват хора, за да се помолят — обади се пасторът и се усмихна дружелюбно. — Предполагам, че и вие сте сторили същото. Естествено за вашия съпруг.

Джулия погледна Хети учтиво, спокойно, но в очите ѝ се четеше хладина, безразличие и на лицето ѝ сякаш отново се изписа онова изражение на неопределено подозрение. Дали Джулия бе в църквата? Тя би могла да снее бързо воала и да го напъха в чантата си. Само че никога нямаше да си признае. По-скоро би продължила хетините страдания колкото се може по-дълго.

Но пък ако Клеманси наистина бродеше из селото, враждебността на Джулия си оставаше нещо маловажно в сравнение с тази заплаха.

— Смятам да си тръгвам — произнесе тя с уморен глас. — Обяд вече минава, а Кити и Лайънъл сигурно вече са се върнали.

— Почакайте малко. Ще дойда с вас. Довиждане, пасторе, и много ви благодаря. Получих всички сведения, необходими на лейди Флора.

— Почакайте. — Сега пасторът бе този, който я задържа. Неговото старо лице сякаш просветля. — Лейди Хазърд, мисля, че жената, която сте видели, е Джейн Смит. Тя често идва в църквата, откакто годеникът ѝ загина при Марна.

— Носеше черен воал — поясни Хети с облекчение. Вятърът си играеше с един кичур от оскъдната коса на пастора. В атмосферата на пролетния преди обед внезапно се появи някакъв есенен нюанс. — Тъжно е. Толкова млади жени са заприличали на застарели вдовици.

— Но къде ли е изчезнала така внезапно? — промърмори Джулия, когато поеха по пътя към дома. — Да не се е разтворила във

въздуха? И все пак не разбирам едно нещо, Хети. Как така ви е разтревожил фактът, че сте видели някаква жена в църквата.

— Не съм била разтревожена.

— Напротив. Пребледняхте като варосана стена.

— О, по-добре замълчете! — прекъсна я Хети грубо. И ме оставете на мира, добави тя наум. Престанете да ме шпионирате. И ми се махайте от очите. Истински щастлива ще бъда едва когато се убедя, че никога вече не ще ви видя.

„Да, обаче тя е част от съдбата ти“, обади се внезапно някакъв хладен и делови глас, който прозвуча много отчетливо. Хети наистина се учуди, че Джулия не дочу нищо. А после гласът продължи: „Тя няма да те остави на мира, докато нещата не намерят своето разрешение!“.

Вече за втори път ѝ се случваше някакъв страховит, призрак глас да се обръща към нея сякаш направо от небитието.

Кити и Лайънъл наистина се бяха върнали у дома, а Лайънъл дори слезе да обядва с останалите.

— Край на ареста в единичката — гласеше неговият коментар. Той се нуждаеше от силна храна и забавна компания. След два месеца щяха отново да го прегледат и да решат дали все още е годен за военна служба.

— Засегнат е белият му дроб — поясни Кити с такъв тон, сякаш не ставаше въпрос за нещастие, а за благословия. — Той постепенно ще се пооправи, но вероятно от армията повече няма да го потърсят. Ще те излекуваме, скъпи, но не докрай — продължи Кити весело. — Чудесно е, че в къщата отново има мъж. Но трябва да си намериш занимание, Лайънъл. С какво ще се захванеш? Може би с книгата си?

Тъмните очи на Лайънъл потърсиха погледа на Хети.

— Още не. Първо двамата с Хети ще издирим плановете, за които говорихме вече. Това лято започваме с възстановяването на Лобърн.

— Лобърн, скъпи ми Лайънъл, принадлежи на брат ти — обади се лейди Флора с укорителен тон.

— А Хети, мила мамо, е съпруга на Хюго и има пълна свобода на действие. Нали така, Хети?

— Да, вярно е. — Внезапно се почувства неизказано щастлива, сякаш злокобните събития от сутринта изобщо не бяха се случвали. Жената в църквата очевидно е била клетата млада Джейн Смит, а не Клеманси, дошла да ѝ даде знак, че не бива да се влюбва в Лайънъл, след като е успяла веднаж да се омъжи за Хюго.

Настъпи лято и Лайънъл се почувства много по-добре. Хети всъщност не търсеше компанията му, нито пък той нейната, но общите им интереси и отсъствието на други хора ги сближиха. Кити бе изцяло обсебена от работата си в болницата, а освен това бе и страстна градинарка. И тъй като Лайънъл вече не се нуждаеше от нейните грижи, тя се отдаде отново на тези две важни занимания. А освен това, казваше тя, пригласяйки назад разрошената си коса, не била жена, която да виси непрекъснато до мъжа си — Лайънъл не ги обичал тези неща. И изобщо всичко се нареждало отлично — сега при него била Хети, която също се интересува от възстановяването на къщата! Всъщност Кити бе удивена, че малката богата нюйоркчанка отделя толкова внимание на сградата. Явно, че има дар за тези неща, мислеше си тя. Но скоро ще се откъсне от това занимание, защото Хюго ще си е у дома. Ако се завърнеше...

Здравословното състояние на лейди Флора се влошаваше постоянно и тя прекарваше по-голямата част от дните си в своята стая или пък на пианото. В сумрака звучаха прекрасни мелодии, които Хети цял живот щеше да свързва с това лято в Лобърн. Какво става в душата на лейди Флора, знаеше вероятно само Джулия, която обаче бе заета почти изключително с конете. Тя ги разчесваше и периодично ги извеждаше на езда, за да са подготвени, ако Хюго внезапно се завърне. Хети вече не се дразнеше от подобни неща и почти не мислеше за тях. В този дом всеки си имаше някаква страст, включително и тя. Да чете старинните, избелели документи в библиотеката заедно с Лайънъл, да открива отломъци от семейната история, понякога двамата да мълчат часове наред и все пак да знае, че той е там — всичко това я изпълваше с удовлетворение.

Лайънъл твърдеше, че никога по-рано не е имал време за подобни неща и че войната си имала и съвсем неочаквани предимства. Така например Фреди се запознал с „Илиадата“ на крехката възраст от

пет години. Лайънъл поиска и да узнае дали по-рано Хети е подозирала за влечението си към литературата. Изрази също и изненада от факта, че млада дама от нийоркското висше общество е намерила време да се образова.

— Ах, майка ми сигурно щеше да припадне от ужас, ако ме беше видяла — отвърна Хети, спомняйки си за самоуверената, тиранична и амбициозна Милисът Джарвис. — Баща ми сигурно щеше да погледне с други очи на заниманията ми. Но той почина, когато бях съвсем малка. Е, научих се да чета и пиша — добави тя с неподвижно лице. — А и фантазията ми е доста буйна. — В този миг тя си спомни за младата жена в църквата, за гласа, достигнал до слуха ѝ през дебелия бинтов, за неясното шумолене и въздишките, идващи нощем от гардероба. — Наистина твърде буйна — добави тя с измъчен глас. — По-буйна дори от въображението на Фреди.

— И аз сънувам кошмари — рече Лайънъл, отгатнал мислите ѝ.

Да, но те не се дължат на чувството за вина, прииска ѝ се да отвърне. Тези кошмари са и най-лошите. Те сякаш часове наред тегнат върху гърба на изтезавания, истински черни птици с мрачен, непоколебим, неподвижен поглед.

Откакто Лайънъл се завърна, неспокойните ѝ нощи се разрешиха и отново се завърнаха миговете, в които се чувстваше преизпълнена от щастие, което буквално се излъчваше от нея. Това усещане за щастие я караше да не мисли за бъдещето и миналото, а ако някой я наблюдаваше, не можеше да не долови състоянието ѝ. Един ден Лайънъл го забеляза.

— Мисля, че трябва да организираме забава — започна той. — Откога ли тук не е имало такова нещо. Мисля, че откакто войната започна.

— Без Хюго ли? — попита Хети несигурно.

— Би било чудесно, ако му дадат отпуск, но се опасявам, че един прием или пък забава няма да представлява достатъчно основание в очите на командването. Но все пак трябва да му пишете. Бездруго скоро трябва да го пуснат и той може би ще успее да дойде. Защото тези неща ги умее много добре. Винаги е получавал онова, което иска. Хайде, Хети, ще организираме една забава, нали?

— Вие двамата с Кити трябва да свършите тази работа. Не познавам тукашните хора. Все пак, наистина... — Разбираше, че

радостта ѝ е изписана в очите. — Да, ще бъде много мило от ваша страна.

— Но нали все отказвахте да пътувате до Лондон, Хети? — учуди се Кити. — Там е мястото, където ще се запознаете с интересни хора, докато тук срещаме единствено уволнени от армията или ранени, които се възстановяват досущ като скъпия ми съпруг. Защо желаете тъкмо сега да организираме забава?

— Не знам. В разгара на лятото сме и дългите вечери са тъй хубави. Може пък Хюго да получи няколко дни отпуск. Празненството в Лобърн може да го изкуши дотолкова, че той просто да си дойде!

— Фантазирате! Е, мисля, че можем да поканим няколко лекари и сестри от болницата, както ѝ всички, които са в отпуск. Лейди Флора има цял куп стари приятели, а Джулия пък може да свика своята ловна дружинка. Освен това един-двама пенсионирани полковници и така нататък. И все пак не разбирам съвсем защо Лайънъл си е наумил тази работа. Той никога не е обичал особено празненствата, а баловете от типа на ловните пък съвсем.

— Той също иска да забрави много неща — промълви Хети. — Музика и танци — това все пак е нещо различно.

— Да, те могат да имат упойващо въздействие — добави Кити. — Е, добре, всичко е наред. Лейди Флора ще се зарадва. Също и Джулия, тя танцува възхитително. Аз също може да се понакипря, но в никакъв случай няма да си купувам нова рокля за случая. А вие?

— Може би — отвърна Хети замечтано. Досега никога не бе ходила на забава от този вид. Кити щеше да онемее от изненада, ако ѝ го кажеше. — Не, ще си купя нова рокля — рече с решителен тон. — Нещо много специално и красиво. Чувствам се прекрасно.

При тези думи Кити я изглежда продължително.

— Най-добре тогава помолете Хюго да се върне. И то много настойчиво.

Няколко дни по-късно Джулия я потърси.

— Преди малко пощальонът бе тук и ви донесе роклята! Мога ли да вляза? — Още недоизрекла последните думи, и двете с Кити нахълтаха в библиотеката. Хети и Лайънъл тъкмо се опитваха да разчетат някакъв особено трошлив старинен документ, чийто

избледнял шрифт наподобяваше жилките на есенен лист. В ръцете си Джулия държеше продълговат пакет.

— Не е ли вълнуващо? Лорд & Тейлър, Пето авеню! Та вие изобщо не сте ни казали, че сте поръчали да ви изпратят рокля от Ню Йорк. Нещо специално ли е?

— Колко странно — промълви Хети. Устата ѝ отново пресъхна, както и в други подобни случаи. — Не съм поръчвала нищо!

— Тогава сигурно ви я изпраща вашето семейство.

— Единственият жив член на семейството ми е вуйчо Джонас. И мисля, че едва ли някога ще настъпи денят, в който неговият изсушен мозък, насочен единствено към парични въпроси... — разприказва се тя необмислено. При тези думи Лайънъл я изглежда с високо извити вежди. — ... ще се захване да подбере някаква си женска рокля — завърши тя вече не толкова агресивно.

— А защо не отворите пакета? — обади се Лайънъл. — Любопитни сме да видим какъв е изборът на фамозния мозък от Уолстрийт.

— Да, да, отворете го — настоя и Джулия. — Нека да я видим.

Какво ли я очакваше в пакета от модната къща? Може би някоя кукла? Някоя мъртва кукла? Всички вкупом разкъсаха опаковката докато накрая се появи и самата кутия, вързана със синя копринена лента. Беше приложено и някакво писмо. Хети го отвори с разтреперани ръце — текстът, написан с машина върху специалната хартия на Лорд & Тейлър, гласеше:

„Многоуважаема госпожо,

Съобразно с дадената от Вас поръчка наредихме да изработят копие на роклята от зелена моарена коприна, която сте загубили по време на трагедията, сполетяла Ви на «Лузитания» и за която ни писахте, че е една от любимите Ви рокли. Мис Наталия, която винаги е шила за Вас, пази Вашите кройки и точните Ви размери. Тя ни увери, че копието съвпада съвсем точно с оригинала. Радваме се, че ни се удава възможността да ви изпратим роклята, като се надяваме да пристигне в добър вид и да Ви достави радост.

Съобразно Вашата молба изпращаме сметката на Вашия вуйчо, мистър Джонас Мидълтън.“

Оставаме с отлични почитания Лорд & Тейлър

Хети бавно отпусна листа.

— Става въпрос... за моята зелена копринена рокля — прошепна тя. Опита се да придаде възможно най-естествено звучене на думите си. — Роклята, която носех на последния корабен бал. — Неволно потрепери с цялото си тяло. — Всичко ми се струва някак злокобно.

— Извадете я от кутията, за да я видим всички? — помоли Джулия.

— Нужно ли е? — Хети заразвързва несръчно лентата. — Вероятно малко се е поизмачкала... но Ефи глади добре. — Аз също, помисли си Хети с ирония, която надделя над обзелия я ужас. Познавам всяка гънчица на тази рокля. Ако е същата, разбира се.

Но когато Джулия разгъна шумолящата коприна, тя видя, че наистина е същата. Мис Наталия бе сръчна шивачка и не правеше грешки. В противен случай Клеманси щеше да си шие на друго място.

— О, великолепно е — прошепна Джулия. — Нали, Кити?

— Мислех, че Хети вече не се интересува от рокли — отвърна Кити и изглежда учудена етърва си. — Да не би някой мъж в дома да стои в дъното на това издокарване?

Хети порумения от гняв. Как да им обясни, че тя не е поръчвала тази рокля? Добре, но тогава кой го е сторил? Именно това бе ужасният въпрос. Отново студена тръпка премина през тялото ѝ. Почувства, че ѝ прилошава. Загледа се в роклята, разгъната върху един стол и ѝ се стори, че Клеманси се въздига триумфално от морските вълни.

— О, Кити, би трябвало вече да сте ме опознали по-добре! — възнегодува тя. — Вярно е, че исках да си купя нещо по-различно за гостите, но все още не съм го направила. Аз изобщо не знам кой е поръчал тази рокля вместо мен. — Изпълнена с неодобрение, тя прокара ръка по копринения плат. — Вероятно е било хрумване на някоя моя приятелка, Адел, Бети или Люси, или... — При тези думи притисна ръце към страните си. — Всички те са виждали роклята и знаеха, че ми е любимата.

Да, сигурно е станало точно така. Друга възможност просто не съществуваше! Поръчал я е човек, който знае адреса на вуйчо Джонас. Както и нейния — лейди Хазърд, Лобърн до Сайрънстър, Глостършър, Англия. Етикетът с адреса бе изписан правилно.

— Ако сте искали да предизвикате възхищението на Хюго — обади се Лайънъл, — вероятно не ще откажете да направите и пред нас една предварителна демонстрация, нали?

— Направете го заради малката ни сплотена общност! — каза Кити. — Само че роклята ми се струва твърде официална за случая.

— Ще бъде истинска наслада за очите. Моля ви, доставете ни това удоволствие! — Гласът на Лайънъл бе съвсем спокоен, но заедно с това и решителен. Очевидно за него разговорът бе приключил.

По-късно лейди Флора повика Хети. Искала двете да пият заедно чай.

Хети не бе възхитена от тази покана. Все още не се разбираше твърде добре с тази резервирана, елегантна възрастна дама; запита се какво ли е предизвикало внезапната ѝ проява на внимание. Да не би да е нещо, свързано с доставката на проклетата рокля? Загадката я притесняваше и в мислите си тя си въобразяваше какво ли не. Кой ли я бе поръчал? Сигурно щеше да пристигне и обяснително писмо. А ако това не станеше, щеше да се осведоми от Лойд & Тейлър. Само че цялата процедура щеше да продължи твърде дълго, а междувременно под одобрителните възгласи на присъстващите Ефи щеше да окачи роклята в гардероба. А нощем тя щеше да шуми като малка морска вълна.

— Влезте, мила! — Лейди Флора седеше както винаги до прозореца, в креслото с висока облегалка. Масичката за чай бе поставена до нея, а в ръцете си вече държеше фината чаша. — Мисля, че го пиете с лимон, нали? Кажете, не е ли смешно, че след цяла година съжителство все още има толкова много неща, които не зная за вас? Освен ако този факт не се дължи на слабата ми памет, разбира се.

— Защо пожелавате да разговаряте с мен, лейди Флора? Да не би да имам някакви пропуски в домакинството?

— О, не, напротив! Справяте се дори неочаквано добре! А сте и много хубава. Направо е трагедия, че двамата е Хюго не успяхте да се порадвате истински на първата година от брака си. За всичко е виновна

тази война. Но все пак се чувствате щастлива, независимо от обстоятелствата, нали? Или се заблуждавам?

— Така е, както казвате — отвърна Хети предпазливо. — Щастлива съм, доколкото ми го позволява времето, в което живеем.

— Понякога ми се струва, че изглеждате някак си изтерзана.

— Понякога наистина се чувствам изтерзана. Мисля обаче, че същото се отнася и за Лайънъл и Хюго.

— Разбирам ви, дете мое. Затова и се радвам, че обществото ще се събере тук, в Лобърн. Празненството ще подейства добре на всички ни. Както чувам, поръчали сте специално от Ню Йорк някаква чудно хубава рокля. Прекрасна идея! Сигурно сте била отчаяна от унищожаването на целия ви чеиз.

— Нещата не стоят така, лейди Флора. Аз изобщо не желая да си спомням за случилото се. След тази трагедия всичко това ми се струва доста френозно. Затова и не мога да разбера защо са изпратили роклята, както не знам и кой я е поръчал от мое име. Сигурна съм обаче, че ще разкрия истината.

— Каква смущаваща загадка! — Големите, бледосини очи на лейди Флора проблеснаха, сякаш някаква мисъл я забавляваше. — Естествено, бил е човек, който ви мисли доброто.

— Естествено — съгласи се Хети, убедена в обратното.

— Някой, който обаче не е съобразил, че с това действие ще събуди болезнени спомени — забеляза лейди Флора.

Кой ли можеше да бъде? Вуйчо Джонас? Или икономката мисис Крамптън, която на времето я разпитваше за нея самата, без да знае как точно стоят нещата в семейство Джарвис? А може би мис Наталия? Все пак тази нисичка жена с талия на оса и здраво стиснати устни идваше често на проби в дома и романтичното бъдеще на Клеманси занимаваше не малко ума ѝ.

Не, по-скоро бе човек, който се намира в по-тесна връзка с нея.

Само не и Клеманси! Изключено бе да е Клеманси, желаеща да си отмъсти по този страховито мрачен начин!

— Разбирам — произнесе лейди Флора с ясният си, строг глас, — разбирам, че роклята връща спомена за трагедията. Но вие сте длъжна постепенно да преодолеете своята потиснатост. Досега хората в селото и в църквата виждаха във ваше лице единствено някакво незабележимо сиво мишле, ако ми разрешите това сравнение. Твърде много сте се

откъснали от живота. Защо все пак не искате поне веднаж да се представите като истинска богата наследница?

— Най-много да заприличам на суетен паун, а такъв външен вид не подхожда на времето, в което живеем — подчерта Хети упорито.

— Не, не е вярно. Просто ще приличате на момичето, за което Хюго ни разказва толкова много, когато се завърна от Ню Йорк. Не сте ни показали и частица от това момиче.

— Не искате да кажете, че съм измамница, нали? — избухна Хети, без да се замисли.

— Глупости! Как можа да ви хрумне? Искях само да кажа, че вие представлявате само някаква сянка на онова момиче. Разбира се, не би могло и да е друго, след като загубихте бебето си, а Хюго се намира далеч оттук и вие постоянно очаквате вест от него. Бедното ми дете, живеем в тъжни времена. Още малко чай?

Тези красиви, ясни очи можеха да гледат толкова невинно. Сигурно защото наистина бяха невинни.

В последното си писмо Хюго пишеше следното:

„Наистина ми се иска да съм си у дома, когато се проведе празненството, но по причини, които сега не мога да назова, не съществуват особени изгледи да ми дадат отпуск. Макар всъщност да ми се полага. Чувам, че си получила страхотна рокля от Ню Йорк. Крайно време е янките да ни изпратят някои неща заради усилията, които полагаме в тази война. Не искам обаче да пропилееш ефекта от роклята пред офицери инвалиди, които са си в домашен отпуск. Като например брат ми Лайънъл. Научих също, че двамата сте открили много общи интереси. Надявам се все пак, че роклята е била предназначена за мен, нали?“

— Да, за теб — произнесе Хети ясно и силно на самата себе си в тихата спалня. — И то повече, отколкото можеш да си представиш. Само че аз мразя, мразя тази рокля и ме обзема някакво лудешко подозрение, което, надявам се, ще се окаже неоснователно. Върни се у дома, Хюго! Много, много се нуждаю от теб...

Постепенно придобиваше навика да разговаря със самата себе си. Опасен навик! Един ден някой можеше да я чуе и...

А после пристигна писмо от вуйчо Джонас и Хети го разкъса нетърпеливо. Може би в него се криеше разрешението на загадката.

Нищо подобно! Вуйчо Джонас пишеше следното:

„От Лорд & Тейлър получих твърде голяма сметка за някаква рокля, която си поръчала при тях. Платих я, разбира се, но съм удивен колко скъпи могат да бъдат дамските рокли. Но все пак това са си твои собствени пари и затова ще се задоволя единствено да ти напомня да не се поддаваш на прекомерна екстравагантност. Защото, никой не знае каква ще бъде икономическата ситуация след края на войната. Рухването на борсата може да стане буквално за една нощ. Така че не оставяй съпруга си и неговото семейство с погрешното впечатление, че имуществото ти е някаква бездънна бъчва, от която могат да черпят вечно.“

Очевидна това бе всичко, което вуйчо ѝ можеше да каже по въпроса.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

Без да отрони дума, Лайънъл подаде на Хети пожълтял от времето лист хартия, чиито краища бяха извити леко навътре. Хети разчете излинените букви с много усилия.

„Любими съпруге!

(Ах! Дано все още бива тъй да Ви зова.) Посягам към перото със страх в сърцето. Още отсега Ви умолявам най-коленипреклонно за Вашето опрощение относно всичко, що иде по-после, като още отсега се чувствавам недостойна за него.“

Задъхана, Хети пробяга с поглед по следващите страници, които всъщност по различен начин повтаряха началото. Очевидно жената, написала писмото, се е колебаела да пристъпи към същината. След това обаче внезапно се появиха следните редове:

„Никога не съм искала да ви мамя, но Вие отсъствахте тъй дълго! И тогава госпожа майка Ви аранжира онзи фатален маскен бал, за да разнообрази всички ни. Бе вечерта преди Св. Джон, въздухът бе изпълнен с лек, упойващ дъх, а луната — светла и ясна. Само за миг нещо в мен се обърка и аз, мизерницата, забравих всичко, за което бях дала обет да спазвам! О, любими съпруге, тъй дълго бях сама! А сега бродя бременна...“

— Джакобина! — възкликна Хети.
Лайънъл само кимна с глава.

— Ако съм разчел правилно цифрите, годината е 1720. Годината, в която Джордж I се възкачва на трона. Тогава умира кралица Ана, както и Джакобина. Да, писаното сигурно е от нейната ръка.

— И никой ли не знае какво е станало с нея, след като съпругът ѝ е получил писмото?

— Известно е само, че бебето ѝ е починало по време на раждането и че не след дълго и самата Джакобина е загинала при мистериозни обстоятелства. Може би в резултат на твърде жестоко наказание. Естествено, скандалът бил потулен от семейството.

— Да, но са запазили портрета ѝ.

— Не е бил унищожен, но допускам, че е престоил век-два на тавана. До мига, в който някой с романтичен дух като вашия отново го е изнесъл на дневна светлина, някой, който е решил, че Джакобина не е прелюбодейка, а страстна и лекомислена жена.

— А също така с топло сърце, нежна и самотна. Освен това е била пренебрегната от съпруга си. Мисля, че еднократното ѝ провинение е могло да бъде простено.

— Допускам, че по онова време са гледали на такива простъпки точно както и днес. Питам се обаче... това описание, което направихте току-що, отнася ли се случайно и до вас.

— В известен смисъл, да.

— Нежна и с топло сърце?

— Искане ми се наистина да е така.

— Така е. Но има и още черти, които не споменахте от скромност: чаровна, остроумна, духовито и забавна, разбира се, когато не ви потиска някаква скрита тъга.

— Скрита тъга ли?

— Та вие и сега трепнахте, когато го споменах току-що. Хети, защо изпитвате чувство за вина?

— Във всеки случай не защото съм забременяла като Джакобина — отвърна Хети с остър тон.

— А защо тогава?

Налагаше се бързо да намери правдоподобен отговор.

— Може би защото станах стопанка на тази чудно хубава къща, но все още не съм опознала истински мъжа си. Изпитвам чувството, че съм едва ли не някаква измамница.

— А може би защото тук не се отнасят особено мило с вас — предположи Лайънъл. — Поне майка ми не. Тя създава във вас усещането, че сте външен човек, нали?

— Като че ли е така. Само че аз вече започвам да се браня.

— Трябва да разберете англичанките като нея. Те са хладни, резервирани и церемониални, но под външната обвивка се крие страст. В мига, в който майка ми ви приеме, ще го стори с цялото си сърце и душа. Така че продължавайте смело да се отбранявате!

— Ах, Лайънъл, колко сте мил с мен! Ако не бяха Кити, малкият Фреди, а сега и вие, тогава аз...

— Тогава какво?

Той очакваше отговор, че би се завърнала у дома, без изобщо да подозира, че за нея такъв вариант не съществува.

— О, щях някак да издържа. Майка ми ме е научила да се справям с най-различни предизвикателства.

Лайънъл се усмихна.

— Започвам лека-полека да се възхищавам от американците. Много се радвам, че сте тук, Хети. — При тези думи той докосна ръката ѝ. Бе съвсем леко движение, но през тялото на Хети премина гореща тръпка, каквато не бе преживявала с Хюго.

— Мисля да прочета още веднаж писмото на Джакобина — побърза да каже тя. — Може да ми окаже целебно действие.

Нещо проблесна в очите му.

— Живеем в тежки и несигурни времена. Пък и не знаем още колко живот ни е отреден. В такива случаи здравият човешки разум ни казва, че сме длъжни да се възползваме от даденото ни щастие, доколкото това е възможно.

Не, не здравият човешки разум внушаваше подобни мисли. Тези неща нямаха нищо общо с разума. Едно влюбване щеше да ѝ донесе ново, смущаващо познание, но тя в никакъв случай не биваше да го допусне. Всичко щеше да свърши много зле. Хети реши от този момент нататък да се владее по-добре. Щеше да прекарва по-малко време с Лайънъл; също така не биваше да забравя, че е богатата и благородна стопанка на този дом, която вероятно щеше да роди и бъдещия наследник на рода. Това бе предостатъчно. В никакъв случай не биваше тази перспектива да се излага на опасност заради една любовна история.

Само че тя все още не знаеше, че без подкрепата на Лайънъл не би могла да се справи със следващото изпитание — пристигна писмо от американското посолство в Лондон. Случаят с роклята от Лорд & Тейлър все още не бе разгадан, което само по себе си бе доста неприятно. Това писмо обаче представляваше нещо още по-лошо.

В него я молеха просто да разпознае млада жена, която по всяка вероятност е пътувала на „Лузитания“. Някаква възрастна семейна двойка — ирландци, събирачи на торф, живеещи в самотна колиба на няколко мили от Кинсейл — извели младата жена полумъртва от водата и я приютили. Жената страдала от пълна загуба на паметта.

Двамата били съвсем обикновени селяни, които изобщо не били чували за катастрофата на „Лузитания“. Те през цялото време се надявали младата дама да възвърне паметта си и да им каже как се казва. Възрастната жена се грижела за нея и я обикнала. Семейството живеело съвсем усамотено. В колибата младата дама помагала в домакинството. Изминало доста време, но тя все така не можела да си спомни коя е и откъде идва. А после при старците дошъл на гости техният племенник и ги посъветвал незабавно да известят властите за случилото се, тъй като някой може би все още издирва младата жена, а било минало вече много време. Така че възрастният селянин се качил против волята си на магарешката каручка и се отправил на дълго пътуване към самия Кинсейл, където и разказал цялата история на когото трябва.

В писмото на посолството до Хети пишеше още следното:

„Все още има малък брой оцелели пътници, които не са разпознати. Според нас не е изключено тази млада жена да е вашата камериерка, записана в списъка на пътниците като Хариет Браун, 22-годишна, която се счита за безследно изчезнала. Понастоящем младата дама се намира в Лондон, където за нея отлично се грижи съпругата на един от нашите служители, мисис Памела Броу. Ще представлява ли за вас голяма трудност, лейди Хазърд, да дойдете в Лондон и да видите младата жена? Убедени сме, че за семейството ѝ ще бъде голяма утеха да узнаете, че тя е сред живите, па макар и в това печално състояние. А съм

сигурен, че и вие ще изпитате облекчение, ако тя случайно се окаже вашата камериерка.“

Хети се разтрепери. В този момент ѝ се сториха безобидни всичките ѝ видения, в които Клеманси или седи в църквата, или пък я наблюдава през прозореца на спалнята. Сега я очакваше истинският сблъсък очи в очи. Защото макар и безпаметна, Клеманси бе жива.

Дали вида на хетиното лице щеше да предизвика някакъв спомен в нея? Нима бе настъпил вече краят на всичко, което бе обикнала? Не можеше да понесе тази мисъл. В такъв случай по-добре да скочи в тъмното езерце зад алеята с тисовете. Щеше да е истинска ирония на съдбата и особен вид справедливост, ако се удавеше сега. Можеше да прави компания на онази клетница, която сигурно бе сложила край на живота си по този начин, след което се е завърнала в градината като дух — само тихо прошумоляване на копринена рокля в лятната вечер и нищо повече...

— Хети, лоши новини ли? — Джулия, винаги внимателната Джулия, прекъсна мислите ѝ. — Пребледнели сте направо като смъртник! — После продължи като се обърна към останалите на масата:

— Бедната Хети! Получава толкова рядко писма и сякаш всички до едно я стряскат.

Внезапно я заля гняв заради любопитството и злобата на Джулия, това чувство обаче смекчи ужаса в душата ѝ. Лицето ѝ възвърна цвета си и тя успя да отвърне с отчаян глас:

— Все още няма край!

— Какво няма край? — попита лейди Флора дружелюбно. — Моля, простете ни любопитството, Хети! Знаем, че писмото не идва от фронта, защото пликът е много фин. Такива в армията не използват.

— Пише ми третият секретар на американското посолство, лейди Флора. И когато казах, че все още няма край, имах предвид катастрофата на „Лузитания“. В писмото си той съобщава, че има една оцеляла, която може да се окаже моята камериерка Браун и ме моли да ида в Лондон, за да я разпозная.

— Нима е труп? — извика Кити.

— Не, не, жива е, но е загубила паметта си. След катастрофата са се грижили за нея и са я излекували в една ирландска колиба някъде из планините. Появила се е чак сега.

— И вие ще пътувате до Ирландия, така ли? — попита лейди Флора.

— Не, нещата са по-прости. Завели са я в Лондон и мисля, че ще я върнат обратно в Америка... ако не я идентифицират, естествено.

— А ако все пак я разпознаете? — поинтересува се Лайънъл.

— Е, тогава... — За миг Хети пое дълбоко въздух сякаш се кани да скача в студена вода. — ... тогава ще я доведе тук. Все ще се намери едно местенце за нея в тази голяма къща, нали? Няма да пречи никому. Какво ще кажете например за Сивата стая? Когато дойдох тук за пръв път, всички бяхте единомдушни, че е извънредно подходяща за човек, преживял тежко сътресение.

За момент се възцари неловко мълчание, но Джулия го прекъсна, задавайки неизбежния въпрос:

— А ако си възвърне паметта?

Тогава ще се наложи да я удуша или удавя, помисли си Хети. Ужасните слова все още кънтяха в главата ѝ, но въпреки това успя да отговори със сравнително спокоен глас:

— В такъв случай ще трябва да я приемем на работа, но преди това ще успокоя Ефи, че може да остане въпреки промяната.

— Колко неочаквано е всичко. — Лицето на лейди Флора, обикновено тъй безучастно, някак си се пробуди сякаш внезапно животът бе станал по-интересен. — Знам, че е уморително, Хети, но се налага непременно да видите клетото момиче. Кога смятате да пътувате?

— Утре. Ще уведомя посолството предварително.

— Ще ви придружа — обади се Лайънъл.

Кити подскочи от мястото си.

— Не ставай глупав, Лайънъл. Та ти все още не си оздравял.

— Хети не може да иде сама там.

— Защо да не може, за бога? Та тя няма да ходи в моргата.

Лайънъл изгледа жена си учтиво хладно.

— Хайде, скъпа, ние от рода Хазърд не сме толкова недружелюбни като теб. Нали, мамо?

— Може би. Мисля обаче, че трябва да се съобразиш с желанието на Кити, Лайънъл. Тя се тревожи за здравето ти.

— Боже милостиви! — извика внезапно Джулия. — Каква прекрасна перспектива! Първо в къщата се нанася някакво видиотено момиче, а след това и болестта повтаря Лайънъл.

В този миг нещо в Хети експлодира. Отмести шумно стола си и се изправи.

— Престанете веднага! Всички! Ще действам както аз намеря за добре. И не се нуждая от никого, който да ме води за ръчичка. Утре сутрин вземам първия влак, а Пим може да ме закара до гарата. Знам как се вика такси и ще се справя дори и със смешния си американски акцент!

Лицето ѝ се изпълни с кръв — бе изпаднала в агресивно настроение. Този гняв бе убежище за силния страх, който изпита, както и за пронизителната болка, че Кити тъкмо в този миг е решила да поеме отново ролята на съпруга, претендираща за правата си.

— Браво! — промълви Лайънъл, а лейди Флора рече успокоително:

— Няма никакви основания да проявявате истерия, Хети. Та нали всички знаем колко много ви потиска споменът за катастрофата. Трябва да вземете пример от Кетрин Евърсли, от разума и практичността ѝ. Впрочем, няма ли да е чудесно, ако тази чужда жена се окаже все пак вашата изчезнала камериерка?

Влакът бавно напусна с пухтене малката гара. От перона Пим ги поздрави още веднаж и след това си тръгна. Хети се отпусна на една седалка и едва сега си разреши да се разтрепери и да поплаче — за пръв път през това денонощие, което остана зад гърба ѝ.

Само че сълзите нямаше да ѝ донесат облекчение. Намираше се в необичайна, заплашителна ситуация, която смазваше нервите ѝ. Щеше да впие поглед в Клеманси и Клеманси също щеше да я погледне.

Вероятно очите на Клеманси щяха да са празни и безизразни, но в тях сигурно щеше да трепне нещо — упрек или дори обвинение.

Едно бе сигурно — никога нямаше да вземе малоумната със себе си в Лобърн. Нямаше да я настани в малката стая като някаква

необезопасена, неизбухнала бомба. Трябваше да измисли нещо друго, някакво хуманно, но и окончателно решение.

Неочаквано вратата на купето се отвори и пред нея застана Лайънъл.

— Все пак дойдох — рече той протичко. — Не искам да се загубите в Лондон. Голям град е, а освен това исках да дойда. Помислих си, че след като привършите със срещата, можем да разгледаме всички онези исторически забележителности, които американците посещават, когато пристигнат в Лондон. А може, тъй като съм си егоист, да ви покажа и местата, които аз обичам.

Сълзите ѝ пресъхнаха начаса.

— О, Лайънъл! А какво ще каже Кити?

— Вижте какво, скъпа ми снахо! Омръзна ми вече да се отнасят с мен като с инвалид. Скучно е. А и Кити наистина има някаква маниакална склонност да се грижи за мен като медицинска сестра.

— Та тя желае само да си стоите в безопасност у дома.

— Добре, а това подхожда ли на един мъж?

При тези думи отново я обсеби онова толкова рядко усещане за щастие. Скоро то щеше да отшуми — особено при мисълта колко е трудно да решава съдбата на Клеманси в присъствието на този мъж.

Не произнесе нито дума, но напрежението спадна и тя се облегна назад. Той се отпусна на седалката до нея и взе ръката ѝ. Тя не я издърпа, макар и да осъзнаваше, че не бива да допуска интимност помежду им.

— Изпитвате страх — започна Лайънъл. — Ръката ви е съвсем студена. Дайте ми сега и другата, за да стопля и двете.

Разбира се, в американското посолство сметнаха Лайънъл за неин съпруг. Тя първо се опита да поправи грешката, но после осъзна, че поради своята рискованост това недоразумение ѝ доставя своеобразно удоволствие. Установи, че и Лайънъл сякаш му се наслаждава. Той потърси погледа ѝ, поклати глава и изобщо не се възпротиви, когато се обърнаха към него с „лорд Хазърд“. Не тъй забавно обаче протекоха събитията в къщата в Челси. Бе наистина хубава сграда с лаврови дръвчета вляво и вдясно от портала, украсен с лъскаво бронзово чукче.

Отново студена тръпка пролази из тялото на Хети и тя сплете здраво пръсти, за да прикрие треперенето на ръцете.

— Лайънъл, мисля, че ще е най-добре, ако се видя насаме с момичето. Може би тя е силно изнервена. Представям си как ще й подежда един мъж, при това съвсем непознат...

— Да, той сигурно ще я изплаши до смърт — продължи Лайънъл със сериозен глас.

— Не се занасяйте с мен, моля ви.

— Хети, Хети! Подайте ми ръката си и престанете да треперите.

В този момент вратата се отвори и пред тях застана спретнато облечена млада прислужничка.

— Лорд и лейди Хазърд, предполагам? Моля, влезте. Очакват ви.

Право към тях забърза някаква блондинка, която ги поздрави. На Хети ѝ стана неприятно. Домакинята напомняше много на нюйоркските приятелки на Клеманси — модно облечени, добре поддържани и шумни.

— Моля, влезте, лейди Хазърд, лорд Хазърд — покани ги тя и ги поведе към възхитителен малък салон. — Ще пийнете ли кафе, шоколад или нещо по-силно, преди да се качите горе?

Хети отвърна с дрезгав, сякаш съвсем чужд глас:

— Предпочитам да се кача веднага, ако разрешите. Все пак клетото същество е чакало цяла година, нали?

— Мисля, че тя не го осъзнава. Но не е изключено, когато ви види, в нея да се събуди някакъв спомен. Поне се надяваме да стане така. Добре, сега ще ви заведе горе. Лорд Хазърд...

— Той ще почака тук. Той... не познава камериерката ми.

Девойката бе в малка стая и седеше до прозорец, който гледаше към градината. Приличаше на човек, чието внимание е насочено единствено върху това, на което случайно се е спрял погледът му: цъфнали рози, някакъв дрозд, сиви лондонски гълъби на съседния покрив. Бе стройна, тъмнокоса, чаровна. Американката извика:

— Хариет! Хариет! Имате гости!

Девойката бавно, бавно обърна глава към тях. Хети неволно се пресегна за нещо, за което да се хване. Гъста пелена се разля пред очите ѝ.

Но... опаленото от слънцето луничаво лице, вирнатото носле и издължени сини очи не принадлежаха на Клеманси. Възможно бе

смаленото лице, изразяващо обърканост и смущение, да е изглеждало някога дръзко и весело. Но то не бе лицето на Клеманси.

Хети поклати глава и пое дълбоко въздух — бе спасена.

— Не й прилича никак. Съжалявам много. Усилията ви са били напразни.

— Вашите усилия, лейди Хазърд. Напразно сте били пътя дотук. Но все пак бяхме длъжни да опитахме всички възможности.

— Според вас трябваше ли да поговоря с нея?

— Нямаше да ви разбере.

— Мислех, че е загубила само паметта си.

— Не, нещата стоят много по-зле. Тя е като дете. Може състоянието ѝ да е било винаги такова, кой знае. Е, сега смятам, че ще я върнат обратно в Съединените щати и там ще се погрижат за нея. Възможно е един ден да се появи някой, който я познава. Каква ужасна война, нали?

Хубавата жизнена жена, свежа като пролетна утрин, я поведе надолу по стълбището; Хети така и не запомни името ѝ, тъй като желаше колкото се може по-бързо да изтрие от паметта си този епизод.

Лайънъл я погледна с ням въпрос в очите, но Хети поклати глава.

— Това момиче ми е напълно непознато. Клетото създание! Не можем да сторим нищо за нея.

— Напразно сте пътували дотук, лорд Хазърд.

— Не, не е напразно, мисис Броу. — Значи той помнеше името на домакинята, помисли си Хети. В сравнение с нея Лайънъл притежаваше, разбира се, много по-голям опит в общуването си с хора. — Имаме да вършим и други неща. Тръгваме ли вече, скъпа?

— Толкова ми е жал за клетото дете. Едва когато човек се сблъска с нещо такова, осъзнава колко добре е всъщност — промълви Хети.

Хвана Лайънъл под ръка. Желаше да си тръгне бързо, преди американката да забележи огромното облекчение, изписано на лицето ѝ. На улицата обаче това облекчение избухна с пълна сила. Тя заскача радостно и извика с пълен глас:

— Слава богу, свърши се! Какъв прекрасен ден! Какво ще правим сега? Предложете нещо, Лайънъл. Дали да не идем на реката? А възможно ли е въпреки войната да се разходим с лодка? Все трябва

да има нещо за войниците и техните приятелки, нали? — Казвайки това, тя порумения. — Нямах предвид нас, разбира се.

— Жалко — отвърна Лайънъл. — Естествено, че можем да се повозим с лодка. Оттук ще идем пеша до кейовете. — Той я изгледа с любопитство. — Странно момиче сте вие! Преди половин час все още треперехте от ужас, а сега се разподскачахте като детенце. Да не би горе в стаята да сте се избавили от някой страховит кошмар?

Хети сведе глава и заброи камъните на уличната настилка — изпитан похват, чрез който щеше да си възвърне душевното равновесие.

— Мисля, че да. Разтрепервам се от всичко, което има връзка с „Лузитания“. Това е нещо, което едва ли ще престане някога.

— Мога да ви разбера. И все пак защо почувствахте облекчение, когато се оказа, че клетото същество не е вашата камериерка?

— Не, Лайънъл, не този факт ме успокои — просто се зарадвах, че най-сетне тази мъчителна среща приключи. О, господи, не искам вече нищо да ми напомня за онова ужасно прежеждие. — За миг отново я обзе меланхолия. — И все пак то винаги ще се връща в мислите ми. Вероятно докато съм жива.

Топлото слънце огря лицето ѝ и ужасът се стопи. Животът отново стана прекрасен.

— Хайде, Лайънъл, нека днес се позабавляваме.

— Ако съдя по изражението на лицето ви, днешният ден ще бъде извънредно идиличен. Странно същество сте ми вие! Постоянно преминавате от веселие в покруса и обратно.

— Не е ли при всички така?

— При вас тази смяна на настроенията проличава особено ясно.

Качиха се на една лодка, която се канеше да отплава в посока на Пътни, Ричмънд и Тедингтън. Лодката бе наполовина пълна — жени с децата си, няколко съвсем млади войничета със своите приятелки. Лайънъл поведе Хети към носа, където имаше свободни места. Спомена, че още не е пътувал в такава лодка по течението на Темза и се учуди, че има толкова приятни забавления за туристите.

— Да видим какво ще кажете, когато ви покажа пристанището на Ню Йорк — отвърна Хети, удивена от собствените си думи. Сякаш на нея и Лайънъл предстояха още по-дълга пътувания от днешното.

— Показайте ли го на Хюго?

— Не, мисля, че нямаше да му е интересно. А освен това в Ню Йорк не разполагахме с много време.

— Знам. Омъжили сте се за непознат човек. Вече ми го казахте.

— Не е така. За мен той не бе чужд човек. А и изглеждаше толкова добре. Всичките ми приятелки просто умираха от завист.

— Хети, отново се разбъбрихте.

— Ами като ми задавате постоянно въпроси.

— Защо мислите, че Хюго е нямало да прояви интерес към нюйоркското пристанище, а на мен например ще ми е интересно?

— Е, пред лодката от пристанището Хюго щеше да предпочете някой кон. Вие обаче щяхте да изберете лодката.

— Подигравате ми се.

— Не ми остава нищо друго, след като не възнамерявам да се сърдя. А вие защо постоянно ме заяждате, че съм се омъжила за Хюго? Аз питам ли ви защо вие сте се оженили за Кити?

— А искате ли да знаете? — При тези думи той я погледна толкова прямо и предизвикателно, че тя поруменя и сведе поглед встрани.

— Извинете, Лайънъл. Това не ме засяга.

Той погали леко китката ѝ с пръст.

— Не, не ви засяга. И мен също не ме засяга защо сте се омъжили за Хюго. — После я прегърна през кръста. — Облегнете се на мен. Престорете се, че сте моето момиче. Поне днес.

Тя го послуша, облегна лице на рамото му и притвори очи. Щом като ще е неговото момиче за един ден, трябваше да прекарат така, че споменът за този един ден да остане задълго. Хюго, Лобърн, наследникът, това бяха все неща, които принадлежаха на вчерашния и на утрешния ден. Днес обаче тя бе влюбена в слънцето, прозрачната зелена вода и плуващите лебеди. А също и в Лайънъл с неговото приветливо, замислено лице, което щеше да подхожда чудесно на някоя от картините, висящи в Лобърн. Ако Хюго загинеше във Франция, Лайънъл щеше да стане единадесетият барон на Лобърн. И тогава? Тази мисъл постоянно се връщаше в съзнанието на Хети. Дали нямаше най-накрая да се окаже губещата страна? Или щеше да накара Лайънъл да изостави Кити и Фреди? Толкова дълбоко бе нагазила в измами и лъжи, че дори и тази възможност ѝ се стори не особено трудна за осъществяване. Лобърн трябваше и в бъдеще да ѝ

принадлежи — на всяка цена. Защото имението представляваше именно онази сила, която я предпазваше от гибел. Не се бе оплела в толкова лъжи, за да остане накрая с празни ръце.

Както седеше, вгълбена в мислите си, студена тръпка прониза тялото ѝ.

— Какво има? Да не ви е студено?

— Да, малко. Съвсем мъничко.

— Тогава ще ви хвана по-здраво.

Тревогите избледняха и в душата ѝ отново се настани покой.

Преди да се стъмни, по пътя към дома се разтрепери и Лайънъл, но не от студ, а защото бе вдигнал температура. Кити се ядоса много.

— Как можете да се държите тъй глупаво, Хети! Как можахте да допуснете да пътува до Лондон!

— Т-тя не е виновна. По-последвах я без нейно знание. — Зъбите на Лайънъл тракаха и всеки миг можеше да рухне. Пътуването във влака бе ужасно и неочаквано болестта го нападна отново.

— Сигурно си полудял! Не разбираш ли, че все още не си оздравял! Нима съм си пиляла времето и съм те вдигнала на крака, за да вършиш подобни глупости? Сега обаче отиваш в стаята си и си лягаш незабавно! Ще те заведе горе.

— Съ-съжалявам — рече Лайънъл без определен адрес, след което силните ръце на Кити го понесоха нагоре.

Хети бе уморена почти колкото Лайънъл. Душевните вълнения през деня я бяха изтощили и тя не бе в състояние да задоволи любопитството на Джулия.

— Е, Хети, разказвайте! Какво стана с момичето? Познахте ли я?

— Не.

— Може пък междувременно и да се е поизменила малко.

— Не е човек, когото познавам и положително не е камериерката ми!

— Колко печално! — обади се и лейди Флора. — А поприказвахте ли?

— Не. Тя е като дете. Или малоумна, ако предпочитате.

— Няма причини да ми държите такъв остър тон, скъпа Хети!

— Простете! Беше разтърсващо преживяване! Но въпреки всичко не съм в състояние да се разплача за съдбата на момичето.

— Всъщност защо се върнахте толкова късно? — поиска да узнае Джулия. — Сигурно не сте били дълго при нея?

— Не. Повозихме се с лодка по Темза. Сметнахме, че ще е приятно да прекараме деня по този начин. — При тези думи Хети спокойно изгледа Джулия. — Всички вие постоянно повтаряхте, че трябва да ида в Лондон и да предприема нещо. Не съм карала Лайънъл да идва с мен. Но той въпреки всичко го стори и това ми допадна. На него също му хареса — до момента, в който му се насъбра малко множко... А сега, ако ме извините, смятам вече да си лягам.

На следващия ден се събуди късно. До леглото ѝ стоеше Фреди.

— Знаеш ли, Хети? Мама ти е много сърдита.

— Знам.

— Защото отново си разболяла тати.

— А как е той?

— Взе лекарство и заспа. Не бива да го смущавам.

— И вместо него смущаваш мен, така ли?

— Помислих си, че можем да поиграем на Хектор, Ахил и Елена.

— Елена ли?

— Да, Елена от Троя. Тати ми разказа за нея. Каза също, че ти можеш да изиграеш много добре ролята на Елена.

— Мисля, че ще играем на нещо друго — отвърна Хети объркана. — Майка ти е напълно права, на твоите пет години си още малък за „Илиадата“. Ако продължаваме по същия начин, всички ние ще заживеем в някакъв въображаем свят.

— А какво е това „въображаем свят“?

— То е свят на сънищата, който понякога е по-красив от истинския.

В този момент си мислеше за Кити, седнала на леглото на Лайънъл. Под смачканата, занемарена външност обаче се криеше енергична жена, която несъмнено щеше да се бори за онова, което ѝ принадлежи.

— Животът не се състои само от романтика и герои — обърна се Хети отново към сериозното момченце до себе си. — Най-често се налага да спазваме известни правила и да вършим онова, което изискват от нас. Това не е особено приятно, но пък прави съществуването ни по-сигурно.

— Колко е глупаво всичко — рече Фреди дълбокомислено.

Следобедите Хети прекарваше в градината на Джакобина. С всеки изминал ден лятото разгръщаше своето великолепие и цветовете на ръкоделието ѝ все повече наподобяваха околните багри: свежата зеленина на моравата, белотата и аленото на розите, великолепната небесна синева. Хети се стараеше да се наслади докрай на красотата около себе си. Защото в душата си изпитваше боязън, че тя няма да ѝ принадлежи вечно.

Не след дълго Лайънъл вече можеше да напуска къщата и един ден той откри Хети в градината. Изглеждаше бледен и изпит като скелет, но в очите му искряха весели пламъчета.

— Хети, защо не посетихте инвалида нито веднаж и не го спасихте от налегналата го скука?

— Мисля, че Кити нямаше да разреши. Все още ми се сърди.

— Глупости. Тя не е никак злопаметна. А и аз ѝ се извиних за проявеното лекомислие. Не съм се покаял кой знае колко, но пък го сторих с дълбоко смирение. Има и още нещо, което смекчава гнева ѝ — твърде основателното предположение, че заради рецидива на болестта на следващата комисия ще ме обявят за небоеспособен. Изглежда дните ми в армията са преброени. Радва ли ви тази перспектива, Хети? Какво има? Защо сте толкова сериозна?

Хети извади някакво писмо от джоба си и му го подаде.

— От Хюго — отвърна тя. — Пристигна днес.

— И какво пише?

— Все пак е получил отпуск и ще дойде на забавата. Чудесно, нали? Сигурно е положил много усилия, за да го пуснат. Пък и аз го помолих извънредно настойчиво!

— Хети, звучите като истинска домакиня и стопанка на дома.

— И как звучи стопанката на дома?

— Хладно. Някак делово, равно. Сякаш няма нищо общо с моята спътничка тогава, когато се разхождахме по реката.

— Това бе друг ден — отвърна тя. Гласът ѝ звучеше спокойно и овладяно. Нито Лайънъл, нито който и да било друг не биваше да забележи, че Хюго се е променил — нещо неизбежно след толкова дълъг и ужасяващ престой на фронта. Но каква ли промяна щеше той да открие в нея? И дали бе все още решена да изгради щастлив брак?

Или да потърси някакъв изход, например да си признае, че е извършила фалшификация при вписването си в църковния регистър?

Не! Никога!

Отсега нататък бе длъжна да отбягва Лайънъл колкото е възможно. Това умно лице, което караше сърцето ѝ да се разтуптява като полудяло, можеше да я доведе до гибел.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

Залязващото слънце хвърляше жълти ивици по моравата. Отминаваше един извънредно горещ ден, а в гъстата мараня градината напомняше на Фата Моргана. Нима всичко бе наистина само илюзия? Мислите на Хети се оплетоха напълно от умора и страх. Тя се изправи от мястото си до прозореца, където през цялото време бе очаквала Хюго. Трябваше да отиде горе и да се преоблече за празненството. Скоро щяха да пристигнат първите посетители и забавата не можеше да се отмени, макар че никой в дома не бе в настроение за гости.

Този и предният ден бяха преминали в атмосфера на непоносимо напрежение. Хюго не бе посочил точния час на завръщането си, съдейки по писмото обаче, Хети реши, че ще се върне в петък, и то в първата половина на деня. Очакваше го до полунощ. Вече бе събота вечер, а от Хюго нямаше никаква вест.

Джулия прекара по-голямата част от деня до телефона, докато Хети, седнала до прозореца на салона си, наблюдаваше дългия сенчест завой на пътя към къщата. Лейди Флора пък свиреше безспирно на своето пиано и цялата къща се изпълни с мечтателно скръбни мелодии. Събираха се заедно единствено за храна, но дори и тогава не разговаряха, тъй като всеки бе наострил слух в очакване на телефона или външния звънец.

— Човек не може никога да разчита на Хюго — избухна внезапно Джулия. — Вие също сте го забелязали, лейди Флора. Винаги променя намерението си в последния момент.

— Човек не може да промени мнението си, когато денят на отпуска е твърдо определен — възрази Кити. — Нали, Лайънъл?

— И аз мисля, че не е възможно. Освен ако не се появи някаква основателна причина да се отложи отпускът, разбира се.

— И каква може да бъде тази причина?

— О, например изненадваща атака на врага, недостатъчен брой офицери, заповед на главната квартира. Мисля си обаче, че никое от тези основания не е валидно в случая. Вероятно придвижването от

фронта насам е затруднено. Може например железопътните релси да са взривени и тогава се налага да чакаш.

— Доколкото познавам Хюго, стане ли нещо такова, той би се метнал на някой мотоциклет. Или на кон. — Джулия се изсмя горчиво.

— Не си струва да правим предположения — каза Лайънъл. — Просто трябва да изчакаме.

Намеси се и лейди Флора, която изглеждаше ужасно отслабнала и немощна, а под вдлъбнатите ѝ очи се бяха образували сиви кръгове:

— Чувствам, че ще си дойде. Майка съм и знам.

— Е, в такъв случай погледнете в някое вълшебно кълбо и ни избавете от тази неизвестност — обади се Кити заядливо. Хети осъзна, че Кити държи извънредно много на присъствието на Хюго, та дори само за да се възстанови равновесието в семейството. Лайънъл трудно щеше се справи с четири жени. Особено когато едната от тях бе Хети с великолепната си зелена копринена рокля, която щеше да привлече всеобщото внимание и възхищение в сполетяната от войната страна.

Хети си мислеше, че никога не ще облече роклята, напомняща ѝ тъй болезнено за Клеманси и за загадката около ненадейната пратка на Лорд & Тейлър. Окачи я в гардероба и се опита да я забрави. Осъзнаваше обаче, че ще предизвика подозрение, ако не облече роклята още при първия подходящ повод. Освен това съобрази, че ще посрещне Хюго с още по-убедителна сърдечност, ако се почувства като Клеманси. Тъй като Клеманси и Хюго представляваха една цялост, а тя, Хети, вече не разбираше къде точно е мястото ѝ до този мъж. Наясно бе само с едно-единствено нещо — затвореше ли очи, пред вътрешния ѝ взор изплуваше лицето на Лайънъл.

Ефи успя да се освободи от другите си задължения и се качи горе, за да помогне на Хети в обличането. И докато прислужницата се измъчваше с копчетата на гърба, сякаш от много далеч до слуха на Хети достигна язвителният глас на Клеманси: „Много сте несръчна, Браун, причинявате ми болка!“. Задиша тежко и шумно.

— О, извинете, милейди, силно ли дръпнах? Талията е малко тясна, сигурно сте понапълнели.

Не, тялото ѝ не се бе променило. Просто винаги е била малко по-пълна в талията от Клеманси — факт, който мис Наталия от Лорд & Тейлър едва ли бе отбелязала в своите записки и кройки.

— Малко ме притиска, Ефи. Вероятно се дължи на жегата. Чувствам се направо подута.

— Да, задушно е днес. Сигурно ще се разрази буря.

— Надявам се не и преди полунощ. Нали ще бъдем в градината.

— Предварително нищо не може да се каже, милейди.

— Питам се дали да не откажем това празненство, след като мъжът ми го няма. Какво ще кажеш?

— Не бива, милейди — рече Ефи категорично. — От вас се очаква да живеете, както сте живели досега. Така вие давате пример, макар и да не ми е ясно на кого. — Понякога Ефи проявяваше склонност да иронизира. — Може би на германците? Но както и да е, убедена съм, че милордът ще се завърне преди да е настъпил утрешния ден. Недейте тъгува! Та вие изглеждате просто чудесно.

— А какво ще облече мис Джулия тази вечер?

— Не зная, милейди. Във всеки случай няма да е нещо ново. Какво ще кажете да сложим малко руж на бузите? Изглеждате бледна.

— Разтревожена съм.

— За милостивия господар ли?

— За всичко. — Притисна силно ръце една в друга. Проклетата рокля бе виновна за мрачните предчувствия, които я измъчваха. Нима никога нямаше да изчезне противното усещане, че Клеманси я наблюдава? — Мисля, че съм просто малко нервна — добави тя.

— Всичко се дължи на задуха, милейди. И на това очакване.

След като Ефи си тръгна, Хети почувства боязън и безпокойство. Слезе долу, за да провери как върви подготовката за празненството, някога така правеше и мисис Джарвис.

Не очакваше, че ще се натъкне на Лайънъл и Кити и когато ги съзря, се дръпна бързо назад. Реши, че двамата разговарят за свои си работи и понечи да се върне. Но в този миг до слуха ѝ достигнаха отчетливите слова на Кити: „Влюбен си в нея, нали, Лайънъл?“. Хети се закова на място и се заслуша.

— Може би малко, да — отвърна Лайънъл и през тялото на Хети премина тръпка на ужас и радост ведно. Очевидно разговаряха не за друг, а аз нея.

Последва тишина. Върви си, предупреди я вътрешния ѝ глас. Ще чуеш твърде много и ще съжالياваш. Но краката ѝ отказаха да я послушат и тя остана на място. По същия начин щеше да постъпи и

Клеманси. Тя щеше да подслуша разговора, а след това, изпълнена със злорадство, щеше някак да извлече полза от наученото.

Внезапно Кити рече припряно, със страст и безнадеждност в гласа:

— Ти бе толкова болен, скъпи, сигурно имаш халюцинации. Ежедневно наблюдавам същото при моите болни. Помежду си наричаме тези фантазии дневни кошмари.

— В случая изобщо не може да става дума за кошмари.

— Каквото и да е, трябва вече да се събудиш! Това е невъзможно, направо непоносимо! С тази малка измамница от Ню Йорк!

— Защо да е измамница?

— Държи се прекалено самоуверено, а същевременно е обзета от страх. Постоянно нещо я плаши, постоянно се стряска. Всички го забелязахме. В началото не обърнах внимание, но сега виждам, че е така. Джулия и майка ти са го доловили още в самото начало.

— Хайде, Кити. Това са глупости! Мислех те за по-разумна. Единственото, което притеснява Хети, е дали отново ще прегърне мъжа си жив и здрав. Длъжни сме да се отнасяме мило с бедното момиче.

— А ти тази вечер недей да оставаш дълго с нея! — рече Кити с предупредителен тон. — Сдушили сте се там и през цялото време нещо си приказвате в библиотеката. Няма да участвам в тази игра, Лайънъл. Не е честно, разбра ли?

— Глупавичкото ми момиченце — отвърна Лайънъл с възможно най-благия си глас. В този момент Хети реши да се оттегли — не желаше да слуша повече. Подслушаният току-що разговор още повече изостри безпокойството и нервността ѝ. Наистина ли лейди Флора и Джулия я смятаха за измамница? За нея чувствата на Джулия не представляваха тайна — те бяха резултат на женска ревност. Лейди Флора пък бе предубедена — тя не искаше снаха американка в дома си. Кити обаче се държеше с нея прямо и дружелюбно. Щом и тя бе преминала в противниковия лагер, значи тук вече нямаше никой, на когото да се осланя. С изключение на Лайънъл, разбира се.

Ето, само си помисли за него и кръвта ѝ веднага се разбунтува. А ако Хюго не се върнеше тази вечер? Ако изобщо не се завърнеше жив от фронта? Тогава Лайънъл ставаше господар на Лобърн и работата им

по ремонта на къщата щеше да ги сближи още повече. Да, тогава животът щеше да се изпълни с вълнуващи моменти.

Хети си спомни думите на Кити, че в селото ще ги наричат двете жени на Хазърд. Да, но щяха ли да делят и един и същи мъж? Не, никога! Тук нещата трябваше да се подготвят по-грижливо...

Стигна до края на слабо осветената зала и... внезапно осъзна потресена, че насреща ѝ е застанала самата Клеманси. Тя отскочи назад, за нейна изненада и Клеманси стори същото.

— Роклята не ви ли е малко тясна, Хети?

Задъхана и бледа, Хети се извърна рязко и съзря Джулия, която сигурно я бе последвала през цялата зала. Нима Джулия не бе забелязала присъствието на Клеманси?

Боже, колко глупаво от нейна страна, та това бе нейният собствен образ, отразен от високото старинно огледало, което открай време си стоеше в този ъгъл. Толкова често се бе оглеждала в него! Но никога и в тази тясна, зелена копринена рокля, която ѝ напомняше толкова много за нейната покойна господарка.

— Само около талията — отвърна тя неохотно. — Сигурно съм понапълняла малко.

— О, изобщо не сме забелязали такова нещо! Другите рокли не са ви тесни, нали?

— В такъв случай сигурно мис Наталия не е погледала нещо.

— Мислех, че е чудесна шивачка.

— Е, всеки може да направи грешка.

— Вярно — съгласи се Джулия. — Наистина е така.

За съжаление тази жена бе разкрила едно от слабите ѝ места. И изобщо бе непоносим начинът, по който я следеше. А сега я следеше и Кити, която я нарече измамница.

— Права сте, тази рокля е извънредно неудобна. По-добре да не я слагам.

— О, би било жалко? Та нали сте хвърлили толкова много усилия да си я поръчате от Ню Йорк. Двете с лейди Флора обаче бяхме изненадани, когато я видяхме. Решихме, че е твърде разкошна за човек с вашия тих, спокоен натюрел. Наистина ли сте такава или само се преструвате?

— Добре знаете, че не съм поръчвала роклята — рече Хети гневно.

— Все пак е съответствала на вкуса ви. Поне по-рано е било така, нали? Колко жалко, че размерите не подхождат напълно!

Хети не издържа на този изпитателен поглед и отмести очи встрани. Но и това ѝ действие бе погрешно, тъй като сега пък от огледалото пред нея отново се изправи смущаващата фигура на Клеманси.

— Вие сте щастливка! — започна отново Джулия. — Аз от една година си нямам нова рокля. Пак ще трябва да обличам бялата от сатен.

Но колкото и да бе стара бялата сатенена рокля, в нея Джулия приличаше на кралица. Бе вдигнала косата си на кок и изглеждаше по-висока. Тялото ѝ бе стройно, а и тя го държеше изправено като свещ. Единственото, което липсваше, за да постигне съвършенство, бе фактът, че очите ѝ не искряха. Но и това щеше да стане, ако Хюго се завърнеше. В този миг обаче страхът бе изписан на лицето ѝ. Бе по-напрегната и от Хети, което обясняваше държането ѝ към нея малко преди това.

Как ли щяха да издържат цялата тази вечер?

Хети вече нямаше време да се отдава на тревогите си или пък да се преоблича, тъй като първите гости вече пристигнаха — група офицери от санаториум, разположен недалеч от тях.

Мъжете се поколебаха за миг на коя от двете дами да окажат предпочитание, докато накрая образуваха кръг около Хети. Те се запредставяха, като същевременно се извиняваха за своите недъзи — неподвижна ръка в превръзка през рамо, празен ръкав...

— Главата обаче е наред. Поне така ми се ще. Да не би онази висока, привлекателна дама да е домакинята? Нея ли трябваше да поздравим първо?

В този миг пристигнаха нови гости и се втурнаха с радостни възгласи към Джулия.

— Ловджии! — рече пренебрежително млад лейтенант на съседа си и отново се обърна към Хети. — Може ли да останем при вас? Вие сте по-приветлива от другата дама.

— Ами, така си е — отвърна Хети през смях, наслаждавайки се на възхищението, което предизвиква.

— О, значи сте американка! Колко интересно!

— Казвам се Хети. Всъщност аз съм лейди Хазърд. — Усмихна се дяволито. — И ваша домакиня днес. Но държа да ме наричате Хети.

Накара Бейтс да донесе напитки за смутените мъже и заразглежда без страх и неудобство недъзите им — празния ръкав, кракът, който сигурно цял живот щеше да си остане неподвижен.

— Всъщност можете да се смятате за щастливци, че вече няма да се връщате на фронта, нали? Вероятно и моят девер ще бъде отклонен от военна служба. С мъжа ми обаче нещата стоят различно. Очаквахме, че ще се върне за края на седмицата, но все още го няма. Сигурно ще си дойде тази вечер. Но нека не си разваляме вечерта с такива разговори.

Все пак не ѝ убягна от вниманието, че компаньоните ѝ си размениха многозначителни погледи. Опитът им подсказваше, че всеки, който не се яви навреме, вече е покойник.

Точно както се и очакваше, вечерта бе дълга и изтощителна. И много гореща. Тясната копринена рокля бе залепнала за тялото на Хети. Запита се какво да предприеме от този момент нататък? Вероятно на лейди Флора нямаше да се хареса особено, че е окупирана от трима млади офицери. Само че тя никога не бе ходила на прием, факт, за който никой от присъстващите и не подозираше.

— Не ни изоставяйте, Хети. Та вие сте най-хубавото момиче тук — каза един от младите офицери.

— Няма да ви изоставя. Само че вие трябва да се разговорите и с останалите гости. Ако искате, седнете някъде или пък се поразходете из градината. В тъмнината цветята ухаят тъй прекрасно. О, ето я и моята етърва. Кити, момчетата са от санаториума. Може би вече ги познавате от болницата? — После сниши глас. — Трябва ли да разговарям и с приятелите на Джулия?

— Разбира се. С всички гости. Учудвам се, че не го знаете! — прошепна Кити укоризнено и лицето на Хети се напълни с кръв.

Помещението бе пълно с хора. Въпреки шума обаче Хети успя да долови някои реплики от групата, скупчена около Джулия.

— Добра кобилка му се е паднала, ха, ха, ха! — Някой кон ли имаха предвид или пък нея самата.

— Обаче онази в конюшната ми харесва повече — добави Джулия и гръмогласен смях съпроводи думите ѝ. Хети се огледа за

някои по-безобидни хора, например симпатичния директор на банката или пастора и жена му. Тя съзнаваше, че на нейно място Клеманси щеше да се държи другояче — щеше да направи всичко възможно, за да се превърне в център на вниманието. Само че никой от присъстващите не знаеше това, освен може би Хюго, но от него до момента липсваше всякаква вест. Все повече и повече ѝ се искаше да се приближи до вратата. И то не само за да поздрави първа Хюго, когато пристигне, а и заради свежия въздух.

В този миг нечия ръка нежно обгърна раменете ѝ.

— Още в самото начало съм бил прав. Вие сте просто русалка!

Тя потръпна от докосването.

— О, Лайънъл, разтревожена съм от отсъствието на Хюго.

На фона на бледото лице очите му изглеждаха още потъмни.

— Джакобина е чакала по-дълго от вас. Спомняте ли си писмото ѝ? „Тъй дълго бях сама...“ Много е душно тук. Какво ще кажете да излезем за малко в градината? Джулия е скупчила около себе си онези гракащи дърти полковници и никой няма и да усети отсъствието ни. Искате да попитате дали всички тези хора не могат да говорят малко по-тихо, нали? Не, не могат.

— Тези млади офицери...

— А, що се отнася до тях, сестра Кити вече е поела командването. Мама пък е събрала куп почитатели около себе си. Изобщо, Хазърдови в действие! Пълна безсмислица, нали? Не искате ли да избягате от тук?

— Мисля, че едва ли имам право.

— Имате право на всичко, което си поискате! — През ума ѝ мина, че може и да е малко пийнал, но той вече я водеше към вратата, а тя пък копнееше за чистия въздух и тишината в градината.

— Много ли сте разтревожена от отсъствието на Хюго?

— Разбира се! Страшно се притеснявам!

Чакълът скърцаше под краката им. Двамата се отправиха към алеята с тисовете и черното неподвижно езерце, спотаено в мрака. Бе тъмна, беззвездна нощ. Над главите им се трупаха буреносни облаци. „Тази малка измамница“, бе казала Кити на Лайънъл.

Дали сега с умни и целенасочени въпроси той нямаше да се опита да разкрие истината?

— А ако Хюго не се завърне никога... — започна той.

— Не бива дори и да произнасяте тези думи!

— ... тогава все пак оставаме ние двамата. — Той я притегли плътно към себе си и тя се отпусна в прегръдките му. Обзелата я жегата я накара да забрави и разум, и всякаква предпазливост. Боже, колко дълго бе копняла за тази целувка!

„А сега бродя бременна...“ Безпомощните слова на Джакобина се заблъскаха в главата ѝ. Лайънъл, това, което вършим, не е правилно, помисли тя. Всички ни наблюдават — Кити, Фреди, Хюго! А мен тук ме следят всички! През цялото време!

И все пак — какво лошо имаше в това естествено сливане помежду им? Та то бе неизбежно — още от първата им среща, когато Лайънъл я наблюдаваше, седнал в своето кресло.

— Хети! — Той се отдръпна от прегръдката. — Ела, ще седнем до езерцето. Трябва да поговорим!

Внезапно обаче ярка светкавица проряза нощта и обля в светлина всички пъстри цветя в градината — рози, петунии, ралица, след което те отново изчезнаха в мрака. Последва страховит гръм.

— Колко неприятно! — възкликна Лайънъл. — Какво ще кажеш, ако се понамокриш малко?

Лека тръпка премина през тялото ѝ.

— Не, нощта е топла. Лайънъл, искам да ти кажа, че тази вечер случайно чух разговора ви с Кити. Тя те упрекна, че си влюбен в мен, след което ме нарече „тази малка измамница от Ню Йорк“. Как мислиш, защо го е казала?

— Те всички ти завиждат.

— А ти мислиш ли, че съм измамница?

— Ще си го помисля, ако не ми позволиш да те целуна.

Закапаха първите капки и храстите се разшумяха.

Хети усети как влагата бавно прониква в тялото ѝ.

— Лайънъл, не е възможно да се обичаме! Толкова много прегради се изправят на пътя ни!

Той започна с тих, спокоен глас:

— Нека сега се насладим на мига! По-късно...

Но отново удари гръм и Лайънъл прекъсна наред дума — внезапно върху им се изля дъжд като из ведро. Водата се застича по врата на Хети, навлезе и в очите и тя престана да вижда каквото и да било. Студеният дъжд се изливаше без прекъсване върху ѝ, намокри я

от глава до пети и събуди с ужасяваща отчетливост спомена за битката с вълните. Сякаш отново тежките, мокри поли я потеглиха надолу към бездната — вече не бе в състояние нито да помръдне, нито да вижда, нито дори да диша... Отдавна отминалият ужас оживя отново и тя изгуби съзнание.

Когато дойде на себе си, дъждът все още се стичаше по лицето ѝ. Лайънъл я държеше в прегръдките си и тя си спомни смътно, че е крещяла нещо.

— Клеманси! Клеманси! — Отчаяният глас заглъхна над морската шир. Нима това е бил нейният глас? О, боже!

— По-добре сега да се прибираме — каза Лайънъл. Дали гласът му не прозвуча малко хладно? — Започва да поспира. Най-добре да минем през задния вход. И не се тревожи, едва ли сме единствените, които са се намокрили. Чувстваш ли се вече по-добре?

Хети се изправи. Бе ужасно изтощена.

— Да. Моля те, извини ме. Какво се случи всъщност?

— Мисля, че припадна. Боиш ли се от бури?

— Не, единствено от вода.

— Разбирам. Но се опасявам, че с роклята ти е свършено.

— Да, ще се наложи да се преоблека. Ти също. Боже милостиви, дано не си простинал! Този път Кити няма да ми прости!

Кити, неговата съпруга.

— Лайънъл, не сме разговаряли още.

— Не. Бяхме прекъснати най-безогледно. Предполагам, от бог.

— Стори ми се, че чух някой да крещи — подпита Хети предпазливо. — Да не би да съм била аз?

— Да.

И пак тресна гръм, но този път някъде далеч.

— Казах ли нещо?

— Да, но доста неразбрано.

Тя осъзна обаче, че е чул как вика даещата се Клеманси. Какво ли е разбрал от думите ѝ?

Двамата се втурнаха ръка за ръка към къщата и успяха да се вмъкнат незабелязано. Имаха късмет.

Но на следния ден се оказа, че късметът е съвсем нетрайно нещо. Малко след закуска донесоха телеграма, в която прозаично се съобщаваше, че майор лорд Хазърд е бил тежко ранен във Франция.

Този път припадна не Хети, а Джулия.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

Хети се разхождаше безспирно напред-назад по застланата с чакъл алея, която водеше към къщата.

— Ще поговорим ли? — попита Лайънъл с благия си, учтив глас.

— Какво да кажа?

Лайънъл поклати бавно глава.

— Предполагам, че вече няма нищо за казване. Ти трябва да останеш при Хюго. Сигурен съм, че вече си взела тъкмо това решение.

— Естествено.

Естествено, че съм взела точно това решение, добави тя гневно наум. Защото не съм толкова безсърдечна, че да изоставя един болен мъж. И не само него, а и Лобърн. Нещо, което няма да сторя никога — нито сега, нито когато и да било. За нея Лобърн бе единственият спокоен полюс в този метежен свят. На нейно място и Клеманси щеше да реши същото. В края на краищата нали и двете бяха внучки на един успял американски бизнесмен.

— Кити твърди, че преследвам видения. — Лайънъл изглеждаше изтощен, а бузите му бяха хлътнали. — Може и да е права.

Нима искаше да й каже, че не я обича, че само се е преструвал? Хети издаде брадичка напред.

— Ние те окуражихме — започна тя. — Фреди и аз. Ние двамата харесвахме твоите истории от „Илиадата“. Мога да си представя, че наистина е скучно да се възстановяваш бавно след болест. И на Хюго ще му е скучно.

— Да, но той ще има теб — отвърна Лайънъл кратко. Не, той ще има Джулия, каза си Хети наум. А пък ти ще си имаш Кити и Фреди и всичко ще поеме по нормалния си път. И ще бъде сложен край на забранените желания. И изобщо от вчера ти вече ми нямаш доверие, нали, Лайънъл? Изписано е в очите ти... Защо? Защо винаги оставам на втори план?

Тази мисъл я преследваше и през следващите дни. Спомни си колко красива изглеждаше Джулия в бялата си сатенена рокля. Не бе за

чудене, че някои я сметнаха за стопанката на дома. Джулия щеше да бъде значително по-подходяща за тази роля в сравнение с нея — чувствителната, капризна американка, която дори и след една година си оставаше чужденка. Сякаш между нея и това английско семейство бяха издигнати непреодолими прегради.

Изводите ѝ бяха верни, но не националността ѝ бе причината, както си мислеше досега. Не, всичко се дължеше на вината.

Изминаха две седмици, изпълнени със страх, в които се опитваха да научат нещо както за Хюго, така и за неговото раняване. После се получи съобщение, че лежи във френска болница и ще бъде изпратен в Англия в мига, когато състоянието му го позволи. Раняването било тежко, изгубил крак и едното око.

Вероятно последният факт бе и причина за писмото, което неговият ординарец бе написал на Хети:

„Многоуважаема лейди Хазърд,

Бях при господин майора в болницата и той ме помоли да Ви пиша, че не желае никой да го посещава. И най-вече вие. Налага се да проявите голямо търпение, милейди. За никой мъж не е лесно да се справи с такива тежки наранявания. Мога да твърдя това с положителност след година и шест месеца, прекарани на фронта. По-добре ще е да се съобразите с молбата му. Съжалявам, че го загубих — бе любезен и внимателен човек, истински джентълмен.“

С най-дълбоки почитания Анди Райт (подофицер)

След прочитането на писмото лейди Флора се обърна към Хети с необичайно благ глас:

— Не го взимайте много присърце, скъпа. Чувствителните мъже не обичат жените им да ги виждат слаби и беззащитни.

До този момент Хети нямаше усещането, че Хюго е особено чувствителен. Защото ако бе така, щеше ли да допусне неговата любима да остане в дома и след сватбата?

— Защо винаги аз съм наказаната? — изригна от устата на Хети.

— Наказана ли? Не разбирам какво искате да кажете. Вие сте само една от хилядите млади жени, чийто мъже са тежко ранени. Просто трябва да бъдете храбра и да приемете нещата такива, каквито са. Чакайте търпеливо, докато Хюго се завърне. Просто нямаме друг избор. — Замълча за миг и додаде: — Освен ако, разбира се, нямате някаква специална причина да мислите, че трябва да бъдете наказана.

— А защо да си мисля подобно нещо? — В гласа на Хети се появиха предизвикателни нотки.

Големите светли очи се впиха изпитателно в нея. След дълга пауза лейди Флора отвърна:

— Може би защото сте американка, защото вашата родина не е въввлечена във война и вие не сте в състояние да изпитате патриотични чувства. Макар до този миг винаги да съм смятала, че сте на наша страна.

Най-сетне Хети успя да се отърве от острия език на лейди Флора. Сумракът, който и този неделен следобед цареше в зимния салон, съответстваше съвсем точно на настроението ѝ.

Така ти се пада, каза си тя. Това е наказание за долната измама — отсега та до края на живота си ще бъдеш прикована към сакат мъж.

Но дори и мъжът ѝ да бе загубил мъжествеността си, тя си оставаше все още лейди Хазърд, все още бе стопанка на тази красива стара къща. Дали бе загубил наистина мъжката си сила? Всъщност никой не бе твърдял подобно нещо, освен може би под формата на загатване. Трябваше да се изчака, както предложи лейди Флора. Но тя, Хети, вече не бе в състояние да обикне Хюго. И виновният бе Лайънъл с красивото си лице и пленителни идеи.

А случеше ли се през тези лоши дни отново да чуе смеха на Клеманси, си казваше, че пак фантазира. Все пак Клеманси не можеше да я измъчва и преследва цял живот, нали?

С течение на времето всичко щеше да се забрави, щеше да настъпи денят, в който жива душа нямаше да си спомня, че са я извадили от морето мръзнеца, гола и в безсъзнание. Със златна гривна на китката — единствения знак за самоличност. Морската невеста...

Поне Фреди продължаваше да е на нейна страна. Блестящите му очи я следяха със симпатия и обожание.

— Тати казва, че чичо Хюго ще носи черна превръзка на окото. Ще прилича на пират. Това притеснява ли те, Хети?

— О, мисля, че не това ме притеснява. Жал ми е за чичо Хюго.
— Значи няма да се боиш от него, така ли?
— Да се боя ли? От мъжа си? О, не, в никакъв случай.
— Мама казва, че щял да бъде лош пират. Той ще умре, така ли?
— Не, не! Искала е да каже, че може би ще е малко трудно да се разбираме с него — ще бъде раздразнителен, в лошо настроение. Но това е и добър знак — значи, че състоянието му се подобрява.
— Ти защо не плачеш, Хети? Джулия плаче.
— Джулия е глупава, сантиментална жена — отвърна Хети остро. Фреди впи поглед в нея — твърде замислен за петгодишно момче.
— Е, добре. Аз пък те обичам, каквото и да говорят. — Тя погледна с усмивка надолу към искреното малко личице.
— И какво говорят?
— Че чичо Хюго е сгрешил, като се е оженил за теб.
— И кой казва това?
— О, всъщност всички. Дори веднаж и бавачката, но мама й каза да гледа своите си работи.
— Не, Фреди, не е сгрешил.
— О, толкова се радвам, Хети! — Фреди буквално се разтанцува от облекчението, което изпита. — Ще бъде ужасно, ако си отидеш.
— Не смятам да си тръгвам, врабчо. Но ми трябва съюзник като теб.
— Против троянците ли?
— Точно така.

След като не можеше да иде във Франция, за да посети Хюго, тя настоя да организира сама подготовката по завръщането му. Нямаше да го прехвърлят в английска болница, а щеше да си дойде направо в Лобърн. Тя успя да открие и помагач, бивш военен санитар с посивяла коса на име Патрик Махони, уволнен от частта си след раняване. Бе силен, уравновесен мъж, привикнал да общува с разгневени, отчаяни млади мъже, които мразят ролята си на болници, както и осакатените си за цял живот тела. Офицерите били най-тежките случаи, твърдеше той. Другите чинове запазвали по-голямо самообладание. След което добави мъдро, че последните винаги са имали по-скромни житейски изисквания и това било истинската причина за стоицизма им. Хети го харесваше. Неговото спокойствие и хладнокръвие щеше да смекчи

поведението на Хюго. Той можеше да спи в стаята за преобличане, докато Хюго щеше естествено да ползва широкото двойно легло, брачното ложе на рода. Веднаж Джулия рече притеснена:

— Предполагам, че няма да спите заедно, нали, Хети? Искам да кажа... заради ампутирания крак. Ах, бедният, бедният Хюго!

— Той ще се оправи — отвърна спокойно Хети. — Съществуват и изкуствени крайници. При пръв удобен случай ще му пригодим изкуствен крак, а дотогава ще се изнесе отново в Сивата стая. Първото ми убежище от света, нали си спомняте?

— Убежище ли? — Руменина плъзна по лицето на Джулия.

— О, да. Така поне ми се стори след онова студено море.

Лятото бавно-бавно отминаваше, помръкнало от достигащите до тях вести, нарастващите загуби и безизходната ситуация на фронта в долината на Соме. А и това очакване! Постоянно отлагаха завръщането на Хюго — раните му все още не зараствали. До този момент никой не бе получил писмо лично от него. А може би и не бе в състояние да пише? Внезапно обаче той си дойде у дома, без каквото и да било предизвестие. Хети бе в болницата и както обикновено пишеше или пък четеше писмата на тежко ранените. Кити също се намираше там и когато двете се върнаха у дома, ги пресрещна Бейтс, загубил сякаш с магическа пръчица обичайните си увереност и достолепие. Целият смазан и разтреперан, той бе заприличал на старец.

— Милостивият господар се прибра.

При тези думи Хети буквално не успя да си поеме дъх.

— О, Бейтс, как е той?

— Не изглеждаше добре, милейди. — Бейтс сякаш отбягваше да даде ясен отговор. — Явно пътуването е продължило твърде дълго.

— И къде се намира в момента? — попита Кити.

— Качи се горе, милейди. Каза, че не иска да се вижда с никого.

— А може ли да се движи? — попита Хети учудена.

— С патерици, милейди. Трудно му беше, доколкото можах да забележа, но не разреши на никого да му помогне. — Причините за поведението на Бейтс започнаха бавно да се проясняват. — Няма смисъл да отивате горе, милейди. Заклучил е вратата.

О, боже, нещата изглеждаха по-зле, отколкото смяташе до този миг!

— Разбира се, че ще се кача горе, Бейтс. Той няма да изгони жена си, нали? Някой извика ли Патрик Махони?

— Също е безсмислено, милейди. Негова светлост даде да се разбере, че не желае никого до себе си.

— Но той се нуждае от нас! Нали трябва да се храни, да се облича и съблича, да се мие и така нататък.

— Така е наредил Негова светлост, милейди — повтори икономът, видимо раздразнен. — Опитайте вие. Вас може и да послуша.

— Точно така! Не се е прибрал у дома, за да умре от глад, нали?

— По-леко, Хети — обади се спокойно Кити. — Нали вече сте виждали в какво състояние са момчетата, когато се върнат в Англия?

Някои от тях плачеха разтреперани, загубили ума и дума, други пък седяха на леглата си свити на кравай и не издаваха нито звук, дори и когато им задаваха въпроси.

Хюго обаче положително нямаше да се държи по този начин. Та той бе по-възрастен, храбър и дисциплиниран офицер.

— Досега някой опитвал ли се е да го придума да отвори вратата?

— Да, милейди. Лейди Флора и мис Джулия.

Дали е отказал и на Джулия достъпа в стаята?

— А нещо каза ли?

— Доколкото зная, нищо, милейди. Според лейди Флора той бил вече заспал. Нищо чудно да е така, тъй като изглеждаше много изтощен.

— Ще намина към него — рече Хети.

— О, милейди...

— Да, Бейтс?

— Подгответе се за най-лошото, милейди.

— Естествено. Нали знаем, че нараняванията му са тежки.

Потропа внимателно на вратата.

— Хюго! — Никакъв отговор.

— Хюго, аз съм. Хети. Хюго, това съм аз, жена ти! Хюго! — Обзе я страх, че се е строполил безпомощен на пода. Или пък се бе оправдало предположението на майка му, че още с влизането си се е хвърлил на леглото и е потънал в мъртвешки сън.

Кити също се изкачи по стълбището и се присъедини към нея.

— Възможно ли е да спи толкова дълбоко? — прошепна Хети.

Двете жени се изгледаха многозначително една друга. Опитът им подсказваше, че ако не са взели приспивателно, мъжете, идващи си от фронта, рядко спят дълбоко. Те се въртят в полусън, през цялото време се стряскат, крещят и се събуждат, окъпани в пот.

— Възможно е — отвърна Кити. — Хюго е от породата на дебелокожите. Но вие не го познавате от тази му страна.

— Наистина не го познавам добре — съгласи се Хети. — Нямахме достатъчно време. Така се стекоха обстоятелствата.

— Да, и никакви разходки с лодка по Темза, разбира се — добави Кити без всякаква злоба в гласа. — Бедната Хети! Но все пак не сте единствената жена, която е преживяла трудности в миналото си. Важното е обаче, че мъжът ви си е отново при вас. И няма никакво значение в какво състояние се намира. — При тези думи тя потропа силно на вратата и извика със строгия си сестрински тон:

— Хюго, чуваш ли ме? Трябва да ни пуснеш, защото в противен случай ще извикаме някого, който да махне тази брава.

Тишината продължи още малко, след което до слуха им достигна шум от влачене и силен удар. Хети се стресна, а Кити каза с усмивка:

— Бих казала, че току-що чухме удар с патерица по твърд предмет. Добър признак! Щом като вилнее, значи има живот в него.

— Хайде, Хюго — продължи тя с елеен тон. — Трябва да ни пуснеш!

Най-сетне той отговори — високо и гневно:

— Нямам ли право да остана за малко сам в собствения си дом?

— О, колкото искаш — увери го Хети. — Само отвори вратата. Разтревожени сме.

— Няма нужда. Засега съм полумъртъв. Ще се видим, когато поискам аз и нито секунда по-рано. И не вярвайте на страшните приказки, с които ще ви залее Бейтс.

Хети не успя да надвие страха в гласа си.

— Какво искаш да кажеш?

Кити обаче я сръга да не говори повече.

— Чуй ме, Хюго, повече от година се грижа за тежко ранени. Мен не ще успееш да стреснеш.

— Я вървете по дяволите — гласеше недотам любезният ответ.

— Добре тогава — отвърна Кити бодро. — Ти си почини сега, а после можеш да слезеш долу при нас.

— Можеш и да позвъниш! — извика Хети. — Звънецът е до леглото ти.

— Боже милостиви, вие за някакъв инвалид ли ме мислите?

Грубият му тон обезкуражи напълно Хети. Идеше ѝ да се разплаче.

— Кити, какво сбърках?

— Нищо не сте сбъркала. — Кити я хвана под ръка и я поведе надолу.

— Та той не ме пуска в собствената ми спалня!

— Това е най-малкото, което може да ви се случи, според мен — отвърна Кити остро. — Трябва да проявите търпение. За тези неща Хюго не е съвсем зрял, поведението на Лайънъл например щеше да бъде съвсем различно. Щеше да погледне на положението философски и доста хладнокръвно. А добричкият ни Хюго пък ще вилнее като някой бик. Според, мен и двата случая са доста уморителни. А вие какво бихте предпочели? — попита тя дяволито.

— Не знам. Сигурно ще ми се прииска да избягам.

— Не и вие! Не сте от хората, които бягат ей така от трудностите.

Не, не и след като съм стигнала толкова далеч, помисли си Хети. Тя бе доволна, че Кити отново се държи мило с нея.

На вечеря всички бяха потиснати. Джулия бе плакала и не го криеше. Аристократичният ѝ нос се бе зачервил, а клепачите бяха подути. Лейди Флора пък се държеше подчертано ведро и поиска да узнае защо всички са тъй унили при положение, че Хюго вече си е у дома и животът му е извън всякаква опасност.

— Да, защо наистина? — съгласи се и Кити. — Той донякъде е все още под въздействие на случилото се, но с времето ще се възстанови. Бейтс казва, че има превръзка на едното око и се придвижва с патерици. Случаят не изглежда съвсем безнадежден, нали? Разбира се, все пак му е лоша работата! — Здравият разум на Кити понякога бе твърде смущаващ.

— А какво става със санитаря, когото открихте, Хети? — попита лейди Флора. — Не трябва ли да изпратим някого да го повика?

Хети само поклати глава.

— Не, това бе грешка.

— Но откъде знаете, след като все още не сте видели Хюго.

— Мъжът горе не желае санитар. За него присъствието на такъв човек би представлявало обида. Не го ли чухте как крещи?

— Винаги си е бил агресивен — отвърна лейди Флора безпомощно, а Джулия отново се разплака.

— Хайде, Джулия, престани, моля ти се! — обади се Кити нетърпеливо. — Не мога да понасям жени, които оплакват ранените си мъже. Съветвам те да се отпуснеш!

— Хюго е без един крак. Никога вече няма да язди. Това е ужасно!

Лайънъл погледна Хети. Когато погледите им се срещнаха, той дойде при нея и я стисна за ръката.

— Горе главата! — прошепна.

През пелената от сълзи в очите ѝ лицето му изглеждаше размито. Стори ѝ се, че го губи завинаги. Прекрасното лято завърши.

— Е, да започваме да се храним — обади се лейди Флора с приповдигнат тон. — Впрочем, Хети, готвачката пита дали Хюго желае нещо за ядене. Предложих ѝ да остави поднос пред вратата му, той ще го вземе малко преди да умре от глад. Не съм безчувствена, но никога не съм търпяла капризите на синовете си.

— Капризи ли? — попита Хети учудено.

— Да! Защото не става въпрос за нищо друго. Хюго обича да му се обръща внимание. Винаги си е бил такъв.

И наистина, думите ѝ се потвърдиха още в следващия миг. Елси тъкмо се канеше да занесе пълен поднос в трапезарията, когато внезапно изписка и подносът се стовари с дрънчене на пода.

— Господи, момиче, как може да си толкова непохватна! — прозвуча отнякъде гласът на Хюго.

Хети се озова най-бързо в трапезарията и замръзна на място. Нямаше нищо чудно, че Елси, която в момента търсеше по пода счупени парчета, се беше изплашила. Защото когато Хети влезе в стаята, пред очите ѝ изникна следната сцена: електрическото осветление бе изключено, а вместо него в сребърни свещници горяха

високи бели свещи. В далечния край на масата седеше Хюго, трудно различим в полумрака, явно това бе и неговата цел. Седеше изправен на един стол, в униформа, с високо вдигната глава и изправени рамене. В едното му око искреше гняв, а другото бе покрито с черна превръзка. Ужасяващ червен белег, започващ от ъгъла на устните, преминаваше през цялата дясна буза.

На жълтеникавото осветление в задимената стая всичко изглеждаше някак гротескно мъртвешко и заплашително. Той се усмихваше и тази крива усмивка бе доста злобна.

— Е, защо не влизате? Да не съм чудовище? Онова глупаво девойче от какво се изплаши? Да изпусне цялото ядене! Чувала ли е тя изобщо, че бушува война и че храната не бива да се пилее?

Хети се опита да каже нещо, но не успя. Той наистина е чудовище, помисли си тя с гняв. Войната не само го е обезобразила, тя го е и побъркала. Хубавият мъж, с когото парадираше в Ню Йорк... Не, всъщност нали Клеманси бе тази, която...

Всички присъстващи се бяха вцепенили и мълчаха. Хюго ги наблюдаваше със здравото си око — вероятно му приличаха на стадо боязливо скупчени овце. И все пак не съвсем боязливи, тъй като внезапно някой щракна лампата и ярка светлина заля стаята.

— Кой беше това? — изрева Хюго.

— Аз, момчето ми — отвърна спокойно лейди Флора. — Знам, че е глупаво, но никак не мога да си наложам да се храня на свещи. Нали знаеш, все се задавам с рибени костици. Ние всички се радваме, Хюго, че си сред нас. Ах, мина толкова много време! Нали, Хети? Не се ли радвате, че мъжът ви си е отново при вас?

Удачното хрумване на лейди Флора да разтовари напрежението с помощта на няколко повърхностни фрази даде възможност на Хети да се приближи до Хюго и да целуне здравата му страна с пресъхнали устни. Погледнато от тази страна, лицето му изглеждаше хубаво като някога. Постара се, когато го докосна, да не потръпне. Но погледът ѝ несъзнателно се плъзна към крачолата му, навит над коляното и Хюго долови тръпката, която премина по тялото ѝ.

— Ти получи обратно половин мъж, жено. Разгледай го по-добре! — При тези думи Хюго преднамерено обърна към нея обезобразената страна на лицето си. — Прилошава ли ти при тази гледка?

— Замълчи, Хюго — извика Лайънъл. — Тези театрални ефекти може и да ти помагат, но за останалите не са никак забавни.

— Белегът ще се оправи постепенно — рече Кити открито. — Той ли те потиска толкова много?

— А какво ще кажеш за това? — каза Хюго и докосна черната превръзка на окото. — Да ви покажа ли дупката?

Джулия изписка високо, завтече се към него, коленичи и притисна глава към бедрото му.

— Хюго, ние всички те обичаме много!

— Изправи се, за бога — отвърна той раздразнен. — Кога ще се храним най-сетне. От тази сутрин не съм ял. Къде е Бейтс? Позвъни му да дойде, мамо! Защото ще изпием една-две бутилки червено вино. Разбира се, ако не сте изпили всичкото в мое отсъствие. А ти как си, Лайънъл? Значи си успял да се отървеш от гранатите! А мен тая проклетия ме улучи. Точно преди да отпътувам в отпуск.

Изтерзаният му поглед се плъзна по масата.

— Е, Хети, направиха ли вече истинска англичанка от теб? Какво ново в Ню Йорк? Вуйчо Джонас все така ли си седи върху чувалите с парите?

— Как можа, Хюго! — възкликна лейди Флора потресена.

— Да не би да не е вярно, мамо? Хети-Клеманси или Клеманси-Хети — така и не знам кое от двете предпочита — трябва да встъпи в правата си. Едва ли има човек, който да се разделя по-неохотно с парите си от един банкер от Уолстрийт, особено когато същите тези пари преминават в джобовете на една лекомислена млада жена, както и на нейния съпруг прахосник.

— Хюго, говориш твърде много — каза Хети с благ глас и протегна ръка, за да докосне неговата. Вътрешно все още потръпваше поради шеговитото обвързване на двете имена. За него тя и Клеманси бяха едно и също лице. Нещо, което в крайна сметка бе вярно.

Очевидно лекото ѝ докосване му бе неприятно. Хети бе смаяна, забелязвайки, че ръката му се разтрепери, докато поднасяше лъжицата към устните си. Той тропна с нея силно по масата и отново извика Бейтс, застанал случайно откъм сляпото му око.

— Да, милорд.

— Проклетие, Бейтс, застанете така, че да ви виждам. Не съм сляп. Донесете ни няколко бутилки бордо от 97-а година. А след вечеря

смятам да пийна портвайн в библиотеката. Може би ще ми направиш компания, Лайънъл? — Той махна нетърпеливо с ръка. — Какво сте ме зяпнали всичките! А ако се опасявате от нещо, мога да ви уверя, че съм в състояние да изпия половин бутилка портвайн, без да се налага след това да ме влачите догоре. Стигне ли се дотам, можете вече да ми изкопаете гроба. Тази нощ обаче желая да спя в собственото си легло.

Окото му, обрамчено от червени кръгове, потърси погледа на Хети.

— И да сме наясно — не искам никаква компания. Това засяга ли те? Надявам се, че не бързаш чак толкова с раждането на наследник.

— Хюго, през цялото време играеш някаква роля — обади се лейди Флора ядосана, сякаш този ужасяващ монолог бе нещо съвсем невинно. — И бъди любезен още утре да се извиниш на всички нас.

— Друг път ще се извиня, дяволите да го вземат — промърмори Хюго и светлият белег на бузата му се открие още повече на фона на кръвта, нахлула в главата му. — О, Home, sweet home. — Внезапно всички осъзнаха колко е изтощен. — В окопите само това пеехме: „Home, sweet home“.

Най-сетне кошмарната вечеря приключи. Следван от Лайънъл, Хюго се заклатушка към библиотеката на патерици. Джулия пак се разплака.

— Досега и с дума не е споменал конете — занарежда тя. — Виждате ли само каква ужасна промяна е претърпял?

И съпругът на Джакобина ли е бил такъв, когато се е завърнал от война — гневен, непримирим, съсредоточен единствено върху собствената личност, изпълнен с омраза към себе си и останалите? Ако е било така, тя се е чувствала щастлива от детето в утробата си, заченато от нейния любовник.

Хети се запита дали някога ще успее да преодолее отвращението си и ще се люби с тази карикатура на мъж. Само че това трябваше да се случи, щом желаете да си роди бебе. А тя го искаше. Защото бе единственото хубаво нещо, което ѝ бе останало. Детето и Лобърн.

Какво ли щеше да стори Клеманси на нейно място?

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

От този ден нататък Хюго престана да заключва вратата си, но това си остана единствената му отстъпка пред нормалния ход на живота. Държането му придоби застрашителни измерения. Отказваше по цял ден да напуска стаята си — очевидно за да не го вижда никой. После слизаше за вечеря, задължително на свещи, след което идваше ред на немалко количество вино и накрая, приблизително два часа по-късно, той се прибираще да спи.

След първата вечер лейди Флора престана да възразява срещу свещите. Бе осъзнала, че не става въпрос за някакъв каприз на един млад, арогантен и разглезен човек, а за нещо мрачно и сериозно, скрито дълбоко под повърхността.

Хети също се опита да не дразни Хюго излишно. Влизайки понякога под някакъв предлог в голямата спалня, тя го намираще обикновено седнал в креслото до прозореца. Той се извъръщаше гърбом към вратата и отзад се виждаше хубавата му, вълниста коса — в такива случаи не бе лесно човек да си представи обезобразеното му лице.

Чувайки я да влиза, той се държеше ту тихо и спокойно, ту пък ѝ се сопваше грубо: „Какво търсиш тук?“. Най-често тя му обясняваше, че иска да си вземе някакви дрехи. Веднаж той я попита:

— Да не съм те прогонил от стаята ти?

— Знаеш отлично, че е така. Но се надявам, че не завинаги.

Той подхвана последната част от отговора ѝ.

— Не ме лъжи! Джулия открай време твърди, че си лъжкиня.

— А ти ѝ вярваш, така ли?

— Е, не бива да се преструваш, че ти е все едно дали муцуната ми прилича на дъждовен улук или не.

— Не се преструвам, Хюго. Всъщност наистина не ми е все едно, но ти си моят съпруг. Опитвам се да се сближим отново. Не е ли ужасно скучно да седиш тук горе и по цял ден да не вършиш нищо? Бих могла да ти почета или просто можем да разговаряме.

Кръвта нахлу в лицето му.

— Нямам никакво желание да разговарям, а от книги никога не съм се интересувал. Трябвало е да се омъжиш за Лайънъл, ако си искала непременно образован съпруг.

Да, помисли си Хети със съжаление. Хюго дори не можеше да си представи колко бе прав в този миг.

— Да, но се омъжих за теб, а не за Лайънъл. Затова и ми е мъчно, че си тъй нещастен.

— Боже мили, нещастен! Че кой на този свят е щастлив? Я по-добре ме остави сам, чуваш ли? Хайде, махай се!

— Необходимо му е още време — обясняваше доктор Бейли на Хети. — Бъдете търпелива и се опитайте да предизвикате общителността му. Той трябва да се обърне повече към света. Трябва да говори за тежките преживявания, които са задръстили душата му. Мислите ли да го изпратите в болница?

— Не, не. Ще го задържа у дома. Това е мое задължение.

Доктор Бейли сякаш мъничко се учуди на нейния подбор от думи. Но всъщност тя чувстваше нещата точно по този начин. Немезида си отмъщаваше и тя, Хети, бе длъжна да изкупи своята вина.

Но нима наказанието ѝ щеше да продължи вечно? Нима щеше да прекара живота си с мъж, с когото не можеше да разговаря и към когото не изпитваше нищо друго, освен състрадание? Перспективата бе ужасна. Какво да стори? Да се откаже от всичко и да се завърне в Ню Йорк? Да, но там вуйчо Джонас щеше да разкрие измамата. А и никак не бе привлекателна представата, внезапно пак да се окаже бедна, след като е била вече богата наследница. Не, трябваше да събере цялата си смелост и да бъде добра съпруга за този клет, объркан, озъбен мъж, който прекарваше цялото си време сам. Това бе и поредното, може би най-голямо предизвикателство в живота ѝ. Но нали винаги бе смятала себе си за човек, който се възправя храбро срещу каквото и до било предизвикателство?

Но въпреки това съобщението на Лайънъл я засегна тежко — той, Кити и Фреди си търсеха къща, за да се отделят от Лобърн. Възнамерявали да го сторят още от мига, в който Хюго се оженил, но избухнала войната. Сега вече настъпил подходящият момент.

Лайънъл погледна Хети мило и съчувствено и каза, че това е единственото решение — както практично, така и достойно.

— Ако остана, наистина ще се влюбя в теб — добави той с шеговит тон, който обаче не можеше да прикрие колко сериозно гледа на този въпрос. — Бъди смела и гледай да издържиш! Ти ще се справиш! Може пък всичко да се развие по-добре, отколкото си мислиш.

— Но как така? — възкликна жално Хети, но бързо овладя. — Да, ще издържа. Не съм и имала друго предвид.

Лейди Хазърд от Лобърн. Да, все още бе господарката тук.

След разговора с Лайънъл плака часове наред. А във вечерния сумрак притисна обляното си със сълзи лице в стъклото на прозореца и видя отвън мокрото лице на удавница, която гледаше по посока на стаята.

— Не! — изстена тя и се извърна. Лицето също се отдръпна и се разтвори в тъмнината.

Сигурно е било моето отражение в стъклото, каза си тя. Веднаж вече й се бе случвало нещо подобно с огледалото в залата. Не биваше повече да се поддава на подобни страхове.

Въпреки всичко обаче Хети продължи да трепери и не можа да слезе за вечеря. Не бе в състояние да издържи осветената със свещи трапезария и внушаващото страх присъствие на Хюго. Помисли си, че ще изпита същото усещане и когато Кити, Лайънъл и Фреди си отидат, когато Джулия напусне и лейди Флора почине. Ще останат единствено Хюго и тя, като персонажи от театрална пиеса без край.

— Какво се е случило, милейди? Дух ли ви се привижда? — Ефи влезе в стаята, за да оправи леглото.

— Да, така е, Ефи. И това е клетият ми съпруг, който лека-полека наистина заприличва на привидение.

— О, сигурна съм, че отново ще се изправи на крака, милейди, не се тревожете. Просто му дайте време. Той не може да язди и съм готова да се обзаложа, че точно този факт го потиска най-много. Не може още да свикне с мисълта, че никога вече няма да ловува. Защото това беше всичко за него, нали?

— Да, мисля, че си права. А освен това страда и поради белега на лицето. Но все някога ще му се наложи да излезе сред хората.

— Е, да, когато се пооправи и му доскучае да стои сам — рече Ефи многозначително. — Простете ми, милейди, ако се обръщам твърде откровено към вас, но искам само да ви кажа, че с ваша помощ той непременно ще се възстанови.

За миг Хети се изкуши от мисълта да се довери на Ефи. Нали все пак цял живот бе общувала с хора от този тип? Само че трябваше да внимава много със своята склонност да се доверява на другите. Трябваше постоянно да е нащрек по отношение на всичко — нещо крайно изтощително. И освен това човек се превръщаше в самотник.

Във всеки случай лейди Флора започна да се държи по-мило с нея. Понякога дори поглеждаше към Хети с известна загриженост.

— Изглеждате ми изморена, скъпа. Трябва да излизате по-често, преди лятото да си е отишло. Не можете ли да придумате Хюго да се поразходи с вас в градината? Вчера, докато вечеряхме, ми се стори, че е в по-добро настроение — не бе толкова раздразнителен. Не забелязахте ли? А и този белег на лицето сякаш избледнява. Непременно му го кажете.

— О, не. Не смея дори да му спомена за белега.

— Ще рече, и двамата се преструват, че го няма! По-подобен начин се отнасяте и към други неща. Защо не спите в едно и също легло?

При тези думи Хети се изчерви. Опасяваше се, че Хюго е загубил мъжествеността си. Щеше да бъде ужасно, ако го принудеше да си признае този факт.

— Единственото, което може да го ободри, лейди Флора, е многочасовата езда заедно с Джулия. Но тъй като това вече е невъзможно, няма какво друго да му предложи.

— Той трябва най-сетне да разбере, че в живота има и други неща, освен ездата и лова. И така, Хети, никакви сантименталности! Бъдете непоколебима спрямо него! Накарайте го да погледне истината право в очите! Кажете му, че започвате да съжалявате за идването си в Англия — добави тя. — Дължна сте да му внушите, че трябва да престане да мисли само и единствено за себе си.

Хюго сякаш бе подслушал разговора между двете жени, защото още на следващия ден събра сили и излезе от състоянието си на апатия. Първо накара да повикат икономата, а след това и Джулия.

Икономът, старият Фред Реймън, не създаде особени проблеми. Той твърде дълго бе чакал да обсъди с Хюго някои практически въпроси — реколтата, добитъка, някои поправки. Другояче стояха обаче нещата с Джулия. Хети забеляза как тя се втурна възбудена нагоре по стълбите. Вероятно нейната търпелива любов ѝ бе помогнала да преодолее отвращението си от промяната във външността на Хюго. Та нали толкова бе копняла да потърсят помощта ѝ, затова и се надяваше, че поканата му към нея наистина е добър признак.

Хети прие този факт сдържано. Щом като това хладно, русо английско момиче — първата любов на Хюго — бе в състояние да облекчи душевното му състояние, значи не бива да му се пречи. В случая ревността бе неуместна. Хети си повтаряше, че би било прекрасно Хюго да се развесели и че не е толкова важно кой точно е извършил чудото.

Само че чудото не се състоя. Защото Джулия се спусна обратно по стълбите ядосана, разтревожена и все още невярваща на ушите си.

— Няма да направя това! — извика тя. — Просто няма да се подчиня. — Забеляза Хети и се развика истерично: — Не мога да повярвам! Той не е с всичкия си!

— Какво ви каза всъщност?

— Заповяда ми да продам конете. Имение като това тук не може без коне. Просто няма как.

— Добре, но след като не може да ги язди, тогава какво? — попита Хети сухо. — Това е истинската причина, Джулия. Нито той може да язди, нито пък аз. А Лайънъл и Кити си заминават оттук. Значи оставате единствено вие. Напълно безсмислено е да се поддържат коне заради едно-единствено лице, което при това е и служител, който няма да остане тук вечно. — Почувства се прекрасно — най-сетне успя да си го върне на Джулия. Защото споменът за бебето не ѝ даваше и миг спокойствие.

Лицето на Джулия стана тънмораво.

— Не, не е това причината. Виновен е Фред Реймън. Той твърди, че ако войната продължи още, фуражът ще привърши. Да се поддържат коне било лукс.

— А не е ли така?

— Добрите ловни коне не са лукс, мисля аз.

— Вие може и да мислите така, но пък мъж, останал с един крак, вероятно гледа на тези неща другояче. Във всеки случай, Джулия, вие сте длъжна да направите онова, което Хюго ви е наредил.

Гневът на Джулия премина в студена враждебност.

— Коя сте вие, че да ми давате заповеди? Преструвате се на чиста вода ненапита, но всъщност какво представлявате вие? Просто една добра икономка. Ако не бяхте толкова богата, Хюго нямаше дори и да ви погледне.

— Представете Хюго като алчен и сребролюбив тип — каза Хети.

— По отношение на вас бе точно такъв. Нямаше друг избор. Ние разбрахме много добре мотивите му. Обаче...

— Обаче?

Ядът по продажбата на конете подтикна Джулия да си развърже езика и тя стана непредпазлива.

— Идеята беше този брак да не продължава вечно — отвърна тя безжалостно.

— Никак не ми се вярва!

— Напротив, вярно е! Валидно е и сега. Ние всички знаем коя сте.

В мозъка на Хети забиха камбаните за тревога. „Малката измамница от Ню Йорк...“

— Така! И коя съм аз?

— Във всеки случай не онази, за която се представяте — отвърна Джулия бързо и бойко, без да дообясни какво точно има предвид.

Всъщност всичко това бе доста глупаво — като всякаква караница между малолетни ученички. Хети не бе склонна да разреши на Джулия забележки, които вероятно не представляваха нищо повече от празни заплахи. Важното бе, че Хюго ще се почувства по-добре, когато се продадат конете. Нима най-сетне щеше да престане да се държи по този тираничен, неестествен начин? Дали щеше да я допусне в леглото си? А тя, тя щеше ли да изпитва погнуса?

Истината бе, че никога не бе го обичала. Една любяща жена щеше положително да отмине без внимание повърхностните промени по лицето му. Ех, ако беше Лайънъл... Сърцето ѝ нямаше да издържи, ако красивото лице на Лайънъл бе обезобразено. Щеше да го вземе в обятията си и никога нямаше да го пусне.

С Хюго нещата стояха другояче. Но все пак тя бе негова жена.

Междувременно той бе придобил нова привычка, още по-смущаваща в сравнение със самоналожения арест в стаята си. Бе започнал да броди из дома, като отваряше тихо вратите и плашеше прислугата. Въпреки патериците той се движеше почти безшумно. Засрамена, Ефи твърдеше, че с обезобразеното си лице и черната превръзка той ѝ прилича на някакъв разбойник.

— Хюго, престани най-сетне да плашиш слугините! — каза лейди Флора на вечеря. — Сякаш всичко това ти доставя удоволствие.

Лицето на Хюго се разкриви в гримаса, която бе замислена като усмивка, при това весела.

— Да не ме мислите за някакъв людоед? Великолепно! Защо пък да не се възползвам от ситуацията, щом като така и така видът ми е такъв? От мен друг вид държане не се очаква, нали така? Искам да кажа също, че слугите са невероятно мързеливи. Навсякъде е потънало в прах.

— Те вършат отлично работата си — защити Хети персонала. — Къщата е голяма, а хората — малко! Моля те, Хюго, не ги критикувай. Иначе ще напуснат и тогава как ще се справим без прислуга. Знаеш, че всички млади жени са заети в оръжейните фабрики, нали?

— Критиката ми не е насочена само към прислугата. Забелязвам, например, че жена ми и брат ми пребивават твърде често заедно в библиотеката. Какво правите там двамата, а? — Хюго се усмихна злобно и я изгледа предизвикателно със здравото си око.

— Преглеждаме стари документи, Хюго. Искам да науча колкото се може повече за тази къща, тъй като трябва да познаваме историята ѝ, щом като сме решили да я възстановим в първоначалния ѝ вид.

— Открихме извънредно интересни неща — обади се и Лайънъл с привычния си приветлив стил. — Допускам, че някои от тези документи не са били четени от никого в продължение на няколко века. Хети има талант за такива неща.

— А защо една американка се интересува чак толкова от историята на някакво си английско семейство? — попита Хюго недоверчиво.

— Сега това е и мое семейство, Хюго — отвърна Хети и впи поглед в него. — Независимо дали съжалявам за станалото или не.

— То се знае, че съжаляваш — извика Хюго високо. — Хубаво младо същество като теб, приковано към някакъв изрод, при чиято появява слугините пицят, та се късат.

Лейди Флора въздъхна шумно.

— Кога ще престанеш най-сетне с тези мелодраматични пози. Много по-разумно ще е, ако идеш да погледнеш ремонтните работи, за които Хети вече се е разпоредила. Ти благодари ли ѝ за положените усилия?

Властното синьо око се вторачи в лейди Флора.

— Да благодаря ли? За какво, моля? Тя казва, че къщата ѝ харесва, следователно трябва да е доволна, че притежава достатъчно средства за едно тъй изгодно начинание.

Кити се приведе напред.

— Знаеш ли Хюго, това беше върхът! Държиш се като простак! Казвам ти го в случай, че още не го знаеш. Не можеш постоянно да наказваш нас заради нещастиято, което те е сполетяло. Търпението ни също си има граници. Слава богу, с Лайънъл скоро напускаме, но другите остават. Освен ако Хети не реши да се върне в Америка, нещо, за което не бих я упрекнала.

Дали пък Хюго не се поразтревожи от тези думи?

— Не, няма да си тръгне! — промърмори Джулия. — Или...?

— Не, оставам. В Ню Йорк нямам друго, освен вуйчо Джонас. Тук са моят мъж, домът ми и всички онези неща, които ще сътворим заедно.

Хюго изпразни чашата си на един дъх и поиска от Бейтс да налее отново. Лицето му отново се бе зачервило.

— Нима каза „моят мъж“?

— Да, точно това казах.

Внезапно на Хети ѝ се стори, че в окото му проблесна влага. Нима Хюго плачеше?! Сякаш нещо стегна гърдта ѝ. Запита се дали понякога не плаче, когато остане сам в стаята си. Досега никога не си бе задавала този прост въпрос.

На следващата сутрин съзря Джулия приведена над нейното, на Хети, бюро. Хюго бе отишъл долу и Хети се вмъкна в стаята, за да провери дали е прибрана и почистена. Имаше предвид забележката му

за мързеливата прислуга. Упрекът бе несправедлив, но все пак бе длъжна да види с очите си как стоят нещата. И ето че хвана Джулия на местопрестъплението.

— Какво правите тук? — запита Хети остро.

Джулия затвори бързо капака и отстъпи крачка встрани.

— Търсех квитанцията за кончето, което закупихме в Нюмаркит.

— В моето писалище ли търсите?

— О, боже, колко съжалявам! Мислех, че е писалището на Хюго.

— Аха, значи така сте си помислили. Разбирам.

— Да, тъкмо бях започнала да търся. Почти нищо не съм докоснала.

— Не мислите ли, че е по-вероятно да откриете тази квитанция в библиотеката. Знаете, че Хюго държи там документите си.

Лицето на Джулия придоби уплашено изражение.

— Да, така е, но там не намерих нищо. Помислих си, че Хюго е прибрал документите тук, горе. Нали прекарва толкова време в тази стая. Моля ви за извинение, Хети. Просто не съм на себе си, откакто започна разпродажбата на конете.

И още преди Хети да успее да й каже, че я смята за извънредно лукава и пресметлива, Джулия излетя от стаята.

Какво всъщност търсеше тази жена?

Хети бързо прегледа разхвърляните книжа върху масата. Бяха писмата на вуйчо Джонас, писма от банката, съобщението на американското посолство за оцелялата от коработопиенето, както и писмото, в което преди доста време мисис Крамптън питаше за Хариет Браун. Разбира се също и кратките, безлични писма на Хюго от фронта. Следователно нямаше нищо изобличаващо! И все пак човек в нейното положение не биваше да съхранява стари писма. Можеше да стане така, че някое от тях да се превърне в ключ към разкриването на нейната тайна.

Дали Джулия търсеше отговор на нещо, което смяташе за тайна? Може би квитанцията от Лорд & Тейлър? Съдържаше ли тя нещо, което да възбуди подозрения? Или пък Джулия разчиташе да открие любовни писма от Лайънъл? Доказателства ли издирваше? Тя бе притворна и подла личност и бе способна на всичко, за да постигне своята цел.

В деня, когато отведоха и последните коне, Хюго се напи лошо и се строполи като отсечено дърво надолу по стълбището. За щастие, не се нарани, но се разтрепери целият и настроението му спадна до нулата. Бейтс и Хети му помогнаха да се изправи и му донесоха кресло, след което с мрачен поглед той зачака Бейтс да му поднесе чаша коняк. Не даде обаче и дума да се издума за лекар.

— Колко жалко, че не успях да си счупя врата — рече той.

Хети, все още изплашена от станалото, загуби търпение и го сръза:

— Бог ми е свидетел, това вечно самосъжаление започва лека-полека да ми дотяга! Щом като не желаеш да повикаме лекар и си решил да ми седиш тук пиян, добре, тогава тръгвам. Момчетата от болницата се нуждаят от мен повече, отколкото ти. Може би Джулия ще бъде така любезна да ти подържи ръчичката!

Всъщност точно така и стана. Хети се върна по-късно от болницата, уморена и потисната, но ядът ѝ бе попреминал. Не след дълго научи, че Джулия е била най-малко час при Хюго. Плакала, после се опитвала да го разведри, а най-накрая го е завела в стаята му.

Все неща, които всъщност бяха задължение на една съпруга.

Същата вечер Хюго не слезе за вечеря. Никой вече не вярваше, че той ще възвърне някога прежния си отворен, ведър нрав.

— Ужасно нещо е войната! — възкликна внезапно Кити. — Предпочитам синът ми да умре, отколкото един ден да отиде да се бие в такава война. Всъщност ти си късметлийка, Хети, защото нямаш син.

— Наистина ли мислиш така? — попита Хети тъжно. Боеше се, че никога не ще може да роди — нито син, нито дъщеря. Просто щеше да изпълнява и по-нататък ролята на стопанка на дома и постепенно да изгние и да се разпадне като старите зидове на имението.

Клеманси, това ли е откъснението ти? Кажи, Клеманси!

— Можеш да споделиш Фреди с нас — обади се Лайънъл. Внезапно той ѝ се стори прекомерно благ. — Няма да живеем много далеч оттук. А когато поиска да те види, той сам ще те открие.

— Ах, тези хекторовци и ахиловци — измърмори Кити. — На тази възраст повече му подхождат Хензел и Гретел или нещо подобно.

— Не, според мен Фреди не е за приказки — възрази Хети. — Достатъчно зрял е за друга литература. Помислих си дали да не

започнем с Чарлз Дикенс. Ще имате ли нещо против, Кити?

— Попитайте баща му. Той е човекът, който разбира от литература.

— Чудесна идея — каза Лайънъл. — Вярно, че по този начин ще си имаме един Оливър Туист, но така поне в дома ни ще влезе живот.

Експериментът се оказа повече от успешен. Наострил слух, Фреди следеше приключенията на Дейвид Копърфилд с възхитително внимание и постоянно молеше Хети да продължи да му чете. Следобедите станаха вече по-къси и двамата се срещаха в библиотеката в пет часа. Там никой нямаше да ги смущава. Така поне си мислеше Хети до деня, в който долови някакъв тих шум в далечния край на помещението. Погледна натам и успя да съзре само как вратата се затваря зад някого.

— Ти ли си, Лайънъл?

— Не, беше чичо Хюго — отвърна й Фреди.

— Кой? Чичо Хюго ли?

— Да. Той идва тук всеки следобед и те слуша. Сяда в онова кресло там, за да не го забележиш.

— А защо не ми казва, че е тук?

— Сигурно не желае да го виждаш — обясни Фреди делово. — Моля те, продължавай да четеш, Хети!

Хети реши да не казва на Хюго, че е забелязала присъствието му по време на четенията. От този момент нататък обаче започна да чете по-силно. Четенето придоби нова значимост за нея. Фреди бе както винаги благодарен слушател, но сега вече тя четеше, изпълнена с нова, непозната душевна възбуда. Неочаквано и за самата себе си осъзна, че присъствието на Хюго й е приятно.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

Есента долетя с бури и хладно време. Листата се зарониха от дърветата, вятърът обгърна къщата със стонове и въздишки, а от вътрешността му заотговаряха призрачни гласове на отдавна отминали дни.

Сивата стая бе гола и внушаваше меланхолия. Тя твърде много напомняше на Хети първите дни след пристигането ѝ тук, когато бе отчаяна, объркана и все още под въздействието на страшното премеждие. Шумът на вятъра, преминаващ през дърветата, ѝ напомняше плиска на морските вълни. Понякога ѝ се струваше, че дъждът образува огромни маси вода, които се блъскат в стъклото на прозореца. Хети се събуждаше цялата вкочанена от студ и разтреперана от ужас. В такива моменти Клеманси сякаш присядаше в долния край на леглото и се заглеждаше мълчаливо в нея. Докато бе жива, не спираше нито за миг, как бе възможно сега да седи тъй неподвижно? Колко ли дълбоко мразеше Хети, която бе жива и можеше да се смее, да говори, да плаче, да люби...

Сънена и все още в плен на кошмара, Хети си помисли дали все пак не е на път да полудее. Цялата изминала година бе тъй напрегната. Беше ѝ дотегнало да обсъжда всичко единствено със себе си и се чувстваше дълбоко самотна. „За теб връщане назад няма, Хети, ясно ти е, нали? Нямах никакъв изход“, проехтя гласът на Клеманси от кошмара. Изминаха миг-два и Хети изпищя — нещо я докосна. Клеманси бе тук и се вмъква в леглото ѝ.

Студена ръка я сграбчи за рамото и я притисна към възглавницата.

— Престани да пищиш, не съм дух. — Бе гласът на Хюго. — Искам да легна до теб. Имаш ли нещо против?

— Н-не. — Тя изхълца тихо. — Хюго, така ме изплаши. Моля те, светни лампата!

— Не. Никаква светлина!

Той си мислеше, разбира се, че мракът ще направи недъзите му по-поносими. Тялото му се приближи към нея, устните, дъхът също и тя потръпна неволно.

— Не се страхувай от мен. За бога, не се бой!

— Аз, аз не се боя!

— Тогава ме целуни!

Властният му тон я превърна в безволна кукла и тя също потърси устните му.

— Трябва да го сториш, Хети. — Отново гласът на Клеманси! — Длъжница си ми...

Предположи, че ще потрепери отново, щом устните им се срещнат, но когато го целуна, той остана неочаквано спокоен — ситуацията загуби своя зловещ привкус и дори ѝ стана приятно. Целуна здравата му страна, след което докосна с устни и набръчкания, вече поизбледнял белег. За голяма своя изненада не почувства никаква погнуса. Той я взе в обятията си, в тъмнината Хети не можеше да разбере дали здравото му око е отворено или не. Устните ѝ се плъзнаха леко по дългите му, копринени мигли, по гъстите вежди, целуна нежно притворения клепач и долови как той издиша дълго насъбирания въздух.

Бегло си спомни как се любеха преди — необуздано, пренапрегнато, сякаш са се срещнали случайно някъде. Сега обаче всичко бе съвсем различно — възбудата обсебваше бавно тялото ѝ, желанието нарастваше постепенно, Хюго се притискаше разтреперан в нея и същевременно се владееше чудесно. Изчака изненадващо тактично момента, в който тя се чувства готова. А после още малко — докато се убеди, че не се гнуса от него. Как е било възможно дори за миг да си помисля, че е загубил мъжествеността си, каза си тя наум. И се засмя тихо.

— Така добре ли е? — прошепна той.

— О, да, о, да!

— Не си предполагала, че може да е толкова хубаво, нали?

— Искам да докосна крака ти. — Пръстите ѝ се плъзнаха бавно по грапавата кожа на чукачето. — Така. Сега вече знам всичко. Вече нямаш никакви тайни от мен.

Той я притисна тъй силно към себе си, че дъхът ѝ спря.

— От толкова време копнея за теб.

— И не си ми казал нищо?

— Боях се, че няма да го понесеш — отвърна той грубовато.

— Колко сме били глупави и двамата! Да пропилеем толкова време! — Тя разтвори бедра и изрече с дрезгав, чувствен глас: — Хайде! Какво чакаме още?

Първите слънчеви лъчи осветиха стаята и Хюго се размърда неспокойно. Хети бодърства почти цялата нощ, но в просъница си внуши, че Клеманси я наблюдава откъм долния край на леглото и вече не е онзи враждебен дух от миналото.

С настъпването на деня Хюго отново позагуби увереността си. Той се отдръпна от Хети, твърдейки, че тя сигурно няма да се зарадва особено, когато го види.

— Всъщност — отвърна Хети замислено, като се подпря на лакти и прокара пръст по белега на бузата му, — всъщност си мисля, че изглеждаш доста добре. Стигнала съм до този извод не от сега, но не исках да гъделичкам суетността ти, затова си и премълчах. По-рано ти бе наистина извънредно суетен мъж.

— Знам. Арогантен тип.

— Предпочитам те такъв, какъвто си сега. С достойните си рани. И нека приключим с тази тема. Веднаж винаги, нали?

— Забележително момиче — промълви той и я привлече към себе си.

— Може би сега трябва да се прибереш в стаята си, ако не искаш прислугата да започне да ни одумва. Скоро тук ще дойде Ефи със сутрешния чай.

— Е, нека си говорят. Нали си ми жена?

Внезапно увереността напусна и Хети.

— Хюго, мисля, че никога не ще успея да ти заменя напълно онова, което ще ти липсва — конете, лова и изобщо нещата, които си обичал най-много.

— Не вярваш ли, че ще успееш да го сториш?

— А ти как мислиш, дали ще мога?

— Поне се опитай. Знаеш ли, винаги съм те ценял много.

— Наистина ли?

— Не си говоря просто така, казвам ти истината.

— Но обичаше Джулия. Това ли искаш да ми кажеш?

— О, стари работи. Стойката ѝ по време на езда е направо фантастична. Станала е обаче свадлива. Предпочитам да гледам теб.

— Щом като разговаряме толкова открито, Хюго, трябва да ти призная, че и аз за малко да се влюбя в Лайънъл.

— Нямаше да трае дълго. Лайънъл е мил момък, но е лековат. — Хюго вдигна глава и тя се загледа в широкия му тил. — Жена като теб се нуждае от мъж, който да я направлява малко. Осъзнах това още от първия миг, когато те видях в Ню Йорк.

— По онова време бях все още доста разглезена и повърхностна, нали? Струва ми се обаче, че и двамата действахме по сметка.

— Да, май наистина беше така.

— Хюго, досега не сме разговаряли по този начин. Като приятели.

Той се усмихна, само устните му малко се поизкривиха.

— И двамата сме се променили много. Нещо, което все пак дължим на войната.

— А ти щеше ли да обичаш точно онова момиче, с което се запозна тогава в Ню Йорк? Искам да кажа — да я обичаш трайно.

— Съмнявам се. Но мисля, че и тя нямаше да ме обича.

— Говорим за нея сякаш е съвсем друг човек — рече Хети неволно.

— А не е ли така? — В този миг Хюго намигна със здравото си око. — Е, все пак не съм очаквал, че ще си имам две чак толкова различни момичета.

Същия ден Хети се пренесе отново в общата спалня и, без да се вдига много шум, всички в къщата узнаха за промяната.

Лайънъл отиде на дълга разходка из околността, простуди се и се разболя отново — явно все още не бе възстановен от маларията.

Лицето на Джулия придоби пепелявосив цвят, зъглчетата на устните ѝ увиснаха, а светлината в очите угасна. За нея не можеха да останат скрити както тихото задоволство на Хети, така и блясъкът в погледа ѝ. И тъй като не бе и глуха, не ѝ убягна и тананикането на Хюго, докато се разхождаше из къщата. Внезапно инвалидът бе станал твърде подвижен със своите патерици.

Хети се запита дали Джулия ще се откаже най-сетне от претенциите си. Сигурно можеше да си позволи дори и състрадание

към момичето, способно да напише: „Никога не ще се откажа от теб! Никога!“.

Лейди Флора извика Хети при себе си и рече развълнувана:

— Та значи инвалидът реши отново да се върне към живота, така ли?

— Да, така ми се струва. Другата седмица ще пътуваме до Лондон — ще потърсим съвет за подходящ изкуствен крак. Ще ни закара Пим. — Лицето на Хети засия. — Да, сега наистина се чувства по-добре.

— Добре свършена работа, скъпа!

— О, заслугата не е моя. Просто той вече бе... готов. — Почувства, че се изчервява. Вдигна поглед — лейди Флора се усмихваше и в очите ѝ бе изписано доброжелателство.

— Не бих казала, че нямате отношение за промяната в него — рече тя. — Вие сте много хубава млада жена. Особено сега, когато сте и щастлива. Виждам ви за пръв път щастлива, Хети. Забелязахте ли го?

— Надявам се, че ще си имаме бебе — отвърна Хети припряно.

— Естествено, защо не. И този път аз лично ще се погрижа да се пазите по-добре.

— Да, милостива госпожо — отвърна Хети, забелязвайки със закъснение, че погрешно използва обръщението, което използваше някога спрямо мисис Джарвис.

Но лейди Флора сякаш изобщо не го чу или пък може би ѝ допадна смирението, проявено от Хети.

— А сега ми се допи чай — започна тя усмихната. — Няма ли да ми направите компания?

Трябваше по-рано да осъзнае, че щастието ѝ не може да продължи дълго! И най-вече, когато разбра, че е бременна.

Постигна целта си, а изпитаното задоволство бе прекомерно и незаслужено. Затова и нищо чудно, че щяха да ѝ отнемат всичко.

На закуска откри писмото до чинията и за миг в съзнанието ѝ проблесна някакво лошо предчувствие.

— Виждам, че имате писмо от Америка — обади се Кити с приветлив тон. — Колко хубаво! Отдавна не сте получавали вести от Ню Йорк.

— Да, така е — отвърна Хети. Отново я обзе ужас. Позна почерка на вуйчо Джонас. Едва ли имаше някаква особена причина да ѝ пише, но също така нямаше и сериозна причина да се страхува от това писмо. Осъзна, че ако в този момент не се овладее, ръцете ѝ ще се разтреперят и Хюго ще забележи нейното състояние.

— Хети винаги се плаши, когато пристигне поща от Ню Йорк — рече Джулия, без да се обръща специално към някого. — Сякаш винаги очаква лоши вести.

Хюго отвори своите писма. После вдигна глава и каза:

— Не разбирам защо сте я зазяпали с такова любопитство. Може би по-добре да прочете писмото на спокойствие в стаята си.

Хети обаче реши, че така ще събуди подозрения и затова разкъса плика и извади един лист, изписан с ясения почерк на вуйчо Джонас.

„Скъпа моя Клеманси,

Никак не мога да разбера какви ли ще да са «извънредно важните» причини, поради които се налага да разговарям с мен непременно лично. Може би си забравила, че в тези времена пътуването до Англия е трудно и опасно начинание. Но тъй като все пак съм твой попечител и доверено лице, а и заради паметта на Милисънт, задействах връзките, с които разполагам и най-накрая успях да си издействам плаване с товарния кораб «Ерин», което положително ще бъде извънредно неприятно.

Ти най-добре знаеш колко опасни са немските подводници и затова приемам, че наистина става дума за нещо изключително важно и неотложно. Щеше да е обаче по-добре, ако ми бе изяснила нещата предварително. Трудности с банката ли имаш? Или със съпруга си?

Но не желая повече да се държа като свадлив старец. Радвам се, че ще видя Лобърн, както разбира се, и теб, скъпа ми Клеманси. «Ерин» ще пристигне в пристанището на Саутхемптън на 12-и ноември. Телеграфически съм поръчал кола, която да ме закара направо в Лобърн. Така че не е необходимо да се занимавате с този въпрос.

Твой нежно любящ те вуйчо Джонас
P.S. Доста съм стар вече за подобни начинания.
Затова се надявам, че въпросът, за който споменавах,
наистина е важен.“

— Какво има, Хети? — попита Хюго. — Лоши новини ли?
Изглеждаш ми много смутена.

Хети често бе разсъждавала по въпроса по какъв точно начин ще настъпи краят. И ето, сега всичко си дойде на мястото — просто вуйчо Джонас щеше да я разобличи. Бе буквално замаяна от ужас и не бе в състояние да каже каквото и да било. Вуйчо Джонас щеше да дойде, за да посети една жена, която смята за своя племенничка, но щеше да установи, че става въпрос за друг човек. Защото ако до този момент никой не бе разкрил подмяната, за него нямаше да остане тайна, че тя не е Клеманси, момичето, което познава още от рождението му. Но дори и да успееше да го заблуди с легендата за претърпяната огромна промяна, каква ли чак толкова важна причина можеше да измисли, която да обясни защо го е повикала? Очевидно някой от обитателите на дома бе писал на вуйчо Джонас от нейно име и го бе помолил да дойде.

Хети боязливо огледа среброто и финия порцелан по масата, на която закусваха, после топлото, уютно помещение, а накрая и хората, насядали наоколо, хора, които сега представляваха нейното семейство. После погледът ѝ се насочи към отсрещната страна на масата, където, спокоен и невъзмутим бе седнал Хюго — мъжът, който преодоля своята избухливост и раздразнителност и я обикна.

Какво ли щеше да се случи, ако той научеше за чудовищната ѝ измама? Дали щеше да изпадне в един от своите пристъпи на ярост и щеше ли да ѝ заповяда незабавно да напусне къщата? Твърде възможно! Той бе горд човек и нямаше да допусне майката на детето му да е слугиня, измамница, и то незаконородена.

— Хети!

— О, извини ме, Хюго. — Успя бързо да се овладее. — Бях се замислила нещо. Имам изненадващи новини: моят вуйчо Джонас ни идва на гости. Корабът му пристига на 12-и ноември. След три дни. Тоест съвсем скоро.

— Какво, за бога, е накарало стария юнак да предприеме такова рисковано начинание? Да прекосиш Атлантика докато трае тази подводна война, е голямо безразсъдство!

— Някаква извънредно важна причина — отвърна Хети сякаш в състояние на транс. Тя отново плъзна поглед по присъстващите около масата. Кити, Лайънъл, Хюго, Джулия! Нейните студени сини очи отвърнаха на Хетиния поглед с най-голямо спокойствие.

Внезапно Хети се досети, че веднаж залови именно Джулия да рови из книгата на писалището. Твърдеше, че търсила квитанция за продажбата на някакъв кон. Но всъщност трябва да е било адреса на вуйчо Джонас, за да ѝ нанесе именно този коварен удар.

Защото и преди това някой си правеше зли шеги, например доставката на роклята от Лорд & Тейлър, която се оказа малко тясна. А още и постоянните загатвания от страна на Джулия, постоянното следене, опитът ѝ да събере доказателства срещу Хети, враждебността ѝ, подхранвана от ревност.

О, да, всичко съвпаднаше. Хети се изкушаваше да поиска обяснение от Джулия още тук, докато всички бяха около масата. Само че в такъв случай Джулия щеше да изкаже на глас своите подозрения, а Хети не желаше те да стигнат до слуха на Хюго, тъй като можеха да съдържат много верни неща. Нямахше избор, трябваше да изчака пристигането на вуйчо Джонас, да издържи докрай и да се надява, че късметът няма да ѝ изневери.

След като взе това решение, Хети се успокои. Определи в коя стая ще живее гостът и прати да я подредят. Състави и менюта, които вероятно щяха да му допаднат, а накрая с няколко думи разказа на лейди Флора за особеностите на вуйчото.

— Той е нисък, трезв, сивокос мъж, доста дебел и се интересува единствено от финансови дела. Първоначално бе противник на женитбата ми с Хюго. Не му се нравеше, че влагам парите си в начинание, което той не е планирал.

— Значи идва, за да провери дали парите се използват добре тук, така ли? — попита лукаво лейди Флора.

— Мисля, че да. Но той няма да ви се понрави много, лейди Флора.

— О, този тип хора се срещат и тук, на Третнийдъл Стрийт. А освен това нали той е и част от семейството ви, скъпа моя. Убедена

съм, че всички ние ще го харесаме.

В чест на вуйчо Джонас се налагаше Хети да си сложи и златната гривна на Клеманси — нещо, което щеше да стори с огромно нежелание. Беше я скрила след корабокрушението, защото не желаше да я вижда повече. Но в този случай накитът трябваше да се изложи на показ, за да удостовери самоличността ѝ, а така щеше и да се подготви по-добре за трудната роля, която ѝ предстои.

Гостът пристигна с ден закъснение. Хети не изчака докато Бейтс го посрещне, а (точно както щеше да постъпи и Клеманси на нейно място) се втурна стремглаво срещу му, провиквайки се щастливо:

— Вуйчо Джонас, колко се радвам, че те виждам сред нас!

Двамата се прегърнаха, но той много-много не се загледа в нея. Малките му сиви очи сълзяха на вятъра.

— Е, Клеманси, къщата е доста запусната. Явно трябва да се боядиса наново и да се ремонтира.

— Знам, вуйчо Джонас, така е. Точно за това искам да поприказваме. Но по-късно. А сега влизай. Сигурно си уморен и умираш от глад. Как мина пътуването?

— Ужасно. Раздрънкано старо корито, моторът се поврежда на пет минути, а като капак на всичко — и храната непоносима. Поне не се натъкнахме на подводници и се добрах дотук жив и здрав. Мисля, че глътка бърбън ще ми дойде доста добре.

— Скоч, вуйчо. Нямаме бърбън. Бейтс, моля внесете багажа на мистър Мидълтън и сервирайте напитките в библиотеката. Хюго вече ни очаква там.

— Хюго ли? Кой пък беше Хюго?

— Моят съпруг, вуйчо Джонас.

— О, да, разбира се. Започнал съм да забравям. Стар човек като мен не бива да предприема такива околосветски плавания. Но по финансовите въпроси съм железен, Клеманси. Когато става дума за пари, при мен забравяне няма.

Хети все още не смееше да се отпусне напълно, но все пак установи с облекчение, че този възрастен човек е зает единствено със себе си и говори само за собствените си проблеми. Погледът на малките му сиви очи бе обърнат изцяло навътре. Бе я целунал по бузата, но всъщност не я и погледна. В този момент той се обади отново:

— Изглеждаш добре, Клеманси! Та значи, мъжът ти вече няма да воюва. Тежко ранен, казваш. Едно само ще кажа — тази война не е детска играчка. Ние в Америка искаме да стоим настана от тази работа. Не се отнася до нас. А, това било значи библиотеката! Хубаво помещение! Неведнаж са ми казвали, че в английските имения имат много добри библиотеки. А, лорд Хазърд. Да, да, мили мой, добре са ви подредили, няма що! Поправяте ли се вече?

— Да, добре съм. Донякъде.

— Аха! Голям студ брах по пътя. Клеманси спомена нещо за уиски.

— Ето, вуйчо. Ела, седни до огъня.

— Благодаря. Много е уютно тук. Мога да си седя така часове наред. Впрочем не мога да остана дълго, Клеманси. Един, два дни, не повече. Ще обсъдим твоите проблеми, ще отскоча набързо до Лондон и после обратно към Ню Йорк с онова подобие на кораб.

Нещо се сви в Хети, когато Хюго запитва:

— Та какво казахте за външността на Хети, искам да кажа Клеманси? Знаете ли, ние тук я наричаме Хети.

— Наистина ли? И защо? Изобщо не знаех, че това име се среща в нашето семейство. Е, тя изглежда чудесно.

Вдлъбнатите очи се спряха бегло върху нея и на лицето ѝ незабавно разцъфтя топла усмивка.

— Двамата с Хюго очакваме дете, вуйчо Джонас. Радваш ли се?

— Добра новина. Ех, ако Милисът беше жива, щеше да полудее от щастие. Бедната Мили! А с гроба ѝ всичко наред ли е, Клеманси?

По гърба на Хети отново пропълзя ледена тръпка.

— Да. Изпратих пари на монахините. Те са поели грижата по поддръжката му.

— Добре. Този скок не е никак лош. Може ли още един? А сега вие двамата ми обяснете коя е тази неотложна причина, поради която ме извикахте в Англия.

Хети усети върху лицето си изненадания поглед на Хюго.

— Нека не избързваме, вуйчо. Първо искам да се запознаеш с другите членове на семейството — майката на Хюго, брат му и неговата снаха.

— На първо място деловите въпроси. Хайде, момичето ми, започвай! Някакви финансови трудности ли?

— Не, наистина не — отвърна Хети отчаяна. — Става въпрос, че много обичам тази къща. И за възстановяването ѝ е необходима много голяма сума. Допускам, че почти цялото ми наследство. Двамата с Хюго направихме приблизителните изчисления. Не желаем да чакаме края на войната. Това ще е наследството на нашето дете.

— Да, ако е момче. Искам обаче още веднаж да те посъветвам, Клеманси, да не влагаш цялото си наследство. Ти притежаваш още имота на Пето авеню, както и къщите на Лонг Айлънд. Поземлена собственост! Златна мина! И като споменах злато — донесъл съм накитите на майка ти, онези, които останаха в Ню Йорк и не се изгубиха на „Лузитания“. А ако не са ти по вкуса, можеш винаги да ги продадеш. Но първо се посъветвай с доверен златар.

Хети сдържа с мъка сълзите си. Нима бе толкова просто да се измами този проникателен старец! Просто не бе за вярване!

Бързо осъзна обаче, че вуйчо Джонас е прозорлив единствено, когато става въпрос за пари и собственост. В неговите очи хората струваха по-малко и той просто не им обръщаше внимание. Очевидно дори не му и минаваше през ума, че привлекателната млада жена, която ръководеше толкова усърдно аристократичното имение, може и да не е неговата племенничка.

Трите големи чаши уиски стоплиха възрастния човек, той се отпусна и в държането му се появи доброжелателност.

— Ох, за пръв път от толкова време, най-сетне да се почувствам приятно и удобно. Мисля да ида сега в стаята си и да си почина. В колко часа вечеряте тук?

— В седем и половина, вуйчо. Нямаме много прислужници и не искаме да ги задържаме вечер до късно.

— Добре. Съгласен. А след вечеря ще си проведем деловия разговор.

— Хети, защо не си ми казала нищо досега?

Двамата с Хюго се преобличаха за вечеря. Той бе сърдит и Хети изгуби увереността си.

— Какво имаш предвид? А, да, парите за Лобърн. Е, мислех си, че съм уредила всичко много умно. — Отново бе започнала да импровизира. — Искам да си прибера наследството наведнаж, а не на

порции. Не можех да пиша безконечно писма на вуйчо Джонас, за да го убедя. На него може да му се повлияе, но не с писма. Той е хитър и много предпазлив по отношение на написаното слово.

— Но след няколко чашки скок омеква, така ли.

Хети се усмихна широко.

— Не отказва и коняк.

— Ще помисля по въпроса след вечеря. Знаеш ли, че си ми голяма умница? Ела веднага при мен и ме целуни!

Обичаше неговия самоуверен глас и потъна в обятията му. Бе убедена, че най-лошото вече е отминало.

Клеманси, никакви неприятни изненади вече, чуваш ли? Парите и накитите на майка ти не са ти нужни, нали?

— Сама ли си говориш, скъпа?

— Казах само, че се каня да се надсмея над библейската мъдрост и да трупам земни блага. Ще си имаме най-красивата къща в Англия.

— Ти винаги си се опъвала на съдбата, нали?

Хети се изплаши от думите му.

— Какво искаш да кажеш?

— Е, като се има предвид, че можеш да бъдеш щастлива с едноок изрод като мен...

— Но аз наистина съм щастлива, Хюго. Наистина!

— Не говори толкова високо! Не се налага да убеждаваш съда.

Съд ли? Как ли му хрумна на Хюго тъкмо това сравнение?

Вечерята се превърна в ново изпитание за нея, тъй като присъстваха всички — лейди Флора наблюдаваше внимателно какво става, а Джулия само чакаше Хети да направи грешка и да се издаде. Всичко започна много добре. В своя смокинг вуйчо Джонас изглеждаше наистина впечатляващо изискан и очевидно бе запленил от лейди Флора. През цялото време се обръщаше към нея със „скъпа милейди“ и ги засипваше с безкрайни монолози за живота си в Ню Йорк, като от време на време добавяше: „Клеманси сигурно си спомня този случай“ или пък „Майката на Клеманси щеше да разкаже тази история по-добре от мен“.

— Звучи ми много странно, когато ви наричат Клеманси, Хети — забеляза лейди Флора. — Но си мисля, че Хети ви подхожда повече. Или пък просто сме свикнали с това име.

— А онова, другото момиче? — намеси се Джулия със силен и ясен глас в разговора. Изглеждаше малко пийнала, очите ѝ блестяха подозрително, а лицето бе необичайно зачервено.

— Кое друго момиче, мис? — попита вуйчо Джонас и погледна Джулия без интерес — явно предпочиташе да разговаря с лейди Флора.

— Ами камериерката на Хети! Тя не ви ли разказа, че неотдавна се наложи да иде до Лондон, за да разпознае една оцеляла от катастрофата? Това събитие направо я извади от равновесие.

— Не си ми казала нищо, Клеманси.

— Не е ставало дума, вуйчо. А освен това се оказа, че момичето ми е напълно непознато. — Хети замълча за миг и продължи спокойно: — Те там са си помислили, че може да е и моята изчезнала камериерка. Спомняш ли си за Браун? Хариет Браун?

— О, да, разбира се. Но не мога да кажа, че си спомням как точно изглеждаше. Тъжна история. Повече не се чу нищо за нея, нали?

— Не — отвърна Хети.

— Да, стават такива неща по време на война. Виното ви е чудесно, лорд Хазърд. Готвачката ви също е много добра. — Вуйчо Джонас бе вече пийнал и в отлично настроение. — Обаче съм напълно съгласен с племенницата си.

— В какъв смисъл, вуйчо? — осведоми се Хети предпазливо.

— Така де, що се отнася до обновяването на тази красива сграда с историческа стойност. Наистина си струва! Така ще окажете услуга на нацията. Изпълнен съм с възхищение от тази страна. Щом пристигна в Ню Йорк, веднага обръщам ценните ти книжа в налични, Клеманси. Или не, по-добре да телеграфирам на своя агент оттук. Ако, не дай боже, подводниците ми видят сметката по пътя, нали?

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

Хети не можеше да повярва, че късметът и този път не ѝ изневери. Гостуването на вуйчо Джонас се превърна в пълен успех за нея. Придружен от Хюго, той отпътува за Лондон и отседна за малко в „Риц“. Пим ги закара в града с ролс-ройса. Хюго щеше да изпробва за последен път изкуствения си крак и ако всичко бе наред, щеше да си го сложи още преди завръщането си в Лобърн. По тази причина той бе в бодро настроение и сбогуването премина много сърдечно. Лайънъл, Кити, Фреди, лейди Флора и Джулия се събраха на стълбището и замахаха приветливо на заминаващите.

— Приятен старец — каза Лайънъл. — Не съм допускал, че един американец може дотолкова да се интересува от бъдещето на една английска къща.

— Този факт ме радва — обади се и Кити. — Защото ако Хети роди например шест дъщери, един ден къщата ще стане собственост на Фреди. — При тези думи тя погледна мило Хети. — Тя трябва да заведе първото си бебе в Ню Йорк и да го покаже на вуйчо Джонас. Мисля, че този човек е доста самотен.

— Да, може би ще те послушам. Разбира се, това може да стане едва след края на войната. — Хети бе доста изненадана от себе си и заплака. И то не толкова защото почувства облекчение, а защото наистина ѝ стана мъчно за вуйчо Джонас.

— Днес всички си стягат куфарите — обади се неочаквано Фреди.

— Всички ли?

— О, да. Вуйчо Джонас и Джулия. Цели двама души.

— Нима и Джулия?

Лейди Флора се обърна към Хети:

— Да, Джулия реши да ни напусне. Конете много ѝ липсват, а и аз вече не съм в състояние да ѝ намеря достатъчно работа. Тя скучае.

— Да, но къде ще отиде сега? — попита Кити. — За нея Лобърн бе нещо като роден дом.

— От доста време не е така. Сега тя вече може да стои и на собствените си крака и да се грижи сама за себе си. Препоръчах ѝ да изкара курс за секретарки. Умее много добре да пише писма.

Неволно Хети отвърна на загадъчния поглед на лейди Флора.

— Както сигурно знаете, Хети, вуйчо ви е останал с впечатлението, че сте си назначили секретарка. Но това не е така, нали?

— Накъде биеш, мамо? — попита Лайънъл.

— А, нищо особено, Лайънъл. Предполагам, че сега вие двамата с Кити ще тръгнете пак да си търсите къща. В такъв случай Хети може, ако иска, да изпие с мен горе чаша шоколад. Предупреждавам ви, Хети, понеже Джулия вече я няма, отсега нататък ще се нуждая често от вашата компания.

— Естествено, лейди Флора — отвърна Хети церемониално. — Сега веднага ли да дойда горе?

— О, да. Много мило от ваша страна. — Лейди Флора потръпна. — Хладно е. Сбогуванията са тъжно нещо. Независимо от причините.

На Хети не ѝ оставаше нищо друго, освен да се държи напълно открито. Бе седнала срещу свекърва си в хубавата ѝ зелено-бяла всекидневна и реши да започне направо.

— Как разбрахте, че Джулия е написала това писмо на вуйчо Джонас? И другото до Лорд & Тейлър? Аз го предполагах, тъй като ми бе известен нейният мотив, но как стигнахте вие до този извод?

— Тъй. — Лейди Флора започна да грее ръцете си на огъня. — Сега вече стана уютно. Как съм разбрала ли? Е, просто я принудих сама да каже истината! Признавам, че не ми беше никак приятно. Беше време, когато се надявах, че Джулия ще ми стане снаха. Много я харесвах. Ние и двете не гледахме с добро око на пристигането ви в Лобърн, Хети. Сигурно сте забелязали какво е отношението ми към вас. Сега обаче съм длъжна да ви се извиня.

— Забелязах, че постоянно ме подозирате в нещо. Задавахте ми толкова много въпроси.

— Да. Струваше ми се, че се налага. Но докато аз постепенно започнах да приемам отговорите ви, Джулия ставаше все по-недоверчива и по-недоверчива. О, боже, колко неприятно е всичко това. Мога само да ви кажа, че с времето ревността ѝ към вас нарастваше, а накрая дори реши да разруши вашия брак с цената на

всичко. Първоначално бях изцяло на нейна страна, но когато видях колко умно подходите към Хюго и отвратителните му настроения — спокойна, жилава и търпелива, промених мнението си.

— Аз съм жилав и търпелив човек, лейди Флора.

— Наистина е така. Вие се примирихте с ужасните капризи на Хюго, докато други жени — дори и Джулия — щяха да се откажат от битката. Затова реших да премина на ваша страна. А не можех да приема и онова, което стори Джулия.

— И какво е сторила тя?

— Вижте, ще ви покажа. Тя състави списък с основанията, които според нея ви уличават, че не сте Клеманси Джарвис. И когато изяснеше всичко около вас, щеше да покаже този списък на Хюго.

— Значи затова е трябвало вуйчо Джонас да ни погостува.

— Да. А сега го прочетете, моля!

— Необходимо ли е?

— Да! Освен ако не се страхувате от написаното, разбира се.

— Не, не се страхувам — излъга Хети.

Неохотно прехвърли прилежно изписаните страници, изпълнени с предположения, обвинения и мними доказателства.

„а) Тази млада жена дойде тук нервна и боязлива, като твърдеше, че е загубила годежния си пръстен в морето.

Само че на ръката си носеше златна гривна с инициали К. М. Дж. Този факт не направи впечатление на Хюго, но на нас двете с лейди Флора ни се стори малко вероятно пръстенът да е изпаднал, а гривната — не.

б) Всяко писмо, което получеше, предизвикваше в нея панически страх. Сякаш се боеше от възможното му съдържание.

в) Не искаше да я наричат Клеманси. Останахме с впечатлението, че свързва това име с нещо ужасно.

г) Често и без всякаква видима причина се чувстваше заплашена. Веднаж, например, на излизане от църквата приличаше на човек, срещнал призрак. Сигурно съвестта ѝ не е чиста.

д) Кетрин Евърсли ни разказа, че на кораба Клеманси Джарвис е флиртувала и постоянно е излагала на показ новите си рокли, шити до една от Лорд & Тейлър. Е добре, след като е била толкова «отворена», защо тук тя внезапно се превърна в тихо и боязливо същество? Според мен, защото не е същото момиче.

е) Смайването на Хети, когато от Ню Йорк изпратиха зелената рокля. И тя не ѝ бе по мярка! Наистина не съвпадаше точно с фигурата ѝ. Единствена аз забелязах тази подробност. Но аз бях поръчала роклята и когато пратката пристигна толкова неочаквано за нея, Хети се изплаши много.

ж) Постоянно я връхлитаха кошмари, свързани с коработрушението, а Кити пък ми разказа за някакъв тежко ранен летец от Канада, който я е познал по гласа, за него обаче това не била Клеманси Джарвис.

з) Веднаж насън е извикала силно името на Клеманси. Кити ми каза, че Лайънъл е присъствал, когато това е станало и е бил доста смутен. С оглед на горните обстоятелства сметнах за необходимо да осветля този въпрос веднаж завинаги и затова поканих при нас най-близкия родственик на Клеманси, вуйчо ѝ Джонос. Той бе единственият, който е в състояние да установи истинската самоличност на Хети. Чувствах, че съм напълно в правото си да действам точно по този начин.“

Хети повдигна глава.

— Е? — произнесе лейди Флора.

— Не вярвам, че всичко това може да издържи пред съда.

— Разбира се, че не може. Но въпросът е: отговаря ли на истината?

— Някои неща да. Наистина имах кошмарни видения. И все още ми се случват понякога. Също така се случва да ме обземе безпричинен ужас. Естествено, че ме преследва споменът за давящите се хора, както и за самата мен сред вълните. — Внезапно тя притисна

ръце към бузите си — нейният привичен отбранителен жест. — А сега какво смятате да предприемете? — прошепна тя.

— Кой, аз ли? Нищо няма да предприема. Само ще скъсам това достойно за съжаление изследване и ще го хвърля в огъня. Един съдия би казал вероятно, че изявлението на свидетелката е продиктувано в отрицателен смисъл от лични чувства и мотиви. — При тези думи лейди Флора въздъхна скръбно. — Бедната Джулия.

— Тя... тя бе виновна, загдето изгубих бебето си.

— Знам. — Лейди Флора говореше спокойно и енергично. — Не биваше да рискуваме същото още веднаж.

— Да, но вие... — Хети хвана немощните ръце на възрастната жена. — ... вие, лейди Флора, какво мислите за всичко това?

— Наистина ли се интересувате?

— О, да!

— Макар че толкова дълго се отнасях към вас като към чужд човек?

— Интересува ме много какво си мислите за мен.

— Добре. Смятам, че сте отлична съпруга за моя син и че ще бъдете чудесна майка за внучето ми. А и изобщо сте извънредно симпатична като човек. Така, а сега прекратяваме разговора по темата. И никога вече няма да я засягаме.

— Да, но...

— Аз съм само една стара жена, която изпитва огромната необходимост всичко да си остане така, както си е било и досега.

— Точно както вуйчо Джонас — изплъзна се от устата на Хети.

Лейди Флора избухна в смях.

— Като вуйчо Джонас. Колко мило от ваша страна да ме сравнявате с този храбрец!

Хети не присъства, когато Джулия отпътува. Забеляза обаче, че Хюго се почувства облекчен от този ход на нещата.

— Тя ще живее по-добре там, където има коне — бе неговият коментар по случая.

— Майка ти предложи тя да изкара курс за секретарки.

— Глупости. Та тя почти не умее да пише.

Две неискрени жени, Хюго, и едната остава при теб. Но пък тя обещава да ти бъде вярна и любяща съпруга.

Настъпи пролет и един ден започнаха и родилните болки. Хети сънува, че е Джакобина и ражда в болки едно силно желано дете, което обаче за нещастие е извънбрачно. Какво ли наказание щеше да ѝ наложи нейният съпруг?

Внезапно до слуха ѝ достигна бебешки плач и тя отвори широко очи.

— Момиченце — каза доктор Бейли. — Хубаво дете. Надявам се, че не сте разочарована, задето не е момче, нали?

Хети опита да се изправи в леглото.

— Разочарована ли? Какво говорите, докторе? Най-важното е да е жива и здрава. Това е всичко, което искаме двамата с Хюго. А сега ми я подайте!

Хети бе изтощена и заспа с току-що изкъпаното създание в обятията си. Когато се събуди, първото, на което се спря погледът ѝ, бе едно добре познато лице. Същото ѝ се бе случвало веднаж и по-рано, но тогава поводът бе скръбен.

— Фреди, как успя да влезеш? Сестрата разреши ли ти?

— Не. Вмъкнах се тайно. Казват, че си родила момиченце, Хети. Мога ли да го видя?

Хети дръпна завивката и Фреди се наведе над малкото сбръчкано личице. После кимна енергично с глава сякаш е взел важно решение.

— Как ще я кръстиш, Хети?

— Ти ѝ избери име, Фреди. Това ще бъде моят подарък за теб.

Лицето на момченцето буквално засия от радост.

— Наистина ли, Хети? Сериозно ли говориш?... Добре, ще я нарека Джеси. А когато порасне, ще се ожения за нея.

ЕПИЛОГ

Първите пролетни дни в Ню Йорк бяха красиви. В Сентръл Парк цъфтяха нарцисите, а дърветата бяха обсипани с пъпки, наподобяващи бодли. Времето бе хладно и ясно, въздухът свеж и човек се чувстваше бодър и жизнен. Джеси заподскача възбудено.

— О, тук е моето място!

— Не, не е вярно. Мястото ти е в Англия — отвърна Фреди.

— Този град е очарователен. Чувствам се сякаш в мен живеят някакви спомени от него. Фреди, какво ще кажеш, ако сторя същото като мама, но наопаки и заживея в американски дом тук, в Ню Йорк?

— Просто няма да ти позволя да го сториш. По-добре обаче много-много да не мислим за тази къща, преди да сме я видели.

— О, Фреди! — Джеси буквално се разтанцува по чистия паваж, който обграждаше парка. — Тук мама е играла на топка и е разхождала куклите си с количка.

— Малко ми е трудно да си представя майка ти с кукли.

— Да. Не беше сантиментална. Хладна, делова и сериозна. — Джеси стисна още по-здраво ръката на съпруга си. — Много я обичах.

— Знам. И аз я харесвах много. Най-много от всички в Лобърн. Разбира се, преди на бял свят да се появиш ти.

— А ти си казал още тогава, че ще се ожениш за мен, независимо че съм била червеникава, сбръчкана и грозна. Какъв верен мъж си имам само! — Джеси погледна влюбено лицето му. — Ние сме тъй ужасно щастливи, че понякога дори ме хваща страх. Ти имаш мен, аз имам теб, а двамата притежаваме Лобърн и една стара аристократична къща на Пето авеню!

— Да, и мисля, че вече стигнахме. Трябва да е някъде сред онази група от сгради. Не, гледай, ето я! — В този миг дори и гласът на Фреди прозвуча възбудено. — Тази трябва да е!

Бяха застанали в горния край на стълбището, млада хубава двойка: момичето с развени тъмни коси, зеленикави очи и свеж розов тен на лицето, а мъжът имаше вид на професор със своите умни, леко

изпъкнали сиви очи, обрамчени от рогови очила и със семплото си английско облекло.

Старицата, която им отвори вратата, ги сметна явно за важни гости, тъй като приглади престилката си и направи старомоден реверанс.

— Добро утро — поздрави Фреди. — Аз съм лорд Хазърд, а това е жена ми. Банката сигурно вече ви е уведомила за пристигането ни.

— Да, казаха ми, сър, но ако знаех кога точно ще дойдете, щях да подреда всичко. Разбира се, не както в добрите стари времена, когато имаше много слуги. Но, моля ви, влизайте, влизайте.

— Значи познавате дома от много отдавна — рече Джеси с топлия си, дружелюбен глас. — Знаете, че тук е живяла моята баба, нали?

— Да, тя се удави по време на ужасното коработушение — отвърна старата жена с подобаваща сериозност. — Беше фина и енергична дама, да, да, точно такава си беше. Знаеше винаги какво иска, също както и мис Клеманси. Права сте, познавам къщата от много години. По онова време бях готвачка. Аз съм мисис Крамптън.

Джеси ѝ протегна тънката си, красива ръка.

— Приятно е да срещнеш човек, който е познавал майка ти като дете. Нали, Фреди?

Фреди също разтърси грубоватата и не особено чиста ръка на мисис Крамптън.

— Голям късмет, наистина — каза той приветливо. — Значи, по онова време сте били готвачка. Допускам обаче, че след трагедията къщата не е била обитавана в истинския смисъл на думата. А сега вие ще ни я покажете, нали?

— Разбира се, сър. Така ми нареди и банката. Но не придирийте много-много за прахта — стара съм вече и не мога да поддържам всички стаи изрядни. Тази тук, например... — Тя блъсна една врата и пред погледа им се откри помещение с висок таван, украсен с орнаменти. — ... тази стая се използваше за приеми и празненства. Веднаж мис Клеманси даде тук бал. Пфу! Вижте само тези завеси, целите разнищени и на дупки. Да-а, времето не прощава, госпожо!

Джеси погали износената синя копринена завеса.

— Не е ли странно, Фреди, че някога мама е намерила Лобърн в същото състояние, в което и ние днес намираме тази къща? Лобърн е

трябвало неотложно да се обнови, а сега и ние сме длъжни да сторим същото тук.

— Няма да стоим много дълго, Джеси.

— Е, поне един месец, скъпи. А после всяка пролет ще идваме отново. Ще бъде много хубаво.

Старата жена се усмихна.

— Виждам, че сте се метнали на мис Клеманси, госпожо. И тя винаги държеше на своето. Но не беше толкова любезна като вас. Всички ние я смятахме за разглезена.

— Кой, майка ми ли? — възкликна Джеси изненадана.

— О, да, честичко се цупеше и капризничеше. Имате нейните очи, госпожо, морскозелени, точно като нейните, но не толкова пронизителни. А усмивката ви наистина е много хубава, сигурно я имате от баща си. Той беше голям хубавец. Между нас си му викахме Краля слънце. Хети го нарече така. Беше много влюбена в него. Бедничката Хети!

— Хети ли? — произнесе Джеси бавно.

— Да, госпожо. Тя бе моя любимка, така да се каже. Е, разбира се, беше питомниче на господарките, но после аз започнах да се грижа за нея и да я закрилям. Бедното малко сираче!

— Бедно малко сираче? Хети? — Фреди също изглеждаше много смутен.

Старата жена поред ги изгледа учудено.

— Говорите така, сякаш я познавате. Само че това не е възможно, защото тя потъна в морето. Сигурно заедно с целия багаж, който господарките са искали да спасят. Веднаж писах на мис Клеманси в Англия и питах за нея.

— А коя е била Хети, мисис Крамптън? — попита Фреди с благ глас.

— Никога не разбрах съвсем точно. Един ден я доведоха и я оставиха тук. Но ако питате мен, произхождаше със сигурност от същото семейство. Мисля, че беше сестра на мис Клеманси. Извънбрачна. Казваше се Хариет, но аз я наричах Хети, защото това име ѝ харесваше повече. Беше мило и честно момиче, на което винаги можеше да се разчита. Тя заслужаваше да стане нещо повече в този живот, а не да работи тук като камериерка, а после да се удави така нещастно. Смешно нещо е животът, не мислите ли? А защо не дойдете

сега с мен в кухнята? Сварила съм кафе. Нали нямате нищо против да пийнете кафе с мен, госпожо?

— Мисля, че съм готова на какво ли не след всичко, което ни разказахте току-що — промълви Джеси. Тя примига с очи, а трапчинките на бузите ѝ станаха видими с просто око. — Фреди, баба наистина знаеше нещо, за което не желаше да говори!

Фреди кимна.

— Баща ми също. Веднаж чул нещо много особено.

— Но за моя баща това не се отнася. Или не си на същото мнение?

— Не. Макар че дори да беше разбрал нещо, за него този факт нямаше да има никакво значение.

— Точно така! — възкликна Джеси. — Ако питаш мен, той е извадил голям късмет, че не е била... другата. Аз също впрочем...

Както държеше каната с кафе в ръце, мисис Крамптън се обърна към тях и попита доста объркана:

— Вие за моята Хети ли говорите? Не предполагам, че я познавате.

— Мисля, че я познавахме — отвърна Фреди бавно и предпазливо.

— Но как е възможно? Тя нали се удави!

Мисис Крамптън започна да налива димящото кафе в чашите. Мисълта ѝ отново се отнесе в друга посока.

— Никак не се учудвам, че мис Клеманси е оцеляла от катастрофата. Защото тя винаги постигаше онова, което желаше.

— Мисля, че в това отношение Хети не ѝ е отстъпвала ни най-малко — промълви Джеси.

Издание:

Дороти Идън. Американската наследница

Американска. Първо издание

ИК „Ирис“, София, 1997

ISBN: 954-455-022-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.